

P.Z.E. br. 599

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/42

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 8. ožujka 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/42*65-19-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 8. ožujka 2019. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj uskladenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 599

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/199

Urbroj: 50301-25/06-19-4

Zagreb, 8. ožujka 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/42*50-19-01**Hs

REPUBLICA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	08-03-2019	Org. jed.	
Klasifikacijska oznaka:	022-03/19-01/42	Pril.	65
Uredbeni broj:	50-19-01	Vrij.	CD

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA**

Zagreb, ožujak 2019.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSljedICE DONOŠENJA ZAKONA

Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine, br. 111/93, 34/99, 121/99 - vjerodostojno tumačenje, 52/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 - pročišćeni tekst, 111/12, 68/13 i 110/15, u daljnjem tekstu: Zakon) donesen je 23. studenoga 1993., a počeo se primjenjivati 1. siječnja 1995.

Zakon je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije, međutim, s obzirom na relativno česte izmjene zakonodavnog okvira na razini Europske unije, ovim izmjenama i dopunama potrebno je uvesti rješenja iz Direktive (EU) 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara (u daljnjem tekstu: Direktiva 2017/828).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine, broj 137/09) u Zakon su prenesene odredbe Direktive 2007/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o izvršavanju pojedinih prava dioničara trgovačkih društava uvrštenih na burzu (u daljnjem tekstu: Direktiva 2007/36).

Direktivom 2017/828 izmijenjena je i dopunjena Direktiva 2007/36 u pogledu utvrđenja identiteta dioničara, prijenosa informacija i olakšavanja izvršavanja prava dioničara; transparentnosti institucionalnih ulagatelja, upravitelja imovinom i savjetnika pri glasovanju; te politike primitaka.

Prema članku 8. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (u daljnjem tekstu: Direktiva o uslugama), koja je implementirana u hrvatsko zakonodavstvo u Zakon o uslugama (Narodne novine, broj 80/11), države članice obvezne su omogućiti pružateljima usluga obavljanje svih potrebnih postupaka i formalnosti na daljinu i elektroničkim putem, što podrazumijeva i osnivanje trgovačkih društava na daljinu.

U Republici Hrvatskoj osnivanje društava elektroničkim putem već postoji u ograničenom opsegu i to putem HITRO.HR servisa Vlade Republike Hrvatske za ubrzanu komunikaciju građana i poslovnih subjekata s državnom upravom (e-Tvrtka je usluga HITRO.HR-a koja omogućava elektroničko osnivanje društva s ograničenom odgovornošću i jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s temeljnim kapitalom u novcu iz bilo kojeg javnobilježničkog ili HITRO.HR ureda u Republici Hrvatskoj kod bilo kojeg od trgovačkih sudova u roku od 24 sata).

Međutim, kako se za osnivanje društva putem HITRO.HR servisa ne može reći da ispunjava uvjete iz članka 8. Direktive o uslugama i članka 6. Zakona o uslugama jer zahtijeva dolazak u HITRO.HR ured, kao i nazočnost svih osnivača te drugih osoba koje sudjeluju u postupku osnivanja društva kod javnog bilježnika.

Prema tumačenjima Europske komisije, elektronička procedura podrazumijeva isključivi i potpuni online pristup, bez fizičkog kontakta i slanja papira te mora biti dostupna za državljane Europskog gospodarskog prostora (međutim, ako osoba želi, i dalje može sve obaviti fizički, putem papira i fizički kod javnog bilježnika).

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 5. siječnja 2017. određeno je uvođenje elektroničkih postupaka za registraciju poslovnog nastana, sukladno posebnim propisima o uvjetima ostvarenja prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga na teritoriju Republike Hrvatske. Elektroničke procedure trebaju razviti i svoj materijalni trošak snositi sama nadležna tijela, što podrazumijeva mogućnost ispunjavanja i podnošenja zahtjeva (prijave) putem unificiranog obrasca, uz mogućnost prilaganja dokumentacije.

Zaključak Vlade Republike Hrvatske od 5. siječnja 2017. naveden je i u Nacionalnom programu reformi za 2017., kojim je utvrđeno da ostvarivanje prava poslovnog nastana mora biti administrativno jednostavno i elektronički dostupno, bez papira, pečata i javnobilježničke ovjere. Kao mjera propisano je donošenje novog zakonodavnog okvira kako bi se omogućilo osnivanje trgovačkog društva elektroničkim putem – na daljinu, odnosno poslovnog nastana. Države se u nastojanju stvaranja novih vrijednosti suočavaju s izazovima jedinstvenog i inovativnog pristupa postizanja konkurentnosti. Jedan od načina postizanja veće konkurentnosti je i učinkovit sustav osnivanja društava. Države s najučinkovitijim sustavima osnivanja društava imaju jednostavne postupke pokretanja poslovanja prilagođene korisniku. Pravne formalnosti u vezi s osnivanjem društava ugrađene su u elektronički sustav koji, po ispunjenju svih pretpostavki i zaprimanju uplate, automatski obrađuje podatke i izdaje potvrdu o osnivanju.

Ovim prijedlogom izmjena i dopuna Zakona predlaže se osuvremeniti i olakšati osnivanje trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj. Cilj koji se želi postići jest unaprjeđenje pokretanja poslovanja, kao prvog koraka u svijetu poduzetništva, koje mora biti prilagođeno sadašnjem vremenu i novim komunikacijskim mogućnostima. Time će se poboljšati i pozicija na ljestvici Doing Business u području pokretanja poslovanja.

Navedeni cilj postići će se propisivanjem mogućnosti da se društvo s ograničenom odgovornošću i jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću, koji su najčešće korišteni načini registriranog poslovanja, osnivaju na daljinu. Omogućavanjem osnivanja ovih oblika društava na daljinu hrvatsko će gospodarstvo postati konkurentnije i privlačnije investitorima.

Nadalje, u skladu s globalnim trendovima poslovanja bez papira (paperless) i elektroničkom prijenosu informacija koji postaje osnovni standard komunikacije u poslovnom svijetu te nastojanju da se smanji administrativno opterećenje poduzetnika, izmjenama i dopunama Zakona omogućava se poduzimanje svih radnji u vezi s upisom u sudski registar na daljinu (korištenjem suvremenih komunikacijskih tehnologija).

Sa svrhom administrativnog rasterećenja i lakšeg poslovanja napušta se obveza upisa predmeta poslovanja u glavnu knjigu sudskog registra osim kada je riječ o djelatnostima koje se registriraju i obavljaju temeljem suglasnosti nadležnog tijela. Stoga se predlaže da se predmet

poslovanja (osim kod dioničkog društva) utvrđuje posebnom odlukom. Prilikom osnivanja društva to će biti dodatni dokument koji se traži od osnivača. Međutim, naknadna promjena djelatnosti je znatno olakšana jer članovi mogu donijeti odluku da mijenjaju (dopunjuju) djelatnosti kojima će se trgovačko društvo baviti, ne moraju mijenjati društveni akt već je dovoljno da novu odluku o predmetu poslovanja dostave registarskom sudu.

Naime, predmet poslovanja ne bi trebao biti pravno relevantan za odnose s trećim osobama jer posao sklopljen izvan toga je valjan (u odnosima s trećima predmet poslovanja je važan samo ako se netko želi predstaviti u prometu što radi i čime se bavi). Predmet poslovanja važan je jedino u odnosima unutar društva da se može postupiti protiv onoga tko vodi poslove društva ako uđe u neki posao izvan toga pa nastane šteta. Predmetom poslovanja članovi društva određuju interno kako društvo treba poslovati i putem čega žele da se ostvaruje cilj društva. Zbog navedenoga, zadržano je pravilo da predmet poslovanja određuju članovi društva.

Osim navedenog, primijećeno je kako institut trgovca pojedinca, koji je uveden u pozitivne propise Republike Hrvatske prilikom donošenja Zakona o trgovačkim društvima iz 1993. godine, do danas nije zaživio, s obzirom na to da u sudskim registrima postoje svega desetak registriranih trgovaca pojedinaca na cjelokupnom teritoriju naše države. Također, ne nalazi se razlog za opstojnost ovakvog oblika poduzetništva jer poduzetnici mogu djelovati ili kao obrtnici ili mogu za potrebe obavljanja željene djelatnosti osnovati jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću ili društvo s ograničenom odgovornošću. Slijedom navedenoga, ovim izmjenama i dopunama predlaže se iz Zakona izbaciti pojam trgovca pojedinca.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provedbu navedenog Zakona osigurana su u Državnom proračunu za 2018. godinu, i projekcijama za 2019. i 2020. godinu u okviru Razdjela 110 - Ministarstvo pravosuđa na projektu K544091 - OP KONKURENTNOST I KOHEZIJA, na skupini 32 - Materijalni rashodi. Sredstva u iznosu 925.000,00 kuna su utrošena za usluge nadogradnje aplikativnog sustava sudskog registra (on-line registracija poslovnog nastana) u 2018. godini, dok su sredstva za provedbu u 2019. godini osigurana u iznosu od 2.352.878,00 kuna, a u 2020. godini planirana u iznosu od 4.703.920,00 kuna.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Članak 1.

U Zakonu o trgovačkim društvima (Narodne novine, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 - pročišćeni tekst, 111/12, 68/13 i 110/15) u Dijelu prvom Glavi I. naslov i Odjeljak 1. s člancima 1. do 3. mijenjaju se i glase:

„Odjeljak 1.

OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava te povezana društva.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

Ovim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenose se:

- Direktiva 2007/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 1. srpnja 2007. o izvršavanju pojedinih prava dioničara trgovačkih društava uvrštenih na burzu (SL L 184, 14.7.2007.) kako je zadnje izmijenjena Direktivom (EU) 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara (Tekst značajan za EGP) (SL L 132, 20.5.2017.)
- Direktiva 2009/102/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. iz područja prava trgovačkih društava o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom (kodificirana verzija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 258, I .10.2009.)
- Direktiva Vijeća 2013/24/EU od 13. svibnja 2013. o prilagođavanju određenih direktiva u području prava društava zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.)
- Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst) (Tekst značajan za EGP) (SL L 169, 30.6.2017.).

Pojam trgovca i trgovačkoga društva

Članak 3.

(1) Trgovac je, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.

(2) Osobe koje se bave slobodnim zanimanjima uređenim posebnim propisima smatraju se trgovcima u smislu ovoga Zakona samo ako je to u tim propisima određeno.

(3) Trgovačka društva jesu javno trgovačko društvo, komanditno društvo, dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću i gospodarsko interesno udruženje (u daljnjem tekstu: trgovačka društva).

(4) Javno trgovačko društvo, komanditno društvo i gospodarsko interesno udruženje su društva osoba, a dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću su društva kapitala.

(5) Trgovačko društvo može se osnovati za obavljanje gospodarske ili bilo koje druge djelatnosti.

(6) Trgovačko društvo je trgovac, neovisno o tome obavlja li gospodarsku ili neku drugu djelatnost.

(7) Individualni poljodjelci nisu trgovci u smislu ovoga Zakona.“

Članak 2.

U članku 7. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Trgovačko društvo može imati jednu ili više podružnica u kojima obavlja svoje djelatnosti.“

U stavku 2. u prvoj rečenici riječi: „trgovac pojedinac ili“ brišu se.

U stavku 5. podstavku 2. riječi: „ili ako trgovac pojedinac bude izbrisan iz sudskog registra“ brišu se.

Članak 3.

U članku 8. stavku 3. točki 1. riječi: „tvrtka, sjedište i djelatnosti“ zamjenjuju se riječima: „tvrtka i sjedište“.

U stavku 5. iza riječi: „stavka 4.“ dodaju se riječi: „točaka 1. i 3.“.

U stavku 6. iza riječi: „stavka 4.“ dodaju se riječi: „točaka 1. i 3.“.

Članak 4.

U članku 9. stavak 2. briše se.

Članak 5.

U članku 11. stavku 2. riječi: „upisane u sudski registar kod istoga registarskoga suda“ zamjenjuju se riječima: „sa sjedištem u Republici Hrvatskoj“.

Članak 6.

U članku 14. stavku 1. riječi: „i industrijskog“ brišu se.

Članak 7.

U članku 15. stavku 1. riječi: „Vlade Republike Hrvatske ili državnog organa koga ona ovlasti“ zamjenjuju se riječima: „ministarstva nadležnog za poslove uprave“.

U stavku 3. riječ: „Izuzetno“ zamjenjuje se riječju: „Iznimno“.

Članak 8.

U Glavi II. Odjeljak 2. i članci 24. i 25. brišu se.

Članak 9.

U članku 29. stavku 1. riječ: „isti“ briše se.

U stavku 2. riječi: „Ako je u sudskom registru u koji treba upisati tvrtku podružnice takva tvrtka već upisana, tvrtka“ zamjenjuju se riječima: „Tvrtka“.

Članak 10.

U članku 32. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako je zakonom propisano da trgovačko društvo može početi obavljati djelatnost ili djelatnosti koje čine predmet njegovoga poslovanja nakon što nadležno tijelo donese odluku kojom se utvrđuje da društvo udovoljava tehničkim, zdravstvenim, ekološkim i drugim uvjetima propisanim za obavljanje te ili tih djelatnosti (suglasnost za početak rada), ono smije početi obavljati takvu djelatnost čim pribavi takvu odluku. Okolnost da je društvo pribavilo ovu odluku ne upisuje se u sudski registar, niti se ova odluka polaže u zbirku isprava.“.

U stavku 4. iza riječi: „trgovačkih društava“ dodaju se riječi: „(zakonski oblik kao uvjet za obavljanje djelatnosti)“, a iza riječi: „akta nadležnog tijela“ dodaju se riječi: „(suglasnost za djelatnost)“.

Članak 11.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Predmet poslovanja trgovačkoga društva utvrđuje se u dioničkom društvu statutom, a u ostalim trgovačkim društvima odlukom članova društva koja se prilikom osnivanja donosi kako se sklapa društveni ugovor, a mijenja se većinom koja je potrebna za izmjenu društvenog ugovora.

(2) Predmet poslovanja može se utvrditi navođenjem djelatnosti koje trgovačko društvo namjerava obavljati ili općom odredbom bez tog navođenja.“.

Članak 12.

Članak 34. mijenja se i glasi:

„(1) Predmet poslovanja upisuje se kao evidencijski podatak u sudskom registru. Trgovačko društvo dužno je dostavljanjem odluke kojom se utvrđuje predmet poslovanja, a za dioničko društvo statuta, te popisa djelatnosti izvijestiti registarski sud o tome koje djelatnosti čine utvrđeni predmet poslovanja društva. Na isti je način trgovačko društvo dužno izvijestiti registarski sud i o svakoj izmjeni utvrđenog predmeta poslovanja.

(2) Propisuje li se drugim propisom da se neka djelatnost upisuje u sudski registar, a nije riječ o djelatnostima iz stavka 3. ovog članka Zakona, smatra se da je udovoljeno zahtjevu za upisom ako je djelatnost u pogledu koje se takva obveza propisuje navedena u statutu odnosno odluci kojom se utvrđuje predmet poslovanja, a statut odnosno odluka su zajedno s popisom djelatnosti dostavljeni registarskom sudu radi upisa kao evidencijskog podatka u sudskom registru.

(3) Ako je za pojedine djelatnosti zakonom propisano da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela, predmet poslovanja u dijelu u kojem se odnosi na te djelatnosti upisuje se u glavnu knjigu sudskog registra. Upis tih djelatnosti u sudski registar provest će se samo na temelju prethodne suglasnosti ili dozvole toga nadležnog tijela.“.

Članak 13.

U članku 35. stavku 1. riječi: „upisane u sudskom registru“ zamjenjuju se riječima: „koje čine utvrđeni predmet poslovanja društva“.

U stavku 2. riječi: „koja je upisana u sudski registar,“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. ovoga članka,“, a riječi: „upisanu djelatnost“ zamjenjuju se riječima: „djelatnost koja čini utvrđeni predmet poslovanja društva“.

U stavku 3. riječi: „upisane u sudski registar, odnosno djelatnosti iz“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. i“.

Članak 14.

Članak 36. briše se.

Članak 15.

U članku 38. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 16.

Članak 53. briše se.

Članak 17.

U članku 61. stavku 1. riječ: „suca“ zamjenjuje se riječju: „suda“.

Članak 18.

Članak 62. mijenja se i glasi:

„(1) Prijava za upis u sudski registar podnosi se na način propisan zakonom kojim se uređuje postupak po kojem postupaju sudovi u registarskim stvarima.

(2) Isprave na koje se prijava poziva podnose se uz prijavu u izvorniku, ovjerenoj preslici, odnosno prijepisu, ili u drugom zakonom propisanom obliku.

(3) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, prijavu za upis podnosi za:

- javno trgovačko društvo svi njegovi članovi
- komanditno društvo svi komplementari
- za dioničko društvo svi članovi uprave i predsjednik nadzornog odbora, odnosno svi izvršni direktori i predsjednik upravnog odbora,
- za društvo s ograničenom odgovornošću svi članovi uprave, a ako ono ima nadzorni odbor i predsjednik toga odbora.

(4) Ako zakonom nije drugačije određeno, prijava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u roku od 15 dana od dana kada se ispune pretpostavke za upis koje su propisane ovim ili posebnim zakonom.“.

Članak 19.

Članak 63. briše se.

Članak 20.

Članak 64. mijenja se i glasi:

„(1) Upis u sudski registar trgovački sud objavljuje na internetskoj stranici sudskog registra.

(2) Smatra se da je upis objavljen istekom dana kad je objavljen na internetskoj stranici sudskog registra.“.

Članak 21.

U članku 70. stavku 1. riječi: „sjedište, adresa i predmet poslovanja društva“ zamjenjuju se riječima: „sjedište i poslovnu adresu“, riječ: „te“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi: „ovlasti“ dodaju se riječi: „te djelatnosti iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona“.

U stavku 2. iza zagrada i riječi: „(društveni ugovor)“ dodaju se riječi: „i odluka o utvrđivanju predmeta poslovanja“.

U stavku 3. riječi: „predmeta poslovanja društva,“ zamjenjuju se riječima: „djelatnosti iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona,“.

Članak 22.

U članku 97. točka 4. mijenja se i glasi: „otvaranje stečajnog postupka“.

Članak 23.

U članku 112. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ako se nakon pravomoćnosti rješenja o potvrdi stečajnog plana donese rješenje o zaključenju stečajnog postupka, članovi mogu odlučiti da nastave društvo.“.

Članak 24.

U članku 127. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Poslovne knjige i dokumentaciju društva likvidatori će predati na čuvanje Hrvatskoj gospodarskoj komori. Hrvatska gospodarska komora dužna je zaprimljene isprave čuvati i postupati s njima u skladu s pravilima kojima se uređuje postupanje s arhivskim gradivom i arhivama. Naknada za pohranu i čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije društva podmiruje se na teret društva prije njegovog brisanja, u iznosu koji pravilnikom odredi ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 25.

U članku 187. stavku 1. točki 1. iza riječi: „i“ dodaju se riječi: „djelatnosti iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, ako čine“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Zajedno s prijavom za upis u sudski registar, registarskom sudu dostavlja se i popis djelatnosti koje čine utvrđeni predmet poslovanja društva.“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Priložene isprave čuvaju se u sudu u izvorniku ili u ovjerenome prijepisu ili preslici, ili u drugom zakonom propisanom obliku.“.

Članak 26.

U članku 189. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. djelatnosti iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, ako čine predmet poslovanja društva,“.

Članak 27.

Naslov iznad članka 190. i članak 190. brišu se.

Članak 28.

U članku 210. stavku 1. riječi: „do 190.“ zamjenjuju se riječima: „do 189.a“.

Članak 29.

U članku 226. stavci 1., 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(1) Dionice se upisuju u registar dionica društva s oznakom imena i prezimena, prebivališta, odnosno tvrtke i sjedišta te poštanske adrese i adrese elektroničke pošte imatelja dionica, ako je društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa njihov broj, a ako je riječ o dionicama s nominalnim iznosima njihov broj i nominalni iznos. Dioničari su dužni te podatke dostaviti društvu. Statutom se može odrediti pod kojim pretpostavkama je dopušteno upisati dionice u registru dionica na svoje ime ako one pripadaju nekom drugom. Ako su dionice upisane u registru dionica na investicijski fond u smislu Zakona o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i Zakona o alternativnim investicijskim fondovima, a imatelji njihovih udjela ili dionica nisu isključivo institucionalni ulagatelji, smatra se da je dioničar investicijski fond u smislu navedenih Zakona neovisno o tome što su ulagatelji imatelji tih dionica u zajedničkom vlasništvu. Ukoliko investicijski fond nema pravnu osobnost utoliko se smatra da su to dionice društva za upravljanje investicijskim fondom.

(2) U odnosu prema društvu priznaju se prava i obveze iz dionice samo onome tko je upisan u registru dionica. Ako je društvo izdalo dionice kao vrijednosne papire u nematerijaliziranom obliku, mjerodavno je stanje na računu dioničara kojeg za dionice društva vodi zakonom za to ovlaštena pravna osoba. Pravo glasa iz dionica nema osoba na koju su dionice upisane u registru dionica ako prekorači gornju granicu koja je određena statutom ili prekrši obvezu otkriti kome pripadaju dionice koje su na nju upisane u registru dionica koja je određena statutom, u skladu sa stavkom 1. trećom rečenicom ovoga članka. Dionice ne daju nadalje pravo glasa nakon što je protekao rok za davanje obavijesti uz prijetnju gubitka prava glasa iz dionica u skladu sa stavkom 3. četvrtom rečenicom ovoga članka sve dok se društvu ne dadu te obavijesti.

(3) Kada se prenosi dionica, brisanje ranijeg dioničara i upis novoga provodi se u registru na temelju zahtjeva kome se mora pridonijeti dokaz o tome da je dionica prenesena. Dovoljno je priopćiti podatke u skladu s člankom 297.d stavkom 4. ovoga Zakona. Posrednici su dužni uz naknadu za to potrebnih troškova dati društvu sve potrebne podatke za vođenje registra dionica. Zatraži li to društvo, svatko tko je upisan u registru dionica dužan ga je bez odgađanja obavijestiti jesu li to njegove dionice. Ako je posrednik povodom postupka prijenosa dionica samo privremeno upisan u registar dionica, taj upis sa sobom ne povlači obveze iz stavka 2. ovoga članka i članka 297.b ovoga Zakona i ne dovodi do primjene ograničenja iz statuta prema stavku 1. trećoj rečenici ovoga stavka.“.

Članak 30.

U članku 245.a stavku 2. riječi: „i javno ovjereni potpisi novih članova uprave,“ brišu se.

Članak 31.

Iza članka 247. dodaje se članak 247.a i naslov iznad njega koji glase:

„Politika primitaka društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja

Članak 247.a

(1) Nadzorni odbor društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja odlučuje o sustavu primitaka članova uprave. Politika primitaka sadrži najmanje sljedeće podatke, a glede sastavnih dijelova primitaka ako ih ona uopće ima:

1. koliko primitak pridonosi poslovnoj strategiji i dugoročnom razvoju društva;

2. sve fiksne i varijabilne dijelove primitka te koji su njihovi postotni (relativni) udjeli u ukupnom primitku;
3. sva financijska i nefinancijska mjerila za isplatu promjenjivog, varijabilnog dijela uključujući
  - a) objašnjenje kako ta mjerila pridonose ostvarivanju ciljeva propisanih u točki 1.
  - b) metode pomoću kojih se utvrđuje jesu li mjerila ispunjena;
4. razdoblja za koja se odgađa isplata dijela primitka i ima li društvo pravo zahtijevati vraćanje varijabilnih dijelova primitaka;
5. ako društvo dio primitka daje u dionicama
  - a) kad će član uprave steći dionice
  - b) je li član uprave dužan i pod kojim uvjetima, zadržati dionice određeno vrijeme nakon što ih je stekao
  - c) razjašnjenje kako ovaj dio primitka pridonosi ostvarivanju ciljeva propisanih u točki 1.
6. menadžerski ugovor ili drugi odgovarajući ugovor člana uprave i društva sa sljedećim podacima:
  - a) koliko ugovor traje i pod kojim pretpostavkama prestaje, uključujući ugovorene rokove za raskid odnosno otkaz ugovora,
  - b) obveze društva prema članu uprave s naslova otpremnine,
  - c) uplaćuje li društvo članu uprave dobrovoljno mirovinsko i zdravstveno osiguranje i ima li obvezu dokupiti članu uprave mirovinski staž ako on po prestanku menadžerskog ugovora odlazi u prijevremenu mirovinu;
7. objašnjenje kako su se pri utvrđivanju primitaka uzimali u obzir uvjeti radničkih primitaka i uvjeti rada uključujući i objašnjenje koji je točno krug radnika bio uključen u donošenje politike primitaka za članove uprave;
8. postupak donošenja, provedbe i nadzora politike primitaka, kao i ulogu odbora nadzornog odbora za nagrađivanja i imenovanja ili drugih odbora te mjere za suzbijanje sukoba interesa.
9. podastre li nadzorni odbor glavnoj skupštini svoju preispitanu politiku primitaka sukladno odredbama članka 276.a stavka 3. ovoga Zakona:
  - a) objašnjenje svih bitnih izmjena i
  - b) pregled u kojoj su mjeri u novoj preispitanoj politici primitaka uvaženi rezultati glasovanja i stajališta dioničara o ranijoj politici primitaka i izvješća o primicima.

(2) Nadzorni odbor društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja utvrđuje politiku primitaka članova uprave surađujući s glavnom skupštinom sukladno odredbama članka 276.a stavka 1. ovoga Zakona, odnosno tako što ona odobrava politiku primitaka koju joj je on podastro. Nadzorni odbor smije privremeno odstupiti od politike primitaka ako to nužno zahtijeva dugoročna dobrobit društva, a politika primitaka je to predvidjela i u njoj se navodi u kojem se dijelu smije odstupiti od utvrđene politike primitaka i po kojem postupku.“.

Članak 32.

U članku 255. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„U društvima dionicama kojih se trguje na uređenom tržištu najmanje jedan član nadzornog odbora mora biti stručan u području računovodstva ili revizije financijskih izvješća.“.

Članak 33.

Iza članka 263. dodaju se članci 263.a, 263.b, 263.c i 263.d, s naslovima iznad, koji glase:

„Poslovi s povezanim osobama

Članak 263.a

(1) Poslovi s povezanim osobama su pravni poslovi i radnje:

1. kojima se predmet ili neka druga imovinska vrijednost naplatno ili besplatno otuđuje, opterećuje ili prepušta i
2. koji se poduzimaju s povezanim osobama u smislu treće rečenice ovoga stavka.

Propuštanje nije posao u smislu prve rečenice ovoga stavka. Povezane osobe su „povezana poduzeća ili osobe“ u smislu Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja koji su se na temelju trenutno važećeg izdanja preuzeti Uredbom Komisije (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenog 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 320, 29.11.2008, str. 1), a koja je zadnji put izmijenjena Uredbom (EU) 2018/519 (SL L 87, 3.4.2018, str. 3).

(2) Poslovi s povezanim osobama nisu redoviti poslovi društva koje ono poduzima s povezanim osobama pod uobičajenim tržišnim uvjetima. Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja provodit će unutarnji postupak kako bi se redovito provjerilo je li društvo poslovalo s povezanim osobama u skladu s prvom rečenicom ovog stavka. Povezane osobe ne smiju sudjelovati u tim provjerama. Statutom društva može se isključiti primjena prve rečenice ovog stavka.

(3) Poslovi s povezanim osobama nisu

1. poslovi s društvima kćerima, pod uvjetom da je društvo izravno ili neizravno njihov jedini član ili da u tim društvima kćerima ni jedna s društvom povezana osoba nema udio izravno ni neizravno;
2. poslovi s kojima se treba suglasiti ili ih odobriti glavna skupština;
3. svi poslovi i radnje koji se poduzimaju na temelju suglasnosti ili odobrenja glavne skupštine, a posebno
  - a) radnje povezane s povećanjem ili smanjenjem temeljnog kapitala (članci 304. do 354. ovoga Zakona), poduzetničkim ugovorima (članci 479. do 492. ovoga Zakona) te poslovi koji se poduzimaju na temelju tih ugovora,
  - b) prijenos cijele imovine društva odnosno strukturne promjene iz članka 552. ovoga Zakona
  - c) stjecanje vlastitih dionica u skladu s člankom 233. stavkom 1. ovoga Zakona,
  - d) ugovori na koje se primjenjuju pravila o nastavku osnivanja iz članka 194.a ovoga Zakona,
  - e) prijenos dionica manjinskih dioničara u skladu s člancima 300.f do 300.k ovoga Zakona,
  - f) poslove u okviru pripajanja, spajanja, podjele i preoblikovanja u skladu s ovim Zakonom;
4. poslovi kojima se utvrđuju primici članova uprave ili članova nadzornog odbora u skladu s člankom 247.a stavak 2. i člankom 269. stavak 3 ovoga Zakona.
5. poslovi koje sklopi kreditna institucija na temelju mjera kojima je cilj zaštita njihove stabilnosti i koje je donijelo ili odobrilo nadležno tijelo zaduženo za bonitetni nadzor u smislu prava Europske unije
6. poslovi koji se nude svim dioničarima pod jednakim uvjetima.

Prethodna suglasnost nadzornog odbora za poslove s povezanim osobama

Članak 263.b

(1) Nadzorni odbor društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja treba se prethodno suglasiti s poslovima koje društvo poduzima s povezanim osobama ako vrijednost

tog posla samostalno ili zajedno s drugim poslovima koje je društvo poduzelo s povezanom osobom u zadnjih dvanaest mjeseci prije nego što se taj posao poduzima premašuje 2,5% zbroja dugotrajne i kratkoročne imovine utvrđene zadnjim godišnjim financijskim izvješćima. Dugotrajna i kratkoročna imovina određuju se u skladu s propisima o računovodstvu koji su na snazi u vrijeme primjene.

(2) Članu nadzornog odbora isključeno je pravo glasa kad se glasuje o odluci u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ako je on ujedno i povezana osoba s kojom društvo poduzima posao.

(3) Ako je društvo kao vladajuće društvo dužno utvrditi konsolidirano godišnje financijsko izvješće u skladu s člankom 250.b ovoga Zakona, umjesto zbroja dugotrajne i kratkoročne imovine utvrđene zadnjim godišnjim financijskim izvješćima društva treba uzeti zbroj dugotrajne i kratkoročne imovine koncerna utvrđen zadnjim konsolidiranim godišnjim financijskim izvješćima vladajućeg društva koncerna.

(4) Uskrati li nadzorni odbor prethodnu suglasnost poslu s povezanim osobama, uprava može zahtijevati da odluka glavne skupštine nadomjesti prethodnu suglasnost nadzornog odbora. Dioničaru je isključeno pravo glasa kad se glasuje o toj odluci ako je on ujedno i povezana osoba s kojom društvo poduzima posao.

Postupak prethodne suglasnosti nadzornog odbora za poslove s povezanim osobama

Članak 263.c

(1) Ako komisija nadzornog odbora iz članka 264. stavka 3. ovoga Zakona predloži nadzornom odboru da uskrati prethodnu suglasnost poslu koji društvo kani poduzeti s povezanom osobom, nadzorni odbor smije suglasiti s poslom u skladu s odredbama članka 263.b stavka 1. ovoga Zakona samo ako revizor ili revizijsko društvo potvrdi da je posao društva i povezane osobe primjeren sa stajališta društva i dioničara koji nisu ujedno i povezane osobe.

(2) Ako nadzorni odbor nema komisiju iz članka 264. stavka 3. ovoga Zakona, pri glasanju o odluci nadzornog odbora iz članka 263.b ovoga Zakona isključeno je pravo glasa članovima nadzornog odbora glede kojih postoji sumnja da su u sukobu interesa na temelju svojih odnosa s povezanim osobama.

Objava transakcija s povezanim osobama

Članak 263.d

(1) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja moraju bez odgode objaviti transakcije s povezanim osobama za koje je potrebna suglasnost u skladu sa člankom 263. b ovoga Zakona na svojim internetskim stranicama ili na drugi način koji će omogućiti javnosti dostupnost obavijesti. Ova obveza obuhvaća i transakcije koje treba, zajedno s transakcijom za koju je potrebna suglasnost, uzeti u obzir radi izračuna vrijednosti prema članku 263. b ovoga Zakona. Obavijest na internetskim stranicama društva mora biti dostupna javnosti najmanje pet godina od dana objavljivanja na internetskim stranicama.

(2) Obavijest mora sadržavati sve bitne informacije koje su potrebne za ocjenu je li transakcija primjerena s aspekta društva i dioničara koji nisu povezane osobe. Sadržaj obavijesti u smislu prethodne rečenice uključuje barem informacije o prirodi odnosa s povezanom osobom, imena povezanih osoba, datum i vrijednost transakcije.

(3) Nema obveze iz stavka 1. ovog članka ako je informacija već objavljena u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 596/2014) i sadrži informacije koje se zahtijevaju prema stavku 2. ovog članka. Članak 17. stavci 4. i 5. Uredbe (EU) br. 596/2014 primjenjuju se na odgovarajući način.

(4) Ako je izdavatelj matično društvo u smislu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002, stavci 1. do 3. ovog članka primjenjuju na odgovarajući način i na transakcije društva kćeri, pod uvjetom da bi se te transakcije morale objaviti u skladu sa stavkom 1. ovog članka kada bi ih poduzelo matično društvo.“.

Članak 34.

U članku 264. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Nadzorni odbor može imenovati komisije radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihova provođenja. Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti nadzornog odbora. Nadzorni odbor može imenovati komisiju koja će predlagati odluke iz članka 263.b stavak 1. ovoga Zakona. Većina članova te komisije ne smiju biti povezane osobe koje sudjeluju u poslu u smislu članka 263.a stavak 1. treća rečenica ovoga Zakona, a nadzorni odbor treba za njih procijeniti postoji li sumnja da su u sukobu interesa na temelju njihovih odnosa s povezanim osobama. Komisije su dužne o svom radu redovito izvješćivati nadzorni odbor.“.

Članak 35.

U članku 269. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja moraju najmanje svake četiri godine odlučivati o primitcima članova nadzornog odbora. Dopuštena je odluka kojom se potvrđuje ranija odluka; u preostalom dijelu primijenit će se odredba stavka 1. druge rečenice ovoga članka. Trebaju se u razumljivom obliku navesti barem oni podaci koji se spominju u odredbi članka 247.a stavka 1. druge rečenice ovoga Zakona. Odluka nije pobojna ako se prekrše pravila iz odredbe treće rečenice ovoga stavka. Na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 276.a stavci 2. i 3 ovoga Zakona.“.

Članak 36.

Iza članka 272.p dodaje se naslov pododjeljka "Pododjeljak 2.c" i, ispod tog naslova, naslov i članak 272.r koji glase:

„Izvješće o primicima

Članak 272.r

(1) Uprava i nadzorni odbor društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja sastavljaju jednom godišnje jasno i razumljivo izvješće o svim primicima koje je društvo ili neko drugo društvo u sastavu istoga koncerna isplatilo ili se obvezalo isplatiti svakom trenutnom i bivšem članu uprave i nadzornog odbora tijekom posljednje poslovne godine. Izvješće o primicima sadrži ime i prezime svake osobe navedene u prvoj rečenici ovoga stavka i najmanje sljedeće podatke ako ih društvo uopće ima:

1. sve fiksne i varijabilne dijelove primitaka, njihove postotne udjele u ukupnom primitku, objašnjenje kako su usklađeni s važećom politikom primitaka, uključujući način na koji podupiru dugoročnu uspješnost društva te kako su se primjenjivala mjerila za ocjenu te uspješnosti,

2. usporedni prikaz godišnjih izmjena primitaka, prihoda odnosno dobiti društva i prosječnih primitaka radnika zaposlenih na puno radno vrijeme za posljednjih pet poslovnih godina uključujući objašnjenje kako su se radnički primici uzimali u obzir pri izračunu prosječnih primitaka te koji je krug radnika bio uključen u taj izračun,

3. broj dionica i opcija na dionice koje im je društvo dalo ili im se obvezalo dati te glavne uvjete za ostvarivanje prava, uključujući cijenu po kojoj se ona ostvaruju i datum kad se ostvaruju te svaku izmjenu tih uvjeta,

4. je li društvo i kako zahtijevalo vraćanje varijabilnih dijelova primitka,

5. je li društvo odstupilo od politike primitaka u skladu s odredbama članka 247.a stavka 2. ovoga Zakona, objašnjenje zašto je to bilo nužno te od kojih se točno dijelova politike primitaka odstupilo,

6. objašnjenje kako se uvažila odluka glavne skupštine iz odredbe članka 276.a stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Izvješće o primicima za svakog člana uprave treba sadržavati podatke i o primicima koje:

1. je članu uprave isplatila ili mu se obvezala isplatiti u poslovnoj godini treća osoba u vezi s poslovima koje je obavljao kao član uprave,

2. se društvo obvezalo isplatiti članu uprave u slučaju prijevremenog prestanka članstva u upravi i izmjene te pogodbe u prošloj poslovnoj godini,

3. se društvo obvezalo isplatiti članu uprave u slučaju redovitog prestanka članstva u upravi, gotovinsku vrijednost te ukupne obveze, iznos koji je društvo izdvojilo za tu namjenu u prošloj poslovnoj godini ili se obvezalo izdvojiti kao i izmjene te pogodbe u prošloj poslovnoj godini,

4. je bivšem članu uprave, kojemu je članstvo u upravi prestalo u prošloj poslovnoj godini, društvo u vezi s time isplatilo ili se obvezalo isplatiti.

(3) Izvješće o primicima ispituje revizor koji ispituje i godišnja financijska izvješća društva. Revizor je dužan ispitati sadrži li izvješće o primicima podatke iz odredbi stavaka 1. i 2. ovog članka. On je dužan sastaviti izvješće o ispitivanju izvješća o primicima. To izvješće prilaže se izvješću o primicima.

(4) Društvo je dužno na razdoblje od deset godina objaviti i učiniti besplatno dostupnim na svojim internetskim stranicama izvješće o primicima i izvješće iz odredbe stavka 3. treće rečenice ovog članka nakon što glavna skupština donese odluku u skladu s odredbom članka 276.a stavka 4. prve rečenice ovoga Zakona ili nakon što je to izvješće odatrto za raspravu na glavnoj skupštini u skladu s odredbom članka 276.a stavka 5. ovoga Zakona.

(5) Izvješće o primicima ne smije sadržavati podatke koji se tiču obiteljskih prilika pojedinih članova uprave i nadzornog odbora. Društvo je dužno ukloniti iz izvješća o primicima sve osobne podatke koji su bili dostupni preko internetske stranice nakon što protekne rok iz odredbe stavka 4. ovog članka.

(6) Izvješće o primicima ne treba sadržavati podatke koji, prema prosudbi razumnog gospodarstvenika, mogu nanijeti društvu štetu koja nije beznačajna. Ako naknadno otpadnu razlozi zbog kojih su se određeni podaci izostavili iz objavljenih izvješća o primicima u skladu s odredbom iz prve rečenice ovog stavka, ti će se podaci navesti u izvješću o primicima za prvu narednu poslovnu godinu.“.

Članak 37.

U članku 274. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Ako zakonom nije drugačije određeno, dioničari u stvarima društva svoja prava ostvaruju na glavnoj skupštini. Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da elektroničkom komunikacijom ostvaruju sva ili samo neka prava u cijelosti ili djelomično i kada osobno ni putem punomoćnika na njoj ne sudjeluju u mjestu gdje se održava. Ostvaruje li se pravo glasa elektroničkom komunikacijom, društvo je dužno osobi koja je dala glas elektronički potvrditi da mu je prispio tako dan glas.

(2) Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da smiju svoje glasove dati pisanim putem ili putem elektroničke komunikacije kada ne sudjeluju na glavnoj skupštini. Na odgovarajući se način primjenjuje odredba stavka 1. treće rečenice ovoga članka.“.

Članak 38.

U članku 275. stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. politici primitaka i o izvješćima o primicima za članove uprave i članove nadzornog odbora društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja“.

Dosadašnje točke 3. do 9. postaju točke 4. do 10.

Članak 39.

Iza članka 276. dodaju se naslov i članak 276.a koji glase:

„Glasovanje o politici primitaka i o izvješću o primicima

Članak 276.a

(1) Glavna skupština društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja najmanje jednom u svake četiri godine odlučuje hoće li odobriti politiku primitaka za članove uprave koju joj je podastro nadzorni odbor a uvijek kad se ona znatno izmijeni. Odlukom glavne skupštine ne preuzimaju se obveze niti se stječu prava. Ona nije pobjojna na temelju odredbi članka 360. ovoga Zakona.

(2) Odluka glavne skupštine i politika primitaka objavljuju se i čine besplatno dostupnim na razdoblje od barem deset godina, odmah nakon održane glavne skupštine na internetskim stranicama društva s naznakom datuma do kojeg će one važiti.

(3) Ako glavna skupština nije odobrila politiku primitaka, nadzorni odbor podastrijet će na prvoj narednoj glavnoj skupštini svoju preispitanu politiku primitaka te će se o njoj glasovati.

(4) Glavna skupština društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja odlučuje hoće li odobriti izvješća o primicima za prošlu poslovnu godinu koja su utvrđena i revidirana u skladu s odredbama članka 272.r ovoga Zakona. Na odgovarajući način primjenjuje se odredba stavka 1. druge rečenice ovoga članka.

(5) Mikro, mali i srednji poduzetnici, kako su određeni zakonom kojim se uređuje računovodstvo, dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja nisu dužna donositi odluku u skladu sa stavkom 4. ovoga članka ako je izvješće o primicima za proteklu poslovnu godinu bilo podastrito za raspravu na glavnoj skupštini kao zasebna točka dnevnog reda.“.

Članak 40.

U članku 277. stavku 6., iza druge rečenice, dodaje se treća rečenica koja glasi: „Dovoljno je poslati preporučeno pismo dioničarima koji su upisani u registru dionica.“.

Članak 41.

U članku 279. stavku 3. treća rečenica mijenja se i glasi: „Kod društava dionice kojih su uvrštene na uređenom tržištu radi trgovanja za to je dovoljna potvrda o pohrani dionica u skladu s odredbom članka 297.c stavak 2. ovoga Zakona.“.

Članak 42.

U članku 281. stavku 1., prvoj rečenici, riječi: „kreditnim odnosno financijskim institucijama“ zamjenjuju se riječima: „posrednicima, koji pohranjuju dionice društva“.

Članak 43.

Članak 284. briše se.

Članak 44.

Naslov iznad članka 285. mijenja se i glasi: „Poslovník, popis sudionika i potvrda o rezultatima glasovanja“.

U stavku 3. riječi: „skrbniku o dionicama“ zamjenjuju se riječju: „posredniku“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„Svaki dioničar ima pravo zahtijevati u roku od mjesec dana nakon održane glavne skupštine da mu društvo potvrdi je li i kako dan njegov glas. Društvo je dužno dati dioničaru tu potvrdu bez odgađanja.“.

Članak 45.

Iza članka 291. dodaju se članci 291.a do 291.d, s naslovima iznad, koji glase:

„Značenje izraza i područje primjene

Članak 291.a

(1) U smislu odredbi članaka 291.b do 292. ovoga Zakona je

1. institucionalni ulagatelj:

a) društvo koje ima odobrenje obavljati djelatnosti životnog osiguranja u smislu zakona kojim se uređuje osiguranje,

b) društvo koje ima odobrenje obavljati djelatnosti reosiguranja u smislu djelatnosti koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupilo društvo za osiguranje odnosno društvo za osiguranje iz treće zemlje ili drugo društvo za reosiguranje odnosno društvo za reosiguranje iz treće zemlje, pod uvjetom da te djelatnosti obuhvaćaju obveze životnog osiguranja, a koje nisu isključene na temelju zakona kojim je uređeno osiguranje,

c) mirovinsko društvo, obvezni mirovinski fond te dobrovoljni mirovinski fond i institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u smislu propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje obveznih odnosno dobrovoljnih mirovinskih fondova

d) mirovinsko osiguravajuće društvo i institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u smislu zakona kojim je uređeno osnivanje i poslovanje mirovinskih osiguravajućih društava.

2. upravitelj imovine:

a) investicijsko društvo čija je redovna djelatnost ili poslovanje pružanje jedne ili više investicijskih usluga trećim stranama i/ili obavljanje jedne ili više investicijskih aktivnosti na profesionalnoj osnovi u skladu s odredbama zakona koji uređuje tržište kapitala koje ulagateljima pruža usluge upravljanja portfeljom

b) upravitelj alternativnog investicijskog fonda (UAIF) kako je definiran zakonom koji se uređuju alternativni investicijski fondovi (AIF) koji ne ispunjavaju uvjete za izuzeće od primjene tog zakona

c) društvo za upravljanje kako je definirano zakonom kojim se uređuje poslovanje društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondom s javnom ponudom

d) društvo za investicije koje ima odobrenje za rad u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje društava za upravljanje investicijskim fondovima s javnom ponudom pod uvjetom da za svoje upravljanje nije odabralo društvo za upravljanje koje ima odobrenje za rad u skladu s tim zakonom.

3. savjetnik pri glasovanju kao osoba koja profesionalno i uz naplatu analizira izvješća i druge informacije društava kojih su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, provodi istraživanja, pruža usluge savjetovanja ili daje preporuke za glasovanje kako bi informirao ulagatelje u vezi s njihovim odlukama pri glasovanju.

(2) Odredbe članaka 291.b do 292. ovoga Zakona primjenjuju se na:

(a) institucionalne ulagatelje u mjeri u kojoj oni izravno ili preko upravitelja imovinom ulažu u dionice uvrštene na trgovanje na uređenom tržištu

(b) upravitelje imovinom u mjeri u kojoj oni ulažu u dionice uvrštene na trgovanje na uređenom tržištu za račun ulagatelja

(c) savjetnike pri glasovanju koji imaju sjedište ili središnju upravu, odnosno poslovni nastan u državi članici Europske unije u mjeri u kojoj oni dioničarima pružaju usluge u vezi s dionicama trgovačkih društava koja imaju sjedište u državi članici Europske unije i čije su

dionice uvrštene na trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici Europske unije.

Politika sudjelovanja, izvješće o sudjelovanju, glasovanje

Članak 291.b

(1) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine javno objavljuju politiku sudjelovanja te su u njoj dužni navesti kako:

1. utječu na društva u portfelju
2. koriste članska prava iz dionica za svoje strategije ulaganja
3. nadgledaju bitne događaje društva u koje ulažu (strategiju društva, financijske i nefinancijske rezultate i rizike, strukturu kapitala, socijalni i okolišni utjecaj te korporativno upravljanje)
4. razmjenjuju stajališta s organima društva i drugim dionicima u društvu
5. ostvaruju članska prava iz dionica
6. surađuju s drugim dioničarima
7. upravljaju sukobima interesa povezanim sa sudjelovanjem.

(2) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine izvješćuju jednom godišnje kako provode svoju politiku sudjelovanja. U izvješću objašnjavaju kako općenito glasuju, kako su glasovali o važnijim odlukama i jesu li koristili usluge savjetnika pri glasovanju.

(3) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine javno objavljuju kako su glasovali na glavnim skupštinama, osim ako njihovi glasovi nisu bili bitni zbog sadržaja odluka o kojima se glasovalo ili zbog njihovog zanemarivo niskog sudjelovanja u društvu.

(4) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine dužni su ispuniti zahtjeve propisane u stavcima 1. do 3. ovoga članka ili su dužni objasniti zašto nisu ispunili te zahtjeve.

(5) Informacije iz stavaka 1. do 4. ovoga članka moraju biti besplatno dostupne na internetskim stranicama institucionalnog ulagatelja i upravitelja imovine barem tri godine i moraju se najmanje jednom godišnje obnoviti. Institucionalni ulagatelji mogu umjesto toga uputiti na internetske stranice upravitelja imovine ako se na njima nalaze informacije iz stavaka 1. do 4. ovoga članka.

Obveze izvješćivanja institucionalnih ulagatelja i upravitelja imovine

Članak 291.c

(1) Institucionalni ulagatelji dužni su javno objaviti u kojoj su mjeri glavni elementi njihove strategije ulaganja u skladu s profilom i trajanjem njihovih obveza, te kako oni pridonose srednjoročnim do dugoročnim kretanjima vrijednosti njihovog portfelja.

(2) Ako upravitelj imovine radi za institucionalnog ulagatelja, taj ulagatelj je dužan javno objaviti podatke o dogovoru s upraviteljem imovine koji objašnjava kako upravitelj imovine usklađuje svoju strategiju ulaganja i odluke o ulaganju s profilom i trajanjem obveza institucionalnog ulagatelja. Izvješće sadrži posebice sljedeće podatke:

1. uvažavaju li se pri odlučivanju o ulaganju srednjoročna do dugoročna kretanja društva
2. kako se utječe na društvo i koriste članska prava iz dionice

3. o metodi, procjeni vrijednosti činidaba po toj metodi i o naknadi upravitelju imovine za poduzimanje tih činidaba
4. kako institucionalni ulagatelj nadgleda dogovoreni promet portfeljem i projicirane troškove prometa portfeljem
5. o trajanju dogovora s upraviteljem imovine.

Ako dogovor s upraviteljem imovine ne sadrži te podatke, institucionalni ulagatelj mora objasniti zašto je došlo do toga.

(3) Institucionalni ulagatelj dužan je na svojim internetskim stranicama objaviti i učiniti besplatno dostupnim informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i to na razdoblje od barem tri godine te ih mora obnoviti najmanje jednom godišnje. Institucionalni ulagatelj može umjesto toga uputiti na internetske stranice upravitelja imovine ako se na njima nalaze informacije iz stavaka 1. do 2. ovoga članka.

(4) Upravitelji imovine, koji su sklopili dogovor u skladu sa stavkom 2., ovoga članka dužni su jednom godišnje podnijeti institucionalnom ulagatelju izvješće ili objaviti na svojim internetskim stranicama javno dostupne informacije o tome u kojoj su mjeri njihova strategija ulaganja i njena provedba u skladu s tim dogovorom i kako pridonose srednjoročnim do dugoročnim kretanjima vrijednosti njihovog portfelja. Izvješće sadrži posebice podatke o:

1. bitnim srednjoročnim do dugoročnim rizicima
2. sastavu portfelja, prometu portfeljem i troškovima prometa portfeljem
3. opsegu u kojem odluke o ulaganju uvažavaju srednjoročni do dugoročni razvoj društva
4. korištenju usluga savjetnika pri glasovanju
5. zaprekama pri ostvarivanju prava iz dionice i utjecanju na društvo koje proizlaze iz sukoba interesa i pozajmljivanja vrijednosnih papira te kako se te zapreke suzbijaju.

Obveze izvješćivanja savjetnika pri glasovanju

Članak 291.d

(1) Savjetnici pri glasovanju dužni su jednom godišnje razjasniti jesu li primjenjivali i primjenjuju li pravila nekog kodeksa ponašanja ili koja pravila kodeksa ponašanja nisu primjenjivali i ne primjenjuju te koje su mjere poduzimali umjesto toga. Ako savjetnici pri glasovanju ne primjenjuju kodeks ponašanja dužni su javno razjasniti zašto tako postupaju.

(2) Savjetnici pri glasovanju dužni su objaviti jednom godišnje sljedeće informacije:

1. bitne karakteristike metoda i modela koje primjenjuju te glavne izvore informacija kojima se koriste
2. postupke uvedene radi osiguranja kvalitete kao i sprečavanja i upravljanja mogućim sukobima interesa
3. kvalifikacije suradnika koje savjetnik pri glasovanju koristi u svom radu
4. uzimaju li u obzir i, ako to čine, na koji način, uvjete na nacionalnom tržištu te pravne i regulatorne uvjete i uvjete specifične za poduzetnike
5. bitne karakteristike politike glasovanja koju primjenjuju za pojedino tržište
6. komuniciraju li i kako često s društvima koja su predmet njihova istraživanja, savjetovanja ili preporuka za glasovanje i s njihovim dionicima.

(3) Informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju biti javno i besplatno dostupne na internetskim stranicama savjetnika pri glasovanju najmanje tri godine od dana objave. Savjetnik pri glasovanju mora ih obnoviti najmanje jednom godišnje.

(4) Savjetnici pri glasovanju dužni su bez odgađanja informirati svoje klijente o sukobu interesa kao i o protumjerama koje su poduzeli.“.

Članak 46.

Članak 292. s naslovom iznad njega mijenja se i glasi:

„Ostvarenje prava glasa putem posrednika i osoba koje djeluju na odgovarajući način

Članak 292.

(1) Posrednik smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje mu ne pripadaju i u pogledu kojih nije kao njihov imatelj upisan u registru dionica samo ako je za to opunomoćen. Punomoć se može dati samo jednom određenom posredniku koji je mora čuvati tako da se može ispitati. Očitovanje volje kojim se daje punomoć mora biti potpuno i smije biti povezano samo s očitovanjima volje koja se odnose na korištenje pravom glasa. Ne dade li dioničar izričite upute o glasovanju, opća punomoć može dati ovlast posredniku da koristi pravo glasa samo onako kako je to navedeno u prijedlozima te institucije kako će glasovati (stavci 2. i 3.) ili prijedlozima uprave, odnosno izvršnih direktora, nadzornog, odnosno upravnog odbora društva a ako se ti prijedlozi međusobno razlikuju, onako kako je navedeno u prijedlogu nadzornog, odnosno upravnog odbora (stavak 4). Ponudi li posrednik da će glasovati za neki od navedenih prijedloga, mora istodobno ponuditi i da će podloge potrebne za glasovanje do opoziva proslijediti u mjeri u kojoj se pretpostavlja da je to potrebno udruzi dioničara ili nekom drugom tko će zastupati dioničara u korištenju pravom glasa po njegovu izboru. Posrednik je dužan godišnje jasno upozoriti dioničara na mogućnost svakodobnog opoziva punomoći i promjene opunomoćenika. Dioničaru se mora putem formulara olakšati davanje uputa za glasovanje o odlukama iz pojedinih točaka dnevnog reda, davanje i opoziv opće punomoći i davanje naloga te njihovu izmjenu.

(2) Posrednik koji želi na temelju dobivene punomoći koristiti pravo glasa u skladu s vlastitim istaknutim prijedlozima mora dioničaru te prijedloge u pogledu odluka iz pojedinih točaka dnevnog reda pravodobno učiniti dostupnima. Kod tih prijedloga on se mora voditi interesima dioničara i poduzeti sve organizacijske pripreme da na to ne utječu njegovi interesi iz drugih poslovnih područja. Mora imenovati jednog člana posloводства da nadzire pridržavanje tih obveza kao i uredno korištenje pravom glasa i dokumentaciju o tome. Zajedno s prijedlozima koje postavlja posrednik mora uputiti na to da će pravo glasa koristiti u skladu sa svojim istaknutim prijedlozima, ako dioničar pravodobno za to ne dade neku drugu uputu. Ako je član uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik posrednika član nadzornog, odnosno upravnog odbora društva ili član njegove uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik društva i obrnuto, posrednik mora na to uputiti. Isto to vrijedi i ako posrednik ima udio u društvu koji po zakonu mora prijaviti nadležnom nadzornom tijelu ili je s društvom u konzorciju koji je u vrijeme posljednjih pet godina preuzeo posljednju emisiju vrijednosnih papira društva.

(3) Ako dioničar nije dao upute posredniku za korištenje pravom glasa, on ga je dužan koristiti u skladu s onim što je predložio, osim ako prema okolnostima smije zaključiti da bi dioničar kad bi znao za stanje stvari odobrio takvo glasovanje. Odstupi li posrednik pri glasovanju od upute koju je dobio od dioničara ili, ako te upute nije bilo, od prijedloga što ga je sama bio objavio, mora o tome izvijestiti dioničara i navesti razloge za taj svoj postupak. Na vlastitoj

glavnoj skupštini opunomoćeni posrednik smije koristiti pravo glasa na temelju punomoći samo ako je dioničar dao izričitu uputu za glasovanje o odlukama o svakoj točki dnevnog reda. Isto to vrijedi i za glasovanje na skupštini društva u kome posrednik neposredno ili posredno sudjeluje u temeljnom kapitalu s više od 20%.

(4) Posrednik koji na glavnoj skupštini želi koristiti pravo glasa na temelju punomoći prema prijedlozima organa društva, mora dioničarima te prijedloge učiniti dostupnima, ako to već nije učinjeno na neki drugi način.

(5) Ako to dopušta punomoć koju je dao dioničar, posrednik smije u postupanju na temelju nje dati punomoć za zastupanje osobama koje nisu njegovi zaposlenici. Ako se u punomoći drukčije ne određuje, posrednik koristi pravo glasa u ime onoga koga se to tiče. Ako je u društvu dopušteno glasovanje pisanim putem ili elektroničkom komunikacijom, opunomoćeni se posrednik pri glasovanju smije time koristiti. Kao dokaz ovlasti za glasovanje prema društvu kod društava dionice kojih su uvrštene na tržište radi trgovanja dovoljno je podnošenje dokaza iz članka 279. stavka 3. ovoga Zakona. U ostalome moraju se ispuniti zahtjevi koji su u statutu društva propisani za korištenje pravom glasa.

(6) Posrednik smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje glase na ime i koje mu ne pripadaju ali su u registru dionica upisane na njegovo ime samo na temelju ovlasti koju za to dobije. Na davanje te ovlasti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 1. do 5. ovoga članka.

(7) Na učinak danog glasa ne utječe postupanje protivno odredbama prethodnih stavaka osim protivno odredbi stavka 1. rečenice 1. ovoga članka.

(8) Odredbe stavka 1. do 7. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na udruge dioničara, savjetnike pri glasovanju i osobe koje se na temelju posla koji obavljaju nude dioničarima da će za njih ostvarivati pravo glasa na glavnoj skupštini društva. To ne vrijedi za one koji žele ostvarivati pravo glasa za dioničara ako su njegovi zakonski zastupnici, bračni ili izvanbračni drugovi ili su s njime u krvnom ili tazbinskom srodstvu do četvrtog stupnja srodstva.

(9) Obveza posrednika, savjetnika za glasovanje i osoba koje na temelju posla koji obavljaju nude dioničarima da će za njih ostvarivati pravo glasa na glavnoj skupštini društva da nadoknadi štetu nastalu zbog povrede odredbi iz stavka 1. do 6. ovoga članka ne može se unaprijed isključiti ni ograničiti.

(10) Dade li društvo posredniku potvrdu navedenu u odredbama članka 274. stavka 1. treće rečenice ili članka 285. stavka 6. ovoga Zakona, on ju je dužan bez odgađanja proslijediti dioničaru. Na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 297.a stavka 3. ovoga Zakona.“

Članak 47.

Iza članka 297. dodaje se Odsjek 6.a, s naslovom i članci 297.a, 297.b, 297.c, 297.d, 297.e i 297.f, s naslovima iznad, koji glase:

„Odsjek 6.a

Informiranje dioničara i društva

Prijenos informacija o ostvarivanju prava
iz dionica, posrednici, posrednici u lancu

Članak 297.a

(1) Ako društvo ne prenese sljedeće informacije izravno dioničarima, obvezno ih je elektronički proslijediti posrednicima kako bi ih oni prenijeli dioničarima:

1. o sazivanju glavne skupštine sukladno članku 277. ovoga Zakona,
2. o pravima na zamjenu zamjenjivih obveznica za dionice, prvenstvu pri upisu novih dionica, naplati primjerice povodom smanjenja temeljnog kapitala povlačenjem dionica, upisu novih dionica pri povećanju temeljnog kapitala te izboru pri isplati dividende.

Ako su informacije dostupne na internetskim stranicama društva, dovoljno je posrednicima dati podatak o internetskoj stranici.

(2) Dovoljno je da društvo elektronički prenese posrednicima informacije u skladu sa stavkom 1. ovoga članka putem medija za koje se daje razumno pretpostaviti da prenose informacije diljem Europske unije i u drugim državama Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

(3) Svaki pojedini posrednik u lancu dužan je bez odgađanja prenijeti informacije iz stavaka 1. ovoga članka koje je primio od drugog posrednika ili društva posredniku u lancu koji neposredno slijedi, osim ako zna da je društvo već poslalo te informacije posredniku koji neposredno slijedi. To vrijedi i za informacije društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije.

(4) Posrednik je osoba koja pohranjuje ili upravlja vrijednosnim papirima ili vodi depozitne račune za dioničare ili druge osobe ako te djelatnosti obavlja u vezi s dionicama društva koje ima sjedište u državi članici Europske unije ili u drugoj državi Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, a tim dionicama trguje se na uređenom tržištu u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala.

(5) Posrednik u lancu je osoba koja pohranjuje dionice društva za nekog drugog posrednika.

Obveza posrednika prenijeti informacije dioničarima

Članak 297.b

(1) Tko kao posrednik pohranjuje dionice društva za dioničara, obavezan je informacije koje je dobio na temelju odredbi članka 297.a stavak 1. ovoga Zakona prenijeti dioničaru bez odgađanja elektroničkim putem. Ako su informacije dostupne na internetskim stranicama društva, dovoljno je dioničarima prenijeti podatak o internetskoj stranici.

(2) To vrijedi i za informacije društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije.

Obveza posrednika prenijeti informacije društvu

Članak 297.c

(1) Tko kao posrednik pohranjuje dionice društva za dioničara, dužan je informacije koje mu je dao dioničar o ostvarivanju njegovih prava iz dionica prenijeti bez odgađanja izravno društvu ili posredniku u lancu. Posrednik u lancu dužan je te informacije prenijeti bez odgađanja dalje posredniku koji neposredno slijedi sve dok informacije ne stignu društvu.

(2) Tko kao posrednik pohranjuje dionice društva za dioničara, dužan je bez odgađanja dostaviti dioničaru na njegov zahtjev pisanu potvrdu o njegovim dionicama ili ju proslijediti društvu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Informacije koje društvo ima pravo zahtijevati od posrednika

Članak 297.d

(1) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja smiju zahtijevati od posrednika koji pohranjuje dionice društva informacije o identitetu dioničara dionice kojega pohranjuje.

(2) Informacije o identitetu dioničara su podaci o osobi i o dionicama te osobe. Podaci o osobi jesu:

1. ime i prezime,
2. datum i mjesto rođenja,
3. poštanska adresa i adresa elektroničke pošte,
4. za pravne osobe njihov registarski odnosno osobni identifikacijski broj te podatak o tome gdje su registrirani.

Za društva koja nisu pravne osobe i nisu registrirana, navest će se njihovi članovi te podaci o njima sukladno prvoj rečenici ovog stavka. Ako na nekoj dionici ima više ovlaštenika, navest će ih se kao i podatke o njima sukladno prvoj i drugoj rečenici ovog stavka. Podaci o dionicama su broj dionica i, kada to društvo zatraži, rod dionica ili dan od kojeg se dionice drže.

(3) Ako posrednik u lancu nema informacije o identitetu dioničara ili druge informacije koje zatraži društvo dužan je bez odgađanja zahtjev društva proslijediti dalje posredniku koji mu neposredno prethodi u lancu sve dok ne stigne do posrednika koji pohranjuje dionice za dioničara. Dovoljno je da društvo zahtjev iz stavka 1. ovoga članka pošalje putem medija za koje se daje razumno pretpostaviti da prenose informacije diljem Europske unije i u drugim državama Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

(4) Posrednik koji pohranjuje dionice za dioničara dužan je bez odgađanja prenijeti informacije društvu. Ako društvo zahtijeva da ga informira neki drugi posrednik u lancu, svaki od posrednika je dužan bez odgađanja proslijediti informacije posredniku koji neposredno slijedi u lancu sve dok se ne stigne do posrednika od kojeg je društvo zahtijevalo informacije. Posrednik od kojeg je društvo zahtijevalo informacije dužan je bez odgađanja proslijediti društvu informacije koje je dobio od drugih posrednika u lancu.

(5) Stavci 1. do 4. ovoga članka primjenjuju se i na zahtjeve za informiranjem

1. društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja (izraz iz članka 280.a ZTD-a) sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije ili

2. trećega kojega je na to ovlastilo društvo ako po pravu koje je za njega mjerodavno on ima takav zahtjev.

(6) Statutom društva dionice kojeg nisu uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja može se propisati da će se primjenjivati odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka.

Obrada i ispravak dioničarevih osobnih podataka

Članak 297.e

(1) Društva i posrednici smiju obrađivati dioničareve osobne podatke za potrebe identificiranja, komuniciranja, ostvarivanja dioničarevih prava i suradnje s dioničarima.

(2) Saznaju li društva ili posrednici da neki dioničar nije više dioničar društva, smiju pohranjivati njegove osobne podatke još najdulje 12 mjeseci, uvažavajući pritom druga zakonska pravila. Dopušteno je dulje pohranjivati osobne podatke ako je to potrebno za vođenje zakonom propisanih pravnih postupaka.

(3) Posrednici neće prekršiti svoje zakonske ni ugovorne obveze ako društvu ili posredniku u lancu sukladno članku 297.c ovoga Zakona otkriju informacije o dioničarevom identitetu.

(4) Svatko koga se identificira na temelju nepotpunih ili pogrešnih informacija, ima pravo zahtijevati od društva i od posrednika, koji su te informacije prosljeđivali, da ih bez odgađanja isprave.

Troškovi

Članak 297.f

Društvo podmiruje nužne posrednikove troškove nastale primjenom odredbi članka 226 stavak 3 i članka 297.a do 297.e ovoga Zakona ako se temelje na načinu poduzimanja radnji koji odgovara trenutnom stanju tehničkog razvoja. Posrednici objavljuju svoje naknade za troškove za svaku uslugu koja se obavlja primjenom tih odredbi ovoga Zakona. Posrednici su dužni priopćiti svoje naknade zasebno društvu i dioničaru za kojeg obavljaju uslugu. Nije dopušteno naplaćivati različite naknade za ostvarivanje prava u Republici Hrvatskoj i inozemstvu osim ako je to iznimno opravdano i ako je razlika posljedica različitih stvarnih troškova nastalih obavljanjem usluge.“.

Članak 48.

U članku 308. stavku 3. prvoj rečenici, nakon riječi: „objaviti“ dodaju se riječi: „i proslijediti u skladu s odredbom članka 297.a ovoga Zakona“.

Članak 49.

U članku 309. stavku 5. iza riječi: „preslici“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „ili u odgovarajućem elektroničkom obliku.“.

Članak 50.

U članku 316. stavku 4. iza riječi: „presliki“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „ili u odgovarajućem elektroničkom obliku.“.

Članak 51.

U članku 322. stavku 4. iza riječi: „preslici“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „ili u odgovarajućem elektroničkom obliku.“.

Članak 52.

U članku 331. stavku 5. iza riječi: „prijepisu“ dodaju riječi: „ili preslici, ili u odgovarajućem elektroničkom obliku.“.

Članak 53.

U članku 335. stavku 1. drugoj rečenici, nakon riječi: „u glasilu društva“ dodaju se riječi: „i proslijediti u skladu s odredbama članka 297.a ovoga Zakona.“.

Članak 54.

U članku 355. točki 4. iza riječi: „moralu“ dodaje se riječ: „društva“.

Članak 55.

U članku 360. stavku 3. u točki 1. nakon riječi: „stavka 2.“ dodaju se riječi: „prve rečenice“.

Točka 2. mijenja se i glasi: „2. što su povrijeđene odredbe članka 277. stavka 8., članka 280.a ili članka 297.b ovoga Zakona.“.

Članak 56.

U članku 363.a dodaju se novi stavci 1. i 2. koji glase:

„(1) Za određivanje vrijednosti predmeta spora mjerodavna je vrijednost koju je tužitelj naznačio u tužbi.

(2) Ako je tužitelj vrijednost predmeta spora očito suviše visoko ili suviše nisko naznačio, sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, nakon što strankama omogući da se o tome izjasne, rješenjem protiv kojeg nema posebne žalbe odrediti vrijednost predmeta spora.“.

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 4. riječi: „u stavku 1.“ zamjenjuju se riječima: „u stavcima 1. i 3.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 5. riječi: „iz stavka 2.“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 4.“.

Članak 57.

U članku 366.a u stavku 2. u točki 2. iza riječi: „ispravama“ dodaju se riječi: „ili potvrdom iz članka 297.c stavka 2. ovoga Zakona“.

Članak 58.

U članku 367. stavku 1. točka 5. briše se.

Dosadašnje točke 6. do 8. postaju točke 5. do 7.

U stavku 2. četvrtoj rečenici riječi: „provodi se likvidacija društva“ zamjenjuju se riječima: „provodi se likvidacija imovine društva“.

U stavku 3. drugoj rečenici riječi: „Sud može odrediti“ zamjenjuju se riječima: „Sud će odrediti“.

Članak 59.

U članku 372. stavak 5. briše se.

Članak 60.

U članku 382. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Poslovne knjige i dokumentaciju društva likvidatori će predati na čuvanje Hrvatskoj gospodarskoj komori Hrvatska gospodarska komora dužna je zaprimljene isprave čuvati i postupati s njima u skladu s pravilima kojima se uređuje postupanje s arhivskim gradivom i arhivama. Naknada za pohranu i čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije društva podmiruje se na teret društva prije njegovog brisanja, u iznosu koji pravilnikom odredi ministar nadležan za poslove pravosuđa.“

Članak 61.

U članku 387. stavku 1. iza druge rečenice dodaje se rečenica koja glasi: „To se ne primjenjuje u slučaju osnivanja jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću i osnivanja društva na daljinu.“

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 2., 3. i 4.

Članak 62.

U članku 388. stavku 1. točka 3. briše se.

Dosadašnje točke 4. do 6. postaju točke 3. do 5.

Članak 63.

U članku 390. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Prije upisa društva u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu uloga za preuzeti poslovni udio kojega uplaćuje u novcu, s tim da ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od jedne četvrtine temeljnog kapitala. Ulog u novcu se mora u cijelosti unijeti u roku od godine dana od dana upisa društva u sudski registar. Osnivač koji nije uplatio ulog za preuzeti poslovni udjel odgovara za obveze društva osobno i solidarno sa svim drugim osnivačima koji nisu uplatili uloge za preuzete poslovne udjele do visine neuplaćenog temeljnog kapitala.“.

Članak 64.

U članku 390.a stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Društvo koje ima najviše pet članova i jednog člana uprave može se osnovati na pojednostavljeni način (jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću). Za takvo osnivanje društva moraju se koristiti obrasci zapisnika koje sastavlja javni bilježnik, a koji su prilozi ovom Zakonu. Osim u pogledu toga ne mogu se dogovoriti nikakva odstupanja od odredbi ovoga Zakona. Popunjeni obrazac zapisnika vrijedi kao popis članova društva, popis osoba ovlaštenih da vode poslove društva, te sadrži izjavu kojom član uprave prihvaća imenovanje. U svemu ostalome na takav se zapisnik na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o društvenom ugovoru odnosno izjavi o osnivanju.“.

Članak 65.

U članku 394. stavku 4. točki 1. iza riječi: „i“ dodaju se riječi: „djelatnosti iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, ako čine“.

U stavku 5. točki 8. iza riječi: „društva“ dodaju se riječi: „ili upis djelatnosti iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona“.

Točka 9. riječi: briše se.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Zajedno s prijavom za upis u sudski registar, registarskom sudu dostavlja se odluka kojom se utvrđuje predmet poslovanja društva i popis djelatnosti koje čine utvrđeni predmet poslovanja društva.“.

Članak 66.

Iza članka 397. dodaju se Odjeljak 1.a i članci 397.a do 397.e koji glase:

„Odjeljak 1.a

Osnivanje društva na daljinu bez punomoćnika

Osnivanje

Članak 397.a

(1) Društvo se može osnovati na daljinu putem internetske stranice sustava sudskog registra uz korištenje autentifikacijskog sustava koji jamči značajnu, odnosno visoku sigurnost u pogledu identiteta i istovjetnosti osobe koja pristupa sustavu sudskog registra i uz korištenje obrazaca koji su u prilogu ovoga Zakona. Tako se može osnovati i jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću.

(2) Kada se od osnivača ili druge osobe traži da potvrdi prihvaćanje prijave, obrasca, izjave ili podataka, izraz potvrdi znači radnju kojom se putem sustava sudskog registra, u skladu s propisanom sigurnosnom razinom za tu vrstu potvrde, odobrava i/ili pristaje na poduzimanje određene radnje u postupku, preuzimanje nekog prava i obveze ili potvrđuje točnost podataka.

(3) Sustavu iz stavka 1. ovoga člana pristupa se osobno.

(4) Tko neovlašteno pristupi ili poduzme radnju u sustavu iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se za kazneno djelo računalnog krivotvorenja i kazneno djelo prijave u skladu s kaznenim zakonom.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati na temelju kojeg autentifikacijskog sustava se pristupa sustavu sudskog registra, odnosno, sigurnosnu razinu za pristup sustavu sudskog registra i poduzimanje radnji u postupku osnivanja na daljinu.

Obrasci i isprave

Članak 397.b

(1) U postupku osnivanja na daljinu koristi se jedan od obrazaca društvenog ugovora odnosno izjave o osnivanju u elektroničkom obliku, koji su prilog 3. – 6. ovoga Zakona.

(2) U postupku osnivanja na daljinu prilažu se isprave ili njezine preslike u elektroničkom obliku kada je to propisano zakonom.

(3) Za davanje nepotpunih ili neistinitih podataka ili isprava u postupku osnivanja na daljinu odgovara se kao za davanje lažnog iskaza u postupku pred sudom u skladu s kaznenim zakonom.

Društveni ugovor

Članak 397.c

(1) Društvo se osniva na daljinu sklapanjem društvenog ugovora kojega više osnivača sklapa prihvaćanjem potpunog obrasca društvenog ugovora.

(2) Ako društvo osniva jedan osnivač, društvo se osniva na temelju izjave osnivača o osnivanju društva koju osnivač daje prihvaćanjem potpunog obrasca izjave o osnivanju društva.

(3) Društveni ugovor je sklopljen kada sustav sudskog registra zabilježi da su svi osnivači potvrdili njegovo prihvaćanje, a kao dan sklapanja smatra se dan kada je zabilježena posljednja potvrda prihvaćanja.

(4) Smatra se da je osnivač koji je potvrdio popunjeni obrazac društvenog ugovora suglasan sa njegovim sadržajem, da je osnivački akt sastavljen u skladu s njegovom pravom voljom te da razumije smisao i posljedice njegovog prihvaćanja.

Podaci o osnivačima, tvrtki i sjedištu društva

Članak 397.d

(1) Osnivači društva mogu biti samo one osobe koje imaju valjanu vjerodajnicu na temelju koje se može pristupiti sustavu sudskog registra, ako potvrde da su podaci kojima su se prijavili u sustav točni i potpuni, odnosno da se nisu naknadno izmijenili. Jedan od osnivača je nositelj osnivanja u smislu odredbi zakona kojim se uređuje osnivanje, ustroj i vođenje sudskog registra.

(2) Tvrtku društva u obrascu društvenog ugovora unosi nositelj osnivanja, a prihvaćaju ostali osnivači. Naznaka predmeta poslovanja društva ne može imati više od dvadeset riječi.

(3) Sjedište društva u obrascu društvenog ugovora određuje se prema šifri i nazivu naselja u Republici Hrvatskoj utvrđenih od za to nadležnog tijela, a u društvenom ugovoru prema nazivu mjesta u Republici Hrvatskoj.

(4) Poslovnu adresu u sjedištu društva određuje uprava društva posebnom odlukom.

(5) Odluku kojom se određuje prva poslovna adresa u sjedišta društva potvrđuju svi osnivači i članovi uprave te se prilaže uz prijavu za upis osnivanja društva.

Temeljni kapital i uplata uloga. Prijava za upis osnivanja

Članak 397.e

(1) Ulog za preuzeti poslovni udio uplaćuje se u novcu.

(2) Prije upisa društva u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje jednu četvrtinu svog uloga za preuzeti poslovni udio, s tim da ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od jedne četvrtine temeljnog kapitala. Ulog se mora uplatiti tako da društvo može s njime slobodno raspolagati. Ulog se mora u cijelosti unijeti u roku od godine dana od dana upisa društva u sudski registar. Osnivač koji nije uplatio ulog za preuzeti poslovni udjel odgovara za obveze društva osobno i solidarno sa svim drugim osnivačima koji nisu uplatili uloge za preuzete poslovne udjele do visine neuplaćenog temeljnog kapitala.

(3) Ulog se uplaćuje na prolazni račun osnivača kod Financijske agencije koja o tome izdaje potvrdu registarskom sudu prije upisa u sudski registar.

(4) Prijava za upis osnivanja društva na daljinu sadrži zahtjev za upis i podatke iz članka 394. stavka 4. točaka 1., 2., 5. i 6. ovoga Zakona.

(5) Prijavi iz stavka 4. ovoga članka prilažu se:

- primjerak društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva sa svim prilogima
- popis članova osnivača koji sadržava ime i prezime, osobni identifikacijski broj, prebivalište, odnosno tvrtku i sjedište s naznakom registarskoga suda i broja pod kojim su upisani u sudskom registru, iznos temeljnog kapitala društva i redne brojeve i nominalne iznose preuzetih poslovnih udjela osnivača
- odluka o imenovanju i popis osoba ovlaštenih voditi poslove društva, njihova imena i prezimena, prebivalište, osobni identifikacijski broj, opseg njihovih ovlasti
- izjave članova uprave da su upoznati s obvezom izvještavanja suda i da ne postoje zakonom propisane okolnosti zbog kojih ne mogu biti imenovani za člana uprave i
- odluku o odabiru poslovne adrese društva
- odluku o utvrđenju predmeta poslovanja.

(6) Podaci iz stavka 4. i prilozi iz stavka 5. ovoga članka preuzimaju se odnosno nastaju iz sustava sudskog registra.

(7) Prijavu za upis osnivanja dužni su potvrditi svi članovi uprave društva.

(8) Prijava za upis osnivanja je potvrđena kada sustav sudskog registra zabilježi da su osobe iz stavka 4. ovoga članka potvrdile prijavu za upis osnivanja, a kao dan potvrde uzima se dan kada je zabilježena posljednja potvrda prihvaćanja.“.

Članak 67.

U članku 412. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Za prijenos poslovnog udjela potreban je ugovor sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik ili sudska odluka koja zamjenjuje takav ugovor. Takav ugovor potreban je i za preuzimanje obveze da će se prenijeti poslovni udio. Nedostatak propisanog oblika ugovora kojim se preuzima obveza da će se prenijeti poslovni udio otklanja se sklapanjem ugovora o prijenosu poslovnog udjela u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik. Za prijenos poslovnog udjela nije potrebna promjena društvenog ugovora.“

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Član društva može založiti svoj poslovni udio. Za valjanost izjave o zalaganju ne traži se da je dana u obliku javnobilježničke isprave. Ugovor o davanju u zalog sklapa se u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik. Javni bilježnik koji je sudjelovao u sklapanju toga ugovora dužan je bez odgađanja umjesto članova uprave sastaviti popis članova društva u kojem će se navesti koji je poslovni udio založen i dostaviti jedan primjerak registarskom sudu, a jedan primjerak društvu. Na zalaganje udjela ne primjenjuje se odredba članka 415. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 68.

U članku 425. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Prijavi za upis promjena iz stavka 1. ovoga članka prilažu se odluka o opozivu imenovanja člana uprave odnosno njegova ostavka i odluka o imenovanju novog člana u izvorniku ili u javno ovjerovljenoj preslici.“.

Članak 69.

U članku 466. stavku 1. točka 4. briše se.

Dosadašnje točke 5. do 10. postaju točke 4. do 9.

Članak 70.

U članku 467. stavku 2. riječi: „i potpise likvidatora koji se pohranjuju u sudski registar ako to već nisu učinili kao članovi uprave“ brišu se.

Članak 71.

Iza članka 472. dodaju se članci 472.a – 472.g koji glase:

„Prestanak društva po skraćenom postupku

Članak 472.a

(1) Društvo može prestati po skraćenom postupku bez likvidacije ako svi njegovi članovi suglasno donesu odluku o takvom prestanku društva.

(2) Pored izričitog navoda da društvo prestaje po skraćenom postupku bez likvidacije, u odluci se moraju navesti i sljedeći podaci:

- tvrtka, sjedište, osobni identifikacijski broj i matični broj subjekta društva koje na taj način prestaje
- ukupni broj članova društva, uz navođenje imena i prezimena, prebivališta i osobnog identifikacijskog broja, odnosno tvrtke, sjedišta te osobnog identifikacijskog broja svakog člana
- plan raspodjele imovine društva.

(3) Svi članovi društva dužni su dati i izjavu:

- da društvo nema nepodmirenih obveza prema radnicima i bivšim radnicima društva, niti drugih nepodmirenih obveza po osnovi radnog odnosa radnika i bivših radnika
- da društvo nema spornih ni nespornih, dospjelih niti nedospjelih obveza prema drugim vjerovnicima, te
- da se svaki član obvezuje podmiriti, solidarno sa svim ostalim članovima društva, sve preostale obveze društva, pokaže li se naknadno da one postoje.

(4) Odluka iz stavka 2. ovoga članka donosi se u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik. U istom obliku daje se i izjava članova društva iz prethodnog stavka.

(5) Društvo mora bez odgađanja objaviti na internetskoj stranici sudskog registra i u glasilu društva, ako ga ono ima, odluku o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije i izjavu iz stavka 2. ovoga članka Zakona.

Prijava prestanka društva

Članak 472.b

- (1) Prestanak društva zbog odluke članova o prestanku po skraćenom postupku bez likvidacije mora se bez odgađanja prijaviti registarskom sudu radi upisa u sudski registar.
- (2) Prijavi za upis prilažu se odluka članova društva o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije, izjave svih članova društva iz članka 472.a stavka 3. ovoga Zakona, te potvrda da društvo nema nepodmireni dospjeli dug po osnovi javnih davanja kako su definirana poreznim propisima.
- (3) Registarski sud može zatražiti od članova dodatni dokaz kojim se potvrđuje istinitost navoda iz izjave iz članka 472.a stavka 3. ovoga Zakona, a može zatražiti i da članovi daju odgovarajuće osiguranje iz kojeg će se namiriti vjerovnici društva, pokaže li se da je društvo imalo nepodmirene obveze prema vjerovnicima.
- (4) Ako su ispunjene pretpostavke za upis, registarski sud će donijeti rješenje o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije.
- (5) U rješenju kojim se dopušta upis obvezno se navodi da će registarski sud ukinuti rješenje ako protiv njega bude izjavljen osnovan prigovor u roku od 30 dana od dana objave rješenja.

Prigovor protiv rješenja o prestanku društva po skraćenom postupku

Članak 472.c

- (1) Protiv rješenja o prestanku društva po skraćenom postupku prigovor mogu izjaviti članovi društva, vjerovnici društva ili državna tijela u roku od 30 dana od dana njegove objave.
- (2) O prigovoru odlučuje registarski sud koji je donio rješenje o prestanku društva po skraćenom postupku.
- (3) Ako sud utvrdi da je prigovor osnovan ili da postoji mogućnost da se oštete vjerovnici ili članovi društva, ukinut će rješenje o prestanku društva bez likvidacije i o tome obavijestiti društvo, koje mora nastaviti postupak likvidacije u skladu s ovim Zakonom.
- (4) Pravomoćnošću rješenja iz stavka 3. ovoga članka Zakona izjave članova društva kojima se obvezuju ispuniti obveze društva gube pravni učinak.
- (5) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka Zakona registarski sud će objaviti na internetskoj stranici sudskog registra, a društvo ga je dužno objaviti i u glasilu društva, ako ga ono ima.

Brisanje društva iz registra

Članak 472.d

- (1) Ako protiv rješenja o prestanku društva bez likvidacije nije podnesen prigovor ili sud odbaci ili odbije podneseni prigovor, registarski sud će donijeti rješenje o brisanju društva iz sudskog registra i objaviti ga na internetskoj stranici sudskog registra.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka Zakona dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana objave rješenja.

(3) Pravomoćnošću rješenja o brisanju društva iz sudskog registra dijelovi imovine društva prelaze na članove društva suglasno planu raspodjele imovine, kako je sadržan u odluci iz članka 472.a ovoga Zakona, a ako neki dio imovine nije raspoređen tim planom, takav dio prelazi na sve članove društva razmjerno sudjelovanju poslovnog udjela svakoga od njih u temeljnom kapitalu društva.

Odgovornost članova društva

Članak 472.e

(1) Nakon brisanja društva iz sudskog registra za obveze društva koje je prestalo u skraćenom postupku bez likvidacije odgovaraju članovi društva solidarno cijelom svojom imovinom.

(2) Vjerovnici mogu tražbine koje su imali prema društvu ostvariti prema članovima društva u roku od dvije godine od dana objave brisanja društva iz sudskog registra.

(3) Član društva koji vjerovniku podmiri tražbinu, ima pravo zahtijevati od svakog člana da mu naknadi dio koji na njega otpada. Nije li drukčije ugovoreno, dio koji otpada na pojedinog člana društva određuje se razmjerno sudjelovanju njegovog poslovnog udjela u temeljnom kapitalu društva.

Čuvanje poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije

Članak 472.f

Na predaju na čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije te na uvid u poslovne knjige i dokumentaciju društva koje je prestalo u skraćenom postupku bez likvidacije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 4. i 5. članka 382. ovoga Zakona.

Iznimke

Članak 472.g

Odredbe članka 472.a do 472.f ovoga Zakona ne primjenjuju se na društva čiji predmet poslovanja obuhvaća i djelatnost iz članka 32. stavak 4. ovoga Zakona.“.

Dosadašnji članak 472.a postaje članak 472.h.

Članak 72.

U članku 474. stavku 4. riječi: „trgovcu pojedincu“ zamjenjuju se riječima: „fizičkoj osobi“, a riječ: „njegovu“ zamjenjuje se riječju „njezinu“.

Članak 73.

U članku 494. stavku 1. riječi: „trgovca pojedinca“ zamjenjuju se riječima: „fizičke osobe koja je poduzetnik“.

Članak 74.

U članku 496. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Pravila ovoga članka ne isključuju primjenu odredbi članka 263.a do 263.c ovoga Zakona.“.

Članak 75.

Članak 498. s naslovom iznad njega mijenja se i glasi:

„Revizija izvješća o odnosima s povezanim društvima

Članak 498.

(1) Ako se godišnja financijska izvješća moraju revidirati, zajedno s njima i s izvješćem o stanju društva revizoru se mora predati i izvješće iz prethodnoga članka ovoga Zakona. Revizor mora provesti reviziju toga izvješća u opsegu koji je potreban za stjecanje razumnog uvjerenja o tome:

1. jesu li navodi u tome izvješću točni,
2. nije li u pravnim poslovima koji se navode u izvješću prema okolnostima koje su bile poznate u vrijeme kada su poslovi poduzimani vrijednost činidbe društva bila neprimjereno visoka, a ako je to bio slučaj je li razlika u vrijednosti nadoknađena,
3. ima li okolnosti koje bi glede mjera navedenih u izvješću govorile za bitno drugačiju prosudbu od one koju je dala uprava.

Prilikom provođenja revizije na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 299. stavka 1. do 3. ovoga Zakona.

(2) Revizor mora o obavljenoj reviziji podnijeti pisano izvješće. Ako utvrdi da godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva i izvješće o odnosima s povezanim društvima nisu potpuni, mora to navesti u svome izvješću. Revizor svoje potpisano izvješće dostavlja upravi društva.

(3) Ako revizor temeljem provedene revizije i prosudbe smatra da se izvješću o odnosima s povezanim društvima ne mogu staviti prigovori, mora vezano uz to izvješće dati sljedeću izjavu:

Na temelju moje/naše revizije i prosudbe izvješća o odnosima s povezanim društvima potvrđujem/potvrđujemo u svim značajnim odrednicama

1. da su navodi u izvješću točni,
2. da u pravnim poslovima koji se navode u izvješću prema okolnostima koje su bile poznate u vrijeme kada su poslovi poduzimani vrijednost činidbe društva nije bila neprimjereno visoka, odnosno da je razlika u vrijednosti nadoknađena,
3. da nema okolnosti koje bi glede mjera navedenih u izvješću govorile za bitno drugačiju prosudbu od one koju je dala uprava.

(4) Ako se u izvješću ne navodi nijedan pravni posao, mora se ispustiti dio izjave naveden u točki 2. prethodnog stavka, a ako se ne navodi nijedna mjera, mora se ispustiti dio izjave naveden u točki 3. prethodnog stavka. Ako revizor glede nijednoga posla navedenoga u izvješću ne utvrdi da je činidba društva po vrijednosti bila neprimjereno visoka, izjavu iz točke 2. prethodnog stavka treba ograničiti samo na potvrdu toga.

(5) Ako ima prigovora koje treba staviti izvješću ili ako revizor utvrdi da izvješće o odnosima s povezanim društvima nije potpuno, on mora ograničiti svoju izjavu, odnosno odbiti da ju daje. Ako uprava sama izjavi da je društvo bilo oštećeno određenim pravnim poslovima ili mjerama, a da mu šteta nije nadoknađena, to se mora navesti u izjavi, a nju ograničiti na preostale poslove ili mjere.

(6) Revizor mora izjavu potpisati uz navođenje mjesta i dana gdje ju je i kada dao. Tu izjavu treba uključiti u izvješće o reviziji.

(7) Hrvatska revizorska komora ovlaštena je donijeti revizijski standard ili smjernicu koje je potrebno primijeniti prilikom provedbe revizije izvješća o odnosima s povezanim društvima. Nepostojanje standarda ili smjernice ne utječe na obvezu provedbe revizije izvješća o odnosima s povezanim društvima.“.

Članak 76.

Članak 499. s naslovom iznad njega mijenja se i glasi:

„Ispitivanje od strane nadzornog odbora

Članak 499.

(1) Uprava, odnosno izvršni direktori moraju izvješće o odnosima s povezanim društvima, a ako godišnja financijska izvješća mora pregledati revizor, i njegovo izvješće dostaviti nadzornome, odnosno upravnome odboru. Svaki član nadzornoga, odnosno upravnog odbora ima pravo upoznati se s tim izvješćima. Ako nadzorni, odnosno upravni odbor drugačije ne odluči, izvješća se moraju dostaviti svim članovima toga odbora.

(2) Nadzorni, odnosno upravni odbor mora ispitati izvješće o odnosima s povezanim društvima i o tome izvijestiti glavnu skupštinu u izvješću koje joj inače podnosi. Ako se godišnja financijska izvješća moraju revidirati, nadzorni, odnosno upravni odbor mora u svome izvješću zauzeti stav o rezultatima revizije izvješća o odnosima s povezanim društvima. U izvješću se mora preuzeti izjava koju je dao revizor ili izričito navesti da je takvu izjavu odbio dati.

(3) Na kraju izvješća nadzorni, odnosno upravni odbor mora izjaviti ima li prigovora na izjavu uprave koju je ona dala na kraju svoga izvješća o odnosima s povezanim društvima.

(4) Ako se godišnja financijska izvješća moraju revidirati, revizor mora na zahtjev nadzornoga, odnosno upravnog odbora sudjelovati u raspravi koja se o tome u njemu vodi.“.

Članak 77.

U članku 500. stavku 1. točki 1. riječi: „stavka 4.“ mijenjaju se i glase: „stavka 5.“.

Članak 78.

U članku 587. stavku 1. točka 3. briše se.

Dosadašnje točke 4. i 5. postaju točke 3. i 4.

Članak 79.

U članku 613. stavku 2. riječi: „trgovac pojedinac“ zamjenjuju se riječima: „poduzetnik fizička osoba“.

U stavku 4. iza riječi: „navesti“ dodaju se riječi: „djelatnosti iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, ako čine“.

U stavku 9. iza riječi: „članka 7. stavka 4.“ dodaju se riječi: „točaka 1. i 3.“. Iza prve rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi: „U slučaju promjene podataka iz članka 7. stavka 4. točka 2. ovoga Zakona osnivač je dužan dostavljanjem popisa djelatnosti izvijestiti registarski sud o tome koje djelatnosti čine predmet poslovanja.“.

Članak 80.

U članku 614. iza riječi: „članka 7. stavka 4.“ dodaju se riječi: „točaka 1. i 3.“.

Članak 81.

U članku 624. stavku 1. točki 10. riječi: „članka 394. stavka 4. točke 3. i iz članka 425. stavka 2.“ zamjenjuju se riječima: „članka 394. stavka 4. točke 4. i iz članka 425. stavka 3.“.

Članak 82.

U članku 630. stavku 1. točka 3. briše se.

Dosadašnja točka 4. postaje točka 3.

Točka 5. briše se.

Dosadašnja točka 6. postaje točka 4., a dosadašnja točka 6.a postaje točka 5.

Dosadašnje točke 7. – 14. postaju točke 6. – 13.

Dosadašnja točka 14.a postaje točka 14.

Iza točke 30. dodaju se točke 30.a i 30.b koje glase:

„30.a ako netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne objavi odluku glavne skupštine i politiku primitaka (članak 276.a stavak 2.),

30.b ako ne objavi ili ne objavi izvješće o primicima i izvješće iz članka 272.r stavka 3. treće rečenice ovoga Zakona na razdoblje od deset godina (članak 272.r stavak 4.),“.

Točka 36.a briše se.

Članak 83.

Naslov iznad članka 631. mijenja se i glasi: „Ostali prekršaji“.

U članku 631. stavku 1. točka 1. briše se.

Točke 2. do 10. postaju točke 1. do 9.

Iza dosadašnje točke 10. koja postaje točka 9. dodaju se točke 10. do 22. koje glase:

„10. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne obavijesti društvo jesu li dionice upisane u registar dionica njegove dionice (članak 226. stavak 3. četvrta rečenica),

11. nije ispravno, nije u potpunosti ili nije na vrijeme objavilo transakcije s povezanim osobama za koje je potrebna suglasnost u skladu sa člankom 263. b ovoga Zakona (članak 263.d stavak 1.)

12. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne prenese informacije iz članka 297.a stavka 1. ovoga Zakona (članak 297.a stavak 3. prva rečenica, također u vezi s drugom rečenicom i članak 297.c stavak 1. druga rečenica)

13. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne prenese informacije koje je dobio na temelju odredbi članka 297.a stavak 1. ovoga Zakona (članak 297.b stavak 1. prva rečenica, također u vezi sa stavkom 2. i članak 297.c stavak 1. prva rečenica),

14. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne dostavi dokaz, odnosno pisanu potvrdu o dionicama (članak 297.c stavak 2.),

15. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne proslijedi zahtjev društva dalje posredniku koji mu neposredno prethodi u lancu sve dok ne stigne do posrednika koji pohranjuje dionice za dioničara (članak 297.d stavak 3. prva rečenica),

16. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne prenese, odnosno ne proslijedi informacije o identitetu dioničara dionice kojega pohranjuje (članak 297.d stavak 4.),

17. nije ili nije najmanje tri godine učinio dostupnim informacije iz članka 291.b stavaka 1. do 4. ovoga Zakona (članak 291.b stavak 5. prva rečenica), i to: izvješće kako provodi politiku sudjelovanja (članak 291.b stavak 2.), izvješće kako su glasovali na glavnim skupštinama (članak 291.b stavak 3.) ili objašnjenje zašto nisu ispunili zahtjeve iz članka 291.b stavaka 1. do 3. ovoga Zakona (članak 291.b stavak 4.),

18. nije ili nije najmanje tri godine učinio dostupnim informacije iz članka 291. c stavaka 1. i 2. ovoga Zakona (članak 291.c stavak 3.), i to: informacije o tome u kojoj su mjeri glavni elementi njihove strategije ulaganja u skladu s profilom i trajanjem njihovih obveza, te kako oni pridonose srednjoročnim do dugoročnim kretanjima vrijednosti njihovog portfelja (članak 291.c stavak 1.), podatke o dogovoru s upraviteljem imovine koji objašnjava kako upravitelj imovine usklađuje svoju strategiju ulaganja i odluke o ulaganju s profilom i trajanjem obveza institucionalnog ulagatelja (članak 291.c stavak 2. prva rečenica) ili objašnjenja zašto dogovor s upraviteljem imovine ne sadrži podatke iz članka 291.c stavka 2. točke 1. do 4. ovoga Zakona (članak 291.c stavak 2. treća rečenica),

19. nije ili nije najmanje tri godine učinio dostupnim informacije iz članka 291.d stavka 1. i 2. ovoga Zakona (članak 291.d stavak 3.),

20. je dao netočne, nepotpune, nepravodobne ili nije dao informacije klijentu o sukobu interesa kao i o protumjerama koje je poduzeo (članak 291.d stavak 4. ovoga Zakona),

21. isključi ili ograniči svoju odgovornost za štetu nastalu zbog povrede odredbi članka 292. stavka 1. do. 6. ovoga Zakona (članak 292. stavak 9.),

22. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne proslijedi potvrdu iz članka 274. stavka 1. treće rečenice ili članka 285. stavka 6. ovoga Zakona (članak 292. stavak 10.).“.

U stavku 2. iza riječi „za prekršaj iz“ dodaju se riječi: „točke 1. do 9.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 10. do 21. ovoga članka kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do iznosa od 7.000,00 kuna, a ako je učinjena teža povreda propisa radi stjecanja protupravne imovinske koristi novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.“

Članak 84.

U članku 632. stavku 2. zarez i riječi: „kod njega pohrani potpis“ brišu se.

Članak 85.

Članak 646.a briše se.

Članak 86.

Prilog 1. i Prilog 2. Zakona zamjenjuju se Prilogom 1., Prilogom 2., Prilogom 3., Prilogom 4., Prilogom 5. i Prilogom 6. koji su dio ovoga Zakona i čine sastavni dio Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Brisanje trgovca pojedinca

Članak 87.

Trgovac pojedinac briše se iz sudskog registra po službenoj dužnosti danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Brisanje trgovca iz sudskog registra u skladu sa stavkom 1. ovoga članka bez utjecaja je na prava i obveze trgovca pojedinca koji svoja prava i obveze zadržava kao fizička osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost u skladu s propisima o obrtu.

Članak 88.

Prosječni primici iz članka 36. ovoga Zakona se, sve do isteka pete poslovne godine računajući od poslovne godine koja prethodi glavnoj skupštini održanoj nakon stupanja na snagu odredbe članka 36. ovoga Zakona, računaju na temelju prosječnih primitaka za razdoblje od poslovne godine koja prethodi toj glavnoj skupštini.

Članak 89.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnike iz članaka 24. i 60. ovoga Zakona do 1. siječnja 2020. godine, a pravilnik iz članka 66. ovoga Zakona u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 90.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Pravo i dužnost nadzornog odbora da utvrđuje odnosno odobrava politiku primitaka iz članka 31. ovoga Zakona (članak 247.a stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima) stupa na snagu 1. svibnja 2020. godine.

Članci 35. i 36. ovoga Zakona stupaju na snagu 1. svibnja 2020. godine.

Članci 29., 37., 40., 41., 42., 43., 44. i 46. ovoga Zakona, u dijelu u kojem se odnose na članak 292. stavak 10. Zakona o trgovačkim društvima i članci 47., 53., 55. i 83. ovoga Zakona, u dijelu u kojem se odnose na članak 631. stavak 1. točku 21. Zakona o trgovačkim društvima stupaju na snagu 1. siječnja 2021. godine.

PRILOG 1. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Zapisnik o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom broj iz upisnika javnog bilježnika

U ..... dana ..... (slovima: .....)

U moj javnobilježnički ured pristupio/la je ..... te je dao/dala Izjavu o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću.

1. Ja, ... ovom Izjavom osnivam jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću pod tvrtkom .....

skraćena tvrtka: .....

kojem je sjedište u .....

2. Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....)

..... kuna).

Osnivač društva preuzima obvezu uplate najmanje jedne četvrtine uloga u novcu prije upisa društva u sudski registar.

Osnivač stječe jedan poslovni udio nominalnog iznosa koji odgovara iznosu temeljnog kapitala društva.

3. Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno.

4. Društvo se osniva na određeno vrijeme/neodređeno vrijeme.

5. Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Osnivač društva izjavio je da ovime donosi i Odluku kojom se utvrđuje predmet poslovanja, imenuje član uprave te određuje poslovna adresa društva:

1. Predmet poslovanja društva je:

1. ....

2. ....

3. ....

2. Za člana uprave društva imenuje se:

.....

3. Adresa društva u njegovu sjedištu je:

.....

4. Prijedlog osnovne djelatnosti društva za razvrstavanje poslovnog subjekta za potrebe Državnog zavoda za statistiku je:

.....

Član uprave izjavljuje:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u vezi s člankom 394. stavkom 5. točkom 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva.

Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora ovog trgovačkog društva.

Izjavljujem da sam upoznat s obvezom da sudu prijavljujem sve promjene podataka koji se upisuju u sudski registar.«

Potpis direktora:

.....

Uvjerio sam se da je stranka sposobna i ovlaštena za davanje ove izjave, objasnio sam joj smisao i posljedice njezina davanja te se uvjerio u njezinu pravu i ozbiljnu volju. Potvrđujem, ujedno, da je ovaj javnobilježnički zapisnik pročitao stranci.

Opravak ovog akta izdan je za osnivača, društvo i za trgovački sud.

Javnobilježnička pristojba utvrđena temeljem TB. __. i. ZJP u iznosu od __,00 kn.

Javnobilježnička nagrada utvrđena temeljem članka. __. PPJT u iznosu od __,00 kn + PDV.

Osnivač:

Javni bilježnik:

Obrazac popunjava javni bilježnik u skladu s važećim propisima ispuštajući nepotrebne podatke

PRILOG 2. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Zapisnik o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s više članova (najviše pet članova)

broj iz upisnika javnog bilježnika

U ..... dana ..... (slovima: .....)

U moj javnobilježnički ured pristupili su:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

te su sklopili

Društveni ugovor jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću koje ima do pet članova
Ovim društvenim ugovorom osniva se jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću pod
tvrtkom

1. ....
skraćena tvrtka: .....

kojem je sjedište u .....

2. Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: ..... kuna).

3. Osnivači društva preuzimaju obvezu uplate uloga kako slijedi:

1. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
2. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
3. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
4. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
5. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);

Preuzeti ulogi uplaćuju se u visini najmanje jedne četvrtine uloga u novcu prije upisa društva u sudski registar.

4. Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno.

5. Društvo se osniva na određeno vrijeme/neodređeno vrijeme.

6. Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Osnivači društva izjavili su da ovime donose i Odluku kojom se utvrđuje predmet poslovanja, imenuje član uprave te određuje poslovna adresa društva:

1. Predmet poslovanja društva je:

1. ....
2. ....
3. ....

2. Za člana uprave društva imenuje se:

.....

3. Adresa društva u njegovu sjedištu je:

.....

Član uprave daje izjavu:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u vezi s člankom 394. stavkom 5. točkom 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva.

Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora ovog trgovačkog društva.

Izjavljujem da sam upoznat s obvezom da sudu prijavljujem sve promjene podataka koji se upisuju u sudski registar.«

Potpis direktora:

Uvjerio sam se da su stranke sposobne i ovlaštene za sklapanje ovog društvenog ugovora, objasnio sam im smisao i posljedice njegova sklapanja te sam se uvjerio u njihovu pravu i ozbiljnu volju. Potvrđujem, ujedno, da je ovaj javnobilježnički zapisnik pročitana strankama.

Opravak ovog zapisnika izdan je za svakog osnivača, društvo i za trgovački sud.

Javnobilježnička pristojba utvrđena temeljem TB. __ i. ZJP u iznosu od __,00 kn.

Javnobilježnička nagrada utvrđena temeljem članka __. PPJT u iznosu od ____,00 kn + PDV.

Osnivači:

Javni bilježnik:

Obrazac popunjava javni bilježnik u skladu s važećim propisima ispuštajući nepotrebne podatke

PRILOG 3. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA**Obrazac Izjave o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom te pratećih odluka i izjava koje se koriste prilikom osnivanja toga društva na daljinu**

Ja, _____, kao osnivač i jedini član Društva, ovom izjavom osnivam jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (dalje u tekstu: Društvo) i usvajam temeljni ustrojbeni akt toga Društva u sadržaju koji slijedi:

(Napomena: upisati za fizičku osobu ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj, a za pravnu osobu tvrtku, sjedište, matični broj subjekta i osobni identifikacijski broj)

**IZJAVA O OSNIVANJU
JEDNOSTAVNOG DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU**

Članak 1.

(1) Tvrtka Društva je: _____

(2) Skraćena tvrtka Društva je: _____

(Napomena: putem elektroničke platforme može se predvidjeti da osnivač po svome izboru dade i obrazloženje odabrane tvrtke).

Članak 2.

Sjedište Društva je u _____

Članak 3.

(1) Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....
..... kuna).

(2) Osnivač društva preuzima obvezu uplate najmanje jedne četvrtine uloga u novcu prije upisa društva u sudski registar.

(3) Osnivač društva stječe jedan poslovni udio nominalnog iznosa koji odgovara iznosu temeljnog kapitala društva.

Članak 4.

Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno.

Članak 5.

Društvo se osniva na neodređeno vrijeme/na određeno vrijeme od _____ godina.

(Napomena: Osnivač mora izabrati jednu od ponuđenih opcija. Izabere li da se društvo osniva na određeno vrijeme, trajanje društva određuje se punim brojem godina).

Članak 6.

Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj osnivača:

Potpis:

_____

ODLUKA O UTVRĐENJU PREDMETA POSLOVANJA, IMENOVANJU ČLANA
UPRAVE TE ODREĐENJU POSLOVNE ADRESE

Točka 1.

Predmet poslovanja društva je:

1. ....
2. ....
3. ....

Točka 2.

Za člana uprave društva imenuje se:

.....

Točka 3.

Adresa društva u njegovu sjedištu je:

.....

Točka 4.

Prijedlog osnovne djelatnosti društva za razvrstavanje poslovnog subjekta za potrebe
Državnog zavoda za statistiku je:

.....

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj osnivača:

Potpis:

_____

IZJAVA ČLANA UPRAVE

Član uprave izjavljuje:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u vezi s člankom 394. stavkom 5. točkom 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva.

Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora trgovačkog društva
.....

Izjavljujem da sam upoznat s obvezom da sudu prijavljujem sve promjene podataka koji se upisuju u sudski registar.

Potvrđujem potpunost i točnost svojih osobnih podataka te potvrđujem da sam suglasan da se moji osobni podaci mogu koristiti i obrađivati u postupku osnivanja na daljinu.«

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj člana uprave:

Potpis:

_____

PRILOG 4. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Obrazac Društvenog ugovora jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s više članova (do pet) te pratećih odluka i izjava koje se koriste prilikom osnivanja toga društva na daljinu

1. _____,
2. _____,
3. _____,
4. _____,
5. _____.

(Napomena: moguće je upisati najmanje dva, a najviše pet članova. Za fizičku osobu upisuju se ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj, a za pravnu osobu tvrtka, sjedište, matični broj subjekta i osobni identifikacijski broj)

kao osnivači i članovi Društva, ovime izjavljujemo da osnivamo jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću i sklapamo ovaj

DRUŠTVENI UGOVOR JEDNOSTAVNOG DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Članak 1.

- (1) Tvrtka Društva je: _____
- (2) Skraćena tvrtka Društva je: _____

(Napomena: putem elektroničke platforme može se predvidjeti da osnivači po svome izboru daju i obrazloženje odabrane tvrtke).

Članak 2.

Sjedište Društva je u _____

Članak 3.

- (1) Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....
..... kuna).

- (2) Osnivači društva preuzimaju obvezu uplate uloga kako slijedi:

1. _____ preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa _____ kn (slovima: _____ kuna);
2. _____ preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa _____ kn (slovima: _____ kuna);
3. _____ preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa _____ kn (slovima: _____ kuna);
4. _____ preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa _____ kn (slovima: _____ kuna);
5. _____ preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa _____ kn (slovima: _____ kuna).

(3) Ulozi za preuzete poslovne udjele uplaćuju se u visini najmanje jedne četvrtine uloga u novcu prije upisa društva u sudski registar.

(Napomena: Najniži iznos temeljnog kapitala društva je 10,00 kuna, a najniži nominalni iznos poslovnog udjela 1,00 kuna. Temeljni kapital i poslovni udjeli u društvu moraju glasiti na pune iznose kuna.)

Članak 4.

Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno.

Članak 5.

Društvo se osniva na određeno vrijeme/neodređeno vrijeme

(Napomena: Osnivači moraju izabrati jednu od ponuđenih opcija. Izabere li da se društvo osniva na određeno vrijeme, trajanje društva određuje se brojem godina).

Članak 6.

Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj svakog osnivača:

Potpis:

_____
_____
_____

ODLUKA O UTVRĐENJU PREDMETA POSLOVANJA, IMENOVANJU ČLANA
UPRAVE TE ODREĐENJU POSLOVNE ADRESE

Točka 1.

Predmet poslovanja društva je:

1. ....
2. ....
3. ....

Točka 2.

Za člana uprave društva imenuje se:

.....

Točka 3.

Adresa društva u njegovu sjedištu je:

.....

Točka 4.

Prijedlog osnovne djelatnosti društva za razvrstavanje poslovnog subjekta za potrebe
Državnog zavoda za statistiku je:

.....

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj svakog osnivača:

Potpis:

_____
_____
_____

IZJAVA ČLANA UPRAVE

Član uprave izjavljuje:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u vezi s člankom 394. stavkom 5. točkom 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva.

Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora trgovačkog društva
.....

Izjavljujem da sam upoznat s obvezom da sudu prijavljujem sve promjene podataka koji se upisuju u sudski registar.

Potvrđujem potpunost i točnost svojih osobnih podataka te potvrđujem da sam suglasan da se moji osobni podaci mogu koristiti i obrađivati u postupku osnivanja na daljinu.«

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj člana uprave:

Potpis:

_____

PRILOG 5. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Obrazac Izjave o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom te pratećih odluka i izjava koje se koriste prilikom osnivanja toga društva na daljinu

Ja, _____, kao osnivač i jedini član Društva, ovom izjavom osnivam društvo s ograničenom odgovornošću (dalje u tekstu: Društvo) i usvajam temeljni ustrojbeni akt toga Društva u sadržaju koji slijedi:

(Napomena: upisati za fizičku osobu ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj, a za pravnu osobu tvrtku, sjedište, matični broj subjekta i osobni identifikacijski broj)

IZJAVA O OSNIVANJU DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Članak 1.

(1) Tvrtka Društva je: _____

(2) Skraćena tvrtka Društva je: _____

(Napomena: putem elektroničke platforme može se predvidjeti da osnivač po svome izboru dodatno obrazloži odabranu tvrtku).

Članak 2.

Sjedište Društva je u _____

Članak 3.

(1) Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....
..... kuna).

(2) Osnivač društva preuzima obvezu uplate najmanje jedne četvrtine uloga u novcu uloga prije upisa društva u sudski registar.

(3) Osnivač društva stječe jedan poslovni udio nominalnog iznosa koji odgovara iznosu temeljnog kapitala društva.

(Napomena: najniži iznos temeljnog kapitala je 20.000,00 kn, a najniži nominalni iznos preuzetog poslovnog udjela je 200,00 kn s time da svaki veći nominalni iznos preuzetog poslovnog udjela mora biti cijeli broj koji je višekratnik broja sto)

Članak 4.

(1) Uprava ima jednog člana koji zastupa društvo samostalno i neograničeno.

(2) Člana uprave imenuju svojom odlukom članovi društva.

ILI (ako uprava ima više članova)

Članak 4.

(1) Uprava ima _____ člana/ _____ članova.

(2) Članove i jednoga od njih kao predsjednika uprave imenuju svojom odlukom članovi društva.

- (3) Članovi uprave zajednički poduzimaju radnje vođenja poslova društva /Svaki član uprave ovlašten je pojedinačno poduzimati radnje vođenja poslova društva.
- (4) Članovi uprave zastupaju društvo: svaki samostalno i neograničeno/dva člana zajedno/član uprave zajedno s prokuristom/skupno.

(Napomena: putem elektroničke platforme osnivaču se omogućuje izbor između opcije prema kojoj uprava ima samo jednog člana, i opcije prema kojoj se uprava sastoji od više članova. U potonjem slučaju osnivač prilikom popunjavanja obrasca birajući između ponuđenih opcija određuje način vođenja poslova društva i način zastupanja društva.)

Članak 5.

Društvo se osniva na neodređeno vrijeme/na određeno vrijeme od _____ godina.
(Napomena: Osnivač mora izabrati jednu od ponuđenih opcija. Izabere li da se društvo osniva na određeno vrijeme, trajanje društva određuje se punim brojem godina).

Članak 6.

Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna).

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj osnivača:

Potpis:

_____

ODLUKA O UTVRĐENJU PREDMETA POSLOVANJA, IMENOVANJU ČLANA
UPRAVE TE ODREĐENJU POSLOVNE ADRESE

Točka 1.

Predmet poslovanja društva je:

1. ....
2. ....
3. ....

Točka 2.

Za člana/članove uprave društva imenuje/imenuju se:

.....
a za predsjednika uprave (ako uprava ima više članova) imenuje se
.....

Točka 3.

Adresa društva u njegovu sjedištu je:

.....

Točka 4.

Prijedlog osnovne djelatnosti društva za razvrstavanje poslovnog subjekta za potrebe
Državnog zavoda za statistiku je:

.....

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj svakog osnivača:

Potpis:

_____

IZJAVA ČLANA UPRAVE

Član uprave izjavljuje:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u vezi s člankom 394. stavkom 5. točkom 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva.

Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora trgovačkog društva
.....

Izjavljujem da sam upoznat s obvezom da sudu prijavljujem sve promjene podataka koji se upisuju u sudski registar.

Potvrđujem potpunost i točnost svojih osobnih podataka te potvrđujem da sam suglasan da se moji osobni podaci mogu koristiti i obrađivati u postupku osnivanja na daljinu.«

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj člana uprave:

Potpis:

_____

PRILOG 6. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Obrazac Društvenog ugovora društva s ograničenom odgovornošću te pratećih odluka i izjava koje se koriste prilikom osnivanja toga društva na daljinu

1. _____,
2. _____,
3. _____

(Napomena: upisati za fizičku osobu ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj, a za pravnu osobu tvrtku, sjedište, matični broj subjekta i osobni identifikacijski broj. U elektronički obrazac unose se podaci o najmanje dva osnivača – člana društva)

kao osnivači i članovi Društva, ovime izjavljujemo da osnivamo društvo s ograničenom odgovornošću i sklapamo ovaj

DRUŠTVENI UGOVOR DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Članak 1.

(1) Tvrtka Društva je: _____

(2) Skraćena tvrtka Društva je: _____

(Napomena: putem elektroničke platforme može se predvidjeti da osnivač po svome izboru dodatno obrazloži odabranu tvrtku).

Članak 2.

Sjedište Društva je u _____

Članak 3.

(1) Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....
..... kuna).

(2) Osnivači društva preuzimaju poslovne udjele u društvu i time preuzimaju obvezu odgovarajuće uplate uloga kako slijedi:

1. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
2. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
3. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);

(3) Ulozi za preuzete poslovne udjele uplaćuju se u visini najmanje jedne četvrtine uloga u novcu prije upisa društva u sudski registar.

(Napomena: najniži iznos temeljnog kapitala je 20.000,00 kn, a najniži nominalni iznos preuzetog poslovnog udjela je 200,00 kn s time da svaki veći nominalni iznos preuzetog poslovnog udjela mora biti cijeli broj koji je višekratnik broja sto)

Članak 4.

- (1) Uprava ima jednog člana koji zastupa društvo samostalno i neograničeno.
- (2) Člana uprave imenuju svojom odlukom članovi društva.

ILI (ako uprava ima više članova)

Članak 4.

- (1) Uprava ima _____ člana/_____ članova.
- (2) Članove i jednoga od njih kao predsjednika uprave imenuju svojom odlukom članovi društva.
- (3) Članovi uprave zajednički poduzimaju radnje vođenja poslova društva /Svaki član uprave ovlašten je pojedinačno poduzimati radnje vođenja poslova društva.
- (4) Članovi uprave zastupaju društvo: svaki samostalno i neograničeno/dva člana zajedno/član uprave zajedno s prokuristom/skupno.

(Napomena: putem elektroničke platforme osnivačima se omogućuje izbor između opcije prema kojoj uprava ima samo jednog člana, i opcije prema kojoj se uprava sastoji od više članova. U potonjem slučaju osnivači prilikom popunjavanja obrasca, birajući između ponuđenih opcija, određuje način vođenja poslova društva i način zastupanja društva.)

Članak 5.

Društvo se osniva na neodređeno vrijeme/na određeno vrijeme od _____ godina.

(Napomena: Osnivač mora izabrati jednu od ponuđenih opcija. Izabere li da se društvo osniva na određeno vrijeme, trajanje društva određuje se punim brojem godina).

Članak 6.

Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna).

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj svakog osnivača:

Potpis:

_____
 _____
 _____

ODLUKA O UTVRĐENJU PREDMETA POSLOVANJA, IMENOVANJU ČLANA
UPRAVE TE ODREĐENJU POSLOVNE ADRESE

Točka 1.

Predmet poslovanja društva je:

1. ....
2. ....
3. ....

Točka 2.

Za člana/članove uprave društva imenuje/imenuju se:

.....,
a za predsjednika uprave (ako uprava ima više članova) imenuje se
.....

Točka 3.

Adresa društva u njegovu sjedištu je:

.....

Točka 4.

Prijedlog osnovne djelatnosti društva za razvrstavanje poslovnog subjekta za potrebe
Državnog zavoda za statistiku je:

.....

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj svakog osnivača:

Potpis:

_____
_____
_____

IZJAVA ČLANA UPRAVE

Član uprave izjavljuje:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u vezi s člankom 394. stavkom 5. točkom 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva.

Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora trgovačkog društva
.....

Izjavljujem da sam upoznat s obvezom da sudu prijavljujem sve promjene podataka koji se upisuju u sudski registar.

Potvrđujem potpunost i točnost svojih osobnih podataka te potvrđujem da sam suglasan da se moji osobni podaci mogu koristiti i obrađivati u postupku osnivanja na daljinu.«

Mjesto i datum: _____

Ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj člana uprave:

Potpis:

_____

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom se ukida institut trgovca pojedinca, uređuje predmet Zakona te popisuje koji su sve propisi Europske unije preneseni u hrvatski pravni sustav.

Uz članak 2.

Ovom odredbom se nomotehnički uređuje odredba o podružnicama s obzirom na promjenu kojom se ukida institut trgovca pojedinca.

Uz članak 3.

Odredba se mijenja iz razloga što se predmet poslovanja više u pravilu ne upisuje u glavnu knjigu sudskog registra.

Uz članak 4.

Ovim člankom se briše odredba u vezi s odgovornosti trgovca pojedinca, s obzirom na to da je institut trgovca pojedinca ukinut.

Uz članak 5.

Do sada je postojalo pravilo da se tvrtka trgovačkog društva mora jasno razlikovati od drugog trgovca upisanog u sudski registar kod istog registarskog suda, a što je razlog da na teritoriju Republike Hrvatske imamo veći broj trgovačkih društava s istom tvrtkom. Ovim člankom se uvodi pravilo kako se tvrtka trgovačkog društva mora razlikovati od tvrtke drugog trgovca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, a čime će se onemogućiti postojanje više trgovačkih društava s istom tvrtkom u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 6.

Ovom odredbom se nomotehnički poboljšava članak 14. Zakona jer je industrijsko vlasništvo i tako dio šireg pojma intelektualno vlasništvo.

Uz članak 7.

Ovim člankom se određuje da će umjesto Vlade Republike Hrvatske ministarstvo nadležno za poslove uprave davati suglasnost za unošenje riječi „Hrvatska“ i njenih izvedenica, kao i zastave i grba Republike Hrvatske, uključivši njihovo oponašanje, u tvrtku trgovačkog društva. Također, članak 15. Zakona se dodatno nomotehnički uređuje.

Uz članak 8.

Ovim člankom se iz Zakona brišu odredbe o tvrtki trgovca pojedinca.

Uz članak 9.

Ovim člankom se omogućava jasno razlikovanje svih tvrtki na području Republike Hrvatske (vidi obrazloženje uz članak 5.) te se članak 29. Zakona dodatno jezično poboljšava.

Uz članak 10.

Ovim člankom se nomotehnički poboljšavaju odredbe o slobodi obavljanja djelatnosti te se rasterećuje gospodarstvo time što više nije potrebno u sudski registar dostavljati dozvole nadležnih tijela koje se traže za početak obavljanja djelatnosti.

Uz članak 11.

Ovom odredbom se određuje da se predmet poslovanja utvrđuje odlukom o predmetu poslovanja (osim iznimno statutom za dioničko društvo). Ovom izmjenom je trgovačkim društvima (svima osim dioničkog društva) olakšana izmjena predmeta poslovanja društva iz razloga što ubuduće neće biti nužno mijenjati društveni ugovor kako bi se promijenio predmet poslovanja. Također, omogućeno je društvima da predmet poslovanja utvrde i navođenjem širih formulacija odnosno općom odredbom, bez nabrojanja svih pojedinih djelatnosti.

Uz članak 12.

Ovom odredbom se određuje kako se predmet poslovanja trgovačkoga društva više neće upisivati u glavnu knjigu sudskog registra, već će se popis djelatnosti koje ga čine dostavljati registarskom sudu kao evidencijski podatak. Iznimno, u glavnu knjigu sudskog registra upisivat će se samo djelatnosti koje se temeljem zakona mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela.

Uz članak 13.

Ovim člankom se vrše izmjene s obzirom na okolnost da se ubuduće predmet poslovanja neće upisivati u glavnu knjigu sudskog registra.

Uz članak 14.

Ovim člankom se briše članak 36. Zakona jer sadržajno propisuje isto što je propisano člankom 7. Zakona.

Uz članak 15.

Ovom odredbom se ukida administrativna obveza ishodenja prethodne suglasnosti Ministarstva financija za prijenos sjedišta trgovačkog društva u inozemstvo.

Uz članak 16.

Ovim člankom se iz Zakona briše odredba o prokuri trgovca pojedinca s obzirom na to da se napušta institut trgovca pojedinca.

Uz članak 17.

Ovom odredbom se izričaj u članku 61. Zakona pravno poboljšava s obzirom na to da je zakonom dopušteno da upis u sudski registar obavljaju i druge za to ovlaštene osobe na sudu (sudski savjetnik i ovlašteni registarski referent).

Uz članak 18.

Ovim člankom se određuje da se prijava za upis u sudski registar podnosi na način propisan zakonom kojim se uređuje postupak po kojem postupaju sudovi u registarskim stvarima, te se briše odredba o tome tko je sve ovlašten podnijeti prijavu za upis trgovca pojedinca u sudski registar.

Uz članak 19.

Ovim člankom se briše odredba o pohrani potpisa u sudski registar.

Uz članak 20.

Ovom izmjenom predviđa se da se upis, umjesto u „Narodnim novinama“, objavljuje na mrežnoj stranici sudskog registra.

Uz članak 21.

Odredbom se predviđa da se predmet poslovanja javnog trgovačkog društva ne upisuje u glavnu knjigu sudskog registra, osim ako je riječ o posebno reguliranim djelatnostima.

Uz članak 22.

Ovim člankom se nomotehnički uređuje članak 97. točka 4. Zakona.

Uz članak 23.

Ovim člankom se postojeća odredba članka 112. stavka 1. Zakona nomotehnički poboljšava i usklađuje s odredbama Stečajnog zakona.

Uz članak 24.

Ovim člankom povjerava se čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije društva Hrvatskoj gospodarskoj komori.

Uz članak 25.

Ovom izmjenom predviđa se da se predmet poslovanja više ne upisuje u glavnu knjigu sudskog registra, osim ako je riječ o obavljanju visoko reguliranih djelatnosti. U ostalim slučajevima registarskom sudu se kao evidencijski podatak dostavlja popis djelatnosti koje čine predmet poslovanja.

Uz članak 26.

Odredba članka 189. mijenja se kako bi se uskladila s izmjenom prema kojoj se u glavnu knjigu sudskog registra upisuju samo visoko regulirane djelatnosti.

Uz članak 27.

Ovom odredbom se članak 190. briše kao nepotreban.

Uz članak 28.

Ova izmjena posljedica je činjenice da je brisana odredba članka 190. Zakona, na koju se u ovoj odredbi upućivalo.

Uz članak 29.

Ovom izmjenom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828. Dodatno se uređuju pravila uz upis dionica u registar dionica, kao i pravila o tome koje su obveze dioničara u pogledu dostave podataka društvu o imatelju dionica. Uređuju se i posljedice propuštanja postupanja u skladu s ovom odredbom.

Uz članak 30.

Ovim člankom iz članka 245.a Zakona brišu riječi „i javno ovjereni potpisi novih članova uprave,“ iz razloga što se potpisi članova uprave više ne pohranjuju u sudskom registru.

Uz članak 31.

Ovom izmjenom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828. Uređuje se politika primitaka društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja. Uređuju se detaljno dužnosti društva u pogledu politike primitaka članova uprave društva.

Uz članak 32.

Ovom odredbom se propisuje da najmanje jedan član nadzornog odbora mora biti stručan u području računovodstva ili revizije financijskih izvješća.

Uz članke 33. i 34.

Odredbom se transponiraju u hrvatski pravni sustav odredbe Direktive 2017/828. Detaljno se uređuju pretpostavke pod kojima se poduzimaju poslovi s povezanim osobama.

Uz članke 35. i 36.

Ovom člankom transponiraju se u hrvatski pravni sustav odredbe Direktive 2017/828. Odredbom članka 35. se regulira pitanje odlučivanja o primicima članova nadzornog odbora, a odredbom članka 36. propisuje se obveza sastavljanja jednogodišnjeg izvješća o svim primicima članova uprave i nadzornog odbora te se određuje sadržaj tog izvješća.

Uz članak 37.

Ovom odredbom transponiraju se u hrvatski pravni sustav odredbe Direktive 2017/828. Propisuje se obveza društva da elektronički potvrdi prispjeće glasa osobe koja ga je dala elektroničkom komunikacijom.

Uz članak 38.

Odredbom se u hrvatski pravni sustav transponiraju odredbe Direktive 2017/828. Propisuje se da je u nadležnosti glavne skupštine odlučivati o politici primitaka za članove uprave i nadzornog odbora.

Uz članak 39.

Odredbom se u hrvatski pravni sustav transponiraju odredbe Direktive 2017/828. Propisuje se kako glavna skupština odlučuje o politici primitaka i o izvješćima o primicima.

Uz članke 40. – 46.

Ovom izmjenom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828 u vezi sa sazivanjem i održavanjem glavne skupštine dioničkog društva.

Uz članke 47. i 48.

Ovom odredbom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828. Unosi se niz odredbi kojima se detaljno uređuju pravila o informiranju dioničara i društva, te o pravima i obvezama posrednika koji drže dionice društva.

Uz članke 49. – 52.

Predviđene izmjene uvažavaju činjenicu da se isprave mogu pohranjivati u sudu i u elektroničkom obliku, kao i da se isprave dostavljene u fizičkom obliku mogu pohraniti u elektroničkom obliku.

Uz članak 53.

Ovom odredbom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828.

Uz članak 54.

Ovim člankom se tekst odredbe nomotehnički poboljšava.

Uz članak 55.

Ovom odredbom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828.

Uz članak 56.

Ovom člankom se postojeća odredba o utvrđivanju vrijednosti predmeta spora u slučaju tužbe za poništaj odluke glavne skupštine dodatno pojašnjava u procesnom smislu, na način koji je usklađen s pravilima parničnog postupka o određivanju vrijednosti predmeta spora.

Uz članak 57.

Ovom odredbom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828.

Uz članak 58.

Ovom odredbom se iz Zakona kao razlog za prestanak društva briše odluka stečajnog vijeća s obzirom na to da više nema stečajnih vijeća, kao i na to da su se odredbe zakona kojima se uređuje stečaj izmijenile, ali i zbog toga što je razlog za prestanak društva iz dosadašnje točke 5. stavka 1. članka 367. Zakona podudaran razlogu iz dosadašnje točke 6. stavka 1. članka 367. Zakona. Osim navedenoga, ova odredba Zakona se dodatno jezično poboljšava.

Uz članak 59.

Ovim člankom se briše obveza pohrane potpisa likvidatora u sudski registar.

Uz članak 60.

Ovom odredbom uređuje se pohrana poslovnih knjiga i dokumentacije društva te se predviđa da se poslovne knjige i dokumentacija društva nakon likvidacije povjeravaju na čuvanje Hrvatskoj gospodarskoj komori.

Uz članak 61.

Odredba se mijenja s obzirom na uvođenje mogućnosti osnivanja društva na daljinu.

Uz članak 62.

Izmjena je posljedica promjene prema kojoj se predmet poslovanja ne utvrđuje društvenim ugovorom.

Uz članak 63.

Ovom odredbom se smanjuje najniži iznos temeljnog kapitala koji je potrebno uplatiti prilikom osnivanja trgovačkog društva.

Uz članak 64.

Ovom odredbom dodatno se uređuje odredba kojom se na jednom mjestu uređuju sve posebnosti u vezi jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću.

Uz članak 65.

Izmjena je posljedica šire izmjene da se predmet poslovanja ne upisuje u glavnu knjigu sudskog registra, izuzev ako je riječ o visoko reguliranim djelatnostima.

Uz članak 66.

Ovom odredbom uvodi se mogućnost osnivanja društva na daljinu, putem mrežne stranice sudskog registra.

Uz članak 67.

Ovom odredbom navodi se kako je stjecanje poslovnog udjela moguće i temeljem sudske odluke koja zamjenjuje ugovor o prijenosu poslovnog udjela. Time se otklanjaju nedoumice koje su u vezi s time postojale u praksi. Također, jasno se propisuje kako se sklapanjem ugovora

o prijenosu poslovnog udjela u propisanom obliku otklanja eventualni nedostatak propisanog oblika ugovora kojim je bila preuzeta obveza da se poslovni udio prenese.

Uz članak 68.

Odredba se nomotehnički uređuje.

Uz članak 69.

Odredbom se tekst Zakona usklađuje s odredbama Stečajnog zakona.

Uz članak 70.

Izmjena ove odredbe posljedica je okolnosti da se potpisi više ne pohranjuju u sudskom registru.

Uz članak 71.

Ovom odredbom uređuje se institut prestanka društva s ograničenom odgovornošću i jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću po skraćenom postupku bez likvidacije.

Uz članke 72. i 73.

Ove izmjene posljedica su napuštanja instituta trgovca pojedinca.

Uz članak 74.

Ovom odredbom u hrvatski pravni sustav transponiraju se odredbe Direktive 2017/828.

Uz članke 75. - 77.

U Republici Hrvatskoj praksa po pitanju korištenja revizorskih standarda je raznolika (informacije nisu javno dostupne pa su limitirane), ali često se koristi MSIU 3000 sa ograničenim uvjerenjem (što je propisano, primjerice, u Republici Sloveniji). U Republici Hrvatskoj također postoje i razlike samih procedura koje revizori provode (ako su te procedure napisane u izvještajima), dakle, vrlo je izvjesno da se u Republici Hrvatskoj rade prilično neujednačene procedure za isti zahtjev zakona. Slijedom navedenog, u članak 498. ZTD-a dodaje se novi stavak 6. kojim se propisuje da Hrvatska revizorska komora smjernicom propisuje formu i sadržaj izvješća revizora iz toga članka.

Također, mijenja se izričaj u stavku 3. izmijeni na način da glasi da, ako revizor smatra da se izvješću ne može staviti primjedbe, mora u svome izvješću na adekvatan način sukladno primjenjivom standardu za izražavanje uvjerenja potvrditi podatke iz točka 1. do 3. koje se nisu mijenjale.

Uz članak 78.

Izmjena je posljedica toga što se predmet poslovanja više ne utvrđuje društvenim ugovorom.

Uz članke 79. i 80.

Izmjenama se tekst odredbe kojom se uređuju inozemne podružnice usklađuje s promjenama u pogledu predmeta poslovanja koji se više ne upisuju u sudski registar.

Uz članak 81.

Ispravlja se nomotehnička pogreška nastala uslijed ranijih izmjena ove odredbe i odredbi na koje se u njoj upućuje.

Uz članke 82. i 83.

Prekršajne odredbe dopunjuju se prekršajima koji se uvode u vezi povredama obveza propisanih prilikom transponiranja odredbi Direktive 2017/8282. Također, brišu se prekršajne odredbe u vezi s predmetom poslovanja.

Uz članak 84.

Ova izmjena je posljedica okolnosti da se u sudski registar više ne pohranjuju potpisi odgovornih osoba trgovačkog društva.

Uz članak 85.

Briše se odredba jer je lista propisa EU koji se prenose u hrvatski pravni sustav navedena u novoj odredbi članka 2. Zakona.

Uz članak 86.

Odredbom se predviđaju izmjena dosadašnjih Priloga 1. i Priloga 2. te dodavanje novih Priloga 3., 4., 5. i 6. Zakonu o trgovačkim društvima. Izmjene ranijih priloga posljedica je okolnosti što predmet poslovanja više nije dio izjave o osnivanju društva odnosno društvenog ugovora jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću. Prilozi 3. i 4. koriste se prilikom osnivanja jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću na daljinu, a prilozi 5. i 6. koriste se prilikom osnivanja društva s ograničenom odgovornošću na daljinu.

Uz članak 87.

Ovom odredbom propisuje se brisanje trgovca pojedinca iz sudskog registra po službenoj dužnosti te položaj osoba koje su imale taj status nakon brisanja iz sudskog registra.

Uz članak 88.

Ovom odredbom se uređuje prijelazni režim u svezi izračuna prosječnih primitaka.

Uz članak 89.

Ovom odredbom propisuje se rok u kojem će ministar nadležan za poslove pravosuđa donijeti pravilnik kojim će odrediti naknadu za čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije nakon prestanka društva i upisa njegovog brisanja iz sudskog registra.

Uz članak 90.

Odredbom se propisuje stupanje na snagu Zakona prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama čime će se osigurati pretpostavke za jednostavnije osnivanje društva s ograničenom odgovornošću i jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću u Republici Hrvatskoj, što će doprinijeti konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

Ujedno se predviđa poseban režim primjene pojedinih odredbi koje se Zakonom uvode u hrvatski pravni sustav. Do stupanja na snagu odredbe članka 31. ovoga Zakona (članak 247. a stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima) kojima se utvrđuje pravo i dužnost nadzornog odbora da utvrđuje odnosno odobrava politiku primitaka društvo se može obvezati isplatiti primitke članovima uprave i nadzornog odbora u skladu s praksom koja je do tada postojala.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Odjeljak 1.

TRGOVAC, TRGOVAČKA DRUŠTVA I TRGOVAC POJEDINAC

Pojam trgovca

Članak 1.

- (1) Trgovac je, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, pravna ili fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.
- (2) Osobe koje se bave slobodnim zanimanjima uređenim posebnim propisima smatraju se trgovcima u smislu ovoga Zakona samo ako je to u tim propisima određeno.
- (3) Individualni poljodjelci nisu trgovci u smislu ovoga Zakona.

Pojam trgovačkoga društva

Članak 2.

- (1) Trgovačko društvo je pravna osoba čiji su osnivanje i ustroj uređeni ovim Zakonom.
- (2) Trgovačka društva jesu javno trgovačko društvo, komanditno društvo, dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću (dalje - trgovačka društva) i gospodarsko interesno udruženje.
- (3) Javno trgovačko društvo, komanditno društvo i gospodarsko interesno udruženje su društva osoba, a dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću su društva kapitala.
- (4) Trgovačko društvo može se osnovati za obavljanje gospodarske ili bilo koje druge djelatnosti.
- (5) Trgovačko društvo je trgovac, neovisno o tome obavlja li gospodarsku ili neku drugu djelatnost.

Trgovac pojedinac

Članak 3.

- (1) Trgovac pojedinac je fizička osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost u skladu s propisima o obrtu i upisana je u sudskom registru kao trgovac pojedinac. Fizička osoba koja posluje u skladu s propisima o obrtu može tražiti da se upiše u sudski registar kao trgovac pojedinac ako njen godišnji prihod prelazi svotu od 2 milijuna kuna, a dužna je zatražiti taj upis ako joj godišnji prihod prelazi svotu od 15 milijuna kuna.
- (2) Svojstvo trgovca pojedinca stječe se upisom u sudski registar.
- (3) Fizička osoba koja je po odredbama stavka 1. ovoga članka dužna zatražiti upis u sudski registar mora podnijeti prijavu za upis u sudski registar u roku od 60 dana nakon podnošenja Financijskoj agenciji godišnjih financijskih izvješća u kojima je iskazan godišnji prihod iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Prijava za upis u sudski registar mora sadržavati tvrtku, sjedište i predmet poslovanja trgovca pojedinca, podatak o godišnjem prihodu iz stavka 1. ovoga članka te naziv registra i

broj pod kojim je fizička osoba koja ima nakanu poslovati kao trgovac pojedinac u njemu upisana kao obrtnik.

(5) Prijavi iz stavka 4. ovoga članka prilažu se:

1. izvod iz registra navedenoga u stavku 4. ovoga članka i
2. godišnje financijsko izvješće podneseno Agenciji iz stavka 3. ovoga članka kojim se dokazuje da je ostvaren godišnji prihod iz stavka 1. ovoga članka.

(6) U sudski registar upisuju se tvrtka, sjedište i predmet poslovanja trgovca pojedinca.

(7) Ako po ovome Zakonu više ne postoji obveza da u sudskom registru bude upisan kao trgovac pojedinac, on može prijavom koju podnese registarskome sudu tražiti da ga se briše iz toga registra. Trgovac pojedinac mora prijaviti priložiti posljednje godišnje financijsko izvješće koje je podnio Agenciji iz stavka 3. ovoga članka. Registarski sud će po službenoj dužnosti brisati iz sudskog registra trgovca pojedinca za kojega dobije godišnje financijsko izvješće iz kojega proizlazi da više ne ispunjava uvjete za upis u sudski registar propisane u stavku 1. ovoga članka. Svojestvo trgovca pojedinca prestaje brisanjem iz sudskog registra.

(8) Na trgovca pojedinca na odgovarajući se način primjenjuju odredbe prvoga dijela ovoga Zakona.

Podružnice

Članak 7.

(1) Trgovac pojedinac i trgovačko društvo mogu izvan sjedišta imati podružnice u kojima obavljaju svoje djelatnosti.

(2) Podružnica se osniva odlukom koju donosi trgovac pojedinac ili nadležni organ trgovačkog društva u skladu s izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva. Odluku o osnivanju podružnice mora ovjeriti javni bilježnik.

(3) Podružnice nisu pravne osobe. Njihovim poslovanjem prava i obveze stječe društvo. Podružnica posluje pod svojom tvrtkom i mora pri tome navesti svoje sjedište i sjedište osnivača.

(4) U odluci o osnivanju podružnice navode se:

1. tvrtka i sjedište osnivača te tvrtka i sjedište podružnice,
2. djelatnosti podružnice,
3. ime i prezime, odnosno imena i prezimena, osobni identifikacijski broj i prebivalište osoba u podružnici ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača.

(5) Podružnica prestaje:

1. ako osnivač donese odluku o prestanku podružnice,
2. ako osnivač prestane postojati ili ako trgovac pojedinac bude izbrisan iz sudskog registra.

(6) Nakon odluke iz točke 1., odnosno ispunjenja uvjeta iz točke 2. stavka 5. ovoga članka podružnica se briše iz trgovačkoga registra. Na brisanje podružnice iz sudskog registra na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o brisanju društva iz trgovačkoga registra.

Upis podružnice u sudski registar

Članak 8.

(1) Podružnica se upisuje u sudski registar suda nadležnoga po mjestu sjedišta osnivača.

(2) Prijavu za upis podružnice u sudski registar osnivač podnosi sudu nadležnom po mjestu sjedišta osnivača. Tome sudu podnosi se i prijava za upis promjene upisa u sudskom registru.

(3) U prijavi za upis podružnice u sudski registar moraju se navesti:

1. tvrtka i sjedište osnivača te tvrtka, sjedište i djelatnosti podružnice i
2. ime i prezime, odnosno imena i prezimena, osobni identifikacijski broj te prebivalište osoba ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača.
- (4) Prijavi iz stavka 2. ovoga članka prilaže se odluka o osnivanju podružnice.
- (5) U sudski registar iz stavka 1. ovoga članka upisuju se podaci iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i promjene tih podataka.
- (6) Nakon upisa u sudski registar suda nadležnog po mjestu sjedišta osnivača, taj sud po službenoj dužnosti dostavlja registarskom sudu sjedišta podružnice primjerak prijave za upis s priložima, izvornik ili ovjereni primjerak rješenja o upisu na papiru ili elektroničkim putem u skladu s posebnim propisom. Podaci iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona objavljuju se na način kako se objavljuju priopćenja trgovačkoga društva.

Općenito

Članak 9.

- (1) Trgovačko društvo odgovara za svoje obveze cijelom svojom imovinom.
- (2) Trgovac pojedinac odgovara za svoje obveze, uključujući i obveze nastale u obavljanju obrta prije upisa u sudski registar kao trgovca pojedinca, osobno, cijelom svojom imovinom.

Pojam

Članak 11.

- (1) Tvrtka je ime pod kojim trgovačko društvo posluje i pod kojim sudjeluje u pravnom prometu.
- (2) Tvrtka trgovačkoga društva mora se jasno razlikovati od tvrtke drugoga trgovca upisane u sudski registar kod istoga registarskoga suda.
- (3) Tvrtka trgovačkoga društva određuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva.
- (4) Tvrtka trgovačkoga društva mijenja se na način određen izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva.
- (5) Tvrtka trgovačkoga društva i sve njene promjene upisuju se u sudski registar.
- (6) Prijavu za upis promjene tvrtke u sudski registar podnosi uprava trgovačkoga društva, odnosno članovi koji upravljaju društvom.

Razlikovanje tvrtki

Članak 14.

- (1) Sastojci tvrtke ne mogu biti takvi da stvaraju zabunu glede predmeta poslovanja trgovačkoga društva, utiska o identitetu ili povezanosti s drugim društvom, da vrijeđaju prava intelektualnog i industrijskog vlasništva ni druga prava drugih osoba.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, povezana društva u smislu odredaba članka 473. ovoga Zakona mogu u svojim tvrtkama upotrebljavati zajedničke sastojke.
- (3) Ako je u tvrtki sadržano ime člana trgovačkoga društva koje je jednako ranije upisanoj tvrtki drugoga društva ili imenu druge osobe sadržanome u ranije upisanoj tvrtki drugoga društva, u tvrtku koja se kasnije upisuje moraju se unijeti dodaci kojima se osigurava da se te tvrtke jasno razlikuju.

Imena država i međunarodnih organizacija

Članak 15.

- (1) Riječ "Hrvatska", te njene izvedenice, kao i zastava i grb Republike Hrvatske, uključivši i njihovo oponašanje, mogu se unijeti u tvrtku samo uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske ili državnog organa koga ona ovlasti.
- (2) Tvrtka ne može sadržavati imena, grbove, zastave ni druge državne ambleme drugih država ili međunarodnih (međudržavnih) organizacija, niti službene znakove za kontrolu i garanciju kvalitete, a ne može ih se ni oponašati u heraldičkome smislu.
- (3) Izuzetno od odredbe stavka 2. ovoga članka, sastojci tvrtke koji se tamo navode mogu se unijeti u tvrtku uz dozvolu nadležnog organa odgovarajuće države ili međunarodne (međudržavne) organizacije, te u slučaju da su ti sastojci sadržani u tvrtki ili u imenu osnivača koji se unose u tvrtku trgovačkoga društva.

ODJELJAK 2.

TVRTKA TRGOVCA POJEDINCA

Sadržaj tvrtke

Članak 24.

- (1) Tvrtka trgovca pojedinca mora sadržavati njegovo ime i prezime.
- (2) Tvrtka trgovca pojedinca mora sadržavati naznaku "t.p."

Primjena odredaba o tvrtki trgovačkoga društva

Članak 25.

Na tvrtku trgovca pojedinca na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o tvrtki trgovačkoga društva.

Načelo isključivosti

Članak 29.

- (1) U isti sudski registar ne može se upisati tvrtka koja je jednaka ranije upisanoj tvrtki ili tvrtka koja se jasno ne razlikuje od ranije upisane tvrtke. Sud na to pazi po službenoj dužnosti.
- (2) Ako je u sudskom registru u koji treba upisati tvrtku podružnice takva tvrtka već upisana, tvrtka podružnice mora sadržavati dodatak kojim se osigurava da se ona jasno razlikuje od već upisane tvrtke.

Sloboda obavljanja djelatnosti

Članak 32.

- (1) Predmet poslovanja trgovačkoga društva može biti obavljanje svake dopuštene djelatnosti.
- (2) Dopuštena je svaka djelatnost koja nije zakonom zabranjena ili nije suprotna moralu društva.

(3) Ako je zakonom propisano da trgovačko društvo može početi obavljati djelatnost ili djelatnosti koje čine predmet njegovoga poslovanja upisan u sudskom registru nakon što registarskome sudu podnese odluku nadležnoga tijela kojom se utvrđuje da udovoljava tehničkim, zdravstvenim, ekološkim i drugim uvjetima propisanim za obavljanje te ili tih djelatnosti, ono ne smije početi obavljati takvu djelatnost prije nego što registarskom sudu podnese takvu odluku.

(4) Ako je zakonom za pojedine djelatnosti propisano da ih mogu obavljati samo određeni oblici trgovačkih društava, te da se pojedine djelatnosti mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugoga akta nadležnog tijela, takve djelatnosti mogu obavljati samo trgovačka društva za koja je to zakonom određeno, odnosno samo ako za to dobiju propisanu suglasnost, dozvolu ili drugi akt nadležnog tijela ili institucije.

Utvrđivanje predmeta poslovanja

Članak 33.

Predmet poslovanja trgovačkoga društva utvrđuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva.

Upis predmeta poslovanja u sudski registar

Članak 34.

(1) Predmet poslovanja trgovačkoga društva upisuje se u sudski registar naznakom djelatnosti koje ga čine.

(2) Ako je za pojedine djelatnosti zakonom propisano da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela, upis te djelatnosti u sudski registar provest će se samo na temelju prethodne suglasnosti ili dozvole toga nadležnog tijela.

Učinak upisa predmeta poslovanja društva u sudski registar

Članak 35.

(1) Trgovačko društvo može obavljati djelatnosti upisane u sudskom registru.

(2) Osim djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, trgovačko društvo može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koja je upisana u sudski registar, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

(3) Valjani su pravni poslovi koje trgovačko društvo sklopi s trećim osobama izvan djelatnosti upisane u sudski registar, odnosno djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka.

Djelatnost podružnice

Članak 36.

Djelatnost podružnice u okviru predmeta poslovanja trgovačkoga društva utvrđuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva ili odlukom donesenom na temelju njih i upisuje se u sudski registar.

Prokura trgovca pojedinca

Članak 53.

- (1) Trgovac pojedinac daje prokuru osobno i ovlast davanja prokure ne može prenijeti na drugu osobu.
- (2) Prokura koju je dao trgovac pojedinac ne prestaje u slučaju smrti vlastodavca niti ako je vlastodavcu oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost.
- (3) U svemu ostalome na prokuru trgovca pojedinca na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o prokuri trgovačkoga društva.

Način upisa

Članak 61.

- (1) Upis u sudski registar obavlja se na temelju odluke registarskoga suca.
- (2) Upis u sudski registar obavlja se na temelju prijave za upis, a po službenoj dužnosti samo kada je to predviđeno zakonom.

Prijava za upis

Članak 62.

(1) Prijava za upis u sudski registar ili podnesak kojim se traži da se pohrane potpisi osoba ovlaštenih za zastupanje podnose se u obliku javno ovjerene isprave ili na drugi zakonom propisani način. Prijava se ne mora javno ovjeriti ako se njome dostavljaju samo imena predsjednika i članova nadzornog, odnosno upravnog odbora, imena, odnosno tvrtke članova društva s ograničenom odgovornošću i podaci o nominalnim iznosima njihovih poslovnih udjela i uplatama. Takvu prijavu potpisuju osobe koje su po ovome Zakonu ovlaštene podnijeti prijavu za upis u sudski registar. Isprave na koje se prijava poziva podnose se uz prijavu u izvorniku, ovjerenom preslici, odnosno prijepisu, ili u drugom zakonom propisanom obliku. Prijavu podnosi trgovac pojedinac osobno ili njegov prokurist, a može je podnijeti i drugi punomoćnik koji se za to iskaže javno ovjerenom punomoći.

Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, prijave za upise trgovačkoga društva podnose za javno trgovačko društvo svi njegovi članovi, za komanditno društvo svi komplementari, za dioničko društvo svi članovi uprave i predsjednik nadzornog odbora, a za društvo s ograničenom odgovornošću svi članovi uprave, a ako ono ima nadzorni odbor i predsjednik toga odbora.

(5) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, prijavu iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u roku od 15 dana od dana kada se ispune pretpostavke za upis koje su propisane ovim Zakonom.

Potpisi

Članak 63.

U sudski registar pohranjuju se potpisi trgovca pojedinca, osoba ovlaštenih za zastupanje trgovačkoga društva u smislu odredbe članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ili na temelju odluke kojom se određuju osobe s tim ovlastima u podružnici, potpisi svih prokurista i likvidatora.

Objava upisa

Članak 64.

- (1) Upis u sudski registar trgovački sud objavljuje bez odgađanja na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar.
- (2) Smatra se da je upis objavljen istekom dana objave na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar.

Prijava za upis u sudski registar

Članak 70.

- (1) Prijava za upis u sudski registar mora sadržavati tvrtku, sjedište, adresa i predmet poslovanja društva, ime i prezime, osobni identifikacijski broj i prebivalište, odnosno tvrtku i sjedište svakoga člana društva te imena i prezimena osoba ovlaštenih da zastupaju društvo i njihove ovlasti.
- (2) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka prilaže se ugovor o osnivanju društva (društveni ugovor).
- (3) U sudski registar upisuju se pored podataka iz stavka 1. ovoga članka i promjene društvenog ugovora, tvrtke i sjedišta, predmeta poslovanja društva, stupanje novoga člana u društvo, prestanak članstva u društvu te promjene ovlasti za zastupanje društva.

Razlozi prestanka

Članak 97.

Razlozi za prestanak društva jesu:

1. istek vremena za koje je osnovano,
2. odluka članova društva,
3. pravomoćna odluka suda kojom se utvrđuje da je upis društva u sudski registar bio nezakonit,
4. stečaj društva,
5. smrt, odnosno prestanak nekoga od članova društva, ako što drugo ne proizlazi iz društvenog ugovora,
6. otvaranje stečaja nad nekim od članova društva,
7. otkaz nekoga od članova društva ili njegovoga vjerovnika,
8. pravomoćna odluka suda. Nastavljanje društva nakon stečaja

Članak 112.

- (1) Kada društvo prestaje stečajem nad njime, ali se nakon pravomoćnosti rješenja o potvrdi stečajnog plana donese rješenje o zaključenju stečajnog postupka ili se na zahtjev stečajnog dužnika stečaj obustavi, članovi mogu odlučiti da nastave društvo.
- (2) Sudu se mora podnijeti prijava za upis nastavljanja društva u sudski registar.

Čuvanje poslovnih knjiga.

Članak 127.

- (1) Po okončanju likvidacije likvidatori moraju podnijeti prijavu sudu za upis brisanja društva iz sudskog registra. Društvo prestaje brisanjem iz sudskog registra.
- (2) Poslovne knjige i dokumentaciju društva likvidatori će predati na čuvanje sudu na čijem području se nalazi sjedište društva.
- (3) Članovi i njihovi nasljednici imaju pravo uvida u poslovne knjige i u dokumentaciju društva i mogu se njima koristiti.

Sadržaj prijave

Članak 187.

- (1) U prijavi za upis u sudski registar moraju se navesti:
  1. tvrtka, sjedište, adresa društva u Republici Hrvatskoj i predmet poslovanja društva,
  2. iznos za koji su izdane dionice,
  3. ukupni iznos uplate za izdane dionice i u čemu su one uplaćene,
  4. izjava članova uprave odnosno izvršnih direktora da su upoznati s obvezom izvješćivanja suda i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi članka 239. stavka 2. ovoga Zakona,
  5. članovi uprave i nadzornog odbora odnosno izvršni direktori i članovi upravnog odbora društva te njihovo prebivalište i osobni identifikacijski brojevi građana,
  6. ima li društvo jednog dioničara za fizičku osobu ime i prezime, osobni identifikacijski broj, prebivalište, a za strance broj i oznaku osobne identifikacijske isprave i državu koja ju je izdala, a za pravnu osobu tvrtka ili naziv i matični broj subjekta odnosno odgovarajući podaci ako je riječ o stranoj osobi.
- (2) Prijavi iz prethodnoga stavka ovoga članka prilažu se:
  1. statut društva i isprave na temelju kojih je statut usvojen te isprave na temelju kojih su osnivači preuzeli dionice,
  2. ako se u osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulaže, odnosno preuzima stvar ili pravo, ugovori kojima se to utvrđuje i provodi,
  3. dokaz o uplaćenom iznosu, unosu stvari i prava i o tome da društvo može s njima slobodno raspolagati (dokaz o uplaćenom iznosu izdaje ovlaštena kreditna institucija),
  4. obračun troškova osnivanja u kojemu se iskazuju pojedine stavke i ukupnost troškova,
  5. isprave o imenovanju uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora,
  6. izvješća o osnivanju i o reviziji osnivanja s dokumentacijom koja im je priložena,
  7. ako se za odredbu o predmetu poslovanja društva ili za neku drugu odredbu statuta zahtijeva suglasnost, dozvola ili drugi akt državnog organa ili neke institucije, akt toga organa ili institucije.
- (3) Priložene isprave čuvaju se u sudu u izvorniku ili u ovjerenome prijepisu ili preslikama.

Sadržaj upisa

Članak 189.

U sudski registar upisuju se:

1. tvrtka društva,
2. sjedište društva,

3. predmet poslovanja društva,
4. visina temeljnog, odnosno odobrenog kapitala,
5. dan kada je usvojen statut,
6. imena i prezimena članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora i njihovi osobni identifikacijski brojevi građana te prebivalište,
7. trajanje društva,
8. ovlaštenja članova uprave za zastupanje.
9. podaci iz članka 187. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona ako je društvo osnovao jedan osnivač,
10. drugi podaci propisani posebnim zakonom.

Objava upisa

Članak 190.

(1) Osim sadržaja upisa objavljuju se:

1. podaci iz članka 173. stavka 3., članka 175. stavka 1. i 2. i članka 176. ovoga Zakona,
2. iznos za koji su izdane dionice,
3. ime i prezime, odnosno tvrtka, prebivalište, odnosno sjedište, a ako se radi o fizičkoj osobi i osobni identifikacijski broj osnivača,

(2) Istovremeno se objavljuje da se kod suda mogu razgledati isprave koje su priložene prijavi za upis, tj. izvješća o reviziji članova uprave i nadzornog odbora odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora te revizora osnivanja.

Upis u sudski registar. Postupanje u ime društva prije upisa
u sudski registar. Odgovornost u osnivanju

Članak 210.

- (1) Na upis osnivanja društva u sudski registar na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 186. do 190. ovoga Zakona.
- (2) Na odgovornost za štetu pričinjenu u osnivanju društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 191. do 194. ovoga Zakona.
- (3) Na postupanje u ime društva prije nego što se ono upiše u sudski registar primjenjuje se odredba članka 6. ovoga Zakona.

Upis u registar dionica

Članak 226.

(1) Dionice se upisuju u registar dionica društva s oznakom imena i prezimena, prebivališta, odnosno tvrtke i sjedišta imatelja dionica, ako je društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa njihov broj, a ako je riječ o dionicama s nominalnim iznosima njihov broj i nominalni iznos.

(2) U odnosu prema društvu vrijedi kao dioničar samo onaj tko je upisan u registru dionica. Ako je društvo izdalo dionice kao vrijednosne papire u nematerijaliziranom obliku, mjerodavno je stanje na računu dioničara kojeg za dionice društva vodi zakonom za to ovlaštena pravna osoba.

(3) Kada se prenosi dionica, brisanje ranijeg dioničara i upis novoga provodi se u registru na temelju zahtjeva kome se mora pridonijeti dokaz o tome da je dionica prenesena. Kreditne,

odnosno financijske institucije koje skrbe o dionicama dužne su uz naknadu za to potrebnih troškova dati društvu sve potrebne podatke za vođenje registra dionica.

(4) Ako je netko po mišljenju društva neopravdano upisan u knjizi dionica kao dioničar, društvo može brisati upis samo onda ako je prije toga o tome obavijestio dioničara i dalo mu primjereni rok za prigovor. Ako dioničar prigovori nakanjenome brisanju u roku koji mu je dan, ne može ga se brisati iz knjige dionica.

(5) Ovi propisi na odgovarajući se način primjenjuju i na privremenice.

(6) Svaki dioničar ima pravo zahtijevati od društva da ga izvijesti o podacima u registru dionica koji se na njega odnose i o tome tko su imatelji i kojih dionica u društvu. Društvo smije podatke iz registra upotrebljavati samo u ostvarenju svojih zadataka u odnosu na dioničare. Podatke se u ostale svrhe može koristiti ako se dioničar tome ne usprotivi. Dioničare se mora na primjereni način obavijestiti o pravu da se tome mogu usprotiviti.

Upis promjene u upravi u sudski registar

Članak 245.a

(1) Nakon svake promjene u svom sastavu kao i promjene ovlasti za zastupanje mora se bez odgađanja podnijeti prijavu registarskom sudu radi upisa te promjene u sudski registar.

(2) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka moraju se priložiti odluke nadzornog odbora o opozivu imenovanja i imenovanju članova uprave, odnosno ostavka člana uprave u izvorniku ili u javno ovjerenj preslici i javno ovjereni potpisi novih članova uprave, te podaci o datumu imenovanja, ostavke ili opoziva člana uprave.

(3) Novi članovi uprave moraju u prijavi dati izjave iz članka 187. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

Načela za primanja članova uprave

Članak 247.

(1) Pri određivanju ukupnih primitaka pojedinoga člana uprave (plaće, sudjelovanja u dobiti, nadoknadi izdataka, plaćanju premija osiguranja, provizija i svih ostalih davanja) nadzorni odbor mora brinuti o tome da ukupni iznosi primanja budu u primjerenome odnosu posla koji obavlja član uprave i stanja društva.

(2) Ako se nakon što se članovima uprave odrede primanja tako znatno pogoršaju prilike društva da bi dalje isplaćivanje primanja iz stavka 1. ovoga članka za društvo značilo tešku nepravdu, nadzorni odbor, a u slučaju iz članka 245. stavka 3. ovoga Zakona na zahtjev toga odbora sud, ovlašten je da ih primjerenom smanji. Smanjenje primanja nema utjecaja na ostale dijelove ugovora člana uprave s društvom. Član uprave ima pravo na raskid ugovora s krajem narednog tromjesečja s time da je otkazni rok za to šest tjedana.

Tko može biti član nadzornog odbora

Članak 255.

(1) Članom nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna. Statutom se mogu odrediti uvjeti koje mora ispuniti osoba da bi bila imenovana u nadzorni odbor.

(2) Članom nadzornog odbora ne može biti:

1. član uprave društva,

2. član nadzornog, odnosno upravnog odbora u deset društava,
  3. član uprave odnosno izvršni direktor društva koje je ovisno u odnosu na dioničko društvo,
  4. član uprave odnosno izvršni direktor drugog društva kapitala u čijem se nadzornom, odnosno upravnom odboru nalazi član uprave društva,
  5. osoba koja ne ispunjava uvjete iz članka 239. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Statutom se mogu propisati posebni uvjeti za članove nadzornog odbora koje bira glavna skupština osim za članove koje bira na temelju prijedloga sukladno posebnom zakonu.

Nadležnost nadzornog odbora

Članak 263.

- (1) Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva.
- (2) Nadzorni odbor može pregledavati i ispitivati poslovne knjige i dokumentaciju društva, blagajnu, vrijednosne papire i druge stvari. U tu svrhu odbor može koristiti pojedine svoje članove ili stručnjake. Nadzorni odbor daje nalog revizoru za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća društva i koncerna.
- (3) Nadzorni odbor podnosi glavnoj skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru iz stavka 1. ovoga članka. U izvješću dužan je posebno navesti djeluje li društvo u skladu sa zakonom i aktima društva te odlukama glavne skupštine, jesu li godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama društva i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje društva te stav koji ima o prijedlogu uprave glede upotrebe dobiti i pokrića gubitka u društvu. Članovi koji se ne slažu s nekim dijelom izvješća ili s izvješćem u cjelini dužni su u pisanom obliku dostaviti glavnoj skupštini svoje primjedbe.
- (4) Nadzorni odbor može sazvati glavnu skupštinu društva. On to mora učiniti kada je to potrebno radi dobrobiti društva. Odluku o tome nadzorni odbor donosi običnom većinom glasova.
- (5) Vođenje poslova društva ne može se prenijeti na nadzorni odbor. Statutom ili odlukom nadzornog odbora može se odrediti da se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz prethodnu suglasnost toga odbora. Odbije li nadzorni odbor dati suglasnost, uprava može zatražiti od glavne skupštine da ona da potrebnu suglasnost. Glavna skupština donosi odluku o davanju suglasnosti s većinom od najmanje tri četvrtine od danih glasova. Statutom se ne može odrediti da je za to potrebna veća većina niti se može zahtijevati ispunjenje dodatnih pretpostavki.

Način rada nadzornog odbora

Članak 264.

- (1) Nadzorni odbor iz reda svojih članova izabire predsjednika i najmanje jednog njegovog zamjenika. Uprava mora podnijeti prijavu registarskom sudu za upis izabranih osoba u sudski registar. Zamjenik predsjednika ima prava i obveze predsjednika samo onda ako je ovaj spriječen u obavljanju svoje funkcije.
- (2) O sjednici nadzornog odbora vodi se zapisnik kojega potpisuje predsjednik odnosno potpredsjednik koji je vodio sjednicu. U zapisniku se moraju navesti mjesto i vrijeme održavanja sjednice, dnevni red, bitan sadržaj vođene rasprave i donesene odluke. Svakome članu nadzornog odbora mora se na njegov zahtjev zapisnik dati na uvid. Postupanje protivno spomenutim obvezama nadzornog odbora nema za posljedicu da su na sjednici donesene odluke bez učinka.

(3) Nadzorni odbor može imenovati komisije radi pripreme od-luka koje donosi i nadzora njihova provođenja. Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti nadzornog odbora. Komisije su dužne o svom radu redovito izvješćivati nadzorni odbor.
Nagrada za rad članova nadzornog odbora

Članak 269.

(1) Članovima nadzornog odbora može se za njihov rad platiti naknada koja se može odrediti i sudjelovanjem člana odbora u dobiti društva. Naknada se određuje statutom a može ju odobriti i glavna skupština društva. Naknada mora biti primjerena poslovima koje obavlja član odbora i stanju društva. Ako je naknada određena statutom, glavna skupština može običnom većinom glasova donijeti odluku o izmjeni statuta kojom se ta naknada smanjuje.

(2) Članovima prvog nadzornog odbora naknadu za rad može odobriti samo glavna skupština i to istodobno s odlučivanjem o davanju razrješnice članovima tog odbora.

Nagrada za rad članova nadzornog odbora

Članak 269.

(1) Članovima nadzornog odbora može se za njihov rad platiti naknada koja se može odrediti i sudjelovanjem člana odbora u dobiti društva. Naknada se određuje statutom a može ju odobriti i glavna skupština društva. Naknada mora biti primjerena poslovima koje obavlja član odbora i stanju društva. Ako je naknada određena statutom, glavna skupština može običnom većinom glasova donijeti odluku o izmjeni statuta kojom se ta naknada smanjuje.

(2) Članovima prvog nadzornog odbora naknadu za rad može odobriti samo glavna skupština i to istodobno s odlučivanjem o davanju razrješnice članovima tog odbora.

Pododjeljak 2. b PRIMJENA KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Članak 272.p

(1) Nadzorni, odnosno upravni odbor društva dionicama kojeg se trguje na uređenom tržištu dužni su osigurati da uprava, odnosno izvršni direktori društva u posebnom odjeljku godišnjeg izvješća o stanju društva navedu najmanje:

a) podatke o kodeksu korporativnog upravljanja koji ga obvezuje i/ili o kodeksu korporativnog upravljanja koje društvo dobrovoljno primjenjuje i/ili o praksi korporativnog upravljanja koju primjenjuje izvan onoga što se traži propisima te podatke o tome gdje su objavljeni odgovarajući kodeksi korporativnog upravljanja odnosno praksa korporativnog upravljanja koju primjenjuje,

b) odstupa li društvo od kodeksa korporativnog upravljanja navedenih pod a) i objašnjenja u kojem to dijelu čini te razloge tog odstupanja,

c) opis osnovnih obilježja provođenja unutarnjeg nadzora u društvu i upravljanja rizicima u odnosu na financijsko izvještavanje,

d) podatke o značajnim neposrednim i posrednim imateljima dionica u društvu, uključujući posredno držanje dionica u piramidalnim strukturama i uzajamnim udjelima, imateljima vrijednosnih papira s posebnim pravima kontrole i opisom tih prava, ograničenjima prava glasa kao što su ograničenja prava glasa na određeni postotak ili broj glasova, vremenska ograničenja za ostvarenje prava glasa ili slučajevi u kojima su u suradnji s društvom financijska prava iz

vrijednosnih papira odvojena od držanja tih papira, pravilima o imenovanju i opozivu imenovanja članova uprave odnosno izvršnih direktora odnosno nadzornog, odnosno upravnog odbora i izmjeni statuta, o ovlastima članova uprave, odnosno izvršnih direktora, odnosno nadzornog, odnosno upravnog odbora posebice o ovlastima da izdaju dionice društva ili stječu vlastite dionice,

e) podatke o sastavu i djelovanju uprave, odnosno izvršnih direktora i nadzornog, odnosno upravnog odbora i njihovih pomoćnih tijela.

Ostvarivanje prava dioničara

Članak 274.

(1) Ako zakonom nije drugačije određeno, dioničari u stvarima društva svoja prava ostvaruju na glavnoj skupštini. Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da elektroničkom komunikacijom ostvaruju sva ili samo neka prava u cijelosti ili djelomično i kada osobno ni putem punomoćnika na njoj ne sudjeluju u mjestu gdje se održava.

(2) Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da smiju svoje glasove dati pisanim putem ili putem elektroničke komunikacije kada ne sudjeluju na glavnoj skupštini.

(3) Članovi uprave, odnosno izvršni direktori i članovi nadzornog, odnosno upravnog odbora moraju sudjelovati u radu glavne skupštine. Statutom se mogu odrediti slučajevi u kojima članovi nadzornog, odnosno upravnog odbora smiju sudjelovati u radu glavne skupštine putem prijenosa zvuka i slike.

(4) Statutom ili poslovnikom o radu glavne skupštine može se dopustiti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da dopusti da se rad glavne skupštine smije prenositi zvukom i slikom.

(5) Upotreba elektroničke komunikacije za potrebe iz stavka 1. i 2. ovoga članka dopuštena je samo ako su ispunjeni ovi uvjeti:

1. da se komuniciranje obavlja u stvarnom vremenu održavanja glavne skupštine,
2. da je osigurano obostrano komuniciranje kojim se omogućuje dioničarima da se u stvarno vrijeme njezina održavanja obraćaju glavnoj skupštini s mjesta koje nije mjesto na kome se održava,
3. da je dioničarima omogućeno glasovanje za vrijeme ili prije održavanja glavne skupštine a da za to nije potrebno njihovo sudjelovanje u radu glave skupštine u mjestu na kome se održava putem punomoćnika,
4. da je osigurana identifikacija dioničara, sigurnost elektroničkog komuniciranja i nepromjenljivost očitovanja volje izjavljene elektroničkim komuniciranjem, osim kad je to zakonom dopušteno.

Nadležnost glavne skupštine

Članak 275.

(1) Glavna skupština odlučuje u pitanjima koja su izričito određena zakonom i statutom društva, a osobito o:

1. izboru i opozivu članova nadzornog, odnosno upravnog odbora, osim ako ih se ne imenuje u taj odbor,
2. upotrebi dobiti,
3. davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora,
4. imenovanju revizora društva,

5. izmjenama statuta,
  6. povećanju i smanjenju temeljnoga kapitala društva,
  7. imenovanju revizora za ispitivanje radnji obavljenih u osnivanju društva ili radnji vođenja poslova društva i utvrđivanju naknade za njegov rad,
  8. uvrštenju dionica društva na uređeno tržište radi trgovanja i o povlačenju dionica s tog uvrštenja,
  9. prestanku društva.
- (2) O pitanjima vođenja poslova društva glavna skupština može odlučivati samo onda ako to od nje zatraži uprava, odnosno izvršni direktori društva.
- (3) Odluke iz stavka 1. točke 2. i 6. ovoga članka glavna skupština može donijeti tek nakon što joj nadzorni, odnosno upravni odbor podnese izvješće iz članka 263. stavka 3. ovoga Zakona.

Razrješnica članovima uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 276.

- (1) Glavna skupština odlučuje o davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora. O davanju razrješnice pojedinome članu glasuje se odvojeno, ako tako odluči glavna skupština ili ako to zatraže dioničari čiji udjeli zajedno čine najmanje deseti dio temeljnoga kapitala društva.
- (2) Davanjem razrješnice glavna skupština odobrava kako su članovi uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora vodili društvo. To nema značaj odricanja od zahtjeva za naknadom štete s naslova odgovornosti koji se može postaviti prema osobama kojima je dana razrješnica.
- (3) Rasprava o davanju razrješnice mora se voditi zajedno s raspravom o upotrebi tekuće dobiti. Uprava, odnosno izvršni direktori moraju podastrijeti glavnoj skupštini godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva, ako ga je društvo dužno izraditi i izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora.

Općenito

Članak 277.

- (1) Glavnu skupštinu mora se sazvati u slučajevima određenim zakonom i statutom kao i uvijek onda kada to zahtijevaju interesi društva. Uprava, odnosno izvršni direktori dužni su sazvati glavnu skupštinu bez odgađanja nakon što dobiju izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora o godišnjim financijskim izvješćima, izvješću o stanju društva i prijedlogu odluke o upotrebi dobiti, a kod društva majke koncerna i o godišnjim financijskim izvješćima koncerna te izvješću o stanju koncerna. Glavna skupština se mora održati u prvih osam mjeseci poslovne godine.
- (2) Glavnu skupštinu saziva uprava koja o tome odlučuje običnom većinom glasova. Za donošenje odluke o sazivanju glavne skupštine ovlaštene su osobe koje su sudskom registru upisane kao članovi uprave. To se na odgovarajući način primjenjuje i na izvršne direktore kad sazivaju glavnu skupštinu. Pri tome se ne dira u pravo ostalih osoba koje su po zakonu i statutu ovlaštene sazvati glavnu skupštinu.
- (3) Odluka o sazivanju glavne skupštine mora sadržavati tvrtku i sjedište društva, vrijeme i mjesto održavanja glavne skupštine. U odluci o sazivanju glavne skupštine mora se navesti dnevni red. U pozivu se mora navesti sadržaj odluke o sazivanju glavne skupštine i uvjete koji se moraju ispuniti za sudjelovanje u glavnoj skupštini te za korištenje pravom glasa. Od dana objave poziva za glavnu skupštinu u poslovnim prostorijama u sjedištu društva moraju se izložiti za razgledanje dioničarima godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva, ako

ga je društvo dužno izraditi, izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora i prijedlog odluke o upotrebi dobiti, kada su predmet razmatranja i/ili odlučivanja na glavnoj skupštini. Na zahtjev svakog dioničara mora mu se staviti na raspolaganje preslika spomenutih isprava. To vrijedi i u pogledu glavne skupštine društva majke u koncernu za godišnja financijska izvješća koncerna, izvješće o stanju koncerna i izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora.

(4) Trguje li se dionicama društva na uređenom tržištu, uprava, odnosno izvršni direktori, a ako glavnu skupštinu saziva nadzorni, odnosno upravni odbor, tada taj odbor mora u pozivu navesti i:

1. pretpostavke za sudjelovanje na glavnoj skupštini i korištenje pravom glasa kao i prema okolnostima dan do kada se društvu mora podnijeti dokaz iz članka 279. stavka 3. ovoga Zakona,

2. postupak glasovanja putem punomoćnika s upućivanjem na formulare koje treba koristiti za davanje punomoći za glasovanje i na način kako se dokaz o imenovanju punomoćnika može elektroničkim putem dostaviti društvu i postupak glasovanja pisanim putem ili putem elektroničke komunikacije ako se statutom za to predviđa odgovarajući oblik korištenja pravom glasa,

3. prava dioničara iz članka 278. stavka 2., članka 282. stavka 1., članka 283. i članka 287. stavka 1. ovoga Zakona pri čemu se podaci mogu ograničiti samo na rokove za korištenje pravima ako se u pogledu ostaloga upućuje na daljnja objašnjenja koja su dostupna na internetskoj stranici društva,

4. internetsku stranicu društva na kojoj su dostupne obavijesti iz članka 280.a ovoga Zakona.

(5) Ako u statutu nije drugačije određeno, glavna skupština se održava u sjedištu društva. Ako su dionice društva uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, glavna skupština se, ako statutom nije drugačije određeno, može održati i u sjedištu burze.

(6) Poziv na glavnu skupštinu mora se objaviti u glasilu društva. Ako su dioničari društvu poimenično poznati, glavnu se skupštinu može sazvati preporučenim pismom pri čemu se dan odašiljanja pisma smatra danom objave poziva.

(7) Uz poziv za glavnu skupštinu objavljuje se i prijedlog odluka koje na njoj treba donijeti.

(8) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja koja nisu izdala samo dionice koje glase na ime i nisu poziv za glavnu skupštinu poslala neposredno dioničarima u skladu s odredbom stavka 6. ovoga članka, moraju poziv najkasnije u vrijeme njegove objave dostaviti medijima za koje se polazi od toga da mogu obavijest prenijeti na cijelo područje Europske unije.

(9) Ako na glavnoj skupštini sudjeluju ili su zastupljeni svi dioničari, ona može donositi valjane odluke i kada se ne postupi po odredbama Zakona o njezinom sazivanju, ako se nijedan dioničar ne usprotivi donošenju odluka.

Rok za sazivanje glavne skupštine

Članak 279.

(1) Glavnu skupštinu mora se sazvati najmanje trideset dana prije dana njezina održavanja. U taj se rok ne uračunava dan objave poziva.

(2) Statutom se sudjelovanje na glavnoj skupštini ili korištenje pravom glasa može uvjetovati s time da dioničari unaprijed prijave svoje sudjelovanje na glavnoj skupštini. Prijava mora prispjeti društvu na za to u pozivu navedenu adresu najkasnije šest dana prije održavanja glavne skupštine, ako se za to statutom ne predvidi neki kalendarskim danima određen kraći rok. U taj se rok ne uračunava dan prispjeća prijave društvu. Najkraći rok za sazivanje glavne skupštine iz stavka 1. ovoga članka produljuje se za dane određene za prijavu sudjelovanja ili za korištenje pravom glasa na glavnoj skupštini.

(3) Za imatelje dionica koje glase na donositelja statutom se može odrediti kako se mora dokazati pravo sudjelovanja na skupštini ili pravo glasa. U tom slučaju na odgovarajući se način primjenjuje što je u stavku 2. ovoga članka propisano za produljenje roka za sazivanje glavne skupštine. Kod društava dionice kojih su uvrštene na uređenom tržištu radi trgovanja za to je dovoljan poseban dokaz u pisanom obliku o posjedovanju udjela putem institucije koja vodi pohranu vrijednosnih papira. Kod društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja dokaz se mora odnositi na početak 21. dana prije održavanja skupštine i mora prispjeti društvu na adresu za to navedenu u pozivu najmanje šest dana prije dana održavanja skupštine, ako za to statutom nije predviđen neki kalendarskim danima određen kraći rok. U taj se rok ne uračunava dan prispjeća prijave društvu. U odnosu prema društvu za sudjelovanje na skupštini ili za korištenje pravom glasa vrijedi kao dioničar samo onaj tko je o tome društvu podnio potreban dokaz.

(4) U rokove i datume koji se računaju unatrag od dana održavanja glavne skupštine ne uračunava se dan kada počinje njezino održavanje. Ti se rokovi zbog nedjelje, subote ili praznika ne prebacuju na radni dan koji prethodi ili slijedi nekom takvom danu. Na računanje rokova ne primjenjuju se odredbe Zakona o obveznim odnosima o računanju vremena. U društvima dionice kojih nisu uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja statutom se može predvidjeti i drukčije računanje rokova.

Priopćenja za dioničare i članove nadzornog,
odnosno upravnog odbora

Članak 281.

(1) Uprava, odnosno izvršni direktori moraju najmanje 21 dan prije održavanja glavne skupštine priopćiti poziv na skupštinu kreditnim odnosno financijskim institucijama i udrugama dioničara koje su se na posljednjoj glavnoj skupštini koristili pravom glasa u ime dioničara ili su zatražili da im se poziv priopći. U taj rok ne uračunava se dan kad je dano priopćenje. Ako je izmijenjen dnevni red glavne skupštine u skladu s odredbom članka 278. stavka 2. ovoga Zakona, društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja dužna su priopćiti izmijenjeni dnevni red glavne skupštine. U priopćenju se mora navesti mogućnost da dioničari glasuju na glavnoj skupštini putem punomoćnika i putem udruge dioničara. Kod društava dionicama kojeg se trguje na uređenom tržištu u prijedlogu za izbor članova nadzornog, odnosno upravnog odbora moraju se navesti i podaci o njihovu članstvu u nadzornim, odnosno upravnim odborima drugih društava te drugim nadzornim tijelima u zemlji i u inozemstvu.

(2) Isto priopćenje uprava, odnosno izvršni direktori moraju dati dioničarima koji to zatraže. Statutom se može odrediti da se način priopćavanja ograničava na priopćenje dano elektroničkom komunikacijom.

(3) Svaki član nadzornog, odnosno upravnog odbora može zatražiti da mu uprava, odnosno izvršni direktori pošalju priopćenje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Svakom članu nadzornog, odnosno upravnog odbora i svakom dioničaru moraju se na njegov zahtjev priopćiti odluke glavne skupštine.

Priopćenja putem financijskih odnosno kreditnih institucija i udruženja dioničara

Članak 284.

(1) Ima li financijska, odnosno kreditna institucija na početku 21. dana prije dana održavanja glavne skupštine u pohrani dionice koje glase na donositelja ili je u pogledu dionica

koje glase na ime i koje joj ne pripadaju upisana u registru dionica, dužna je priopćenja iz članka 281. stavka 1. ovoga Zakona bez odgađanja proslijediti dioničarima. Statutom društva može se odrediti da se to čini samo elektroničkim putem u kom se slučaju financijsku, odnosno kreditnu instituciju ne može s tim u vezi na nekoj drugoj osnovi obvezati na što drugo.

(2) Odgovornost financijske odnosno kreditne institucije za štetu pričinjenu dioničarima zbog povrede obveza iz stavka 1. ovoga članka ne može se unaprijed isključiti ni ograničiti.

Poslovnik i popis sudionika na glavnoj skupštini

Članak 285.

(1) Glavna skupština može većinom glasova koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini pri odlučivanju donijeti poslovnik o svom radu i u njemu odrediti pravila za pripremu i provođenje glavne skupštine. Na glavnoj skupštini mora se sastaviti popis svih prisutnih i zastupanih dioničara te njihovih zastupnika uz navođenje imena, prezimena i prebivališta kao i kod dionica s nominalnim iznosom tog iznosa za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa broja zastupljenih dionica i uz navođenje njezina roda.

(2) Popis treba napraviti na temelju predočenih isprava o dionicama, potvrda o dionicama, vjerodostojne isprave koju izda zakonom ovlaštena institucija u čijem su računalnom sustavu na računu dioničara zabilježene dionice koje mu pripadaju, odnosno na temelju punomoći za zastupanje dioničara na glavnoj skupštini.

(3) Ako su skrbniku o dionicama ili udruzi dioničara dane punomoći za glasovanje na glavnoj skupštini i njihovi punomoćnici glasuju u ime onoga koga se to tiče, treba posebno navesti kod dionica s nominalnim iznosom taj iznos za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa broj i rodove dionica glede kojih im je dano pravo da glasuju na glavnoj skupštini. Ne moraju se navesti imena dioničara koji su dali punomoć za glasovanje.

(4) Onaj koga dioničar ovlasti da u vlastito ime glasuje na temelju dionica koje mu ne pripadaju, mora radi unošenja u popis posebno navesti kod dionica s nominalnim iznosom taj iznos za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa broj dionica. To vrijedi i za dionice za koje je ovlaštenik dioničar koji je upisan u registru dionica.

(5) Popis treba ostaviti na uvid svim sudionicima glavne skupštine prije prvoga glasovanja. Potpisuje ga predsjednik glavne skupštine. Svakome se dioničaru mora u roku od dvije godine od održavanja glavne skupštine omogućiti uvid u popis sudionika na toj skupštini.

Poslovnik i popis sudionika na glavnoj skupštini

Članak 285.

(1) Glavna skupština može većinom glasova koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini pri odlučivanju donijeti poslovnik o svom radu i u njemu odrediti pravila za pripremu i provođenje glavne skupštine. Na glavnoj skupštini mora se sastaviti popis svih prisutnih i zastupanih dioničara te njihovih zastupnika uz navođenje imena, prezimena i prebivališta kao i kod dionica s nominalnim iznosom tog iznosa za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa broja zastupljenih dionica i uz navođenje njezina roda.

(2) Popis treba napraviti na temelju predočenih isprava o dionicama, potvrda o dionicama, vjerodostojne isprave koju izda zakonom ovlaštena institucija u čijem su računalnom sustavu na računu dioničara zabilježene dionice koje mu pripadaju, odnosno na temelju punomoći za zastupanje dioničara na glavnoj skupštini.

(3) Ako su skrbniku o dionicama ili udruzi dioničara dane punomoći za glasovanje na glavnoj skupštini i njihovi punomoćnici glasuju u ime onoga koga se to tiče, treba posebno navesti kod dionica s nominalnim iznosom taj iznos za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa

broj i rodove dionica glede kojih im je dano pravo da glasuju na glavnoj skupštini. Ne moraju se navesti imena dioničara koji su dali punomoć za glasovanje.

(4) Onaj koga dioničar ovlasti da u vlastito ime glasuje na temelju dionica koje mu ne pripadaju, mora radi unošenja u popis posebno navesti kod dionica s nominalnim iznosom taj iznos za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa broj dionica. To vrijedi i za dionice za koje je ovlaštenik dioničar koji je upisan u registru dionica.

(5) Popis treba ostaviti na uvid svim sudionicima glavne skupštine prije prvog glasovanja. Svakome se dioničaru mora u roku od dvije godine od održavanja glavne skupštine omogućiti uvid u popis sudionika na toj skupštini. Potpisuje ga predsjednik glavne skupštine.

Pravo glasa

Članak 291.

(1) Pravo glasa ostvaruje se prema nominalnim iznosima dionica, a na temelju dionica bez nominalnog iznosa prema njihovu broju. Statutom se pravo glasa može ograničiti tako da pojedini dioničar ne može imati više od određenoga najvećega broja glasova ili postotka od svih glasova. Statutom se može odrediti da se dionicama koje pripadaju nekome dioničaru smatraju i dionice koje netko drugi drži za njegov račun. Ako je dioničar trgovačko društvo, statutom se može odrediti da se dionicama koje mu pripadaju smatraju i dionice društva koje je o njemu ovisno, društva koje je u odnosu na njega vladajuće, društva koje je s njime povezano u obliku koncerna ili dionice koje netko treći drži za račun tih društava. Ne mogu se postaviti ograničenja koja bi se odnosila samo na pojedine dioničare. Spomenuta ograničenja nisu dopuštena u pogledu dionica društva s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira. Ona se ne uzimaju u obzir ni pri donošenju odluka za koje je zakonom ili statutom propisano da se donose nekom većinom koja se određuje po temeljnom kapitalu društva.

(2) Pravo glasa stječe se potpunom uplatom uloga. Statutom se može odrediti da se pravo glasa stječe već kada se za dionicu uplati zakonom ili statutom određeni najniži iznos uloga. Za dionicu za koju se uplati spomenuti najniži iznos uloga, stječe se pravo na jedan glas. Kod većih uloga omjer stečenih prava glasa ravna se prema veličini onoga što je uplaćeno.

(3) Ako se statutom ne odredi da se pravo glasa stječe prije potpune uplate uloga a nijedna dionica još nije u cjelini uplaćena, omjer prava glasa određuje se prema visini uplaćenih uloga. Pri tome uplata najnižeg uloga daje pravo na jedan glas. U slučajevima iz prethodnoga i ovoga stavka dijelovi glasova uzimaju se u obzir samo onda, ako za dioničara koji ima pravo glasa daju pune glasove.

(4) Statut ne može sadržavati odredbe iz stavka 2. i 3. ovoga članka koje bi se odnosile na pojedine dioničare ili na pojedine rodove dionica.

(5) Zalaganjem dionice dioničar ne gubi pravo glasa.

(6) Dioničar može pravo glasa u glavnoj skupštini ostvariti i preko punomoćnika. Opunomoći li dioničar više od jedne osobe, društvo može odbiti prihvatiti jednu ili više tako danih punomoći, osim ako se dionice vode na više računa nematerijaliziranih vrijednosnih papira istog dioničara, a svaka je punomoć dana za zaseban račun nematerijaliziranih vrijednosnih papira, ili ako je više punomoći dano po dionicama koje se vode na skrbničkom računu, a dane punomoći ne odnose se na ostvarenje prava glasa iz više dionica nego što je zavedeno na skrbničkom računu. Za davanje punomoći, njezin opoziv i dokazivanje da je dana u odnosu na društvo potreban je pisani oblik, ako statutom za to nije predviđen usmeni oblik. Kod društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja za prijenos dokaza o tome da je dana punomoć moguća je elektronička komunikacija. Punomoć treba predati društvu i ono je zadržava na čuvanju najmanje tri godine.

(7) Način glasovanja određuje se statutom.

Ostvarenje prava glasa putem kreditnih institucija i osoba koje djeluju na odgovarajući način

Članak 292.

(1) Kreditna, odnosno financijska institucija smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje joj ne pripadaju i u pogledu kojih nije kao njihov imatelj upisana u registru dionica samo ako je za to opunomoćena. Punomoć se može dati samo jednoj određenoj kreditnoj, odnosno financijskoj instituciji koja je mora čuvati tako da se može ispitati. Očitovanje volje kojim se daje punomoć mora biti potpuno i smije biti povezano samo s očitovanjima volje koja se odnose na korištenje pravom glasa. Ne daje li dioničar izričite upute o glasovanju, opća punomoć može dati ovlast kreditnoj odnosno financijskoj instituciji da koristi pravo glasa samo onako kako je to navedeno u prijedlozima te institucije kako će glasovati (stavci 2. i 3.) ili prijedlozima uprave, odnosno izvršnih direktora, nadzornog, odnosno upravnog odbora društva a ako se ti prijedlozi međusobno razlikuju, onako kako je navedeno u prijedlogu nadzornog, odnosno upravnog odbora (stavak 4). Ponudi li kreditna, odnosno financijska institucija da će glasovati za neki od navedenih prijedloga, mora istodobno ponuditi i da će podloge potrebne za glasovanje do opoziva proslijediti u mjeri u kojoj se pretpostavlja da je to potrebno udruzi dioničara ili nekom drugom tko će zastupati dioničara u korištenju pravom glasa po njegovu izboru. Kreditna, odnosno financijska institucija je dužna godišnje jasno upozoriti dioničara na mogućnost svakodobnog opoziva punomoći i promjene opunomoćenika. Dioničaru se mora putem formulara olakšati davanje uputa za glasovanje o odlukama iz pojedinih točaka dnevnog reda, davanje i opoziv opće punomoći i davanje naloga te njihovu izmjenu.

(2) Kreditna, odnosno financijska institucija koja želi na temelju dobivene punomoći koristiti pravo glasa u skladu s vlastitim istaknutim prijedlozima mora dioničaru te prijedloge u pogledu odluka iz pojedinih točaka dnevnog reda pravodobno učiniti dostupnima. Kod tih prijedloga ona se mora voditi interesima dioničara i poduzeti sve organizacijske pripreme da na to ne utječu njezini interesi iz drugih poslovnih područja. Mora imenovati jednog člana posloводства da nadzire pridržavanje tih obveza kao i uredno korištenje pravom glasa i dokumentaciju o tome. Zajedno s prijedlozima koje postavlja kreditna, odnosno financijska institucija mora uputiti na to da će pravo glasa koristiti u skladu sa svojim istaknutim prijedlozima, ako dioničar pravodobno za to ne daje neku drugu uputu. Ako je član uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik kreditne, odnosno financijske institucije član nadzornog, odnosno upravnog odbora društva ili član njegove uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik društva i obrnuto, kreditna, odnosno financijska institucija mora na to uputiti. Isto to vrijedi i ako kreditna odnosno financijska institucija ima udio u društvu koji po zakonu mora prijaviti nadležnom nadzornom tijelu ili je s društvom u konzorciju koji je u vrijeme posljednjih pet godina preuzeo posljednju emisiju vrijednosnih papira društva.

(3) Ako dioničar nije dao upute kreditnoj, odnosno financijskoj instituciji za korištenje pravom glasa, ona ga je dužna koristiti u skladu s onim što je predložila, osim ako prema okolnostima smije zaključiti da bi dioničar kad bi znao za stanje stvari odobrio takvo glasovanje. Odstupi li kreditna, odnosno financijska institucija pri glasovanju od upute koju je dobila od dioničara ili, ako te upute nije bilo, od prijedloga što ga je sama bila objavila, mora o tome izvijestiti dioničara i navesti razloge za taj svoj postupak. Na vlastitoj glavnoj skupštini opunomoćena kreditna, odnosno financijska institucija smije koristiti pravo glasa na temelju punomoći samo ako je dioničar dao izričitu uputu za glasovanje o odlukama o svakoj točki dnevnog reda. Isto to vrijedi i za glasovanje na skupštini društva u kome kreditna, odnosno financijska institucija neposredno ili posredno sudjeluje u temeljnom kapitalu s više od 20%.

(4) Kreditna, odnosno financijska institucija koja na glavnoj skupštini želi koristiti pravo glasa na temelju punomoći prema prijedlozima organa društva, mora dioničarima te prijedloge učiniti dostupnima, ako to već nije učinjeno na neki drugi način.

(5) Ako to dopušta punomoć koju je dao dioničar, kreditna, odnosno financijska institucija smije u postupanju na temelju nje dati punomoć za zastupanje osobama koje nisu njezini zaposlenici. Ako se u punomoći drukčije ne određuje, kreditna, odnosno financijska institucija koristi pravo glasa u ime onoga koga se to tiče. Ako je u društvu dopušteno glasovanje pisanim putem ili elektroničkom komunikacijom, opunomoćena se kreditna, odnosno financijska institucija pri glasovanju smije time koristiti. Kao dokaz ovlasti za glasovanje prema društvu kod društava dionice kojih su uvrštene na tržište radi trgovanja dovoljno je podnošenje dokaza iz članka 279. stavka 3. ovoga Zakona. U ostalome moraju se ispuniti zahtjevi koji su u statutu društva propisani za korištenje pravom glasa.

(6) Kreditna, odnosno financijska institucija smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje glase na ime i koje joj ne pripadaju ali su u registru dionica upisane na njezino ime samo na temelju ovlasti koju za to dobije. Na davanje te ovlasti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 1. do 5. ovoga članka.

(7) Na učinak danog glasa ne utječe postupanje protivno odredbama prethodnih stavaka osim protivno odredbi stavka 1. rečenice 1. ovoga članka.

(8) Odredbe stavka 1. do 7. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na udruge dioničara i osobe koje se na temelju posla koji obavljaju nude dioničarima da će za njih ostvarivati pravo glasa na glavnoj skupštini društva. To ne vrijedi za one koji žele ostvarivati pravo glasa za dioničara ako su njegovi zakonski zastupnici, bračni ili izvanbračni drugovi ili su s njime u krvnom ili tazbinskom srodstvu do četvrtog stupnja srodstva.

(9) Obveza kreditne odnosno financijske institucije da nadoknadi štetu nastalu zbog povrede odredbi iz stavka 1. do 6. ovoga članka ne može se unaprijed isključiti ni ograničiti.

Ukidanje ili ograničenje povlaštenosti

Članak 297.

(1) Za odluku kojom se ukida ili ograničava povlaštenost potrebna je suglasnost povlaštenih dioničara.

(2) Za izdavanje povlaštenih dionica te dionica koje su s njima izjednačene potrebna je suglasnost povlaštenih dioničara. Suglasnost nije potrebna ako je pri davanju povlaštenosti ili, isključi li se kasnije pravo glasa, pri tome isključenju bilo izričito predviđeno izdavanje takvih dionica. Povlaštenim dioničarima ne može se oduzeti pravo da stječu dionice koje se tako izdaju.

(3) Povlašteni dioničari daju suglasnost iz stavka 1. ovoga članka odlukom koja se donosi na posebnoj skupštini tih dioničara ili posebnim glasovanjem na glavnoj skupštini društva. Za donošenje odluke potrebna je većina od najmanje tri četvrtine od danih glasova. Statutom se ne može odrediti da je za to potrebna veća većina niti se može zahtijevati ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(4) Ukinu li se povlaštenost dionica, one postaju dionice s pravom glasa.

Pravo prvenstva pri upisu novih dionica

Članak 308.

- (1) Svakome dioničaru koji to zatraži mora se dati pravo da upiše onaj dio novih dionica koji odgovara njegovom udjelu u dotadašnjem temeljnom kapitalu društva. Za ostvarenje prava prvenstva pri upisu mora se odrediti rok od najmanje 14 dana.
- (2) Prava na upis novih dionica mogu se nekome dati samo pod uvjetom da su očuvana prava dioničara na upis.
- (3) Uprava, odnosno izvršni direktori moraju u glasilu društva objaviti iznos za koji se dionice izdaju ili osnove za njegovo određivanje i rok iz stavka 1. ovoga članka. Ako su navedene samo osnove za određenje spomenutog iznosa, mora se najkasnije tri dana prije isteka roka za upis dionica u glasilu društva i putem elektronskog informativnog medija objaviti iznos za koji se dionice izdaju.
- (4) Pravo prvenstva pri upisu dionica može se odlukom o povećanju temeljnoga kapitala isključiti u cjelini ili djelomično. Takva se odluka donosi uz ispunjenje pretpostavki koje se zakonom ili statutom traže za donošenje odluke o povećanju temeljnoga kapitala, glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine glasova temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri donošenju te odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.
- (5) Odluka kojom se to pravo u potpunosti ili djelomično isključuje može se donijeti samo onda ako je isključenje bilo izričito i uredno objavljeno. Uprava, odnosno izvršni direktori moraju glavnoj skupštini učiniti dostupnim izvješće o razlogu za djelomično ili potpuno isključenje prava prvenstva pri upisu dionica. U izvješću mora se obrazložiti predloženi iznos za koji se nakanjuju izdati dionice.
- (6) Isključenjem prava prvenstva pri upisu dionica ne smatra se kada po odluci glavne skupštine nove dionice treba preuzeti kreditna, odnosno financijska institucija uz obvezu da ih ponudi dioničarima. Uprava, odnosno izvršni direktori moraju u glasilu društva objaviti ponudu kreditne, odnosno financijske institucije uz navođenje onoga što se mora platiti za dionice i rok za prihvatanje ponude. Isto vrijedi ako netko drugi stavi ponudu da će preuzeti dionice i ponuditi ih dioničarima na upis.

Prijava za upis povećanja kapitala u sudski registar

Članak 309.

- (1) Registar skome sudu mora se podnijeti prijavu za upis provedenoga povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar.
- (2) Na prijavu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 179. stavka 3. i 5. te članka 187. stavka 1. i stavka 2. točke 3. i članka 187.a ovoga Zakona.
- (3) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka treba priložiti:
  1. popis upisnika potpisan od strane uprave u kojemu su navedene dionice svakoga upisnika i na temelju toga učinjene uplate, a u slučajevima iz članka 307. stavka 5. ovoga Zakona primjerak obavijesti poslanoj Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga o broju i postotku upisanih i uplaćenih dionica te osobama koje su uplatile i koje iznose za te dionice i potvrdu banke u kojoj društvo ima račun za tekuće poslovanje o položenim uplaćenim sredstvima na posebnom računu,
  2. ako je kapital povećan ulozima u stvarima i u pravima, ugovore koji su temelj za utvrđenja iz članka 305. ovoga Zakona ili za njihovo provođenje te izvješće o reviziji takvoga ulaganja,
  3. obračun troškova koji će za društvo nastati izdavanjem novih dionica,

4. ako je za povećanje kapitala potrebno odobrenje državnog organa i to odobrenje.
- (4) Prijedlog i upis povećanja temeljnoga kapitala društva može se povezati s prijavom i upisom odluke o povećanju toga kapitala.
- (5) Priložene isprave čuvaju se u sudu u izvorniku, u javno ovjerenome prijepisu ili preslici.

Prijava za upis odluke u sudski registar

Članak 316.

- (1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijava za upis odluke o uvjetnom povećanju temeljnoga kapitala društva u sudski registar. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 306. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Prijavi za upis treba priložiti:
1. ako je kapital povećan ulozima u stvarima i u pravima, ugovore koji su temelj za utvrđenja iz članka 314. ovoga Zakona ili za njihovo provođenje i izvješće o reviziji takvoga ulaganja (članak 315. stavka 4.) ili isprave iz članka 187.a stavka 3. ovoga Zakona,
  2. obračun troškova koji će za društvo nastati izdavanjem novih dionica,
  3. ako je za povećanje kapitala potrebno odobrenje državnog organa i to odobrenje.
- (3) Ako se ne provodi revizija povećanja temeljnog kapitala, za prijavu za upis u sudski registar da je provedeno povećanje temeljnog kapitala na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe članka 306. stavka 1. rečenice 3. i stavka 3. ovoga Zakona.
- (4) Priložene isprave čuvaju se u sudu u originalu, u ovjerenome prijepisu ili preslici.
- (5) Sud će odbiti upis odluke u registar ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno manja od temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za to daju. Ako se povećanje temeljnog kapitala ulaganjem stvari i prava provodi bez revizije povećanja temeljnog kapitala, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 188. stavka 3. ovoga Zakona.

Prijava da su izdane dionice

Članak 322.

- (1) U roku od mjesec dana po isteku poslovne godine mora se prijaviti registarskome sudu ukupni iznos dionica izdanih u toj godini u zamjenu za zamjenjive obveznice i u ostvarenju prvenstvenog prava upisa dionica.
- (2) Prijavi se moraju priložiti kopije izjava o ostvarenju prava prvenstva upisa i popis osoba koje su ostvarile to pravo potpisan od strane uprave, odnosno izvršnih direktora. U popisu se moraju navesti svi dioničari i dionice koje su stekli te uloze koje su za to dali.
- (3) U prijavi mora se izjaviti da su dionice izdane samo radi ostvarenja svrhe navedene u odluci o uvjetnom povećanju kapitala i da nisu izdane prije nego što je za njih uplaćena cijela protuvrijednost.
- (4) Priložene isprave čuvaju se u sudu u originalu, u ovjerenome prijepisu ili preslici.

Prijava za upis odluke u sudski registar

Članak 331.

- (1) Odluka o povećanju temeljnoga kapitala mora se upisati u sudski registar. Prijavi za upis te odluke u sudski registar moraju se priložiti financijska izvješća s izvješćem revizora i posljednja godišnja financijska izvješća, ako još nisu utvrđena. Podnositelji prijave moraju izjaviti sudu da od dana koji je uzet za osnovu financijskih izvješća do dana podnošenja prijave

po njihovu saznanju nije došlo do smanjenja imovine koje bi bilo smetnja povećanju temeljnoga kapitala društva, ako bi se o tome odlučivalo na dan podnošenja prijave.

(2) Sud može upisati u sudski registar odluku o povećanju temeljnoga kapitala ako su financijska izvješća na temelju kojih je ona donesena sastavljena najviše osam mjeseci prije podnošenja prijave i ako je dana izjava iz prethodnoga stavka ovoga članka.

(3) Sud ne mora ispitivati odgovaraju li financijska izvješća propisima.

(4) Kod upisa odluke u sudski registar treba navesti da se radi o povećanju temeljnoga kapitala iz sredstava društva.

(5) Predane isprave čuvaju se u sudu u izvorniku ili u ovjerenome prijepisu.

Poziv dioničarima

Članak 335.

(1) Nakon upisa odluke o povećanju temeljnoga kapitala u sudski registar, uprava, odnosno izvršni direktori dužni su bez odgađanja pozvati dioničare da preuzmu nove dionice. Poziv se mora objaviti u glasilu društva. U pozivu se moraju navesti:

1. za koji se iznos povećava temeljni kapital,
2. u kojem omjeru nove dionice otpadaju na stare.

U pozivu se nadalje mora navesti da je društvo ovlašteno po proteku godine dana od objave poziva nakon trokrotnog upozorenja nepreuzete dionice prodati za račun ovlaštenika.

(2) Po proteku godine dana od objave poziva društvo mora upozoriti da će prodati nepreuzete dionice. Upozorenje se mora objaviti u glasilu društva tri puta u razmaku od najmanje mjesec dana. Zadnja objava mora se učiniti najkasnije osamnaest mjeseci od objave poziva.

(3) Po proteku godine dana od objave zadnjeg upozorenja društvo mora prodati nepreuzete dionice za račun ovlaštenika po službenoj cijeni na uređenom tržištu uz posredovanje brokera, a ako nema te cijene, javnim nadmetanjem. Pri tome se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 346. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na društva koja nisu izdala isprave o dionicama. Društva moraju pozvati dioničare da preuzmu nove dionice.

Razlozi ništetnosti

Članak 355.

Pored slučajeva iz članka 313. stavka 4., članka 338. stavka 2., članka 348. stavka 2. i članka 300e. stavka 3. ovoga Zakona odluka glavne skupštine je ništetna:

1. ako je donesena na glavnoj skupštini koja nije sazvana na način propisan u članku 277. stavku 2., 3. i 6. ovoga Zakona osim ako su na njoj sudjelovali svi dioničari,
2. ako nije unesena u zapisnik na način propisan u članku 286. stavku 1., 2. rečenici 1. i stavku 4. ovoga Zakona,
3. ako nije u skladu s biti društva ili ako se njezinim sadržajem čini povreda propisa kojima se isključivo ili pretežno štite interesi vjerovnika društva ili su doneseni radi zaštite javnog interesa,
4. ako je suprotna moralu,
5. ako je pravomoćnom presudom donesenom povodom tužbe za pobijanje odluke proglašena ništetnom.

Razlozi pobijanja

Članak 360.

- (1) Odluka glavne skupštine može se pobijati tužbom, ako je donesena protivno zakonu ili statutu.
- (2) Odluku se može pobijati i zbog toga što je dioničar glasovanjem na glavnoj skupštini pokušao za sebe ili za nekoga drugoga postići korist na štetu društva ili drugih dioničara a pobijanom odlukom se to postiže. To ne vrijedi onda ako se tom odlukom drugim dioničarima primjereno nadoknađuje šteta koja im se njome nanosi.
- (3) Odluka glavne skupštine ne može se pobijati zbog toga:
  1. što je zbog tehničke smetnje povrijeđeno pravo korištenja elektroničkog puta iz članka 274. stavka 1. druge rečenice i stavka 2. te iz članka 291. stavka 6. ovoga Zakona za ostvarenje prava u društvu, osim ako se u vezi s time društvu može predbaciti gruba nepažnja ili namjera s time da se u statutu može za društvo predvidjeti i strože mjerilo krivnje,
  2. što su povrijeđene odredbe članka 277. stavka 6., članka 280.a i članka 284. ovoga Zakona.
- (4) Odluka glavne skupštine može se pobijati zbog toga što su dane netočne, nepotpune obavijesti ili je davanje obavijesti bilo uskraćeno, ako bi dioničar koji objektivno prosuđuje smatrao davanje obavijesti bitnom pretpostavkom za očuvanje prava sudjelovanja na glavnoj skupštini i drugih članskih prava. Tužba za pobijanje odluke glavne skupštine ne može se temeljiti na tome da su dane netočne, nepotpune ili nedovoljne obavijesti o utvrđivanju visine ili primjerenosti naknade, otpremnine, dodatnih plaćanja ili drugih oblika naknade, ako je zakonom propisano da se prigovori u vezi s time ostvaruju u izvanparničnom postupku.

Vrijednost predmeta spora

Članak 363.a

- (1) Sud određuje vrijednost predmeta spora uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja, posebice značenje stvari za stranke ili to čini po slobodnoj procjeni. Ta vrijednost smije biti veća od desetine iznosa temeljnog kapitala društva ili, ako ta desetina iznosi više od 4.000.000,00 kuna, više od tog iznosa samo ako valja uzeti da je značenje stvari za stranke veće.
- (2) Učini li neka od stranaka u sporu vjerojatnim da bi određivanje vrijednosti predmeta spora na način kako je to propisano u stavku 1. ovoga članka moglo značajnije ugroziti njeno gospodarsko stanje, sud može na njen zahtjev odrediti da snosi troškove spora u dijelu primjerenom tome stanju. To ima za posljedicu da stranka u čiju je korist sud odredio da snosi samo dio troškova spora u tome dijelu podmiruje i troškove njenog zastupanja u sporu te nadoknađuje protivniku troškove koji na nju otpadnu s obzirom na uspjeh u sporu ili koje preuzme. Ako izvansudski troškovi padnu na teret protivnika ili ih on preuzme, odvjetnik stranke u čiju korist je sud odredio da plati samo dio troškova spora može svoju naknadu ostvariti od protivne stranke odmjerenu po vrijednosti spora koja vrijedi za tu protivnu stranku.
- (3) Zahtjev za odmjeravanjem troškova spora iz stavka 2. ovoga članka može se postaviti prije početka rasprave o glavnoj stvari, a nakon toga samo ako sud povisi već prihvaćenu ili utvrđenu vrijednost predmeta spora. Prije odlučivanja o zahtjevu sud mora saslušati drugu stranu u sporu.

Upis u sudski registar odluke za koju se tužbom
traži utvrđenje ništetnosti

Članak 366.a

(1) Ako se tužbom traži utvrđenje ništetnosti odluke glavne skupštine društva o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala, izdavanju obveznica, poduzetničkom ugovoru, priključenju društva budućem glavnom društvu, prijenosu dionica manjinskih dioničara i u slučajevima kada tužba kojom se traži utvrđenje ništetnosti odluke glavne skupštine po ovom Zakonu nije dopuštena, parnični sud može na prijedlog društva rješenjem dopustiti da se odluka upiše u sudski registar i da njezin nedostatak ne utječe na učinak upisa. Činjenice na temelju kojih se može donijeti rješenje treba učiniti vjerojatnima.

(2) Sud smije donijeti rješenje iz stavka 1. ovoga članka ako:

1. tužba nije dopuštena ili očigledno nije osnovana, ili
2. tužitelj u roku od tjedan dana od kada mu je dostavljen prijedlog društva ispravama ne dokaže da je u vrijeme objave poziva za glavnu skupštinu na kojoj je donesena pobijana odluka imao u društvu dionice na koje se odnosi najmanje 1.000 kuna temeljnog kapitala društva i da ih još ima, ili
3. po slobodnoj ocjeni suda treba dati prednost učinku odluke glavne skupštine odmah, jer znatna šteta za društvo i njegove dioničare preteže nad štetom tužitelja, osim ako je riječ o posebno teškoj povredi prava.

(3) Pravomoćno rješenje iz stavka 1. ovoga članka obvezuje registarski sud. Njegovo utvrđenje djeluje prema svakome. O prijedlogu sud mora odlučiti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kada je postavljen. Odgađanje donošenja rješenja mora se opravdati posebnim rješenjem protiv kojeg se ne može uložiti žalba. U hitnom slučaju rješenje se može donijeti i bez održavanja rasprave. Protiv rješenja može se uložiti žalba u roku od tri dana od kada je dostavljeno stranci. Sud drugog stupnja dužan je odlučiti o žalbi u roku od trideset dana.

(4) Pokaže li se tužba za pobijanje osnovanom, društvo koje je ishodilo rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužno je tužitelju nadoknaditi štetu koja mu je pričinjena upisom odluke u sudski registar na temelju rješenja suda. Ne može se zahtijevati da se otkloni učinak upisa odluke u sudski registar.

Razlozi za prestanak društva

Članak 367.

(1) Razlozi za prestanak društva jesu:

1. istek vremena određenoga u statutu, ako je društvo bilo osnovano na određeno vrijeme,
2. odluka glavne skupštine koja se mora donijeti s glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini društva pri donošenju odluke, ako se statutom za to ne traži veća većina ili ispunjenje dodatnih pretpostavki,
3. pravomoćna odluka registarskog suda kojom se određuje brisanje društva po službenoj dužnosti,
4. pripajanje društva drugome društvu, spajanje s drugim društvom i podjela društva razdvajanjem,
5. odluka stečajnog vijeća o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka na temelju članka 63. stavak 1. Stečajnog zakona,
6. otvaranje stečajnog postupka,
7. ništetnost društva,
8. ukidanje društva.

(2) Društvo koje nema imovine može prestati tako da ga registarski sud briše iz sudskog registra na prijedlog nadležnog organa porezne uprave ili po službenoj dužnosti. Registarski sud će brisati društvo iz sudskog registra po službenoj dužnosti ako ono tri godine po redu ne postupi po zakonskoj obvezi da objavi svoja godišnja financijska izvješća s propisanom dokumentacijom, kada je zakonom propisana obveza objavljivanja tih izvješća, niti ih dostavi tome sudu u roku od 6 mjeseci nakon što mu sud priopći nakanu da će ga brisati iz sudskog registra, a društvo u tome roku ne učini vjerojatnim da ima imovinu. Likvidacija društva se ne provodi, a društvo prestaje brisanjem iz sudskog registra. Pokaže li se nakon brisanja društva iz sudskog registra da ono ima imovinu koju bi trebalo podijeliti, provodi se likvidacija društva. Likvidatore na prijedlog zainteresiranih osoba imenuje sud.

(3) Registarski sud mora nakanu da će društvo brisati iz sudskog registra priopćiti zakonskim zastupnicima društva po propisima o dostavi pismena i odrediti im primjereni rok za isticanje prigovora. Sud može odrediti da se nakana za brisanje društva i davanje roka za isticanje prigovora objavi onako kako se objavljuju upisi u sudski registar. U tom slučaju prigovor može istaći svaka osoba koja ima opravdani interes na tome da se društvo ne briše iz sudskog registra.

(4) Statutom se mogu odrediti i drugi slučajevi prestanka društva.

Prijava za upis likvidatora u sudski registar

Članak 372.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijavu za upis imenovanih prvih likvidatora i njihovih ovlaštenja za zastupanje u sudski registar. Za svaku izmjenu likvidatora ili izmjenu njihovih ovlaštenja za zastupanje likvidatori moraju podnijeti sudu prijavu da se upišu u sudski registar.

(2) Prijavi treba priložiti isprave o imenovanju ili opozivu likvidatora i o njihovim ovlaštenjima za zastupanje u izvorniku ili u javno ovjerenome prijepisu.

(3) Likvidatori moraju dati izjavu da ne postoje okolnosti koje bi po zakonu stajale na putu njihovu imenovanju te da su upoznati s time da o svemu moraju uredno izvještavati sud.

(4) Imenovanje i opoziv likvidatora od strane suda upisuje se u sudski registar po službenoj dužnosti.

(5) Likvidatori moraju svoje potpise položiti kod suda samo ako to već nisu učinili kao članovi uprave.

Okončanje likvidacije

Članak 382.

(1) Nakon podjele imovine dioničarima likvidatori podnose glavnoj skupštini zaključna likvidacijska financijska izvješća i izvješće o provedenoj likvidaciji.

(2) Likvidatori podnose sudu prijavu za upis brisanja društva iz sudskog registra i prilažu joj odluku glavne skupštine i prijepis zapisnika iz kojega je vidljivo da je glavna skupština prihvatila zaključna likvidacijska financijska izvješća i izvješće likvidatora te likvidatorima dala razrješnicu. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 378. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Društvo prestaje brisanjem iz trgovačkoga registra.

(4) Poslovne knjige i dokumentacija društva predaju se na čuvanje sudu na čijem području se nalazi sjedište društva.

(5) Sud će dioničarima i vjerovnicima društva, a i drugim osobama koje učine vjerojatnim da za to imaju opravdani interes, odobriti uvid u poslovne knjige i dokumentaciju iz prethodnoga stavka ovoga članka.

(6) Pokaže li se kasnije da je potrebno provesti daljnje mjere u likvidaciji društva, sud će na prijedlog osobe koja na tome ima pravni interes ponovo imenovati ranije ili nove likvidatore.

Način osnivanja društva

Članak 387.

(1) Društvo se osniva na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači (društveni ugovor). Svi osnivači moraju potpisati društveni ugovor koji se sklapa u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik.

(2) Društvo koje ima najviše pet članova i jednog člana uprave može se osnovati na pojednostavnjeni način. Za takvo osnivanje društva moraju se koristiti obrasci zapisnika koje sastavlja javni bilježnik, a koji su prilozi ovom Zakonu. Osim u pogledu toga ne mogu se dogovoriti nikakva odstupanja od odredbi ovoga Zakona. Popunjeni obrazac zapisnika vrijedi kao popis članova društva, popis osoba ovlaštenih da vode poslove društva, te sadrži izjavu kojom član uprave prihvaća imenovanje te potpis člana uprave koji se pohranjuje u sudski registar. U svemu ostalome na takav se zapisnik na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o društvenom ugovoru.

(3) Ako društvo osniva jedan osnivač, društveni ugovor zamjenjuje izjava osnivača o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću dana kod javnog bilježnika.

(4) Punomoćnici osnivača moraju imati punomoć ovjerenu kod javnog bilježnika. Punomoć nije potrebna ako je zastupnik osnivača po zakonu ovlašten da za njega sklopi društveni ugovor i dade izjavu koja se traži za osnivanje društva.

(5) Sukcesivno osnivanje društva nije dopušteno.

Sadržaj društvenoga ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva

Članak 388.

(1) Društveni ugovor, odnosno izjava o osnivanju društva mora sadržavati:

1. ime, prezime, odnosno tvrtku, prebivalište, odnosno sjedište osnivača, ako je osnivač fizička osoba i njen osobni identifikacijski broj, a ako je osnivač pravna osoba i matični broj subjekta, odnosno odgovarajuće podatke ako je riječ o stranoj osobi,

2. tvrtku i sjedište društva,

3. predmet poslovanja društva,

4. ukupni iznos kapitala, te iznos svakog pojedinačnog uloga osnivača, a sastoji li se ulog od stvari ili prava, mora ih se detaljno opisati i naznačiti njihovu vrijednost, te broj i nominalne iznose poslovnih udjela koje uz obvezu uplate uloga preuzima svaki osnivač,

5. odredbu o tome osniva li se društvo na određeno ili na neodređeno vrijeme,

6. prava i obveze koje članovi imaju prema društvu pored uplate svojih uloga, te prava i obveze koje društvo ima prema članovima.

Ulozi za preuzete poslovne udjele

Članak 390.

- (1) Nominalni iznos poslovnog udjela ne može biti manji od 200,00 kuna, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Nominalni iznos poslovnog udjela mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja sto. Zbroj nominalnih iznosa svih poslovnih udjela mora odgovarati iznosu temeljnoga kapitala društva.
- (2) Prije upisa društva u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu uloga za preuzeti poslovni udio kojega uplaćuje u novcu, s tim da ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od 10.000,00 kuna.
- (3) Ulog u društvo može se unijeti ulaganjem stvari i prava. Ulog unošenjem u društvo stvari i prava mora se u cjelini unijeti prije upisa društva u sudski registar. Ako je vrijednost uloga u stvarima i u pravima u vrijeme podnošenja prijave za upis društva u sudski registar manja od vrijednosti uloga koji se time ulaže, razlika do visine tako izraženoga uloga mora se uplatiti u novcu.
- (4) Na ulaganje stvari i prava na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 176., članka 179. stavka 5. druge rečenice, članka 181. do 185.a, članka 187. stavka 2. točke 2. i 3., te članka 191. do 193. ovoga Zakona.
- (5) Uloge se mora uplatiti tako da društvo može s njima slobodno raspolagati.
- (6) Novčani ulozu uplaćuju se zakonom određenim sredstvom plaćanja u Republici Hrvatskoj na račun društva kod kreditne institucije u Republici Hrvatskoj. Ta institucija izdaje potvrdu o tome da će društvo moći slobodno raspolagati s uplaćenim iznosom nakon što bude upisano u sudski registar.

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću

Članak 390.a

- (1) Društvo iz članka 387. stavka 2. ovoga Zakona osniva se kao jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću.
- (2) Tvrtka društva iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati riječi, odnosno oznaku iz članka 13. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona.
- (3) Najniži iznos temeljnog kapitala društva je 10,00 kuna, a najniži nominalni iznos poslovnog udjela 1,00 kuna. Temeljni kapital i poslovni udjeli u društvu moraju glasiti na pune iznose kuna.
- (4) Ulozi za preuzete poslovne udjele uplaćuju se samo u novcu. Prijava za upis društva u sudski registar podnosi se nakon što su potpuno uplaćeni ulozu za sve preuzete poslovne udjele u društvu.
- (5) Društvo mora imati zakonske rezerve u koje mora unijeti četvrtinu iznosa dobiti društva iskazane u godišnjim financijskim izvješćima umanjene za iznos gubitka iz prethodne godine. Zakonske rezerve smiju se upotrijebiti:
1. za povećanje temeljnog kapitala pretvaranjem rezervi u temeljni kapital društva,
  2. za pokriće gubitka iskazanog za godinu za koju se podnose godišnja financijska izvješća ako nije pokriven iz dobiti prethodne godine i
  3. za pokriće gubitka iskazanog za prethodnu godinu ako nije pokriven iz dobiti iskazane u godišnjim financijskim izvješćima za godinu za koju se podnose.
- (6) Prijeti li društvu nesposobnost za plaćanje, mora se odmah sazvati skupština društva.
- (7) Poveća li društvo temeljni kapital tako da dosiže ili postaje veći od najnižeg temeljnog kapitala iz članka 389. stavka 2. ovoga Zakona, na društvo se više ne primjenjuju odredbe

stavaka 3. do 6. ovoga članka s time da ono smije zadržati tvrtku iz stavka 2. ovoga članka. Na temeljni kapital društva i na poslovne udjele tada se primjenjuju odredbe članka 390. stavka 1. ovoga Zakona.

Prijava za upis u sudski registar

Članak 394.

(1) Prijava za upis u sudski registar podnosi se nakon što se sklopi društveni ugovor, uplate ulozi u skladu sa zakonom i društvenim ugovorom i imenuju jedan ili više članova uprave društva, a ako društvo mora imati nadzorni odbor i nakon što se izabere taj odbor.

(2) Ako društvo osniva samo jedan osnivač, on mora prije podnošenja prijave dati primjereno osiguranje za to da će dio uloga u novcu koji nije uplaćen biti uredno plaćen.

(3) Prije podnošenja prijave za upis društva u sudski registar moraju se uložiti u stvarima i u pravima unijeti tako da s njima društvo može raspolagati nakon što bude upisano u sudski registar. Posumnja li sud u točnost podnesenih dokaza o unosu uloga i raspolaganju njima od strane društva, može zatražiti da mu se podnesu i drugi dokazi. Ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima u vrijeme podnošenja prijave za upis u sudski registar manja od iznosa preuzetog uloga koji se time uplaćuje, osnivač koji time nije uplatio cijeli ulog dužan je prije upisa društva u sudski registar iznos koji nedostaje uplatiti u novcu.

(4) U prijavi za upis u sudski registar moraju se navesti:

1. tvrtka, sjedište, adresa društva u Republici Hrvatskoj i predmet poslovanja društva,
2. iznos temeljnoga kapitala društva,
3. prema okolnostima podaci i izjave iz članka 187.a stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
4. izjava članova uprave da su upoznati s obvezom izvještavanja suda i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi članka 239. stavka 2. ovoga Zakona,
5. imena i prezimena članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora, ako ga društvo ima, te njihovo prebivalište i osobni identifikacijski broj,
6. imena i prezimena odnosno tvrtke članova društva, ako su članovi društva fizičke osobe i njihovi osobni identifikacijski brojevi građana, a ako su članovi pravne osobe, njihovi matični brojevi subjekta odnosno odgovarajući podaci ako je riječ o stranoj osobi.

(5) Prijavi iz prethodnoga stavka ovoga članka prilažu se:

1. primjerak društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva sa svim prilogima uključujući punomoći punomoćnika, ovjerene od javnog bilježnika,
2. popis članova osnivača koji sadržava ime i prezime, osobni identifikacijski broj, prebivalište, odnosno tvrtku i sjedište s naznakom registarskoga suda i broja pod kojim su upisani u sudskom registru, iznos temeljnoga kapitala društva i redne brojeve i nominalne iznose preuzetih poslovnih udjela osnivača i učinjenih uplata,
3. potvrdu kreditne institucije o ulozima uplaćenima u novcu,
4. osiguranje iz stavka 2. ovoga članka, ako društvo osniva jedan osnivač a ne uplaćuje ulog u cjelini prije upisa društva u sudski registar,
5. ako se u osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulažu stvari i prava, izvješća o osnivanju društva i o reviziji osnivanja, odnosno isprave i elaborat iz članka 187.a stavka 3. ovoga Zakona,
6. popis osoba ovlaštenih da vode poslove društva, njihova imena i prezimena, osobni identifikacijski broj, prebivalište, opseg njihovih ovlasti i izjave da prihvaćaju postavljenja dane pred javnim bilježnikom,
7. ako društvo ima nadzorni odbor, popis predsjednika i članova toga odbora s navođenjem datuma rođenja i prebivališta,
8. dozvola državnog organa, ako se propisom traži za osnivanje i upis društva u sudski registar,

9. potpis članova uprave ovjeren kod javnog bilježnika koji se pohranjuje u sudskom registru. (6) U prijavi mora se pružiti dokaz da su ispunjene činidbe iz članka 391. ovoga Zakona, ako ih se po društvenom ugovoru mora ispuniti prije upisa društva u sudski registar, i da s njihovim predmetom društvo slobodno raspolaže.

Odgovornost članova društva i članova uprave društva

Članak 397.

(1) Ako su u osnivanju društva dani pogrešni podaci, članovi društva i članovi uprave društva kao solidarni dužnici dužni su društvu uplatiti iznose koji nisu uplaćeni, nadoknaditi plaćanja koja su učinjena u osnivanju društva i nisu prihvaćena kao troškovi osnivanja društva, a odgovaraju i za drugu štetu koja bi time bila pričinjena.

(2) Ako je društvo s nakanom ili s grubom nepažnjom oštećeno ulozima ili troškovima osnivanja društva, svi članovi odgovaraju za štetu kao solidarni dužnici.

(3) Od odgovornosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka oslobađa se onaj član društva i član uprave društva koji nije znao za činjenice na kojima se temelji odgovornost niti bi za njih morao znati da je upotrijebio pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika.

(4) Uz članove društva na isti način odgovaraju i osobe za čiji su račun članovi društva preuzeli poslovne udjele. Te se osobe ne mogu pozivati na to da im nisu bile poznate okolnosti za koje je znao član društva koji je djelovao u njihovo ime ili za koje bi primjenom pozornosti urednog i savjesnog gospodarstvenika morao znati.

(5) Društvo se ne može odreći zahtjeva iz prethodnih stavaka ovoga članka niti može o njima sklopiti nagodbu, ako je ispunjenje spomenutih obveza potrebno da bi društvo podmirilo svoje vjerovnike. To ne vrijedi u slučaju ako je onaj tko odgovara društvu insolventan ili je sa svojim vjerovnicima sklopio nagodbu da bi izbjegao otvaranje stečajna ili je njegova obveza plaćanja naknade uređena stečajnim planom.

(6) Zahtjevi društva iz stavka 1. do 4. ovoga članka zastaraju za pet godina. Zastara počinje teći od dana upisa društva u sudski registar, a ako je radnja koja dovodi do odgovornosti za štetu učinjena nakon toga upisa, od dana kada je učinjena.

Raspolaganje poslovnim udjelom

Članak 412.

(1) Poslovni udjeli mogu se prenositi i nasljeđivati.

(2) Ako član društva stekne nove poslovne udjele, svaki od udjela toga člana zadržava samostalnost.

(3) Za prijenos poslovnog udjela potreban je ugovor sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik. Takav ugovor potreban je i za preuzimanje obveze da će se prenijeti poslovni udio. Za prijenos poslovnog udjela nije potrebna promjena društvenog ugovora.

(4) Društvenim ugovorom mogu se za prijenos poslovnog udjela postaviti i drugi uvjeti, napose da je za to potrebna suglasnost društva. Poslovni udio uz kojega je vezana obveza ispunjenja dodatnih činidbi može se prenositi samo uz suglasnost društva.

(5) Spoje li se raspolaganjem poslovnim udjelima po bilo kojoj osnovi svi udjeli kod jedne osobe tako da nastane društvo jedne osobe, zbog toga se ne mijenja društveni ugovor niti je potrebna izjava o osnivanju društva. Ako je društvo osnovano na temelju izjave o osnivanju društva pa ono nakon toga postane društvo s više od jednog člana, članovi društva moraju sklopiti društveni ugovor.

(6) Član društva može založiti svoj poslovni udio. Za valjanost izjave o zalaganju ne traži se da je dana u obliku javnobilježničke isprave. Na zalaganje udjela ne primjenjuje se odredba članka 415. stavka 1. ovoga Zakona.

Upis u sudski registar

Članak 425.

(1) Članovi uprave, njihova ovlaštenja za zastupanje i sve promjene bez odgađanja se upisuju u sudski registar.

(2) Prijavu za upis promjena iz stavka 1. ovoga članka podnose svi članovi uprave društva, a ako društvo ima nadzorni odbor, tada i njegov predsjednik. Prijavi se prilažu odluka o opozivu imenovanja člana uprave odnosno njegova ostavka i odluka o imenovanju novog člana u izvorniku ili u javno ovjerovljenoj preslici te javno ovjerovljeni potpisi novih članova uprave radi pohrane u sudskom registru.

(3) Novi članovi uprave moraju u prijavi dati izjave iz članka 394. stavka 4. točke 3. ovoga Zakona.

(4) Upis promjene člana uprave u sudski registar deklaratorne je naravi.

Razlozi za prestanak

Članak 466.

(1) Razlozi za prestanak društva jesu:

1. istek vremena određenog u društvenom ugovoru,

2. odluka članova,

3. pripajanje društva drugome društvu, spajanje s drugim društvom i podjela društva razdvajanjem,

4. pravomoćna odluka stečajnog vijeća o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka na temelju članka 63. stavka 1. Stečajnog zakona.

5. pravomoćna odluka registarskog suda kojom se određuje brisanje društva po službenoj dužnosti,

6. otvaranje stečajnog postupka,

7. odluka registarskoga suda donesena uz odgovarajuću primjenu odredbi članka 367. stavka 2. i 3. i primjenu članka 398. stavka 8. ovoga Zakona,

8. ništetnost društva,

9. ukidanje društva.

10. pravomoćna presuda suda.

(2) Društvenim ugovorom mogu se predvidjeti i drugi razlozi za prestanak društva.

Odluka članova o prestanku društva

Članak 467.

(1) Ako društvenim ugovorom nije drukčije određeno, u slučaju iz članka 466. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, odluka se donosi u obliku javnobilježničke isprave s većinom od najmanje tri četvrtine od danih glasova.

(2) Javnobilježnička isprava iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati izjave likvidatora o nepostojanju okolnosti koje bi po zakonu stajale na putu njihovu imenovanju te da su upoznati s time da o svemu moraju uredno izvještavati sud i potpise likvidatora koji se pohranjuju u sudski registar ako to već nisu učinili kao članovi uprave.

Primjena odredaba ovoga Zakona o dioničkome društvu

Članak 472.

- (1) Na likvidaciju društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 368. stavka 3., članka 369. – 370. i članka 372. – 384. ovoga Zakona.
- (2) Odredbe iz prethodnog stavka na odgovarajući se način primjenjuju i na likvidaciju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s time što se u likvidaciji jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću vjerovnici pozivaju da svoje tražbine prijave u roku od dva mjeseca od objave poziva, a imovina društva može se podijeliti članovima po isteku roka od šest mjeseci od objave poziva vjerovnicima da prijave svoje tražbine.

Društvo s većinskim udjelom i društvo s većinskim pravom odlučivanja u drugome društvu

Članak 474.

- (1) Ako jedno društvo ima većinu udjela ili većinsko pravo odlučivanja u drugome pravno samostalnome društvu (većinsko sudjelovanje), smatra se da se to drugo društvo nalazi u većinskome sudjelovanju, a prvo društvo je društvo s većinskim sudjelovanjem u njemu.
- (2) Koliki udio pripada jednome društvu određuje se kod društava kapitala na temelju odnosa nominalnog iznosa udjela koji mu pripada prema ukupnome temeljnome kapitalu drugoga društva, a ako je to društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa brojem tih dionica koje mu pripadaju. Vlastite udjele društva treba odbiti od temeljnoga kapitala. S vlastitim udjelima društva izjednačuju se udjeli koji pripadaju nekome drugome tko ih drži za račun toga društva.
- (3) Koji broj glasova u skupštini društva pripada nekome društvu određuje se prema odnosu broja glasova koje ono može koristiti na temelju udjela koji mu pripadaju, prema ukupnom broju svih glasova. Od ukupnog broja glasova moraju se odbiti glasovi koji pripadaju vlastitim udjelima i udjelima koje netko drugi drži za račun toga društva.
- (4) Kao udjeli koji pripadaju društvu računaju se i oni udjeli koji pripadaju društvu koje je o njemu ovisno ili koje za njegov račun ili za račun društva koje je o njemu ovisno drži netko drugi, a ako društvo pripada trgovcu pojedincu i udjeli koji inače ulaze u njegovu imovinu.

Odgovornost zakonskih zastupnika vladajućega društva

Članak 494.

- (1) Ako je sklopljen ugovor o vođenju poslova društva, zakonski zastupnici (kod trgovca pojedinca ta osoba) vladajućega društva moraju pri davanju upute ovisnome društvu primijeniti pozornost urednog i savjesnog voditelja poslova.
- (2) Ako povrijede svoje obveze, zakonski zastupnici vladajućega društva odgovaraju ovisnome društvu za naknadu time nastale štete kao solidarni dužnici. Ako je sporno jesu li primijenili pozornost urednog i savjesnog voditelja poslova, oni moraju dokazati da su primijenili pozornost koja se od njih zahtijeva.
- (3) Društvo može odustati od zahtjeva za naknadu štete ili se nagoditi povodom postavljenog zahtjeva tek po proteku tri godine od nastanka prava na naknadu samo ako se s time posebnom odlukom suglase vanjski dioničari, a manjina, čiji udjeli zajedno čine najmanje deseti dio temeljnoga kapitala zastupljenoga pri donošenju odluke, ne izjavi protiv toga prigovore u zapisnik sa skupštine društva na kojoj se o tome odlučivalo. Navedeno vremensko ograničenje ne vrijedi ako obveznik nije sposoban za plaćanje ili ako je radi otklanjanja ili izbjegavanja stečajnog postupka sklopio nagodbu sa svojim vjerovnicima.

(4) Svaki član društva može, ali samo u korist društva, postaviti zahtjev za naknadu štete. Zahtjev mogu postaviti i vjerovnici društva, ako se ne mogu namiriti od društva. Obveza naknade štete vjerovnicima ne može se isključiti odricanjem ni nagodbom koju sklopi društvo. Ako se nad društvom otvori stečajni postupak, za vrijeme toga postupka stečajni upravitelj ostvaruje prava članova društva i vjerovnika prema društvu.

(5) Zahtjevi na temelju odredaba prethodnih stavaka ovoga članka prema zakonskim zastupnicima zastaraju za pet godina.

Granice utjecaja

Članak 496.

(1) Ako nije sklopljen ugovor o vođenju poslova društva, vladajuće društvo ne smije koristiti svoj utjecaj da ovisno društvo uputi na to da poduzme štetne pravne poslove ili da poduzme ili propusti radnje na svoju štetu, osim ako se vladajuće društvo obveže da će ovisnome društvu nadoknaditi štetu koja bi mu time nastala.

(2) Ako se šteta ne nadoknadi u poslovnoj godini, mora se najkasnije na kraju poslovne godine u kojoj je ovisnome društvu počinjena šteta utvrditi kada će se i na koji način to učiniti. Ovisnome društvu mora se osigurati odgovarajući pravni zahtjev prema vladajućem društvu.

Ispitivanje od strane revizora

Članak 498.

(1) Ako godišnja financijska izvješća mora pregledati revizor, zajedno s njima i s izvješćem o stanju društva mora mu se predati i izvješće iz prethodnoga članka ovoga Zakona. Revizor mora ispitati:

1. jesu li navodi u tome izvješću točni,
2. nije li u pravnim poslovima koji se navode u izvješću prema okolnostima koje su bile poznate u vrijeme kada su poslovi poduzimani vrijednost činidbe društva bila neprimjereno visoka, a ako je to bio slučaj je li razlika u vrijednosti nadoknađena,
3. ima li okolnosti koje bi glede mjera navedenih u izvješću govorile za bitno drugačiju prosudbu od one koju je dala uprava.

Ovdje se na dogovarajući način primjenjuju odredbe članka 299. stavka 1. do 3. ovoga Zakona.

(2) Revizor mora o obavljenom ispitivanju podnijeti pisano izvješće. Ako utvrdi da godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva i izvješće o odnosima s povezanim društvima nisu potpuni, mora to navesti u svome izvješću. Revizor svoje potpisano izvješće dostavlja upravi društva.

(3) Ako revizor smatra da se izvješću ne mogu staviti primjedbe, mora uz svoje izvješće dati sljedeću izjavu:

Na temelju moga/našega ispitivanja i prosudbe potvrđujem/potvrđujemo

1. da su navodi u izvješću točni,
2. da u pravnim poslovima koji se navode u izvješću prema okolnostima koje su bile poznate u vrijeme kada su poslovi poduzimani vrijednost činidbe društva nije bila neprimjereno visoka, odnosno da je razlika u vrijednosti nadoknađena,
3. da nema okolnosti koje bi glede mjera navedenih u izvješću govorile za bitno drugačiju prosudbu od one koju je dala uprava.

Ako se u izvješću ne navodi nijedan pravni posao, mora se ispustiti dio izjave naveden u točki 2., a ako se ne navodi nijedna mjera, mora se ispustiti dio izjave naveden u točki 3. Ako revizor

glede nijednoga posla navedenoga u izvješću ne utvrdi da je činidba društva po vrijednosti bila neprimjereno visoka, izjavu iz točke 2. treba ograničiti samo na potvrdu toga.

(4) Ako ima prigovora koje treba staviti izvješću ili ako revizor utvrdi da izvješće o odnosima s povezanim društvima nije potpuno, on mora ograničiti svoju izjavu, odnosno odbiti da ju daje. Ako uprava sama izjavi da je društvo bilo oštećeno određenim pravnim poslovima ili mjerama, a da mu šteta nije nadoknađena, to se mora navesti u izjavi, a nju ograničiti na preostale poslove ili mjere.

(5) Revizor mora izjavu potpisati uz navođenje mjesta i dana gdje ju je i kada dao. Tu izjavu treba uključiti u izvješće o reviziji.

Ispitivanje od strane nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 499.

(1) Uprava, odnosno izvršni direktori moraju izvješće o odnosima s povezanim društvima i izvješće revizora a, ako godišnja financijska izvješća mora pregledati revizor, i njegovo izvješće, dostaviti nadzornome, odnosno upravnom odboru. Svaki član nadzornoga, odnosno upravnog odbora ima pravo upoznati se s tim izvješćima. Ako nadzorni, odnosno upravni odbor drugačije ne odluči, izvješća se moraju dostaviti svim članovima toga odbora.

(2) Nadzorni, odnosno upravni odbor mora ispitati izvješće o odnosima s povezanim društvima i o tome izvijestiti glavnu skupštinu u izvješću koje joj inače podnosi. Ako godišnja financijska izvješća mora ispitati revizor, nadzorni odbor mora u svome izvješću zauzeti stav o rezultatima revizorovog ispitivanja izvješća o odnosima s povezanim društvima. U izvješću se mora preuzeti izjava koju je dao revizor ili izričito navesti da je takvu izjavu odbio dati.

(3) Na kraju izvješća nadzorni odbor mora izjaviti ima li prigovora na izjavu uprave koju je ona dala na kraju svoga izvješća o odnosima s povezanim društvima.

(4) Ako revizor mora ispitati godišnja financijska izvješća, on mora na zahtjev nadzornoga, odnosno upravnoga odbora sudjelovati u raspravi koja se o tome u njemu vodi.

Posebno ispitivanje

Članak 500.

(1) Na zahtjev nekoga od dioničara ili člana društva s ograničenom odgovornošću sud može odrediti da se posebno ispituju poslovni odnosi društva s vladajućim društvom ili s nekim društvom koje je s njime povezano

1. ako je revizor ograničio izjavu prema odredbi članka 498. stavka 4. ovoga Zakona ili ju je odbio dati,

2. ako se nadzorni, odnosno upravni odbor izjasnio za to da treba staviti prigovore na izjavu uprave koju je ona dala na kraju svoga izvješća o odnosima s povezanim društvima,

3. ako su uprava, odnosno izvršni direktori izjavili da je društvo bilo oštećeno određenim pravnim poslovima ili mjerama, a da mu šteta nije nadoknađena.

(2) Postoje li okolnosti koje opravdavaju sumnju da je postupanjem protivno obvezi urednog vođenja poslova oštećeno društvo, zahtjev mogu postaviti i dioničari, odnosno članovi društva na čije dionice, odnosno poslovne udjele otpada dio temeljnog kapitala iz članka 298. stavka 2. ovoga Zakona ako učine vjerojatnim da su najmanje tri mjeseca prije postavljanja zahtjeva dioničari, odnosno članovi društva.

Ugovor o osnivanju

Članak 587.

- (1) Ugovor o osnivanju udruženja sklapa se u obliku javnobilježničke isprave i mora sadržavati:
1. tvrtku udruženja,
  2. sjedište udruženja,
  3. predmet poslovanja zbog kojega se udruženje osniva,
  4. tvrtku, odnosno ime i prezime, pravni oblik, sjedište, odnosno prebivalište članova udruženja te registar i broj pod kojim su u tome registru upisani,
  5. vrijeme trajanja udruženja ako se ono ne osniva na neodređeno vrijeme.
- (2) Podaci iz ugovora i njihove izmjene imaju učinak prema trećima od dana objave.

Osnivanje

Članak 613.

- (1) Na osnivanje i upis podružnica osoba iz članka 612. ovoga Zakona (osnivača) u sudski registar primjenjuju se propisi po kojima podružnice osnivaju domaća društva.
- (2) Ako je osnivač društvo kapitala, odluka o osnivanju podružnice sadrži pored podataka iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i podatak o visini temeljnog kapitala i iznosu uplaćenih uloga, a ako je osnivač društvo osoba, ili trgovac pojedinac, odluka o osnivanju podružnice sadrži i imena osoba koje osobno odgovaraju za obveze društva.
- (3) Osnivač podnosi registarskome sudu na čijem području treba da bude sjedište podružnice prijavu za njezin upis u sudski registar.
- (4) U prijavi za upis podružnice pored podataka iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona mora se navesti predmet poslovanja osnivača te naziv registra u kojem je osnivač upisan i broj pod kojim se u tom registru vodi, odnosno napomenu da je osnivač osnovan u zemlji u kojoj se ne upisuje u takav registar.
- (5) Prijavi za upis podružnice u sudski registar prilažu se u izvorniku i u ovjerenome prijevodu na hrvatski jezik:
1. dokaz da je osnivač upisan u registar u državi u kojoj ima registrirano sjedište iz kojega se vidi njegov pravni oblik i vrijeme kada je upisan u taj registar i broj pod kojim se vodi u tom registru, predmet poslovanja te osobe ovlaštene na zastupanje i opseg njihovih ovlasti ili, ako je osnovan u zemlji gdje se ne upisuje u takav registar, valjane isprave o osnivanju javno ovjerene po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrirano sjedište iz kojih su vidljivi njegov pravni oblik i vrijeme osnivanja, predmet poslovanja te osobe ovlaštene na zastupanje i opseg njihovih ovlasti,
  2. odluka osnivača o osnivanju podružnice,
  3. prijepis izjave o osnivanju, društvenog ugovora ili statuta osnivača, javno ovjereni po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrirano sjedište,
  4. javno ovjereno skraćeno posljednje godišnje financijsko izvješće osnivača.
- (6) RegistarSKI sud će, osim iz razloga zbog kojih može odbiti upis svake podružnice u sudski registar, odbiti taj upis ako osnivač ne dokaže:
1. da je valjano osnovan u zemlji u kojoj ima registrirano sjedište,
  2. da je osobama iz Republike Hrvatske u zemlji u kojoj osnivač ima sjedište omogućeno da osnivaju podružnice pod uvjetima pod kojima je to u Republici Hrvatskoj omogućeno i osnivaču.
- (7) Smatra se da je osnivač dokazao da postoji uzajamnost iz stavka 6. točke 2. ovoga članka ako ga sud ne pozove da podnese dokaz o postojanju uzajamnosti. U slučaju sumnje

postojanje uzajamnosti na zahtjev registarskoga suda potvrđuje Ministarstvo pravosuđa. Ako se ne može dokazati da postoji uzajamnost, podružnicu se može upisati i na temelju odobrenja koje izdaje Ministarstvo gospodarstva.

(8) Odredba stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na osnivača koji ima sjedište u zemlji članici Europske unije, a odredbe stavka 6. točke 2. i stavka 7. ovoga članka ne primjenjuju se na osnivača koji ima sjedište u zemlji članici Europske unije ili zemlji članici Svjetske trgovinske organizacije.

(9) Osnivač je dužan svaku promjenu podataka iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona te iz stavka 2. i 4. ovoga članka prijaviti registarskome sudu radi upisa u sudski registar. Sazna li taj sud da promjena podataka nije prijavljena radi upisa u sudski registar, pozvat će osnivača da to učini u roku kojega mu za to odredi, pa ako on to ne učini ni u tome roku, brisat će podružnicu iz sudskoga registra po službenoj dužnosti.

(10) Osnivač je dužan svake godine, u roku od 15 dana od dana usvajanja, registarskom sudu u koji je podružnica upisana dostaviti radi upisa predaje svoja godišnja financijska izvješća i druge financijske isprave čije je objavljivanje zakonom propisano.

Objava upisa

Članak 614.

Nakon upisa u sudski registar objavljuju se podaci iz članka 7. stavka 4. i članka 613. stavka 2. i 4. ovoga Zakona, a ako osnivač ima više podružnica u Republici Hrvatskoj i podaci iz članka 615. stavka 1. ovoga Zakona.

Davanje netočnih podataka

Članak 624.

(1) Tko

1. kao osnivač, član uprave, odnosno izvršni direktor ili nadzornog, odnosno upravnog odbora u svrhu upisa dioničkoga društva u sudski registar ili preuzimanja dionica, uplate dionica, korištenja uplaćenih iznosa, iznosa za koji su dionice izdane glede posebnih pogodnosti, troškova osnivanja, uloga u stvarima ili u pravima ili preuzimanja stvari ili prava ili u izjavi iz članka 187.a stavka 2. ovoga Zakona,

2. kao osnivač ili član uprave, odnosno izvršni direktor ili nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkoga društva u izvješću o osnivanju ili o reviziji osnivanja,

3. u javnoj objavi iz članka 192. točke 3. ovoga Zakona,

4. kao član uprave, odnosno izvršni direktor dioničkoga društva u svrhu upisa u sudski registar povećanja temeljnoga kapitala društva (članak 304. do 327.) o unosu dotadašnjega, upisu i unosu novoga kapitala, iznosu za koji se izdaju dionice, izdavanju dionica s pravom prvenstva upisa ili o ulozima u stvarima ili u pravima ili u objavi iz članka 305.a stavka 2. rečenice 1. u vezi sa člankom 187.a stavkom 2. i izjavi iz članka 306. stavka 1.,

5. kao likvidator dioničkoga društva u svrhu upisa nastavljanja društva u dokazivanju iz članka 384. stavka 3. ovoga Zakona,

6. kao član uprave odnosno izvršni direktor dioničkoga društva u izjavi iz članka 187. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona ili kao likvidator u izjavi iz članka 372. stavka 3. ovoga Zakona,

7. kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u svrhu upisa društva u sudski registar o preuzimanju uloga, uplati uloga, upotrebi uplaćenih iznosa, posebnim pogodnostima, troškovima osnivanja, ulaganjima u stvarima ili u pravima ili osiguranjima za uloge u novcu koji nisu uplaćeni u cjelini,

8. kao član uprave u izvješću o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću,
 9. kao član uprave u svrhu upisa povećanja temeljnoga kapitala društva s ograničenom odgovornošću u sudski registar o upisu i uplati novoga kapitala ili o ulozima u stvarima ili u pravima,
 10. kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u izjavi iz članka 394. stavka 4. točke 3. i iz članka 425. stavka 2. ovoga Zakona ili kao likvidator toga društva u izjavi iz članka 372. stavka 3. u svezi sa člankom 472. ovoga Zakona ili
 11. kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u izjavi iz članka 460. stavka 2. ovoga Zakona,
 daje netočne podatke ili prešuti važne okolnosti,
 kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se onaj tko daje neistinitu izjavu kao član uprave, odnosno izvršni direktor ili predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora u svrhu upisa u sudski registar povećanja temeljnog kapitala dioničkog društva iz članka 331. stavka 1. ovoga Zakona ili kao član uprave ili predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora društva s ograničenom odgovornošću iz članka 460. stavka 2. ovoga Zakona ili kao član uprave, odnosno izvršni direktor u svrhu upisa u sudski registar preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću iz članka 560. stavka 3. ovoga Zakona ili kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u svrhu smanjenja temeljnog kapitala društva ili osiguranja vjerovnika iz članka 464. stavka 2. točka 3. ovoga Zakona.

Prekršaji trgovačkih društava

Članak 630.

(1) Prekršaj čini pravna osoba

1. ako ne prijavi upis ili brisanje podružnice u sudskom registru (članak 7. stavak 6. i članak 8. stavak 1.)
2. ako u poslovanju ne upotrebljava tvrtku onako kako je upisana u sudskom registru ili na poslovnom papiru, odnosno na internetskoj stranici društva ne navede propisane podatke (članak 21.),
3. ako obavlja djelatnosti prije nego što registarskome sudu podnese odluku nadležnog upravnog organa kojom se utvrđuje da udovoljava tehničkim, zdravstvenim, ekološkim i drugim uvjetima propisanim za obavljanje te djelatnosti (članak 32. stavak 3.)
4. ako obavlja djelatnost a da za to nema suglasnost, dozvolu ili drugi akt državnog organa ili institucije kada je to propisano zakonom (članak 32. stavak 4.),
5. ako obavlja djelatnost koja nije upisana u trgovačkom registar a ne služi obavljanju djelatnosti upisane u tom registru (članak 35. stavak 1. i 2.),
6. ako ne prijavi za upis u sudski registar podatke koji se po odredbama ovoga Zakona upisuju u taj registar ili to ne učini u propisanome roku (članak 59.),
- 6.a ako, kad je to ovim Zakonom propisano, ne preda ili ne preda u Zakonom propisanom roku u sudski registar godišnja financijska izvješća, konsolidirano financijsko izvješće, izvješće revizora, godišnje izvješće o stanju društva ili konsolidirano godišnje izvješće društva radi upisa predaje i objave tog upisa (članak 86. stavak 2., 138.a, 300.d stavak 2., 441. stavak 3., 613. stavak 8.),
7. ako ne prijavi sudu odluku o prestanku društva radi upisa u sudski registar ili isključenje, odnosno istupanje člana iz društva (članak 111. stavak 1. i 2., članak 368. stavak 1. i članak 470. stavak 1.),
8. ako iznos temeljnoga kapitala dioničkoga društva padne ispod najnižega propisanoga iznosa (članak 162.),

9. ako izda dionice koje glase na nominalni iznos manji od najnižega propisanoga iznosa odnosno ako je iznos temeljnog kapitala koji otpada na jednu dionicu bez nominalnog iznosa manji od najnižeg propisanog iznosa (članak 163.),
10. ako izda dionice za iznos koji je manji od od najnižega iznosa temeljnoga kapitala dioničkoga društva (članak 164. stavak 1.),
11. ako izda dionice za iznos niži od nominalnog iznosa odnosno iznosa temeljnog kapitala koji otpada na pojedinu dionicu bez nominalnog iznosa (članak 164. stavak 2.),
12. ako izda dionice i u njima ne naznači iznos koji je djelomično plaćen (članak 165. stavak 2.),
13. ako izda privremenice koje glase na donositelja (članak 166. stavak 2.),
14. ako izda dionice koje za isti iznos temeljnog kapitala koji se na njih odnosi daju različito pravo glasa (članak 169. stavak 3.),
- 14.a ako ne otuđi ili ne povuče dionice kad je to po zakonu dužna učiniti (članak 236.),
15. ako dioničarima ili članovima društva isplati naknadu troškova osnivanja protivno odredbama članka 175., odnosno 393. ovoga Zakona,
16. ako prenosi pravo sudjelovanja u društvu, izda dionice ili privremenice prije upisa društva u sudski registar (članak 194.),
17. ako prospekt ne sadržava sve zakonom propisane sastojke (članak 196.),
18. ako dioničara oslobodi plaćanja obaveza iz članka 212. i 215. ovoga Zakona ili svoje tražbine s tog naslova prebije s tražbinom dioničara (članak 216.) ili članu društva s ograničenom odgovornošću odgodi, olakša ili ga oslobodi obveze uplate uloga ili svoje tražbine s naslova uplate toga uloga prebije s tražbinom člana prema društvu (članak 398. stavak 3.),
19. ako dioničarima vrati ulog ili im plati kamate na ulog (članak 217.),
20. ako upiše vlastite dionice (članak 219. stavak 1.),
21. ako kao ovisno društvo preuzme dionice vladajućega društva ili kao društvo u kojemu postoji većinski udio preuzme dionice društva koje ima taj većinski udio (članak 219. stavak 2.),
22. ako rasporedi dobit protivno odredbama članka 220. ovoga Zakona,
23. ako isplati predujam dividende protivno odredbama članka 221. ovoga Zakona,
24. ako u zakonske rezerve ne unosi iznose kako je to propisano u članku 222. stavku 1. ovoga Zakona ili sredstva zakonskih rezervi upotrijebi protivno odredbi stavka 2., odnosno stavka 3. istoga članka,
25. ako u registar dionica ne upiše dionice koje glase na ime (članak 226. stavak 1.),
- 25.a ako dioničara povodom njegova zahtjeva ne izvjesti o podacima u registru dionica koje on ima pravo saznati ili se koristi podacima iz registra dionica protivno odredbi članka 226. stavka 6. Zakona,
26. ako proglasi nevažećima dionice suprotno odredbama članka 230. ili članka 346. ovoga Zakona,
27. ako ne zamijeni oštećenu ispravu o dionici ili o privremenici iako su za to ispunjeni uvjeti iz članka 231. ovoga Zakona,
28. ako stekne vlastite dionice protivno odredbama članka 233. ovoga Zakona ili ih protivno odredbama članka 238. stavka 1. ovoga Zakona uzme u zalog,
29. ako drugome dade predujam ili zajam ili mu pruži osiguranje radi stjecanja dionica istoga društva, osim kada je to dopušteno zakonom (članak 234. stavak 1.),
30. ako ne ponudi radi prijenosa drugome vlastite dionice koje je po zakonu dužno otuđiti ili ih ne povuče u skladu sa zakonom (članak 236. stavak 3.),
31. ako ima članove uprave, odnosno izvršne direktore imenovane protivno odredbama članka 239., odnosno 422. i 423. ovoga Zakona,
32. ako nema nadzorni odbor, kada bi ga po zakonu morala imati (članak 434. stavak 2.),

33. ako ima nadzorni, odnosno upravni odbor sastavljen protivno odredbama članka 254. i 255., odnosno članka 435. i 436. ovoga Zakona,
34. ako dađe kredit članovima uprave, odnosno izvršnim direktorima, članovima nadzornog, odnosno upravnog odbora, prokuristima i članovima njihovih užih obitelji protivno odredbama članka 249. stavka 1. i 2., članka 271. stavka 1. i 2. i članka 431. ovoga Zakona,
35. ako izbor i izmjenu u sastavu nadzornog, odnosno upravnog odbora ne prijavi radi upisa u sudski registar i ne objavi u skladu s odredbama članka 262. i 439. ovoga Zakona,
- 35.a ako uprava, odnosno izvršni direktori ne dadu izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u zakonom propisanom roku odnosno ne dadu je onako kako je to propisano ovim Zakonom (članak 272.p),
- 35.b protivno odredbama članka 277. stavka 6. i u vezi s odredbom članka 280. stavka 1. rečenice 4. ovoga Zakona ne pozove na skupštinu društva ili to učini netočno, nepotpuno ili nepravodobno ili protivno odredbama članka 280.a ovoga Zakona ne učini podatke dostupnima, učini to netočno ili nepotpuno,
36. ako u roku iz članka 281. stavka 1. ovoga Zakona ne priopći financijskim, odnosno kreditnim institucijama i udrugama dioničara, kada je to dužna učiniti, da je sazvana skupština društva ili ne dađe tamo propisana priopćenja,
- 36.a ako kao skrbnik ne proslijedi dioničarima priopćenje uprave, odnosno izvršnih direktora društva (članak 284.),
37. ako bez odgađanja po održanoj skupštini ne dostavi registarskome sudu primjerak zapisnika s održane skupštine (članak 286. stavak 5.),
38. ako promjenu statuta ne prijavi registarskome sudu (članak 303. stavak 1.),
39. ako poveća temeljni kapital protivno odredbama članka 304. i 305., članka 313. stavka 1. do 3., članka 315., 323., 326., 328., 329. ili 459. ovoga Zakona,
40. ako ne prijavi sudu odluku o povećanju temeljnoga kapitala (članak 306., 316., 327., 331., 458., 460.),
41. ako dioničaru uskrati pravo prvenstva upisa dionica protivno odredbama članka 308. ovoga Zakona,
42. ako ne prijavi sudu provedeno povećanje temeljnoga kapitala (članak 309., 322., 327.),
43. ako izda dionice ili privremeniice protivno odredbama članka 312., 318., 320., 340. ovoga Zakona,
44. ako smanji temeljni kapital protivno odredbama članka 342., 349., 352. ili 462. ovoga Zakona,
45. ako ne prijavi sudu odluku o smanjenju temeljnoga kapitala, odnosno nakanu da smanji temeljni kapital (članak 343., članak 349. stavak 3., članak 354., članak 463. stavak 1.),
46. ako vjerovnicima ne da osiguranje ili ih ne upozori na njihovo pravo glede traženja osiguranja kako je to propisano zakonom (članak 345.),
47. ako ne prijavi sudu provedeno smanjenje temeljnoga kapitala (članak 347., 354.),
48. ako s iznosom dobivenim smanjenjem temeljnoga kapitala postupi protivno odredbama članka 350. i 465. ovoga Zakona,
49. ako dioničarima isplati dobit protivno odredbama članka 351. ovoga Zakona,
50. ako bez odgađanja ne objavi da je podignuta tužba kojom se pobija odluka glavne skupštine odnosno tužba za utvrđenje ništetnosti društva (članak 363. stavak 4., članak 384.a stavak 4.),
51. ako bez odgađanja ne dostavi registarskome sudu presudu kojom je poništena odluka glavne skupštine ili je ne objavi (članak 364.),
52. ako nakon što se odluka o otvaranju likvidacije upiše u sudski registar uz tvrtku ne navede naznaku "u likvidaciji" (članak 370. i 472.),
53. ako ne podnese sudu prijavu za upis likvidatora u sudski registar (članak 372. stavak 1. i članak 472.),
54. ako ne pozove vjerovnike u skladu s odredbama članka 373. ovoga Zakona,

55. ako dioničarima podijeli imovinu protivno odredbama članka 379. ovoga Zakona,
56. ako iznos temeljnoga kapitala društva s ograničenom odgovornošću padne ispod iznosa iz članka 389. stavka 2. ovoga Zakona,
57. ako ulog u društvu s ograničenom odgovornošću padne ispod iznosa iz članka 390. stavka 1. ovoga Zakona,
58. ako je iznos uplate uloga u društvo s ograničenom odgovornošću u novcu manji od iznosa propisanoga u članku 390. stavku 2. ovoga Zakona,
59. ako članovima društva s ograničenom odgovornošću isplati dobit protivno odredbama članka 406. ovoga Zakona,
- 59.a ako ne vodi knjigu poslovnih udjela ili je ne vodi uredno (članak 410. stavak 1.),
- 59.b ako u propisanome roku ne obavijesti registarski sud o promjeni upisa u knjizi poslovnih udjela ili ga o tome netačno obavijesti (članak 410. stavak 2.),
60. ako stekne ili uzme u zalog vlastiti poslovni udio protivno odredbama članka 418. ovoga Zakona,
61. ako povuče poslovni udio protivno odredbama članka 419. ovoga Zakona,
62. ako registarskome sudu bez odgađanja ne podnese prijavu za upis u sudski registar promjene u sastavu uprave ili ovlasti za zastupanje (članak 425.),
63. ako registarskome sudu ne podnese prijavu za upis promjene društvenoga ugovora u sudski registar (članak 456. stavak 1.),
64. ako oduku o povećanju temeljnoga kapitala ne podnese sudu i ne zatraži da se ona upiše u sudski registar (članak 458.),
65. ako stekne više od četvrtine dionica ili udjela u društvu kapitala sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili većinsko sudjelovanje u drugome društvu ili se ono nakon toga smanji a o tome ne izvijesti drugo društvo ili to na propisani način ne objavi (članak 478.),
66. ako dioničara ili vanjskog dioničara na njegov zahtjev ne izvijesti o svemu što je bitno glede društva s kojim se sklapa ugovor o vođenju poslova društva ili o prijenosu dobiti (članak 481.b stavak 5.),
67. ako ne podnese prijavu za upis poduzetničkog ugovora ili njegova prestanka u sudski registar (članak 482. stavak 1. i članak 486.),
68. ako uprava, odnosno izvršni direktori na propisani način ne objave pravomoćnu sudsku odluku o otpremnini vanjskim dioničarima (članak 492. stavak 5.),
69. ako uprava, odnosno izvršni direktori društva koje se priključuje ne podnese prijavu za upis priključenja glavnome društvu u sudski registar (članak 503. stavak 8.),
70. ako dioničarima ne dađe obavijest o priključenome društvu i o poslovima glavnoga društva (članak 509.),
71. ako priključeno društvo u propisanome roku ne prijavi upis prestanka priključenja u sudski registar (članak 510. stavak 3.)
72. ako na zahtjev dioničara bez odgađanja besplatno ne dađe prijepis ili presliku zakonom propisanih izvjava u svezi pripajanja društva ili ne omogući uvid u te isprave (članak 517. stavak 4. i 5.),
73. ako ne podnese registarskome sudu prijavu za upis pripajanja u sudski registar u koji je upisano pripojeno društvo ili društava koja se spajaju ili novoga društva (članak 521. stavak 1., članak 533. stavak 5., članak 540. stavak 1., članak 548. stavak 4.),
74. ako kao društvo preuzimatelj poveća temeljni kapital protivno Zakonu (članak 539. stavak 1.),
75. ako se ugovor o prijenosu cijele imovine društva na propisani način ne izloži dioničarima na uvid (članak 552. stavak 2.),
76. ako ne podnese prijavu za upis preoblikovanja društva u sudski registar (članak 560., 568., 573., 576., 577., 580., 582.),

77. ako kao inozemna osoba obavlja djelatnost u Republici Hrvatskoj prije nego što tamo osnuje podružnicu (članak 612. stavak 2.),

78. ako kao inozemna osoba koja ima više podružnica u Republici Hrvatskoj ne označi koja je od njih glavna ili ostale ne označi rednim brojem ili to ne naznači u tvrtkama podružnica (članak 615. stavak 1.),

79. ako se kao inozemna osoba koristi u Republici Hrvatskoj podružnicom koja ne nastupa pod svojom tvrtkom ili bez navođenja svoga sjedišta i sjedišta osnivača (članak 616. stavak 1.),

80. ako kao inozemna osoba u djelovanju svoje podružnice u Republici Hrvatskoj ne vodi poslovne knjige onako kako je tamo propisano (članak 617.),

81. ako joj se kao inozemnoj osobi ukine podružnica u Republici Hrvatskoj zbog protuzakonitog postupanja kojim se ugrožava opće dobro (članak 618. stavak 3.),

82. ako ne uskladi svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona ili na temelju njih ne imenuje organe i to ne prijavi registarskome sudu do roka iz članka 637. stavka 1. ovoga Zakona, a sama ne otpočne s likvidacijom društva,

83. ako najkasnije do roka iz članka 637. stavka 3. ovoga Zakona ne donese odluku o povećanju temeljnoga kapitala na iznos koji nije manji od najmanjega iznosa toga kapitala propisanog ovim ili drugim zakonom ili se nepreoblikuje u drugo društvo za koje ispunjava uvjete, a sama ne otpočne s likvidacijom društva,

84. ako se kao privatno poduzeće do roka iz članka 637. stavka 2. ovoga Zakona ne pretvori u neko od trgovačkih društava ili ne nastavi poslovati kao trgovac pojedinac, a sama ne pokrene postupak likvidacije,

85. ako najkasnije do roka iz članka 640. ovoga Zakona ne uskladi najniži nominalni iznos dionica, odnosno njihov višekratnik i najniži iznos temeljnoga uloga s odredbama ovoga Zakona,

86. ako najkasnije do roka iz članka 642. stavka 4. ovoga Zakona ne uskladi omjer dionica bez prava glasa izdanih do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i ostalih dionica,

87. ako najkasnije do roka iz članka 643. ovoga Zakona ne postupi po odredbama članka 236. ovoga Zakona,

88. ako svoj dio koji ima određena ovlaštenja u pravnom prometu ne upiše u sudski registar kao podružnicu na način i u roku kako je to propisano u članku 645. stavku 1. ovoga Zakona, a u tome ga roku ne ukine.

(2) Za prekršaj iz prethodnog stavka ovoga članka može se izreći novčana kazna najviše do iznosa od 50.000,00 kuna. Za prekršaj kaznit će se član društva, član uprave odnosno izvršni direktor ili član nadzornog, odnosno upravnog odbora ili likvidator koji je po odredbama ovoga Zakona ili statuta, odnosno društvenog ugovora trgovačkog društva odgovorna osoba u društvu glede radnje iz stavka 1. ovoga članka učinjene kao prekršaj novčanom kaznom do iznosa od 7.000,00 kuna a ako je učinjena teža povreda propisa radi stjecanja protupravne imovinske koristi novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. do 6. ovoga članka kaznit će se trgovac pojedinac novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.

Prekršaji fizičkih osoba

Članak 631.

(1) Prekršaj čini onaj tko:

1. u propisanome roku ne zatraži da ga se upiše u sudski registar kao trgovca pojedinca kada je to po odredbi članka 3. stavka 1. i 4. ovoga Zakona dužan zatražiti,

2. kao dioničar ili kao zastupnik dioničara ne daje ili daje netočne podatke radi unošenja u popis dioničara iz članka 285. ovoga Zakona,

3. koristi dionice nekoga drugoga, iako nije ovlašten da ga zastupa, pa bez njegove suglasnosti ostvaruje prava u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva,
  4. radi ostvarivanja prava u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva koristi dionice nekoga drugoga koje je u tu svrhu pribavio davanjem ili obećavanjem posebne koristi,
  5. u svrhu iz točke 4. ovoga stavka dionice prenese nekome drugome uz davanje ili uz obećanje posebne koristi,
  6. dionice nekoga drugoga koristi za to da bi osobno ili preko nekoga tko ga zastupa ostvario pravo glasa koje po odredbama članka 292. ovoga Zakona ne bi smio ostvariti,
  7. prepusti drugome, kako bi ostvario pravo glasa, dionice za koje on ni osoba koju zastupa ne smije po odredbama članka 235., članka 237., članka 291. do 293., članka 298. stavka 1. ili članka 478. stavka 6. ovoga Zakona ostvarivati pravo glasa u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva,
  8. zahtijeva da mu se dađe neka posebna korist, dopusti da mu se ona obeća ili je primi kao naknadu za to da u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva glasuje ili ne glasuje na određeni način,
  9. ponudi, obeća ili dađe neku posebnu korist za to da netko u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva glasuje ili ne glasuje na određeni način ili
  10. osim članova uprave, ne dostavi registarskom sudu ili društvu popis članova društva, kada je to po Zakonu dužan učiniti, ili to ne učini u propisanome roku ili dostavi popis koji ne sadrži propisane podatke ili propisanu potvrdu ili se njome ne potvrđuje istinito stanje ili popis ne potpiše (članak 410. stavak 3.).
- (2) Za prekršaj iz prethodnog stavka ovoga članka može se izreći novčana kazna najviše do iznosa od 7.000,00 kuna, a ako je učinjena teža povreda propisa radi stjecanja protupravne imovinske koristi novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.

Odjeljak 3. KAZNE REGISTARSKOG SUDA

Članak 632.

- (1) Registarski sud će opomenuti članove uprave odnosno izvršne direktore ili likvidatore koji ne postupe po odredbama članka 230. stavka 5. druge rečenice, članka 236., članka 257., članka 299., članka 335. stvak 1., članka 363. stavka 4., članka 374. stavka 4., članka 376. stavka 1., članka 382. stavka 2., članka 410. stavka 3., članka 428. stavka 2., članka 434. stavka 4., članka 446., članka 452. stavka 3., članka 463. stavka 2., članka 481. stavka 3. druge i treće rečenice, članka 497. stavka 1., članka 517. stavka 2. i 4., članka 552. stavka 2. i članka 563. ovoga Zakona i zaprijetiti im plaćanjem novčane kazne ako u primjerenome roku ne postupe po opomeni. Pojedina izrečena novčana kazna ne može preći iznos od 3.000,00 kuna.
- (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka registarski sud će kazniti onoga tko povrijedi obvezu da u roku propisanom ovim Zakonom tome sudu podnese prijavu, kod njega pohrani potpis ili preda propisane isprave.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 646.a

Ovim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenose se:

– Prva direktiva Vijeća 68/151/EEZ od 9. ožujka 1968. o koordinaciji zaštitnih mehanizama koje, u svrhu zaštite interesa članica i ostalih, države članice zahtijevaju od društava u smislu članka 58. stavka 2. Ugovora, s ciljem ujednačavanja takvih zaštitnih mehanizama u cijeloj Zajednici,

- Druga direktiva Vijeća 77/91/EEZ od 13. prosinca 1976. o koordinaciji zaštitnih mehanizama koje, u svrhu zaštite interesa članica i ostalih, države članice zahtijevaju od društava u smislu stavka 2. članka 58. Ugovora, u pogledu osnivanja dioničkih društava i održavanja i promjene njihovog kapitala, a s ciljem ujednačavanja tih zaštitnih mehanizama,
- Treća direktiva Vijeća 78/855/EEZ od 09. listopada 1978. koja se temelji na članku 54. stavku 3. točki g) Ugovora, a odnosi se na pripajanja i spajanja dioničkih društava
- Šesta direktiva Vijeća 82/891/EEZ od 17. prosinca 1982. koja se temelji na članku 54. stavku 3. točki g) Ugovora, a odnosi se na podjelu dioničkih društava,
- Jedanaesta direktiva Vijeća 89/666/EEZ od 21. prosinca 1989. koja se odnosi na zahtjeve za otkrivanje podataka o podružnicama koje su otvorile neke vrste društava u državama članicama u skladu sa zakonima druge države,
- Dvanaesta direktiva Vijeća o pravu društava 89/667/EEZ od 21. prosinca 1989. o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom,
- Direktiva 2003/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 68/151/EEZ Vijeća u pogledu zahtjeva za objavljivanjem u odnosu na određenu vrstu trgovačkih društava,
- Direktiva 2005/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o prekograničnim pripajanjima i spajanjima društva kapitala,
- Direktiva 2006/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. kojom se dopunjuje Direktiva Vijeća 77/91/EEZ u pogledu osnivanja dioničkih društava i održavanja i promjene njihovog kapitala,
- Direktiva 2007/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o ostvarenju određenih prava dioničara u dioničkim društvima uvrštenim na uređeno tržište,
- Direktiva 2007/63/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenog 2007. kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive Vijeća 78/855/EEC i 82/891/EEC u pogledu zahtjeva za neovisnim stručnim izvješćem u slučaju spajanja, pripajanja ili podjele dioničkih društava, i
- Direktiva 2009/109/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. kojom se mijenjaju Direktive Vijeća 77/91/EEC, 78/855/EEC i 82/891/EEC i Direktive 2005/56/EC u pogledu zahtjeva za izvještavanjem i dokumentiranjem u slučaju spajanja, pripajanja i podjele.

PRILOG 1. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Zapisnik o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom broj iz upisnika javnog bilježnika

U ..... dana ..... (slovima: .....)

U moj javnobilježnički ured pristupio/la je .....
te je dao/dala

Izjavu o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću.

1. Ja, ... ovom Izjavom osnivam jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću pod tvrtkom .....

skraćena tvrtka: .....

kojem je sjedište u .....

a adresa .....

2. Predmet poslovanja društva je:

1. ....

2. ....

3. ....

3. Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....
..... kuna).

Osnivač društva preuzima obvezu uplate uloga u cijelosti u novcu prije upisa društva u sudski registar.

4. Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno. Za člana uprave društva ..... imenuje ..... se:

5. Društvo se osniva na određeno vrijeme/neodređeno vrijeme.

6. Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Član uprave izjavljuje:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u svezi s člankom 394. stavak 5. stočka 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakonika Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva. Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora ovog trgovačkog društva.«

Potpis ..... direktora ..... koji se pohranjuje u ..... sudski registar:

Uvjerio sam se da je stranka sposobna i ovlaštena za davanje ove izjave, objasnio sam joj smisao i posljedice njezina davanja te se uvjerio u njezinu pravu i ozbiljnu volju. Potvrđujem, ujedno, da je ovaj javnobilježnički zapisnik pročitani stranci.

Otpравak ovog akta izdan je za osnivača, društvo i za trgovački sud.

Javnobilježnička pristojba utvrđena temeljem TB. _ i. ZJP u iznosu od ___,00 kn.

Javnobilježnička nagrada utvrđena temeljem članka. __. PPJT u iznosu od ___,00 kn + PDV.

Osnivač:

Javni bilježnik:

Obrazac popunjava javni bilježnik u skladu s važećim propisima ispuštajući nepotrebne podatke

PRILOG 2. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Zapisnik o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s najviše tri člana broj iz upisnika javnog bilježnika

U ..... dana ..... (slovima: .....)

U moj javnobilježnički ured pristupili su:

1. ....
2. ....
3. ....

te su sklopili

Društveni ugovor jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću koje ima do tri člana Ovim društvenim ugovorom osniva se jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću pod tvrtkom

1. ....

skraćena tvrtka: .....

kojem je sjedište u .....

a adresa .....

2. Predmet poslovanja društva je:

1. ....
2. ....
3. ....

3. Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: ..... kuna).

4. Osnivači društva preuzimaju obvezu uplate uloga kako slijedi:

1. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
2. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);
3. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa ..... kn (slovima: ..... kuna);

Preuzeti ulogi uplaćuju se u cijelosti u novcu prije upisa društva u sudski registar.

5. Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno. Za člana uprave društva imenuje se: ....

6. Društvo se osniva na određeno vrijeme/neodređeno vrijeme.

7. Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Član uprave daje izjavu:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u svezi s člankom 394. stavak 5. točka 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakonika Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva. Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora ovog trgovačkog društva.

Potpis direktora koji se pohranjuje u sudski registar:

Uvjerio sam se da su stranke sposobne i ovlaštene za sklapanje ovog društvenog ugovora, objasnio sam im smisao i posljedice njegova sklapanja te sam se uvjerio u njihovu pravu i ozbiljnu volju. Potvrđujem, ujedno, da je ovaj javnobilježnički zapisnik pročitan strankama.

Opravak ovog zapisnika izdan je za svakog osnivača, društvo i za trgovački sud.

Javnobilježnička pristojba utvrđena temeljem TB. _ . i. ZJP u iznosu od __,00 kn.

Javnobilježnička nagrada utvrđena temeljem članka __. PPJT u iznosu od __,00 kn + PDV.

Osnivač:

Javni bilježnik:

Obrazac popunjava javni bilježnik u skladu s važećim propisima ispuštajući nepotrebne podatke

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
  - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**
  - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s
prijedlogom propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa
Svrha dokumenta	Izveštavanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima
Datum dokumenta	6. veljače 2019.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	107
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	Predstavnici akademske zajednice - Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Financijska agencija, Hrvatska javnobilježnička komora, Hrvatska odvjetnička komora, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Središnje klirinško depozitarno društvo
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da. Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima je objavljen na mrežnim stranicama portala e-Savjetovanje u razdoblju od 30. studenoga do 30. prosinca 2018.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za	

neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Za provedbu savjetovanja nisu bila potrebna finansijska sredstva

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima

Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
Rankica Benc	NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA	<p>Mogućnost savjetovanja o ovom Nacrtu i Nacrtu Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru je istovremeno i obveza svih sudionika da svaki po svojem najboljem znanju i savjesti, nepristrano, prema bilo kojem dioniku ili „korisniku“ postupka, iznese prijedloge i primjedbe.</p> <p>Samo tako možemo oba predmetna Zakona doista unaprijediti i time pomoći hrvatskom gospodarstvu i građanima u njihovom svakodnevnom životu i radu, smanjujući troškove i ubrzavajući postupke.</p> <p>Kako je materija oba spomenuta Nacrta organski povezana, nužno je i povezano analizirati početne premise za oba Nacrta.</p> <p>Hrvatsko pravo društava je od sredine 1990. tih godina zasnovano na modelu njemačkog prava društava, dok je s njime povezano registarsko pravo zasnovano na austrijskom modelu.</p> <p>Ovaj izbor pravnih uzora je očigledno bio mudar, jer je na tim temeljima uspostavljen važan segment hrvatskog pravnog sustava s visokim stupnjem pravne sigurnosti i ažurnosti.</p> <p>I danas u okviru EU, njemačko i austrijsko pravo su nedvojbeno primjer najveće pravne sigurnosti, učinkovitosti i istodobno visokog stupnja primjene informacijskih tehnologija (dalje: IT).</p> <p>Treba razmatrati naročito ono što donosi Company Law package, ali nipošto bez da promotrimo kako će ga implementirati upravo Njemačka i Austrija.</p> <p>Abraham Lincoln, američki predsjednik i po profesiji pravnik je kazao: „Dajte mi šest sati da srušim drvo i prva četiri sata ću provesti oštreći sjekiru.“ Do sada izgrađeni hrvatski sustav prava društava i registarskog prava ne zaslužuje da ga „srušimo tupom sjekirom“. On zaslužuje da „sjekirom fino prilagođenom potrebama napretka“</p>	Odbijen	<p>Ne radi se o konkretnim prijedlozima, već o općenitim komentarima. Ovim zakonom se želi potaknuti poduzetništvo olakšanim, bržim i jednostavnijim osnivanjem trgovačkih društava, a zlouporabe koje su moguće ne smiju biti zapreka svim onim koji trgovačka društva osnivaju u dobroj vjeri. Kontrola zakonitosti i istinitosti cijelog procesa bit će omogućena autentifikacijom osoba vjerodajnicama visoke sigurnosne razine. Nadalje, predmetom poslovanja članovi društva određuju interno kako društvo treba poslovati i putem čega žele da se ostvaruje cilj društva te se predlaže da predmet poslovanja (osim kod dioničkog društva) članovi društva utvrđuju posebnom odlukom čime će se znatno olakšati naknadna promjena djelatnosti jer članovi mogu donijeti odluku da mijenjaju</p>

	<p>nacijepamo kvalitetnu građu za očuvanje onog što je dobro u tome sustavu i za popravljavanje onoga što se kroz IT i drugim normativnim sredstvima daje popraviti. Ne radi sustava samog, ne radi bilo kojeg od profesionalaca koji su dionici sustava, nego radi naših građana i gospodarstva.</p> <p>Kada zakonodavac opravdano nakon 25 godina traži načine daljeg unapređenja, ne smije se donijeti odluka o promjeni bez valjane simulacije što će ta promjena donijeti građanima i gospodarstvu, pravosuđu i pravnoj sigurnosti. Za to je svakako nužno i usporedbeno pogledati gdje je danas i kamo stremi sutra njemački odnosno austrijski pravni sustav na planu prava društava te registra.</p> <p>Na zakonodavcu koji IT uvodi u pojedine segmente reguliranih djelatnosti i pravnih postupaka je teret i odgovornost da pri tome savjesno minimalizira rizike koje IT također po svojoj naravi nosi.</p> <p>Valja razmotriti i sve argumente koji su izneseni prošle godine u raspravi o osnivanju trgovačkih društava na daljinu.</p> <p>Vjerovatno će, ali tek krajem 21. stoljeća tehnološki napredak kroz IT, pogotovo bude li povezan s biotehnologijom, omogućiti da se umjetnoj inteligenciji prenese niz poslova današnjih liječnika, sudaca, odvjetnika, javnih bilježnika, farmaceuta..... U kojem opsegu će to biti učinjeno, to će prvenstveno ovisiti o tome hoće li IT uspjeti kodirati etičke segmente tih profesija i kako će algoritmi komunicirati s korisnicama.</p> <p>Na današnjem stupnju razvoja IT nije moguće donositi zakonska rješenja zamišljajući da ljudski faktor s jedne strane nositelja javne vlasti (ovdje suca i javnih bilježnika) i s druge strane adresata istih pravnih normi (fizičkih osoba u ulozi zastupnika pravnih osoba i fizičkih osoba za sebe), može biti zamijenjen u cijelosti algoritmima, a da pri tome zadržimo sve prednosti današnjeg sustava.</p> <p>IT treba biti sluga koji će olakšati i ubrzati procedure te smanjiti troškove, ali ne tako da za te poboljšice bude plaćena puno viša cijena, u vidu većeg broja sporova, prijevara u gospodarstvu, pranja novca i financiranja terorizma, izbjegavanja obveza prema vjerovnicima (od koji su daleko najbolniji i socijalno najpogubniji dugovi koji često ostaju neplaćeni radnicima i državnoj blagajni).</p>	<p>(dopunjuju) djelatnosti kojima će se trgovačko društvo baviti, ne moraju mijenjati društveni akt već je dovoljno da novu izjavu o predmetu poslovanja dostave poslovnom registru i zatraže upis promjene djelatnosti. Potreba za pružanjem pravne pomoći i davanjem pravnih savjeta prilikom osnivanja društva na daljinu smanjena je, s obzirom na to da ove tipove društva moguće osnovati na temelju obrazaca koji su sastavni dio ovih zakona, pa je za pretpostaviti da će osoba koja se namjerava baviti poduzetništvom moći razumijeti i ispravno popuniti obrazac.</p>
--	---	---

Što je dakle legitimni cilj digitalizacije prava društava i registarskog prava u RH koncem prvog kvartala 21. stoljeća? Legitimni, u smislu poštovanja hrvatskog Ustava, prava EU, a nadalje Povelje Europske unije o temeljnim pravima i Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Smijemo li, s bilo kojim opravdanjem, dozvoliti da nastaju, mijenjaju se i nestaju pravne osobe koje su bitni i po ekonomskim učincima ključni subjekti društva i pravnog poretka, bez kontrole njihovih osnivača s aspekta propisa o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, posebnih uvjeta za mnoge djelatnosti kojima se bave te bez zaštitnih mehanizama za njihove vjerovnike i njihove buduće ili bivše radnike? Smijemo li, s bilo kojim opravdanjem, dozvoliti da osnivači pravnih osoba, poduzetnici kojima je primarni interes i kompetencija njihova struka, glede pravnih osoba koje osnivaju ulaze u kompleksne odnose međusobno i prema trećima, bez kvalificiranog pravnog savjetovanja? „Poštedimo“ ih preventivne pravne zaštite, „zaštitimo“ ih od troškova i procedura, a natovarimo im na pleća enormne štete od pogrešnih odluka, prijave, zabluda i na kraju od parničenja koje najčešće uslijedi i traje godinama.

Umjesto toga, dužni smo naći načina kako uz pomoć IT smanjiti troškove i ubrzati postupke, ali ne tako da žrtvujemo pravnu sigurnost koja se, bar na ovom segmentu, uspjela u RH sagraditi velikim naporima Sudova, Ministarstva pravosuđa, pravne znanosti, javnih bilježnika i odvjetnika.

IT je na području registarskog prava u RH je uzela maha već 1995. i imamo na čemu graditi napredak; Sudski registar nedvojbeno je najvažnija javna knjiga u RH koja se puni isključivo provjerenim podacima. U njegove podatke može se pouzdati svaki savjesni korisnik tih podataka. postupak je brz, sudske pristojbe i javnobilježničke nagrade su smanjene.

Ipak, mnogo se govori o tome da registarske procedure i priprema akata iziskuje mnogo vremena, kojeg „start upovi“ nemaju. Ne spominje se da „svaki „start up“ može izaći na tržište i u vidu obrta. Oni poduzetnici koje ipak žele privilegije koje daje forma trgovačkog društva i fikcija pravne osobnosti, imaju i mogućnost uz mali trošak i prijavu podnesenu elektroničkim putem dobiti rješenje Suda u roku od 24 sata od

	<p>dana primitka prijave. Uz nove IT platforme bilježnika i sudova čak se i taj mali trošak može smanjiti.</p> <p>Vrijeme „start upova“ prije izlaska na tržište se troši na dozvole za rad (minimalne tehničke uvjete) , dozvole u svezi gradnje i prenamjene prostora, vlasničkopravne odnose glede nekretnina, a to nema veze s osnivanjem i registracijom pravne osobe.</p> <p>Cilj digitalizacije bi trebao biti prvenstveno jednostavno i istodobno osnivanje za stranke koje se nalaze na međusobno udaljenim mjestima. Za to je potrebno stvaranje normativne osnove i unapređenje postojeće tehničke platforme, bez „čupanja“ postupka iz korijena pravne sigurnosti.</p> <p>Pravnoteoretski je distanciono djelovanje potpuno jasno od davnina, od kaznenih djela do zaključenja ugovora. Na primjer Zakon o javnom bilježništvu (NN 78/1993, 29/1994, 162/1998, 16/2007, 75/2009, 120/2016) u čl. 56 precizno normira zaključenje ugovora u vidu javnobilježničkog akta bez istodobno nazočnosti svih ugovaratelja. Te su norme potpuno primjenjive i za potrebe osnivanja trgovačkih društava, prijenosa udjela, promjene u tijelima tih pravnih osoba, odluke skupština....., sve na odgovarajući način.</p> <p>Sve je povećane rizike IT moguće minimalizirati upravo zadržavanjem uloge Suda i javnih bilježnika na način prilagođen mogućnostima IT. Tako se dobiva:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ osnivanje i promjene glede društva istodobno za više udaljenih odnosno odvojenih osoba 2/ nedvojbena identifikaciju potpisnika 3/ utvrđivanje prave i istinite volje osnivača izražene nakon nepristranog pravnog savjetovanja 4/ potpuno poštivanje obveza na prevenciju pranja novca i financiranja terorizma. <p>Napredni elektronički potpis nije zamjena za osobu; on jamči identitet osobe kojoj je izdan, ali ne jamči identitet osobe koja ga je uporabila i još manje govori o njezinoj volji, namjerama i razumijevanju e-potpisane isprave.</p> <p>To je dovoljno područja masovne uporabe digitalnih potpisa ili drugih digitalnih sredstava identifikacije (npr. password) kao što je na primjer kupnja roba i usluga na daljinu, no i tu e-potpis predstavlja rizik i glede samog potpisnika i njegovih osobnih podataka te se u računalne aplikacije ugrađuju stalno dodatna tehnološka</p>		
--	---	--	--

	<p>osiguranja.</p> <p>No za radnje koje imaju znatne posljedice po pojedince i društvo, kao što su na primjer nastanak pravnih osoba te promjene u svezi s niima, kontrola od strane javnih bilježnika u obliku sofisticirane informacijske tehnologije je razumna mjera i ne koči pravni promet ako je lako dostupna korisnicima i ekonomična.</p> <p>Posebno treba istaknuti pitanje zaštite trećih od povećane mogućnosti zloraba primjenom IT bez ikakve javne kontrole, i to poglavito:</p> <p>1/ osoba kojima bi bio ukraden identitet 2/ osoba koje bi kao neuke bile uvučene u kriminalne malverzacije ili zaključile posao s nepovoljnim posljedicama koje im nisu bile poznate 3/ vjerovnika tako osnovanih društava u slučaju da dođe do uvjeta za proboj pravne osobnosti ili kaznenu odnosno materijalnu odgovornost uprave, a osnivači ili uprava se pokažu kao nepostojeći ili s ukradenim identitetom ili s manama volje 4/ radnika zaposlenih kod takvih pravnih osoba.</p> <p>Kako, nadalje se postavlja pitanje: osigurati da radnje ne bi poduzele osobe pod prisilom ili u zabludi odnosno osobe s ograničenom poslovnom sposobnošću?</p> <p>Ustav RH, međunarodni ugovori i Konvencije te posebice pravo EU obvezuju zakonodavca da o svim tim interesima vodi računa kod predlaganja i primjene propisa.</p> <p>Koji je stav glede ovog Nacrta iskazan od strane tijela kaznenog progona, inspekcijskih tijela od zaštite okoliša, zaštite na radu i naročito tijela nadležnih za porezne prijevare i borbu protiv pranja novca odnosno financiranja terorizma, poglavito prema mogućnosti da se u postupcima koji oni vode pokaže da je počinitelj sakriven iza ukradenog e-identiteta?</p> <p>Glede famoznih „Panama Papers“ istražna tijela u SR Njemačkoj su kao otegotnu okolnost istraga navela teškoću otkrivanja osnivača trgovačkih društava namijenjenih pranju novca, budući da su društva osnovana bez nedvojbene provjere identiteta.</p> <p>Svjež je primjer upravo otkrivenog pranja novca i to u Estoniji koja se može pohvaliti najvišim stupnjem primjene IT u pravnim postupcima.</p>		
--	--	--	--

	<p>Tijela progona naglašavaju da je to najveće pranje novca u povijesti, te ukazuju na korištenje lažnih identiteta i fiktivnih pravnih osoba osnovanih od strane fiktivnih osnivača.</p> <p>Naravno da moguća zlorababa i kod poslovanja "na papiru", pa i kod bilježnika, ali je rizik minimalan. Zlorababa je gotovo onemogućena recentnim e-povezivanjem javnih bilježnika s bazama podataka OIB te MUPa. Dođe li ipak do zlorababe, olakšan je progon počinitelja.</p> <p>Kod predloženog Nacrta, valja razmotriti i činjenicu da se u praksi pokazuje da većina građana ako su pravno neuke osobe kod popunjavanja raznih formulara čak i na papiru treba savjet i tumačenje pravu vične osobe. I to ne samo tumačenje glede značenja teksta formulara, već i posljedica koje se vežu uz pojedine ponuđene opcije unutar formularnog teksta. Da li se ovaj psihološki i komunikološki aspekt dovoljno proučio?</p> <p>Ako se formular ograniči samo na minimalni sadržaj (što je nužno pogotovo kod društvenog ugovora zbog kompleksnosti regulative odnosa članova međusobno, odnosa članova i društva, varijanti zastupanja...) posljedično će to dovesti do zaključenja „sporednih“ ali povezanih pravnih poslova i to će za osnivače izazvati dodatna opterećenja, netransparentnost budući da će za njihove odnose biti relevantno više pravnih akata, a uz to i troškove. Ne bude li popratnih ugovora, biti će popratnih parničenja.</p> <p>Kada se ocjenjuju troškovi koji mogu nastati za osnivače i gospodarstvo u cjelini te državni proračun treba uzeti u obzir i:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ potencijalne štete koje bi trpjele treće osobe kako je naprijed navedeno 2/ troškove sudskih postupaka (kaznenih i građanskih odnosno trgovačkih) 3/ proširenje sive ekonomije pravnih usluga (nadriparstvo), ako davanje punomoći ne bude ograničena na odvjetnike i javne bilježnike <p>Postavlja se i pitanje kvalitete podataka u Sudskom registru; odnosno kako riješiti situaciju koja će nastati ako će u Sudskom registru biti upisani subjekti, koji će imati isti pravni oblik, ali će biti osnovani na više suštinski različitih načina.</p> <p>To pitanje nije teoretske naravi, jer se treće dovodi u zabludu o relevantnoj okolnosti, ako razlika ne bude vidljiva uvidom u registarske podatke.</p>		
--	---	--	--

Onaj tko se pouzdaje u podatke registra mora moći znati da li je društvo osnovano ili preneseno na način da je nedvojbeno utvrđen identitet osnivača te im pružena i preventivna pravna zaštita ili to nije slučaj.

Dakle, postala bi potrebna oznaka „postupka“ i to ne samo kao registarski podatak, već i kao dio tvrtke da se u pravnom i trgovačkom prometu ne mora za tu okolnost niti vršiti uvid u registar.

Logika je potpuno ista kao što je logično da se razlikuju j.d.o.o. i d.o.o. već u tvrtki. Kod j.d.o.o. je u odnosu na d.o.o. ključna razlika jednostavniji postupak osnivanja i niži osnivački kapital, a ne bude li dok IT procedura osigurana pravna sigurnost i siguran identitet ta se razlika, bude li je, također mora naznačiti.

Sudski registar koji je, kao i u najrazvijenijim članicama EEU s nama srodnim pravnim zasadama, javna knjiga pod sudskom kontrolom, sa svim prednostima i presumpcijama koje javna knjiga nosi, s nizom konstitutivnih i deklaratornih učinaka upisa u njega, mogao bi se pretvoriti u najvećem dijelu upisanih podataka u puku objavu neprovjerenih podataka. Tako bismo se svrstali u red država poput Djevičanskih Otoka, koje su prva indikacija za pranje novca i prijevare.

Primjer za to je registar Companies House u UK koji na svakom izvratku na početku napominje da ne odgovara za upisane podatke. No, od tog istog registra bi trebalo naučiti i usvojiti podosta digitalnih noviteta (na primjer, možete se pretplatiti na njihovu uslugu da za društva koja vas zanimaju dobivate obavijesti o promjenama upisa...), ali se ne bi smjelo smanjivati kvalitetu upisanih podataka koja proizlazi iz kvalitete postupka temeljem kojeg su podaci upisani.

DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst) 2015/0283 (COD) od 26. travnja 2017. godine pokazuje snažnu intenciju glede pravne sigurnosti, zaštite radnika i vjerovnika te kao nacionalna tijela nadležna za nadzor procedure i sastavljanje isprava prvenstveno navodi sud i javnog bilježnika.

Uvjerena sam da se u hrvatskom pravnom sustavu upravo na polju prava trgovačkih društava može dobiti najbolji rezultat dalje digitalizacije postupanja (imajući u vidu i potencijalne mogućnosti korištenja notarijata kao čuvara pravne sigurnosti unutar „blockchain“ tehnologija, ali samo pod uvjetom da se ne naruši postignuti

		<p>nivo pravne sigurnosti koje je doseglo hrvatsko trgovačko i posebno registarsko pravo te propisi o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji su bili jedna od glavnih točaka tijekom pristupnih pregovora s EU.</p> <p>Mora se skrenuti pažnja i na mogućnosti međunarodnog osnivanja društava na daljinu za što se već dulje vrijeme pripremaju notarijati udruženi u CNUE i za što dragocjene informacije i znanja posjeduje HJK.</p> <p>Imajući u vidu i najnovije EU propise koji su relevantni za ovo područje, te potrebnu pripremu za primjenu ovako osjetljivog propisa, bilo bi dobro da se zakonodavac odluči i na dulju javnu raspravu i na dulji vacatio legis.</p> <p>Na kraju, možda banalan, primjer, ali dobro služi za ilustraciju: znate li kroz što sve prolazi osoba kojoj je ukraden identitet kupnjom telefonske usluge od operatera putem telefona, a za što ona sazna najčešće kada primi rješenje o ovrsi radi neplaćenog duga.</p> <p>Za svaku iznesenu napomenu mogu se dati kvantifikacije i šira objašnjenja, za što stojim na raspoložbi i s poštovanjem pozdravljam sve koji će posvetiti svoje dragocjeno vrijeme čitanju ovog teksta.</p>		
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA	<p>UVOD</p> <p>Analizirajući tekstove nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru, Hrvatska javnobilježnička komora izlaže svoj kritički osvrt jer smatramo da predloženi nacrti prijedloga zakona nisu dobri i dovode u pitanje opstojnost sada kvalitetno postavljenog sustava, te za to dajemo sljedeće argumente.</p> <p>RAZLOZI DONOŠENJA ZAKONA I EUROPSKI KONTEKST</p> <p>U osnovnom dijelu nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima, gdje je navedena ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju zakonom te posljedice donošenja zakona, navedeno je da se izmjene i dopune zakona predlažu radi usklađenja s Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (dalje u tekstu: Direktiva o uslugama) koja je implementirana u hrvatsko zakonodavstvo u Zakon o uslugama („Narodne</p>	Primljeno na znanje	Prema načelima i iskustvima pozitivnih europskih praksi uvedena je mogućnost osnivanja trgovačkih društava na daljinu radi poticanja pokretanja poslovanja i poduzetništva pri čemu je opravdano napuštanje kvalificirane forme za sastav društvenog ugovora i izjave o osnivanju i propisano korištenje posebnih elektroničkih obrazaca za upis osnivanja. Nadalje, riječ je o osnivanju osnovnog i najjednostavnijeg oblika d.o.o. i j.d.o.o. za koji ne treba

	<p>novine", broj 80/11.). Naimе, u obrazloženju Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima stoji sljedeći tekst: „Člancima 6. i 7. Direktive o uslugama predviđa se da države članice uspostavljaju i održavaju jedinstvene kontaktne točke tako da poduzetnik ima jednog sugovornika putem kojega može doći do svih relevantnih informacija o važećim pravilima za pojedine uslužne djelatnosti. To znači da bi poslovni subjekti trebali moći: - dobiti sve potrebne informacije, obrasce i dokumente koji se odnose na njihove uslužne djelatnosti i - obaviti potrebne postupke što uključuje podnošenje zahtjeva i popratne dokumentacije te dobivanje odgovora nadležnih tijela ako je to potrebno za dovršenje postupaka. Prema članku 8. Direktive države članice obvezne su omogućiti pružateljima usluga obavljanje svih potrebnih postupaka i formalnosti na daljinu i elektroničkim putem. Dakle, člancima od 6. do 8. Direktive propisano je da države članice trebaju imati jedinstvene kontaktne točke putem kojih poslovni subjekti mogu dobiti potrebne informacije i obaviti postupak putem interneta. Pružatelji usluga moraju se identificirati elektroničkim putem, potpisivati dokumente elektronički i razmjenjivati elektroničke dokumente koje su potpisale druge strane, uključujući nadležna tijela država članica. U tom smislu treba uzeti da članak 8. Direktive o uslugama i članak 6. Zakona o uslugama nalaže obvezu uspostave svih postupaka i formalnosti, vezanih uz pristup i izvođenje uslužne djelatnosti, na daljinu i elektroničkim putem preko jedinstvene kontaktne točke, što podrazumijeva i osnivanje trgovačkih društva na daljinu.,, U tom smislu zakonodavac je u Nacrtu prijedloga Zakona predvidio osnivanje trgovačkih društava na daljinu bez sudjelovanja punomoćnika. Ističemo da se s pozivom na Direktivu o uslugama predlagatelj opredijelio za liberalan pristup korištenja digitalnih alata i postupaka u našem ZTD-u, omogućavajući takav vid osnivanja za tuzemne, a u budućnosti i inozemne osnivače, te omogućavajući takvo osnivanje za d.o.o i j.d.o.o. bez ikakvih ograničenja. Takav pristup je u europskom kontinentalnom krugu iznimka. Uz to, predlagatelj potpuno ignorira činjenicu da je u postupku donošenja Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i</p>	<p>posebna edukacija osoba koje će vršiti upis osnivanja. Postupak osnivanja trgovačkih društava na daljinu neće biti kompliciran i u pravilu osnivači neće trebati tuđu pomoć za ispunjavanje elektroničkih obrazaca. Također, oni osnivači koji se odluče zatražiti pomoć odvjetnika i javnih bilježnika prilikom odnivanja društva će i dalje to moći, s obzirom na to da je Zakonom regulirana i mogućnost osnivanja trgovačkog društva putem javnog bilježnika, odnosno punomoćnika. Napominjemo kako će se dionička društva i dalje moći osnovati isključivo uz sudjelovanje javnih bilježnika, kao i sva društva osoba te ostala društva kapitala ako se ne osnivaju na jednoobrazni način korištenjem obrazaca. Moguća opasnost lažnog predstavljanja odnosno pogreške u utvrđivanju identiteta osnivača i direktora društva je otklonjena propisivanjem potrebne sigurnosne zaštite, odnosno propisivanjem upotrebe vjerodajnica visoke razine sigurnosti.</p>
--	---	---

	<p>postupaka u pravu društava COM (2018) 239 final od 24. travnja 2018. Cilj direktive je pospješiti upotrebu digitalnih rješenja u pravu društva. Kazali bi da je taj prijedlog direktive pokazatelj novog vremena i okolnosti koje su se dogodile nakon 2006. kada je Direktiva o uslugama donesena. Poznate su nam afere Panama Papers i Paradise Papers, a također kao primjer možemo istaknuti novije afere u Bugarskoj. U Bugarskoj je radi uvođenja neposredne elektroničke registracije došlo do brojnih slučajeva krađe identiteta tako da su se elektroničkim putem mijenjali članovi društava i članovi uprave, a sve radi podizanja kredita i preuzimanja drugih obveza u ime ukradenih društava. Kao posljedica toga nastali su ogromni dugovi što je pogubno utjecalo na ekonomsku stabilnost države. Nakon što se elektronički sustav uspostavljen u Bugarskoj pretvorio u ilegalni lanac, ostavivši time posljedice na pravosudni sustav te na gospodarsku i pravno-sigurnosnu sliku države, Bugarska vlada je na sjednici 8. lipnja 2016. odlučila ponovo propisati nadležnost javnih bilježnika kod takvih postupaka i to ne kao ovjerovitelja potpisa stranaka, već kao sastavljača isprava, odnosno potvrđivanja njihova cijelog sadržaja. Radi sprječavanja prijevara donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima koji je objavljen je u Državnom glasniku Bugarske, broj 105 od 30. prosinca 2016. godine i njime su uvedene brojne izmjene i dopune bazirane na većoj pravnoj sigurnosti kod izmjena podataka vezanih uz status trgovačkih društava. Bugarska javnobilježnička komora navela je slučajeve krivotvorenja upravo kao izvorište problema. Krivotvorenja su se provodila putem lažnih dokumenata i izdanih elektroničkih potpisa kojih je izdano više od 400.000 i od kojih je veliki broj pripadao osobama koje su prodale svoj identitet. U Estoniji čitamo o velikoj aferi oko pranja novca koja je išla preko podružnice Dansk bank, gdje je nacionalno regulatorno tijelo propustilo djelovati. U Europskoj uniji prepoznati su problemi koji su se od 2006. godine pojavili u praksi upravo radi inzistiranja na potpunoj liberalizaciji upisa u sudski registar u nekim državama članicama. Iz tog razloga Europska komisija i predlaže donošenje Direktive koja uvažava postojanje različitih sustava prava društava, između kojih postoji temeljna razlika u tome, proklamiraju li oni ili ne načelo povjerenja u sudski registar. Da o tome postoje velika neslaganja između država članica EU vidljivo je i kod odustajanja o donošenju Direktive o SUP-u.</p> <p>Uzimajući u obzir sve navedeno u obrazloženju</p>		
--	---	--	--

teksta prijedloga Direktive o upotrebi digitalnih alata i postupaka u pravu društava stoji da se upotreba digitalnih rješenja u pravu društava, posebno pri upisu društava u registar, treba provesti na način da se izbjegne mogućnost prijevare ili zloupotrebe jer postoji zabrinutost zbog pojave fiktivnih poduzeća (letterbox companies). U svrhu otklanjanja zabrinutosti navedenim prijedlogom se utvrđuju mehanizmi zaštite od prijevare i zloupotrebe kao što su obvezna kontrola identifikacije, pravila o diskvalificiranim direktorima i mogućnost država članica da zahtijevaju uključivanje određene osobe ili tijela u postupak, upravo poput javnog bilježnika.

Predlagatelj je tekstom Prijedloga direktive prepoznao dodanu vrijednost sudjelovanja javnih bilježnika (recital 12, 13, čl. 13 f. st. 2. u vezi sa st. 4.).

Rec. 12. i 13. na općenit način ukazuju na položaj javnog bilježnika iz perspektive europskog zakonodavca:

(...)

(12) U cilju poštovanja postojećih tradicija prava društava država članica važno je dopustiti fleksibilnost u pogledu načina na koji države članice osiguravaju provedbu upisa društava i podružnica u registar internetom, uključujući ulogu javnih bilježnika ili odvjetnika u tom postupku. Pitanja povezana s internetskim upisom u registar društava i podružnica koja nisu uređena ovom Direktivom uređuju se nacionalnim pravom.

(13) Nadalje, u cilju suzbijanja prijevara i otimanja društva te pružanja zaštitnih mehanizama za pouzdanost dokumenata i podataka nacionalnim registrima, odredbe o internetskom upisu društava i njihovih podružnica u registar uključuju kontrolu identiteta i pravne sposobnosti osoba koje žele osnovati društvo ili podružnicu. Međutim, sredstva i načine za postizanje takve kontrole trebaju razviti i donijeti države članice. Ta pravila mogu uključivati među ostalim provjeru putem videokonferencije ili drugim internetskim sredstvom koje omogućuje audiovizualno povezivanje u stvarnom vremenu. U tu svrhu države članice trebaju imati mogućnost zahtijevati uključivanje javnih bilježnika ili odvjetnika u postupak upisa u registar internetom, no njihovo uključivanje u postupak ne smije onemogućiti provedbu cjelokupnog postupka upisa internetom.

(...)

Čl. 13 f. st. 2 u vezi sa st. 4. eksplicitno državama članicama prepušta autonomiju urediti postupke koji tradicionalno predstavljaju prethodnu kontrolu, odnosno radnje javnog bilježnika i Suda.

SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

S druge strane na europskom polju donesena je i 5. Direktiva vezana uz sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, koja će se implementirati u hrvatski pravni poredak sljedeće godine. Razlozi pojačanih mjera na ovom području upravo su proizašli iz financijskih netransparentnosti u bankarskom sektoru, a posljedično s tim i u području prava društava. Upravo se velik broj slučajeva pranja novca provodi preko fiktivnih trgovačkih društava, te se na polju sprječavanja pranja novca poduzimaju različite mjere kako bi se preventivno djelovalo na otklanjanje te opasnosti, pa se npr. uvode registri stvarnih vlasnika u svakoj pojedinoj državi članici EU. Javni bilježnici u RH, kao obveznici aktivno sudjeluju u provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma, te aktivno komuniciraju s Uredom za sprječavanje pranja novca i Financijskim inspektoratom. Upravo javni bilježnici svojim preventivnim djelovanjem smanjuju rizik za prijevarena postupanja na ovom području provodeći dubinsku analizu stranaka. Novo predloženi koncept Nacrta prijedloga Zakona uopće ne prepoznaje tu potencijalnu opasnost za hrvatski pravni sustav, te širom otvara vrata za prijevarena postupanja i povećava rizike pranja novca. Zakonske odredbe koje se odnose na npr. promjene djelatnosti, elektroničko osnivanje bez punomoćnika ili odgađanje uplate temeljnog kapitala kao da pozivaju na prijevarno postupanje. Usudimo se reći da će takvo zakonsko rješenje omogućiti zloupotrebe, jer s druge strane prijedlog zakona ne daje nikakva jamstva kontrole i nadzorne mehanizme, te slabi sustav jednog registra, koji je u pravosudnom sustavu Republike Hrvatske sinonim kvalitete i povjerenja. Umjesto sustava zaštite ex ante, koji jako dobro funkcionira, uvodi se sustav ex post, i to samo kao dobra želja proklamirana u općim odredbama zakona, bez pravih instrumenata zaštite.

Percipirajući sve te činjenice, te shvaćajući da na području Europske unije nema jednoobraznog sustava u institucijama Europske unije se predlaže donošenje direktive gdje se vodi računa o dva različita sustava uređenja prava društava, germansko-kontinentalnom, kojem pripada Republika Hrvatska i anglo-saksonskom. Radi izrade uravnoteženog Nacrta prijedloga zakona predlagatelj bi trebao uvažiti navedene okolnosti, koje su nastupile nakon 2006. godine, kada je Direktiva o uslugama usvojena, kao i aktualne zakonodavne aktivnosti na europskoj razini.

HRVATSKI PRAVNI OKVIR

Akademik Jakša Barbić nerijetko ističe kako moderno hrvatsko pravo društava počiva na tri stupa, a to su neovisni sudski registar, javni bilježnik i revizor.

Navedena tri stupa stvaraju pretpostavke za postojanje načela povjerenja u sudski registar, i to je nešto na što su kolege pravnici u zemljama poput Njemačke, Austrije i Hrvatske vrlo ponosni. Kao što je poznato, uloga javnih bilježnika sastoji se u sastavljanju javnih isprava, odnosno potvrđivanju privatnih isprava na temelju kojih se vrši svaki upis u sudski registar.

Time su pored utvrđivanja istovjetnosti stranaka i ponekad zaista kompleksnog utvrđivanja njihovih ovlaštenja za zastupanje (putem punomoći, izvadaka iz stranih registara) objedinjeni pravno savjetovanje, utvrđivanje prave i ozbiljne volje stranaka, kao i briga o formi i sadržaju isprava, poduzimanje mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te u konačnici odgovornost prema strankama i državi za učinjen posao. Konstitutivni je upis u konačnici akt suda, no smatramo da zadovoljavajuću razinu pouzdanosti i higijene sustava ne bi bilo opravdano očekivati u slučaju kada bi se reduciralo radnje koje mu prethode.

U prilog ovoj tezi moguće je istaknuti suprotni primjer zemljišnih knjiga, koje unatoč uložnim naporima još uvijek ostavljaju prostora za napredak.

POVJERENJE U SUDSKI REGISTAR

Pouzdana sudski registar je snažan mehanizam prevencije cijelog niza kaznenih djela, pa smatramo da njegov integritet predstavlja pravnu vrednotu koju valja očuvati i nadograđivati.

Hrvatsko pravo društava upravo počiva na tom konceptu. Komora se zalaže za korištenje digitalnih alata i procedura, međutim na način da to bude nadogradnja postojećeg sustava, a ne građenje ab ovo, i miješanje različitih pravnih sustava. Navedeno će stvoriti jedan nesavršeni sustav, od kojeg koristi neće imati niti država, niti građani.

U takvom slučaju povjerenje u sudski registar biti će narušeno.

Kao primjer uređenja u kojem sudski registar ne uživa javnu vjeru često se spominje Velika Britanija

U Velikoj Britaniji nema proklamiranog povjerenja u sudski registar, te strankama ne preostaje drugo nego koristiti različite pravne alate (različita osiguranja i mišljenja pravnih profesionalaca) kako bi došli do informacije o društvu, za koju je

	<p>hrvatskom građaninu dovoljno da izvrši uvid u izvadak iz sudskog registra. Da ne govorimo o krajnjim cijenama takvih mišljenja.</p> <p>Tu se potencijalno stvara još jedan problem za državu. Sudski registar u Republici Hrvatskoj uživa javnu vjeru i vođen je od strane države. Gubitkom javne vjere nastaje ustavni problem, budući pravni sustav nije koherentan. U jednu ruku Ustav Republike Hrvatske jamči zaštitu prava vlasništva, a s druge strane država reducira procedure i mjere koje sprečavaju povredu prava. Istovremeno je zakonom proklamirano načelo povjerenja u sudski registar.</p> <p>U tekstu obrazloženja donošenje nacrta prijedloga Zakona stoji i sljedeće utvrđenje:</p> <p>„Kao mjera propisano je donošenje novog zakonodavnog okvira kako bi se omogućilo elektroničko pokretanje poslovanja, odnosno poslovnog nastana. Pokretanje poslovanja bit će moguće u tri dana kroz manji broj koraka i uz minimalni trošak osnivanja, čime bi se poslovni sektor rasteretio za barem 70% suvišnih administrativnih troškova pokretanja poslovanja.“</p> <p>Uzimajući za primjer Veliku Britaniju točno je da su neposredni troškovi osnivanja trgovačkih društava manji nego je to slučaj u državama kod kojih postoji povjerenje u sudski registar.</p> <p>Međutim, upravo zato su troškovi trajnog poslovanja veoma visoki u odnosu na većinu sistema građanskog prava, gdje je jednostavan i obično vrlo isplativ izvod iz sudskog registra dovoljan da pruži sve neophodne informacije koje se u Velikoj Britaniji moraju pribaviti svaki put prije svake značajne poslovne transakcije. Na potencijalnim poslovnim partnerima je da od stručnih savjetnika prikupe informacije i da utvrde da li su točne tvrdnje njihovih poslovnih partnera o njihovom identitetu, zakonskom postojanju i valjanosti ovlaštenja za zastupanje. Oni nemaju drugog izbora, nego su primorani tražiti potvrde o bonitetu i urednom poslovanju, pravna mišljenja i druga sredstva dubinske analize (due diligence).</p> <p>Ovi dokumenti se ne izdaju s trajnim učinkom, nego se svaki put iznova izrađuju kada je relevantna transakcija u pitanju, svaki put po novim naknadama, dok je u sustavima koje proklamiraju povjerenje u sudski registar za provjeru tih podataka dovoljno zatražiti izvadak iz samog registra, i to po vrlo povoljnim naknadama.</p> <p>U Velikoj Britaniji taj vid pravnih mišljenja košta između 2.000 i 5.000 £, a potvrda o bonitetu između 15 i 50 £. Utvrđivanje ovlasti za zastupanje i punomoći između 150 i 300 £. Iz svega je vidljivo da su troškovi trajnog poslovanja veoma visoki u odnosu na većinu sistema</p>	
--	---	--

građanskog prava, a da se dalje ne elaborira, i da se ti troškovi ponavljaju svaki put kada se ulazi u potencijalne poslovne odnose.

Očigledno je da zakonodavac zanemaruje i izgledno povećanje troškova države koje će nastati povećanjem broja sporova uzrokovanim slabljenjem povjerenja u sudski registar. S druge strane otvaranjem registra otvara se mogućnost razvoja sive ekonomije i slabljenja fiskalnih prihoda države s osnove neplaćenog poreza.

Upravo zbog toga ističemo da zakonodavac, iako to proklamira u uvodnom dijelu nacrtu Prijedloga Zakona, opravdanje za promjene ne može pronaći u europskim propisima, niti u rasterećenju poslovnog sektora.

Naime, i kod europskog zakonodavca postoji svijest o različitim modelima uvođenja elektroničkih procedura uz uvažavanje postojećih pravnih tradicija.

S druge strane, ovakav prijedlog zakona ne bi pridonio niti rasterećenju poslovnog sektora od administrativnih troškova, već bi, naprotiv, povećao administrativne troškove.

PRIJEDLOZI KOMORE

Hrvatska javnobilježnička komora svesrdno podržava daljnju informatizaciju postupaka i u njoj je spremna sudjelovati.

Također, podržavamo osnivanje trgovačkih društava na daljinu bez punomoćnika, međutim smatramo da radi kompleksnosti procedura navedeno treba ograničiti na osnivanje d.o.o. ili j.d.o.o. s jednim osnivačem i jednim direktorom/članom uprave. Naime, sudjelovanjem više osnivača sami odnosi u društvu postaju složeniji, te je stoga potrebno uključivanje treće osobe, koja će kroz svoju savjetodavnu ulogu doprinijeti ostvarivanju prave volje osnivača, radi koje su krenuli u poduhvat osnivanja društva. Na taj način štiti se i interes države i svih trećih osoba koji će stupiti u poslovne odnose s novo osnovanim trgovačkim društvom.

Ujedno ističemo da je Komora za javne bilježnike prethodnih godina razvila središnju aplikaciju za poslovanje (eNotar), te se voljna, kao što je to do sada činila, uključiti u sve projekte koji za cilj imaju uvođenje digitalnih alata i procedura. Tehničko rješenje za elektroničko podnošenje prijave za upis u sudski registar već postoji na nacionalnoj razini (e-tvrtka) i javni bilježnici od 2007. godine aktivno sudjeluju i podnose elektroničke prijedloge u sudski registar. Trenutno se gradi novi informacijski sustav START, te je Komora u prvotnim planovima bila uključeni u izgradnju sustava i počela nadograđivati svoju platformu

eNotar za komunikaciju sa sustavom START. Pri tome smo predlagali da se informacijski sustav izgradi po austrijskom modelu. Komora i dalje ostaje kod tog prijedloga, te iskazuje svoju zainteresiranost da kao dionik bude uključena u realizaciju projekta START.

Republika Austrija je Saveznim zakonom izmijenila Zakon o društvu s ograničenom odgovornošću i Zakon o javnom bilježništvu, te Zakon o elektroničkoj javnobilježničkoj ispravi o osnivanju Bundesgesetz, mit dem das GmbH-Gesetz und die Notariatsordnung geändert werden, Elektronische Notariatsform-Gründungsgesetz. Austrijski model se oslanja na sigurne videokonferencijske sustave kojima je fizička udaljenost stranke od javnog bilježnika prevladana. Ovo je vrlo napredno tehničko rješenje koje zasigurno predstavlja jedno od najmodernijih dostignuća na svom području. Austrijsko iskustvo je vrijedno pažnje i Hrvatska javnobilježnička komora zainteresirana je za implementaciju sličnih rješenja. U tom smislu se stavljamo na raspolaganje kao institucija koja bi osigurala odgovarajuća tehnička rješenja. Alternativno, ekonomičnije rješenje moglo bi biti da videokonferencijski sustav bude zamijenjen pisanim kontaktom stranke putem odgovarajućeg sigurnog elektroničkog sredstva komunikacije s javnim bilježnikom.

Pored zakonodavnih ciljeva predviđenih Prijedlogom direktive, ovako ustrojena platforma mogla bi poslužiti i u slučajevima kada stranke nemaju ili ne žele koristiti odgovarajući elektronički potpis sukladno eIDAS uredbi. Stranke bi ovjerenom punomoći sukladno čl. 173. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima ili putem punomoći dane na zapisnik neposredno javnom bilježniku mogle ovlastiti javnog bilježnika da poduzme sve potrebne radnje u ime i za račun osnivača putem nove platforme.

Javni bilježnik pri tome može kao i do sada poslužiti kao one-stop-shop, kojem stranke podnose zahtjev da za njih sastavi, ili kojem podnose zahtjev za potvrdu elektroničke isprave koju su prethodno same sastavile uz pomoć obrazaca. Time je očuvana savjetodavno - preventivna uloga javnih bilježnika i ostvaren cilj iz čl. 13.f st. 4. t. a-f Direktive o upotrebi digitalnih alata i postupaka u pravu društava, odnosno rasterećen sud od neuredno ispunjenih prijava za upis, a u konačnici osigurano javno povjerenje u sudski registar prema državnim nadležnim tijelima, ali i prema drugim državama članicama. Pored opće pravne sigurnosti, ovo pitanje ima i političku dimenziju ugleda Republike Hrvatske u

Europskoj uniji. Naime, važna je okolnost činjenica da neuredne prijave koje budu odbijene, mogu ulaganjem pravnog lijeka prerasti u postupke pred Sudom Europske unije protiv Republike Hrvatske. Ponovo ukazujući na primjer usporedbe zemljišnih knjiga i sudskog registra skrećemo pozornost na važnost odgovarajuće stručne podrške sastavljanjem javnih isprava. Istovjetnost potpisnika će pritom biti potvrđena elektroničkim sredstvom identifikacije u smislu čl. 13.b st. 1. t. a i b Prijedloga direktive prije nego javni bilježnik sastavljen ili zaprimljen i ispitano ispravu prosljedi nadležnom Sudu i drugim tijelima u smislu čl. 4. st. 1 Zakona o javnom bilježništvu.

Smatramo da bi preuzimanjem takvog rješenje iz države koja pripada istom pravnom krugu bilo primjerenije daljnjem razvoju na području prava društava u Republici Hrvatskoj.

Također, Komora u načelu podržava promjenu načina upisa djelatnosti u sudski registar, odnosno smanjenje obveza društva da za svaku promjenu djelatnosti mijenja društveni ugovor ili izjavu osnivanju. Međutim, smatramo da za to nije potrebno uvoditi novi poslovni registar, već bi se isto, kao i do sada moglo upisivati u sudski registar, uz redefiniranu proceduru.

PRESJEK OSNOVNIH PRIMJEDBI PO ČLANCIMA

Na kraju u nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima dajemo kratki presjek članaka i instituta za koje smatramo da će utjecati na smanjenje pravne sigurnosti, omogućiti zloupotrebe, te slabiti povjerenje u istinitost upisa u sudski registar:

- upisivanje predmeta poslovanja u poseban registar kojeg vodi Hrvatska gospodarska komora, i to na način da se upis pojedine djelatnosti za koje je zakonom propisano da se mogu obavljati na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela (suglasnost za početak rada), može provesti prije pribavljanja suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela;
- ukidanje zakonske obaveze da se u sudski registar upisuju promjene društvenog ugovora, tvrtke i sjedišta, predmeta poslovanja društva, stupanje novoga člana u društvo, prestanak članstva u društvu, te promjene ovlasti za zastupanje društva. Postavlja se pitanje koji podaci će onda biti vidljivi u sudskom registru, i na koji način će zainteresirana stranka doći do tih podataka;
- napuštanje kvalificirane forme za sastav društvenog ugovora i izjave o osnivanju;
- uvođenje elektroničkog osnivanja trgovačkog

	<p>društva na daljinu bez punomoćnika, kao i daljnja mogućnost promjena akata takvih društva bez savjetovanja stranaka o njihovim pravima i obvezama. Navedeno je zamijenjeno zakonskom presumpcijom u samom tekstu nacrtu prijedloga zakona;</p> <ul style="list-style-type: none"> - u tekstu nacrtu prijedloga Zakona nije jasno na koji će se način utvrđivati istovjetnost stranke kada se društvo osniva na daljinu bez punomoćnika; - omogućavanje osnivanja putem ovlaštenih tijela gdje se ostavlja mogućnost nadriparstvu; - omogućavanje da se ulozi u d.o.o. i j.d.o.o. mogu unijeti u roku od godinu dana od upisa društva u sudski registar, što je dvojbena osnove zaštite vjerovnika, te se redefinira postojeće razgraničenje između društava kapitala i društava osoba, a postavlja se i pitanje koje tijelo će kontrolirati jesu li ulozi uplaćeni, i koje će biti sankcije ako ulozi nisu uplaćeni; - zakon predviđa da javne isprave izdaju osobe i tijela koje posebnim propisom nemaju javne ovlasti. <p>Želimo istaknuti i činjenicu koja u obrazloženju Nacrta prijedloga Zakona nije niti spomenuta, ali u raspravama uopće nije dvojbena. Sam postupak osnivanja trgovačkog društva nikada nije ocjenjen problematičnim, niti u pogledu učinkovitosti, niti zadovoljstvu korisnika i države, koja djelovanjem javnih bilježnika i sudova ima sređen javni registar. Postupak je brz i učinkovit, te bi uz dodatno propisivanje elektroničkih procedura bio još i brži.</p> <p>Pravi problemi postoji u daljnjim radnjama i procedurama do samog pokretanja poslovanja. Tu se slažemo, ima prostora za napredak.</p> <p>Smatramo da bi ovako usvojen nacrt prijedloga Zakona doveo do urušavanja jednog dobrog sustava te uveo hibridno rješenje s vidljivim negativnim dalekosežnim posljedicama za pravosudni sustav i društvo kao cjelinu. Stoga apeliramo na predlagatelja da razmotri gore navedenu argumentaciju i usvoji načelni prijedlog Komore da se reformske akcije usmjere na uvođenje digitalnih alata i procedura koje bi uvažavale germansko-kontinentalnu tradiciju sustava prava društava u Republici Hrvatskoj. Građanin, investitor, vjerovnik, poduzetnik, državna tijela i pravni profesionalci sada mogu zatražiti povijesni izvadak iz sudskog registra i doznati sve što ih se tiče o nekom trgovačkom društvu, to koristiti u poslovnim aktivnostima i transakcijama ili za svoje osobne potrebe. Svi se pouzdamo u te podatke bez dodatnog razmišljanja i s to pravom, upravo radi</p>		
--	---	--	--

		preventivnog djelovanja i rada ona tri stupa o kojima priča akademik Barbić. Tome ne bi bilo tako ako se usvoji ovakav tekst Nacrta prijedloga Zakona.		
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA	AmCham pozdravlja izmjene u prijedlogu Zakona o sudskom registru i Zakona o trgovačkim društvima kojima se smjera komunikaciju sa sudskim registrom primarno omogućiti elektroničkim putem. Očekujemo da će se na ovaj način značajno ubrzati postupci pred registrom i umanjiti administrativno opterećenje gospodarstva. Daljnju digitalizaciju registra AmCham je kao prijedlog iznio i u stajalištu koje adresira upravo temu rada sudskog registra. Stajalište sadrži i dodatne prijedloge za unaprjeđenje postojećeg sustava te je dostupno na sljedećem linku: https://www.amcham.hr/storage/upload/doc_library/preporuke_za_povecanje_ucinkovitosti_rada_sudskog_registra_164837.pdf	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Jedan od osnovnih ciljeva koji se namjerava postići ovim izmjenama je olakšanje i ubrzanje postupka osnivanja društva uz pomoć modernih tehnologija, čime će doći do administrativnog rasterećenja gospodarstva.
Mira Grbac	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA	Ovaj komentar je nastao evaluacijom pojedinih normi predloženog Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o sudskom registru te sumiranjem određenih negativnih pojava vezanih uz uvođenje sustava neposredne elektroničke registracije trgovačkih društava (osnivanje bez punomoćnika), ali i predloženih izmjena i dopuna kod posredne elektroničke registracije (osnivanje uz sudjelovanje punomoćnika). U komentaru su citirani određeni dijelovi rada autora Grbac M. i Grbac A. "Javni bilježnik i elektroničko osnivanje društava s ograničenom odgovornošću", Javni bilježnik, broj 44, HJK, Zagreb (2017), str. 19-31. U slučaju kada bi naš zakonodavac prihvatio predložene izmjene i dopune kojima bi bilo omogućeno osnivanje trgovačkih društava bez punomoćnika (na daljinu), ali i u situaciji kada bi se osnivanje vršilo uz sudjelovanje punomoćnika: javnih bilježnika odvjetnika, drugih ovlaštenih osoba i tijela predviđa se da bi mogli nastati sljedeći problemi: <ul style="list-style-type: none"> • Problem lažnih identiteta ili krađe identiteta koji lako nastaje u situacijama kada nema fizičke autentifikacije koji je u današnje vrijeme digitalizacije progresivno rastući problem, a mogao bi se povećati neposrednom elektroničkom registracijom. • Nemogućnost pouzdanog utvrđivanja identiteta i u situacijama kada isti nije ukraden, npr. dijeljenje elektroničkog identiteta između više osoba. • Elektroničkim se putem ne može utvrditi postojanje mana volje, vidjeti nečiji izraz lica ili govor tijela pa bi se tako registracija mogla obaviti primjenom prijetnje i/ili prisile nad određenom 	Odbijen	Ne radi se o konkretnim prijedlozima, već o općenitim komentarima. Ovim zakonom se želi potaknuti poduzetništvo olakšanim, bržim i jednostavnijim osnivanjem trgovačkih društava, a zlorababe koje su moguće ne smiju biti zapreka svim onim koji trgovačka društva osnivaju u dobroj vjeri. Kontrola zakonitosti i istinitosti cijelog procesa bit će omogućena autentifikacijom osoba vjerodajnicama visoke sigurnosne razine. Nadalje, predmetom poslovanja članovi društva određuju interno kako društvo treba poslovati i putem čega žele da se ostvaruje cilj društva te se

	<p>osobom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemogućnost pružanja pravne pomoć i davanja pravnih savjeta nekoj stranci u elektroničkom pravnom prometu prilikom neposredne elektroničke registracije. • Kod neposredne elektroničke registracije znatno je umanjena mogućnost preventivnog pravosuđa. Štetne posljedice i mogući sudski postupci ne nastaju (ili nastaju u znatno manjoj mjeri) u situacijama kada u osnivanju trgovačkih društava sudjeluju javni bilježnici. • Minorizacija sadržajne i formalne vjerodostojnosti i autentičnosti osnivačkog akta društva kao javne isprave. Ispuštanjem kogentnog oblika osnivačkog akta društva uz jamstvo evidentiranja sastavljača, kao kvalificirane i nadležne osobe koja stoji iza takve isprave svojim imenom, zvanjem i odgovornošću za štetu, pogodovalo bi sivoj ekonomiji i nadripisarstvu i stvaranju pretpostavki za činjenje raznih zlouporaba. • Nesigurno formalno-pravno ustanovljeno zaleđe određenog trgovačkog društva može u poslovnim procesima iziskivati potrebu za dodatnim osiguranjima i sklapanjem pravnih poslova čime bi se štitila prava i jamčilo ispunjenje obveza ugovornih strana. • Mogućnost pojave pranja novca i financiranja terorizma. • Moguće narušavanje ekonomske stabilnosti države koja bi u uvjetima olakšanog protoka neprovjerenoga kapitala postala ne samo gospodarski ugrožena, već i sigurnosno nestabilna. • Negativan utjecaj na političku, ekonomsko-gospodarsku i sigurnosno-pravnu sliku Republike Hrvatske u svijetu i na njezinu privlačnost prema stranim ulaganjima i kapitalu. • Problem razlikovanja trgovačkih društava osnovanih bez punomoćnika od društava osnovanih posrednom elektroničkom registracijom. Moguće je da bi društva osnovana bez punomoćnika u pravnom prometu predstavljala subjekte u koje se polaže „manji stupanj povjerenja“. • Ekstrakcijom upisa predmeta poslovanja trgovačkih društava u drugi (poslovni) registar kojeg bi vodilo tijelo (Hrvatska gospodarska komora) različito od sudskog registra još bi se više potakla disperzija osnovanosti i vjerodostojnosti poticanja i ubrzanja rada poduzetništva, a tako i koherentnosti poslovnih procesa povezanih sa određenim promjenama u trgovačkim društvima. <p>Analizirajući prethodno istaknute činjenice, koje bi</p>	<p>predlaže da predmet poslovanja (osim kod dioničkog društva) članovi društva utvrđuju posebnom odlukom čime će se znatno olakšati naknadna promjena djelatnosti jer članovi mogu donijeti odluku da mijenjaju (dopunjuju) djelatnosti kojima će se trgovačko društvo baviti, ne moraju mijenjati društveni akt već je dovoljno da novu izjavu o predmetu poslovanja dostave poslovnom registru i zatraže upis promjene djelatnosti. Potreba za pružanjem pravne pomoći i davanjem pravnih savjeta prilikom osnivanja društva na daljinu smanjena je, s obzirom na to da ove tipove društva moguće osnovati na temelju obrazaca koji su sastavni dio ovih zakona, pa je za pretpostaviti da će osoba koja se namjerava baviti poduzetništvom moći razumijeti i ispravno popuniti obrazac.</p>
--	---	--

		<p>prouzročila neposredna elektronička registracija, postavlja se pitanje tko bi i na koji način jamčio da Republici Hrvatskoj i njezinim sudionicima pravnog prometa neće biti nanesena imovinska šteta kao posljedica pravne nesigurnosti koju sa sobom nosi osnivanje trgovačkih društava bez dosljedne kontrole? Dakle, u budućnosti bi se moglo dogoditi upravo ono što se želi izbjeći neposrednom elektroničkom registracijom, što bi moglo rezultirati srozavanjem pravne sigurnosti i načela povjerenja u registar u cjelini te u društva upisana u njega. Zato je prijeko potrebno naći primjerenu dozu očuvanja kontrole nad osnivanjem trgovačkih društava sveobuhvatnim procesom posredne elektroničke registracije. Recentno vrlo dobro zakonodavno rješenje jamči vitalizaciju na papiru postavljenih normi u obliku javne isprave čiji se sadržaj smatra istinitim i autentičnim što dovodi do širenja pravne sigurnosti i ekspanzije brzih i jednostavnih procesa elektroničke registracije. U takvoj dobroj konstrukciji nema mjesta multipliciranju nadležnosti osnivanja društava pod okriljem raznih ovlaštenika. Uloga stručnih i verziranih osoba u osnivanju trgovačkih društava elektroničkim putem uz autentifikaciju istovjetnosti potpisnika, jamstvo vjerodostojnosti osnivačkih akata i pravnu pomoć je neizostavna. Po uzoru na određene države germanskog pravnog kruga (Austrija i Njemačka) dugogodišnju dobru poslovnu praksu trebalo bi dodatno unaprijediti (npr. dostavu dokumentacije u papirnatom obliku ukinuti) te registarski postupak u potpunosti digitalizirati.</p>		
HRVOJE MARKOVINOVIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA	<p>Primjedbe na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima</p> <p>Nacrt prijedloga Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima upućen je u e-savjetovanje te se ovim putem očitujemo o predloženim izmjenama i dopunama. Izmjene i dopune Zakona o trgovačkim društvima inicirane su u prvom redu radi transponiranja odredbi Direktive 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara (dalje u tekstu: Direktiva 2017/828 ili samo Direktiva). Izmjene i dopune, međutim, sežu daleko preko onoga što je potrebno učiniti da bi se odredbe Direktive transponirale u hrvatski pravni sustav.</p> <p>Promotri li se Nacrt Prijedloga ZID ZTD, glavne novine koje se njime predlažu mogu se podijeliti u</p>	Prihvaćen	<p>Prvenstveno se napominje kako su prof.dr.sc. Petar Miladin i dr.sc. Hrvoje Markovinović članovi Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima te su predmetne primjedbe raspravljene tijekom savjetovanja te u većem obimu prihvaćene. Prihvaća se: - dorađene su odredbe kojima se transponira Direktiva</p>

	<p>sljedeće šire cjeline: (i) izmjene uvjetovane transponiranjem odredbi Direktive 2017/828, (ii) izmjene koje se odnose na ukidanje statusa trgovca pojedinca, (iii) izmjene koje se odnose na osnivanje društava na daljinu i elektroničkog komuniciranja, (iv) izmjene koje se odnose na navođenje podataka koji se u pojedinim, zakonom predviđenim slučajevima, upisuju u sudski registar, (v) izmjene koje se odnose na mogućnost izdavanja materijaliziranih dionica, (vi) izmjene koje se tiču likvidacije trgovačkih društava, (vii) izmjene koje se tiču predmeta poslovanja, (viii) izmjene koje se tiču uspostave poslovnog registra, (ix) izmjene koje se odnose na osnivanje društva kapitala bez unosa temeljnog kapitala prilikom osnivanja, (x) izmjene koje se odnose na sastav nadzornog odbora dioničkog društva, (xi) brisanje odredbe Zakona o vrijednosti predmeta spora o pobijanju odluka glavne skupštine dioničkog društva.</p> <p>U nastavku se iznose primjedbe na predložene izmjene i dopune ZTD-a.</p> <p>Općenit osvrt na predložene izmjene Neke od predloženih izmjena na idejnoj razini valja pozdraviti. To, dakako, vrijedi u pogledu transponiranja odredbi Direktive 2017/828. Riječ je, uostalom, o obvezi Republike Hrvatske pa na načelnoj razini u ovom pogledu nema mjesta prigovorima. Na idejnoj razini valja pozdraviti i odredbe kojima se predviđa elektroničko komuniciranje, što je na tragu modernih tehnoloških kretanja. Konačno, na idejnoj razini može se bez većih zamjerki prihvatiti i da se izmjenama i dopunama Zakona dokine status trgovca pojedinca. U tom pogledu valja primijetiti da je riječ o vrsti trgovca koji se u praksi iznimno rijetko susreće pa se postavlja pitanje opravdanosti i svrsishodnosti postojanja ovog oblika trgovca pored svih ostalih oblika u kojima je moguće realizirati poduzetnički pothvat.</p> <p>S druge strane, neke od predloženih izmjena upitne su već i s vrijednosnog stajališta. To, primjerice, vrijedi za odluku da se dokine mogućnost izdavanja dionica u materijaliziranom obliku, ili za odluku da se omogući tzv. likvidacija društva bez likvidacije. Problematizirati se po toj osnovi može i neke druge od predloženih izmjena. No, neovisno o tome je li riječ o načelno dobroj, ili upitnoj izmjeni postojećeg koncepta, konkretni nacrt prijedloga ZID ZTD manjkav je na mnogim razinama. Neka od predloženih rješenja protivna su samim temeljima na kojima počivaju određeni tipovi trgovačkih društava; druga se ukazuju kao nekonzistentne i parcijalne intervencije u postojeći</p>	<p>2017/828</p> <ul style="list-style-type: none"> - prihvaćene su primjedbe koje se tiču nekonzistentnosti i proturječnosti nekih odredbi zakona te su predmetne odredbe doručene - odustaje se od ukidanja mogućnosti izdavanja materijaliziranih dionica - dionička društva izuzeta su od skraćenog postupka likvidacije trgovačkih društava - u potpunosti su prihvaćene primjedbe u vezi s predmetom poslovanja i uspostavom poslovnog registra - odustalo se od mogućnosti osnivanja društva kapitala bez unosa temeljnog kapitala prilikom osnivanja - izmijenjene su odredbe koje se odnose na sastav nadzornog odbora dioničkog društva - odustalo se od brisanja odredbe članka 363.a Zakona te se predlaže izmijeniti istu odredbu u skladu s primjedbom.
--	---	---

zakonski tekst; a treća su primjer ozbiljnih nomotehničkih propusta. Gotovo da nema odredbe Nacrta prijedloga ZID ZTD kojoj se ne može uputiti ozbiljna primjedba po nekoj od ovih osnova. Pored toga, ako se već i prihvati da je potrebno implementirati određena rješenja u pravni sustav hrvatskog prava društava, tada je potrebno, kako bi se zamišljene ideje sustavno i konzistentno implementirale, dodatno intervenirati u čitavom nizu zakonskih odredbi. Krnje intervencije, koje ne zahvate u sve odredbe koje bi u tom slučaju valjalo izmijeniti, dovest će do pravne nesigurnosti.

Zaključiti valja da je ovaj Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima potrebno ozbiljno doraditi, a sve kako bi se izbjegla nesustavna rješenja koja će se negativno odraziti na pravnu sigurnost i konkurentnost hrvatskog gospodarstva.

Primjedbe na pojedine od predloženih izmjena

(i) izmjene uvjetovane transponiranjem odredbi Direktive 2017/828

Iako je potrebno transponirati odredbe Direktive 2017/828, primjedbe valja uputiti načinu na koji je to učinjeno. U Nacrt prijedloga ZID ZTD samo su preuzete odredbe Direktive, a da se pritom nije sustavno razradilo pojedina pravno-tehnička rješenja. Na mjestima na kojima Direktiva prepušta državama članicama da implementiraju određena adekvatna rješenja, to je napravljeno površno i paušalno, ne vodeći računa o tome da se zakonom predvide rješenja koja se kasnije doista mogu i provesti, odnosno da se predvide jasni mehanizmi kako će se neka prava kasnije doista i ostvariti.

Da bi se Direktiva optimalno transponirala potrebno je manjim dijelom intervenirati i u Zakon o tržištu kapitala, o čemu se treba voditi računa već prilikom unošenja izmjena u Zakon o trgovačkim društvima.

Prilikom transponiranja odredbi Direktive bilo bi korisno konzultirati rješenja koja su u tom pogledu primijenjena u nama usporedivim pravnim sustavima.

Potrebno je značajno izmijeniti i doraditi odredbe kojima se transponira Direktiva. Nomotehnički je neprihvatljivo da se pojmovi definiraju nejasnim upućivanjem na daljnje izvore. Treba težiti nomotehničkim rješenjima u kojima su odredbe pisane na način da je adresatima razumljivo što se želi propisati. U tom smislu valja izbjegavati nepotrebno definiranje pojmova „u smislu (ovog)

zakona". Koristiti se valja pojmovima koji su razumljivi i koji imaju jasno značenje u pravnom kategorijalnom sustavu. Ako je već nužno u iznimnim slučajevima definirati značenje nekog pojma, tada to valja činiti u propisu u kojem se taj pojam koristi, a ne tako da se u tom propisu upućuje na daljnje propise kojima se pojedini pojmovi pojašnjavaju. Adresatima je u tom slučaju nemoguće razumjeti propis što dovodi do pravne nesigurnosti.

(ii) izmjene koje se odnose na osnivanje društava na daljinu i elektroničkog komuniciranja, Na načelnoj razini dvojbeno je hoće li osnivanje trgovačkih društava na daljinu polučiti pozitivne učinke po hrvatsko gospodarstvo, ili će dovesti do toga da se u pravnom i poslovnom prometu pojave subjekti koji će biti osnivani naprečac, bez odgovarajućeg sustava pravne pomoći i kontrole. Da pojednostavljivanje postupka osnivanja trgovačkih društava nema uvijek samo pozitivne učinke potvrđuju i iskustva s jednostavnim društvima s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.). Često su ta društva osnivana naprečac, ponekad i iz posve pogrešnih motiva (poput ostvarivanja prava na potporu za samozapošljavanje i sl.). Sve to dovelo je do toga da su ova društva u visokom postotku nelikvidna, velik broj ih je prezadužen, često opterećen i poreznim dugom kojeg nisu u stanju podmiriti, a članovi često priželjkuju da ih nikad nisu ni osnovali. Sve to pokazuje da olako upuštanje u poduzetničku aktivnost vrlo često generira čitav niz problema za pravni sustav i gospodarstvo. Može se očekivati da i omogućavanje osnivanja društava na daljinu dovede do sličnih učinaka.

Pritom se treba imati u vidu da trenutna iskustva pokazuju kako je trgovačko društvo već i sada moguće jednostavno i brzo osnovati, i da prava zapreka započinjanju obavljanja neke gospodarske aktivnosti nije u fazi osnivanja trgovačkog društva, već u fazi naknadnog prikupljanja raznovrsnih potvrda i suglasnosti, odnosno podnošenja čitavog niza raznovrsnih administrativnih prijava. Upravo to predstavlja istinsku barijeru obavljanju gospodarske djelatnosti i otežava upuštanje u poduzetnički pothvat. Toga nedovoljno stručno obrazovani osnivači trgovačkih društava u pravilu nisu svjesni pa im je prijeko potrebna stručna pomoć, primjerice upućivanjem na opasnosti, dugotrajne posljedice koje proizlaze iz njihove odluke da osnuju društvo i dr. Dobitak na brzini osnivanja

	<p>trgovačkog društva na daljinu bez sudjelovanja profesionalaca je s obzirom na sadašnju brzinu djelovanja registarskog suda beznačajan u odnosu na opasnosti i posljedice koje prijete. Uz to treba napomenuti da se s obzirom na nepoznavanje vrlo kompleksnog prava društava osnivačima-laicima otvara široko područje za djelovanje nadripisara jer se ne može očekivati da bi netko tko nije dobro upućen u te stvari mogao bez nečije stručne pomoći biti svjestan rizika kojima je izložen a i bez teškoća poduzeti za to potrebne radnje. Očit je nerazmjer koristi koja se želi postići i štete koja može nastati. Želi li se olakšati poslovanje i ojačati konkurentnost čini se daleko važnijim osigurati da jednom osnovano trgovačko društvo može u kratkom vremenu i uz jednostavnu proceduru prikupiti/podnijeti sve što mu je potrebno za uredno poslovanje. U tom bi smislu bilo korisno osigurati da se pribavljanje tih odobrenja i podnošenje tih prijava može realizirati „na daljinu“. To bi tada trebalo osigurati i u pogledu društava koja se osnivaju redovnim putem – uz sudjelovanje javnih bilježnika čijom se uključenošću u postupak osnivanja osigurava da temeljni akti trgovačkog društva budu zakoniti, da odražavaju pravu volju osnivača, da se osnivači ne upuštaju olako (uz daljinsko osnivanje čak i na pametnom telefonu, često i u euforičnom trenutku) u osnivanje trgovačkog društva. Uključenjem javnih bilježnika u postupak osnivanja trgovačkih društava omogućava se osnivačima da promisle žele li doista osnovati trgovačko društvo (i kakvo bi ono trebalo biti). Govoreći jezikom prava potrošača, osigurava im se pravna pomoć i omogućuje tzv. „cooling off“ period. Sve to nije zanemarivo, uzme li se u obzir da jednom osnovano trgovačko društvo stječe samostalnu (pravnu) osobnost, tj. postaje zaseban subjekt odvojen od svojih članova, i ne može tek tako prestati postojati.</p> <p>Međutim, sve ako se i prihvati da je osnivanje trgovačkih društava na daljinu pravopolitički cilj koji treba ostvariti, konkretna pravnotehnička rješenja koja su primijenjena u Nacrtu valja izmijeniti. Naime, teško se oteti dojmu da su pojedina rješenja posljedica prilagođavanja sustavnih rješenja prava društava nekim tehničkim mogućnostima. Umjesto toga potrebno je očuvati sustav, a tehnička rješenja prilagoditi pravnom sustavu i rješenjima koja su u njemu sadržana. U protivnom se zbog posve beznačajnih razloga narušava sustav, što dovodi u pitanje i njegovo uredno funkcioniranje.</p>		
--	--	--	--

	<p>(iii) izmjene koje se odnose na navođenje podataka koji se u pojedinim, zakonom predviđenim slučajevima, upisuju u sudski registar Nacrt prijedloga ZID ZTD sadrži čitav niz odredbi kojima se iz ZTD-a uklanjaju odredbe koje su predviđale koji se podaci u pojedinim slučajevima upisuju u sudski registar, odnosno koje su određivale sadržaj upisa. Iz ponuđenog obrazloženja slijedi zaključak da je razlog tome što materiju upisa uređuje Zakon o sudskom registru.</p> <p>Takav je pristup pogrešan. Naime, Zakon o trgovačkim društvima krovni je propis u čijoj je nadležnosti odrediti koji se podaci i kada upisuju u sudski registar. Odredbe tog Zakona upućene su trgovačkim društvima kao adresatima i one su relevantne za određivanje što se ima upisati u registar. Zakon o sudskom registru ima drugu funkciju – njime se ustrojava sudski registar i propisuje postupak upisa. Navođenje podataka koji se u taj registar upisuju u tom propisu ima više svrhu pravilnog ustroja tog registra, a tek podredno služi tome da se subjektima upisa propišu obveze upisa određenih podataka. Stoga treba izmijeniti sve odredbe koje u Nacrtu idu za time da se iz ZTD-a izbace podaci o sadržaju upisa i/ili o sadržaju prijave.</p> <p>Pored toga treba dodati kako su predviđene izmjene nekonzistentne i proturječne, odnosno prilikom izmjena Zakona učinjeni su brojni propusti. Samo primjera radi može se navesti sljedeće: odredbom čl. 32. ZID ZTD brisana je odredba čl. 189. ZTD, ali je propušteno intervenirati u sve one odredbe u kojima se u Zakonu kasnije upućuje na primjenu odredbe čl. 189. ZTD, primjerice u odredbi čl. 189.a, odredbi čl. 303., te odredbi čl. 533. ZTD. Pritom valja napomenuti kako ovi propusti dovode do neusklađenosti hrvatskog prava s pravnom tečevinom EU. Ovakvih propusta ima u Nacrtu više.</p> <p>(iv) izmjene koje se odnose na dokidanje mogućnosti izdavanja materijaliziranih dionica Nacrtom se predviđa dokidanje mogućnosti da se dionice izdaju kao vrijednosni papiri u obliku isprave. Predviđaju se i pravila kako postojeće dionice (bilo da glase na ime, bilo da glase na donositelja) koje su izdane kao isprave o dionici pretvoriti u nematerijalizirane vrijednosne papire. Uvodno valja reći kako u praksi dionice u najvećem broju slučajeva i jesu izdane kao nematerijalizirani vrijednosni papiri. Primjeri da su dionice izdane kao vrijednosni papiri u obliku</p>		
--	---	--	--

isprave o dionici (bilo da glase na ime, bilo da glase na donositelja) iznimno su rijetki (ako uopće više i postoje), i teško da postoji više od svega nekoliko društava u kojima postoje takve dionice. I u tim slučajevima pravo je društva autonomno odlučiti da se isprave o dionicama zamijene nematerijaliziranim dionicama. Pitanje zamjene isprava o dionicama nematerijaliziranim vrijednosnim papirima nema neku veliku društven u važnost.

Postavlja se, stoga, pitanje čemu prisiljavati dioničare koji (u ovim izoliranim slučajevima) da dionice koje su izdane kao isprave zamijene nematerijaliziranim dionicama, čak i u situacijama u kojima oni to iz bilo kojeg razloga ne žele? Tim više što hrvatski pravni sustav (usporediti odredbe Zakona o tržištu kapitala) dozvoljava stranim pravnim subjektima da svoje dionice koje su izdane kao isprave o dionicama uvrste na domaće tržište kapitala, pa i da ih imobiliziraju u središnjem depozitoriju. Kako opravdati ovakvu razliku u položaju domaćih dioničkih društava naspram onih stranih?

Uostalom, i s ustavnopravnog aspekta ispravnije je prepustiti privatnopravnoj autonomiji društva i njegovih dioničara da sami odlučuju o svojim pravima, pa i o načinu kako će dionice biti izdane kao vrijednosni papiri. Na taj se način ne ugrožavaju stečena prava, a sve zbog zanemarivog broja dionica koje su izdane kao isprave.

Predviđene izmjene, osim na načelnoj razini, trpe prigovore i u pogledu načina kako je predviđena zamjena materijaliziranih dionica nematerijaliziranim. Ako se već ide za time da se materijalizirane dionice zamijene nematerijaliziranim, tada postupak zamjene treba rezervirati samo za slučaj kada društvo intervenira u temeljni kapital (povećava ga ili smanjuje), odnosno kada se dionice spajaju. Intervencije koje idu za time da se pojedinačne isprave o dionici zamjenjuje nematerijaliziranom dionicom kad se amortizira (pojedina) isprava o dionici, ili kad se povlači pojedina isprava o dionici, ili kad se oštećena isprava o dionici treba zamijeniti, ili u sličnim slučajevima koji bi doveli samo do zamjene pojedine dionice onom nematerijaliziranom, nisu prihvatljive sa stajališta pravne sigurnosti jer bi se društva našla u situaciji da im je dio dionica izdan kao isprave, a dio je izdan u obliku nematerijaliziranih vrijednosnih papira. Takvim se rješenjem pored toga društvima nameću i neprihvatljivo visoki troškovi jer bi troškove središnjeg depozitorija i nematerijaliziranih dionica morali podmirivati čak i

	<p>onda ako bi samo jedna jedina dionica bila nematerijalizirana.</p> <p>(v) izmjene koje se tiču likvidacije trgovačkih društava Nacrtom se predviđa prestanak društva „bez likvidacije“ na način da članovi društva koje prestaje postojati daju izjavu kako društvo nema nepodmirenih obveza, uz posljedicu da sami odgovaraju za obveze društva ako se naknadno pokaže da su postojale neke nepodmirene obveze. Društvo bi se u tom slučaju brisalo iz registra, a imovina rasporedila među članovima. Ovakvo rješenje nije ni u kojem slučaju prihvatljivo za dionička društva. U njima može biti veliki broj dioničara, volatilitnost dionica može biti velika što izaziva teškoće pri utvrđivanju tko je i u koje vrijeme dioničar koji mora dati propisanu izjavu za koju možda kao pravni laik nije ni svjestan mogućih posljedica. Što je s regresom i prema kome ako kasnije neki od dioničara podmiri neku obvezu? To može dovesti do velikog broja parničnih postupaka, prouzročiti pravnu nesigurnost, nepotrebno opteretiti sudove. No, i u slučaju likvidacije drugih društava ovakvo rješenje nepotrebno dovodi do pravne nesigurnosti. Ovim se rješenjem otvara mogućnost da članovi društva među sobom raspodijele imovinu društva čak i kad su svjesni postojanja obveza društva. Time se imovina društva izmiče strogim pravilima o raspolaganju imovinom društva, pa i računovodstvenim pravilima o evidentiranju imovine i svih transakcija s njom. Tako se olakšavaju zlouporabe koje članovi mogu nakon toga poduzeti u pogledu imovine koja im je u postupku ovakve „likvidacije“ pripala, a njihova formalnopravna odgovornost neće značiti puno u takvim slučajevima. Usvoji li se predloženo rješenje valja računati s povećanjem zlouporaba u slučaju prestanka društva, a da pritom nije razvidno koje prednosti se ovim rješenjem ostvaruju. Rok od godine dana u kojem se prema sadašnjem rješenju imovina društva ne može podijeliti članovima služi zaštiti vjerovnika društva. Interes članova da se što prije domognu imovine društva nije toliko značajan da bi se pretpostavio zaštititi vjerovnika.</p> <p>(vi) izmjene koje se tiču predmeta poslovanja i uspostave poslovnog registra Nacrtom se predlažu značajne izmjene u pogledu upisa predmeta poslovanja, kao i uspostava poslovnog registra kojeg bi vodila Hrvatska gospodarska komora i u koji bi se upisivao predmet poslovanja.</p>		
--	--	--	--

Upis predmeta poslovanja i problemi koji se s tim u vezi u praksi javljaju posljedica su u prvom redu nekritičkog unošenja posebnih pravila o predmetu poslovanja u posebne propise kojima se uređuju određene djelatnosti. Umjesto da se posebna pravila o predmetu poslovanja eventualno rezerviraju samo za slučaj kada je riječ o subjektima koji obavljaju neku reguliranu djelatnost, za registriranje koje je potrebno ishoditi prethodno odobrenje nadležnog regulatora, široko se raširila praksa da se posebnim propisima zahtijeva upis točno određene djelatnosti u sudski registar. Takvo je stanje neprihvatljivo i treba ga izmijeniti. No, problem nije moguće riješiti na način kako se to predviđa u nacrtu. Uređenje ovog problema zahtijeva širu zakonodavnu inicijativu i usklađeno interveniranje u niz posebnih propisa. Što se tiče pravila o upisu predmeta poslovanja u Zakonu o trgovačkim društvima, svako rješenje valja udovoljiti kriterijima jednoobraznog uređenja za sva trgovačka društva. Bilo bi neopravdano da se za različite tipove društava uvode različita pravila. Takav bi pristup narušavao sustav i nepotrebno ga usložnjavao.

Upis predmeta poslovanja ne smije se vezati uz Nacionalnu klasifikaciju djelatnosti. Riječ je o administrativnoj/statističkoj razdiobi djelatnosti koja se već u ranijem političkom sustavu pokazala kao zapreka gospodarstvu. Primjena Nacionalne klasifikacije djelatnosti vratila bi nas u vrijeme Zakona o udruženom radu kada je bila korištena jedino iz ideoloških razloga stvaranja osnovnih organizacija udruženog rada. Tada je bila dominantna za stvaranje pravnih osoba i od tada već desetljećima napuštena. Uostalom, i sam Zakon o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti izričito navodi da ona ne može biti osnova za određenje prava i obveza fizičkih i pravnih osoba. Njezino ponovno uvođenje kao kriterija za upis predmeta poslovanja samo dodatno opterećuje gospodarstvo i ograničava slobodu poduzetništva. Umjesto toga, pravila o određivanju i upisu predmeta poslovanja treba dodatno pojednostaviti. U tom bi smislu valjalo dopustiti da se predmet poslovanja upisuje i nekom općom formulom poput „svaka dopuštena djelatnost za obavljanje koje nije potrebno posebno odobrenje“ ili sl.

U pogledu poslovnog registra u kojem bi se upisivali podaci o predmetu poslovanja valja reći sljedeće. Pravna tečevina zahtijeva da se podaci učine dostupnima u jednom središnjem registru. U tom smislu podaci o predmetu poslovanja moraju biti dostupni u sudskom registru. Rješenje prema kojem bi se podaci o predmetu poslovanja

upisivali u separatom registru bilo bi dijelom protivno pravnoj tečevini, a sasvim sigurno protivno najboljoj praksi o evidentiranju i publicitetu registarskih podataka za gospodarske subjekte.

Pored toga, nametanje obveze upisa određenih podataka u još jedan paralelni registar, predstavljalo bi dodatno opterećenje za gospodarstvo. Umjesto toga, bilo bi korisno ustrojiti poslovni registar koji bi funkcionirao na dobrovoljnoj osnovi i u kojem bi subjekti imali mogućnost navesti odnosno putem kojeg bi mogli publicirati i one podatke za koje to zakon ne propisuje, ali za koje smatraju da bi bilo korisno da budu dostupni javnosti. Podaci upisani u taj registar ne bi imali publicitetni učinak prema trećima, odnosno ne bi bili službeni podaci u svrhu stjecanja prava subjekata upisa. Također, u mjeri u kojoj bi se vođenje takvog registra povjerilo HGK moglo bi se ovlastiti HGK da u tom registru prikuplja podatke iz javnih registara (primjerice, sudskog registra, zemljišnih knjiga, katastra, središnjeg depozitorija i sl) te da putem svoje mreže regionalnih komora izdaje ovjerene izvode iz tih registara.

Ustroj ovako koncipiranog poslovnog registra valja predvidjeti izmjenama Zakona o sudskom registru, a ne izmjenama Zakona o trgovačkim društvima.

Tome treba dodati da iz uloge predmeta poslovanja proizlazi kako bi njegovo upisivanje u registar koji nije sudski uskratilo zainteresiranim osobama sudsku zaštitu. Za upise u registar koji nije sudski a koji bi vodio HGK primjenjivao bi se upravni postupak a ne sudski. Trgovačko društvo ima cilj koji se ostvaruje predmetom poslovanja. Članovi društva određuju predmet poslovanja a u slučaju da dođe do spornih stanja, primjerice da registar iz bilo kojeg razloga odbije upis članovi društva neposredno ili putem organa društva koji je za to ovlašten ne bi imali sudsku zaštitu a to je protivno odredbi čl. 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kojom se jamči sudska zaštita.

(vii) izmjene koje se odnose na osnivanje društva kapitala bez unosa temeljnog kapitala prilikom osnivanja

Unos temeljnog kapitala prilikom osnivanja trgovačkog društva jedan je od temelja na kojima počivaju društva kapitala. Primarna je funkcija temeljnog kapitala da se preko sudjelovanja u temeljnom kapitalu određuju prava članova društva. Pored toga, funkcija je temeljnog kapitala

	<p>da osobe koje se upuštaju u poslovni pothvat osnivanjem društva kapitala, i koje posljedično uživaju pogodnost neodgovornosti za obveze toga društva, unesu u taj poslovni pothvat dio svoje imovine i time preuzmu imovinski rizik za ne/uspjeh tog poslovnog pothvata. Na preuzimanju imovinskopravnog rizika počiva ideja o neodgovornosti za obveze društva koje se osniva. Publiciranjem temeljnog kapitala pored toga pokazuje se i prema trećima koliki su rizik za uspjeh poslovnog pothvata članovi društva preuzeli.</p> <p>Omogućavanje osnivanja društva kapitala bez uplate uloga uvelike narušava ovaj koncept. Nacrtom prijedloga ZID ZTD predviđa se da bi se društvo moglo osnovati i bez uplate temeljnog kapitala, s time da bi se preuzeti ulog trebao uplatiti u određenom roku nakon osnivanja društva. Kroz vrijeme do potpune uplate uloga članovi društva bi cijelom svojom imovinom odgovarali za ukupne obveze (ne samo svoje) po osnovi uplate temeljnog kapitala.</p> <p>Takvim se rješenjem narušavaju temeljni koncepti na kojima počivaju društva kapitala, a hrvatsko pravo udaljava se od onoga što je u svijetu jasni standard i pravilo. Pritom je teško naći opravdanje za ovakvu zakonodavnu intervenciju. U svjetlu činjenice da je društvo kapitala moguće osnovati i s temeljnim kapitalom od svega 10 kuna nije jasno zašto se otvara mogućnost da se društvo osniva bez ikakve uplate. Teško je vjerovati da bi oslobađanje od uplate čak i ovako malog iznosa mogla potaknuti gospodarstvo, ili polučiti bilo kakav pozitivan učinak.</p> <p>Dodatni je problem što se zamišljeno rješenje odnosi i na unos stvari i/ili prava na ime uplate uloga u društvo. Slučajevi kada se ulog u društvo uplaćuje unosom stvari i/ili prava predstavljaju posebni rizik sa stajališta potencijalnog oštećenja vjerovnika društva i/ili preostalih članova društva. Upravo stoga su takve uplate uloga podvrgnute posebnim pravilima. Značajnu ulogu u tome ima i sud koji prilikom osnivanja društva ocjenjuje jesu li ispunjene propisane zakonske pretpostavke, a ovlašten je (ako posumnja) i dodatno provjeriti odgovara li vrijednost onoga što se unosi u društvo preuzetoj obvezi na uplatu uloga. Rješenje kojim bi se dopustilo da se društvo osniva, a da se pritom ne unose stvari i prava, narušilo bi ovu kontrolnu ulogu suda.</p> <p>(viii) izmjene koje se odnose na sastav nadzornog odbora dioničkog društva Propisivanje dodatnih kriterija koje moraju ispunjavati neki članovi nadzornog odbora</p>		
--	---	--	--

	<p>dioničkog društva predstavlja nepotrebno ograničenje slobode poduzetništva. Pored toga, predviđeni kriteriji su nejasni i arbitrarni, a izazvat će i dodatne poteškoće u provedbi jer će se u slučaju izbora osoba koje nisu hrvatski državljani teško utvrditi ispunjava li pojedina osobe spomenute uvjete. Odredba je još jedan primjer administrativnog zadiranja u gospodarstvo. Takvom se odredbom dodatno umanjuje konkurentnost hrvatskog gospodarstva. Pored toga, ona nije nikakva garancija da bi se time osigurala kvaliteta u nadziranju. Kvaliteta nadzora osigurava se inzistiranjem na kvalitetnoj provedbi revizije i odgovornosti za propuste u reviziji. Ili eventualno, propisivanjem da određeni subjekti moraju ustrojiti revizorski odbor ili revizorsku komisiju nadzornog odbora. Naročito nije prihvatljiv prijedlog da osoba koja je prihvatila izbor (u tekstu pogrešno piše imenovanje) a ne ispunjava propisane uvjete ne bi mogla kasnije u sporu za naknadu štete pričinjene društvu dokazivati da je primijenila pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika. To u neku ruku slični srednjevjekovnoj davno napuštenoj teoriji o formalnom dokazivanju. Riječ je o civilizacijskom pitanju.</p> <p>(xi) brisanje odredbe Zakona o vrijednosti predmeta spora o pobijanju odluka glavne skupštine dioničkog društva.</p> <p>Predlaže se brisanje odredbe čl. 363.a Zakona o vrijednosti predmeta spora o pobijanju odluke glavne skupštine (skupštine) društva kapitala. To se obrazlaže činjenicom da se Zakonom o parničnom postupku to uređuje. Takva tvrdnja ne odgovara stvarnosti. Odredbe o tome ovdje nisu primjenjive jer se odnose na druge tipove parnica. Baš zbog toga je u Zakonu predviđena posebna odredba koja odgovara rješenju predviđenom u pravu uzoru za izradu Zakona. Njezino brisanje dovelo bi do opasnosti da sudovi počnu određivati vrijednost predmeta spora prema iznosu temeljnog kapitala društva čime bi se zbog velikog izlaganja troškovima ograničavalo male dioničare da ostvaruju svoje upravljačko pravo.</p> <p>Slijedom svega navedenog, valja zaključiti kako Nacrt prijedloga ZID ZTD valja temeljito izmijeniti. Ideje koje se žele implementirati valja u propis unijeti tako da budu uklopljene u sustav, i usklađene s preostalim institutima koji se Zakonom uređuju. Treba očuvati i povezanost hrvatskih rješenja s pravom uzorom jer se na taj način dugoročno osigurava stabilnost pravnih rješenja iz područja prava društava. Konkretni nomotehnički prijedlozi za izmjene Nacrta</p>		
--	---	--	--

		<p>prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima uputit će se izravno u radnu skupinu Ministarstva.</p> <p>S poštovanjem,</p> <p>Prof. dr. sc. Petar Miladin</p> <p>Prof. dr. sc. Nina Tepeš</p> <p>Prof. dr. sc. Hrvoje Markovinović</p>		
<p>Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova</p>	<p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLEDICE DONOŠENJA ZAKONA</p>	<p>Poštovani/e,</p> <p>Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova dostavlja svoje mišljenje vezano uz Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (Nacrt).</p> <p>Naime primjedba Pravobraniteljice odnosi se na čl. 248. a važećeg Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine, broj 111/1993, 34/1999, 121/1999, 52/2000, 118/2003, 107/2007, 146/2008, 111/2012, 125/2011, 68/2013, 110/2015), koji govori o sukobu interesa i koji glasi:</p> <p>„(1) Član uprave ne može bez suglasnosti nadzornog odbora sudjelovati u odlučivanju ili sklapanju pravnog posla ako:</p> <p>1) je zastupnik po zakonu, zakonski zastupnik, prokurist ili punomoćnik druge ugovorne strane,</p> <p>2) mu je druga ugovorna strana ili zastupnik po zakonu, zakonski zastupnik, prokurist ili punomoćnik druge ugovorne strane srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kojeg stupnja, a u pobočnoj liniji do drugog stupnja ili mu je bračni drug, izvanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja, bez obzira na to je li brak prestao ili nije, ili je posvojitelj ili posvojenik druge ugovorne strane, njezina zastupnika po zakonu, zakonskog zastupnika, prokurista ili punomoćnika,</p> <p>3) vezano uz pravni posao o kojem se odlučuje ili se sklapa postoji sukob interesa između člana uprave i društva.</p> <p>(2) Bez obzira na to sudjeluje li u odlučivanju ili sklapanju pravnog posla, član uprave mora o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka odmah obavijestiti ostale članove uprave i nadzorni odbor, te u obavijesti navesti sve relevantne činjenice o prirodi svojeg odnosa s drugom ugovornom stranom te svoju procjenu postojanja sukoba interesa.</p> <p>(3) Ako član uprave postupi protivno dužnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 248. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.“</p>	<p>Primljeno na znanje</p>	<p>Navedeni članak nije predmet izmjena. Napominje se kako se svi propisi moraju tumačiti u smislu organskih zakona. Drugim riječima, spomenuta odredba ZTD-a znači upravo ono što Pravobraniteljica predlaže, i bez potrebe da se to izrijekom navodi u zakonu. Pojavi li se takva diskriminacija u praksi, postoje odgovarajući mehanizmi zaštite.</p>

Pravobraniteljica uočava kako citirani čl.248.a st.1.toč.2. propisuje kako član uprave ne može bez suglasnosti nadzornog odbora sudjelovati u odlučivanju ili sklapanju pravnog posla ako mu je druga ugovorna strana ili zastupnik po zakonu, zakonski zastupnik, prokurist ili punomoćnik druge ugovorne strane, između ostaloga, bračni drug te izvanbračni drug, i to bez obzira na to je li brak prestao ili nije.

Međutim u navedenoj odredbi se ne spominju bivši izvanbračni drugovi kao niti sadašnji i bivši životni partneri te neformalni životni partneri.

U kontekstu navedenog Pravobraniteljica ukazuje na relevantne odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova, Zakona o suzbijanju diskriminacije te Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola, a koji zakoni su po svojoj pravnoj prirodi organski zakoni. Naime odredbe ostalih zakona moraju se tumačiti sukladno onome što propisuju organski zakoni koji su po svojoj pravnoj prirodi viši pravni akti.

Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 82/08, 69/17) u čl.6.st.3. propisuje:
„Zabranjuje se diskriminacija na temelju spolne orijentacije.“

Čl.6.st.2. istoga zakona propisuje: „Zabranjuje se diskriminacija na temelju bračnog i obiteljskog statusa.“

Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/08, 112/12) u čl.1.st.1. propisuje:
„Ovim se Zakonom osigurava zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.“

Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj 92/14) u čl.2. govori o pojmu životnog partnerstva te glasi: „Životno partnerstvo je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola sklopljena pred nadležnim tijelom u skladu s odredbama ovoga Zakona.“

Čl.3.st.1. govori o pojmu neformalnog životnog

		<p>partnerstva te glasi: „Neformalno životno partnerstvo je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola, koje nisu sklopile životno partnerstvo pred nadležnim tijelom, ako zajednica traje najmanje tri godine i od početka je udovoljavala pretpostavkama propisanim za valjanost životnog partnerstva.“</p> <p>Dakle iz navedenih odredbi jasno proizlazi kako su životno partnerstvo i neformalno životno partnerstvo zajednice obiteljskog života.</p> <p>Čl.6.st.3. Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola glasi: „Zabranjen je svaki oblik diskriminacije, izravne i neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta.“</p> <p>Imajući u vidu navedeno, Pravobraniteljica predlaže da se Zakon o trgovačkim društvima uskladi sa gore navedenim zakonima na način da se kao članovi/ice obitelji priznaju sadašnji i bivši životni partneri te neformalni životni partneri, kao i bivši izvanbračni drugovi.</p> <p>Slijedom navedenog, predlaže se da čl.248a st.1.toč.2. Zakona o trgovačkim društvima glasi: ... 2) mu je druga ugovorna strana ili zastupnik po zakonu, zakonski zastupnik, prokurist ili punomoćnik druge ugovorne strane srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kojeg stupnja, a u pobočnoj liniji do drugog stupnja ili mu je životni partner, neformalni životni partner, bračni drug, izvanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja, bez obzira na to je li izvanbračna zajednica, brak, životno partnerstvo ili neformalno životno partnerstvo prestao ili nije, ili je posvojitelj ili posvojenik druge ugovorne strane, njezina zastupnika po zakonu, zakonskog zastupnika, prokurista ili punomoćnika,</p> <p>S poštovanjem, PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA Višnja Ljubičić, dipl. iur.</p>		
Porobija & Špoljari ć d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	<p>Podržavamo većinu predloženih izmjena koje idu za time da se olakša postupke osnivanja trgovačkih društava, no nejasno je sljedeće:</p> <p>Iako je omogućeno da se postupak osnivanja d.o.o./j.d.o.o. provodi u potpunosti bez potvrđivanja akata i dokumentacije od strane javnih bilježnika, nejasno je zašto isti princip nije primijenjen i na prijenose poslovnih udjela u tim</p>	Odbijen	Predložene izmjene kojima se uvodi osnivanje trgovačkih društava na daljinu bez punomoćnika zasnivaju se na ideji olakšavanja pokretanja poslovanja.

	ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, II.OCJEN A STANJA I OSNOVN A PITANJA KOJA SE UREĐUJ U ZAKONO M TE POSLJED ICE DONOŠE NJA ZAKONA	društvima, već je zadržana obveza da se poslovni udjeli mogu prenositi samo temeljem javnobilježničkog akta ili solemniirane isprave?		Napominje se da je za prijenos poslovnog udjela potreban oblik javnobilježničkog akta ili solemnizirane isprave kako bi se spriječile eventualne zlouporabe. S druge strane, predloženim izmjenama se otvara mogućnost da osobe na daljinu uz pomoć sredstava elektroničke komunikacije u kontaktu s javnim bilježnikom ishode potrebne isprave, čime je u velikoj mjeri olakšan postupak prijenosa poslovnih udjela.
Gabriela Banić	NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, II.OCJEN A STANJA I OSNOVN A PITANJA KOJA SE UREĐUJ U ZAKONO M TE POSLJED ICE DONOŠE NJA ZAKONA	Poštovani, da li ste u odnosu na ovaj prijedlog konzultirali katedru za pravo društava Pravnog fakulteta? Naime u objašnjenju i prijedlogu zakonodavnog teksta očito je zanemarena činjenica da je osnivanje trgovačkog društva statusni akt koji se obavlja pred sudom. U prijedlogu izmjena Zakona o trgovačkim društvima, tog temeljnog akta koji čini okosnicu ostvarenja ustavnog prava slobode poduzetništva uočeno je temeljno nerazumijevanje pojma osnivanja društva, sudjelovanja sudbene vlasti u ostvarenju tog prava (navode se pojmovi kao što su "obavljanje svih potrebnih postupaka i formalnosti" zatim se spominje da se osnivanje društava obavlja putem servisa Vlade RH (sic!) za ubranu komunikaciju građana i poslovnih subjekata sa državnom upravom (sic!). Ovakav pristup izmjeni tako važnog zakona može predstavljati katastrofu prilikom provedbe i urušavanje cijelog niza instituta koji su definirani ZTD-om i drugim zakonima kojima je regulirana poduzetnička djelatnost. Molim Vas imajte u vidu da se registarsko načelo koje predstavlja jedan od temeljnih instituta prava društava oživotvoruje PRED SUDOM kao trećom polugom vlasti, a ne pred nekim registrima i servisima koji nemaju veze sa sudskom zaštitom. Svakako bi trebalo konzultirati stručnjake sa katedre za pravo društava, dakle struku prilikom pisanja prijedloga temeljnog zakona kojim se reguliraju statusna pitanja trgovačkih društava.	Primljeno na znanje	Tijekom izrade Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima konzultirana je katedra za pravo društava Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, čiji su predstavnici članovi Radne skupine koja je radila na tekstu Nacrta.

HGK	<p>NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, II.OCJEN A STANJA I OSNOVN A PITANJA KOJA SE UREĐUJ U ZAKONO M TE POSLJED ICE DONOŠE NJA ZAKONA</p>	<p>Vezano na članak 279. važećega Zakona, koji nije obuhvaćen NPZ-om, članice Udruženja banaka HGK ističu kako u praksi primjećuju da je odredba o podnošenju dokaza o posjedovanju udjela koja se mora odnositi na početak 21. dana prije održavanja skupštine zbujujuća jer nije jasno odnosi li se samo na dionice koje glase na donositelja ili dionice uvrštene na uređeno tržište, pa predlažu to jasno/nedvojbeno propisati. Ukoliko se navedeno odnosi samo na dionice koje glase na donositelja, predlaže se uvođenje tog instituta za sve dionice koje su uvrštene na uređeno tržište. Međutim, s obzirom na specifičnosti dionica koje glase na donositelje, predlaže se da rok za ostale dionice koje su uvrštene na uređeno tržište bude 10 dana prije održavanja skupštine. Na ovaj bi se način standardiziralo postupanja na tržištu te značajno olakšalo ispunjavanju zahtjeva iz Direktive (EU) 2017/828.</p>	Odbijen	<p>Odredbom članka 279. stavka 3. Zakona o trgovačkim društvima jasno je propisano kako se dokaz o posjedovanju udjela odnosi na početak 21. dana prije održavanja skupštine za sva dionička društva kod kojih su dionice uvrštene na uređeno tržište.</p>
Hrvatski Teleko m d.d.	<p>NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA</p>	<p>Smatramo potrebnim iznijeti opći stav o predloženim izmjenama novog Odsjeka 6a. kojim se predlaže implementirati Direktiva 2017/828 EU. Najveći problem je što se predlaže nekritičko implementiranje Direktive kroz prepisivanje njezinih odredbi, što je nometehnički pogrešno. No, još važnije, to je pogrešno i stoga jer Direktiva određuje opće smjernice i temeljne političke ideje koje, zatim, u zakonodavnom procesu, pojedina država članica razrađuje i prilagođava konkretnom pravnom, ekonomskom i političkom kontekstu. Direktna, nekritična i "gola" implementacije Direktive je pogrešna i put je prema pravnoj nesigurnosti, generiranju sporova, negativnoj poduzetničkoj klimi. Problem je tim veći ako se navedeno odnosi na ključni poduzetnički propis koji regulira statusne odnose, kao što je slučaj upravo ovdje, sa ZTD-om. Predlagatelj nije vodio računa o mogućim sporovima između dioničara koji su očekivana posljedica ovakvog pristupa koji ne razrađuje smjernice i ideje zadane Direktivom. Predlagatelj ne razmišlja i ne stavlja u životni kontekst predložene izmjene koje će otežati provođenje poslovnih politika u velikim dioničkim</p>	Prihvaćen	<p>Odredbe Nacrta kojima se implementira Direktiva 2017/828 su revidirane i nomotehnički dorađene.</p>

	MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA	društvima s velikim brojem dioničara, povezanih s nizom drugih društava, gdje se interesi društava majki i kćeri, dioničara, nužno moraju konsolidirati i uravnotežiti, no predložene izmjene ne idu za razumijevanjem i razumnom konsolidacijom tih interesa i međusobnih poslovnih, inter-grupnih politika već uvode nerazumljive vrijednosne sudove u prosudbi bitnih transakcija. Sve to remeti poduzetničku klimu, dakle postiže se suprotni efekt od temeljno željenog, te se unosi nepotrebna doza nesigurnosti u ionako nesiguran i neizvjestan pravni sustav. Stoga smatramo da je nužno potrebno da se predložena implementacija Direktive 2017/828 učini promišljeno, da se jasnije definiraju novi pojmovi koji se uvode u zakon, da se spriječi arbitrarnost tumačenja propisa i, posljedično, arbitrarnost sudovanja te da se smjernice iz spomenute Direktive prilagode životnoj i poduzetničkoj stvarnosti u RH. Apeliramo da propis bude jasan, razumljiv i svrhovit. Nažalost, ovaj cilj u postojećem prijedlogu zakona nije postignut, no nadamo se da ima dovoljno vremena i zakonodavne volje da se isti postigne.		
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 2.	Intencija predlagatelja je pojednostaviti postupak osnivanja podružnice. Pri tome su zanemareni aspekti forme i sadržaja same odluke. Na taj način se u potpunosti gubi esencija načela povjerenja u sudski registar.	Odbijen	Predloženim izmjenama izričito je propisana forma i sadržaj odluke.
Porobija & Špoljari ć d.o.o.	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM	Što se događa sa trgovačkim društvima koja su već upisana prije stupanja na snagu izmjena ovog zakona, gdje ima prilično mnogo situacija da su društva s istim tvrtkama upisana kod različitih registarskih sudova. Da li će se u ovom slučaju primjenjivati načelo vremenskog važenja zakona (tj. dosadašnji upisi su valjani i ostaju valjani) ili je namjera da dođe do usklađenja s novom odredbom zakona? Ako je namjera ovo drugo, onda je takvo što potrebno urediti prijelaznim i završnim odredbama ovog zakona.	Odbijen	Odredbom članka 31. Zakona o trgovačkim društvima daje se zaštita prava imatelju ranije prijavljene tvrtke da zatraži brisanje tuđe tvrtke, čak i na području drugog suda. Nema potrebe dodatno normirati.

	DRUŠTVI MA, Članak 5.			
Porobija & Špoljari ć d.o.o.	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 8.	<p>Ova odredba će stvoriti mnogobrojne probleme, i smatramo da je bespotrebno restriktivna iz više razloga:</p> <p>1. Iako je namjera zakonodavca da izmijeni pravila o predmetu poslovanja (tj. djelatnostima) na način da se predmet poslovanja više ne upisuje u sudski registar, svejedno je u čl. 13. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima ostavljena obveza da se u tvrtci društva naznačuje predmet poslovanja društva. Takva dihotomija uvelike umanjuje smisao promjene sustava u pogledu predmeta poslovanja - u slučaju da, npr. društvo značajno mijenja predmet poslovanja (npr. iz proizvodne u uslužne djelatnosti), ono u tom slučaju to vrlo lako učini u odnosu na upisane djelatnosti (kod poslovnog registra), ali svejedno mora mijenjati tvrtku društva jer ona više ne odražava predmet poslovanja - a to uključuje izmjenu društvenog ugovora, itd... Dakle, gubi se smisao pojednostavljenja bez da se i obveza naznake predmeta poslovanja ukloni iz sadržaja tvrtke društva. Također, što i nije nebitno, u većini komparativnih zakonodavstava EU se ne traži naznaka predmeta poslovanja u tvrtci društva, upravo iz razloga što je danas česta i uobičajena pojava da društva kroz svoje postojanje mijenjaju predmete poslovanja ovisno o situaciji na tržištu i ciljevima osnivača.</p> <p>Naravno, iznimka od gore navedenoga je situacija u kojoj se posebnim propisom traži da društva koja obavljaju pojedine regulirane djelatnosti imaju u svojoj punoj tvrtci naznačen predmet poslovanja (npr. odvojena društva, turističke agencije i sl.)</p> <p>2. Iako je donekle razumljivo da je dosadašnja odredba čl. 19. st. 2. ZTD izazivala zabune i različita tumačenja pojedinih sudova, ovakva izmjena kakva je predložena u čl. 8. ovog zakona je po našem mišljenju nepotrebna i samo komplicira postupak osnivanja.</p> <p>Za početak, nejasno je da li bi se ona primjenjivala samo pro futuro tj. da li bi dosadašnje skraćene tvrtke ostale zakonite, ili se očekuje od društava da usklade svoje skraćene tvrtke s novim pravilima (u kojem slučaju je potrebno predvidjeti nekakve rokove usklađenja u prijelaznim i završnim odredbama)?</p>	Prihvaćen	Odredbe o skraćenoj tvrtci se ne mijenjaju.

		<p>Nadalje, ovakva odredba onemogućuje trgovačkim društvima da, iako koriste punu tvrtku u poslovanju, imaju i tzv. trade name, koji se kod nas upisuje kao skraćena tvrtka, a koji je vrlo često skraćena ili akronim pune tvrtke, kao što je to slučaj kod tvrtki Jadranski naftovod - JANAF (skraćena), Tvornica duhana Rovinj - TDR (akronim), itd. pod kojim skraćenicama odnosno akronimima su ta društva općepoznata i lakše im je koristiti te oznake u svakodnevnom poslovanju (pa čak ih i zaštititi kao intelektualno vlasništvo). S obzirom da nije predviđeno da društva mogu zasebno u poslovnom ili drugom registru registrirati svoj trade name odnosno "trgovačko ime" pod kojim će poslovati, već je obveza da društva posluju pod tvrtkom ili skraćenom tvrtkom, to će uzrokovati potencijalne velike probleme pojedinim društvima kojima je upravo cilj imati punu "opisnu" tvrtku i skraćenu "trgovačku" tvrtku bez da bilo koji način doprinese pravnoj sigurnosti.</p> <p>Ako je cilj ove izmjene da se lakše pretražuju društva u sudskom registru po skraćenoj tvrtci, tada je možda bolja opcija da se u sustavu pretraživanja web-stranice sudskog registra omogući ta opcija, a ne da se mijenjaju uvjeti za određivanje skraćene tvrtke koji će u budućnosti dodatno zakomplicirati stvari i otežati započinjanje (ili čak i nastavak) poslovanja.</p> <p>S obzirom na to, prvi prijedlog u svezi ove odredbe jest da se u ovaj zakon unese članak 5.a (ili drugačije označen) koji glasi: U članku 13., u stavku 1. iza riječi: "predmeta poslovanja društva" briše se točka i dodaje se: "ako je tako određeno posebnim propisom."</p> <p>Nadalje, naš prijedlog teksta čl. 8. ovog zakona glasio: U članku 19. stavak 2. se mijenja i glasi: "(2) Skraćena tvrtka mora sadržavati ključni dio pune tvrtke društva po kojem se ona razlikuje od drugih tvrtki na tržištu ili može biti sastavljena u obliku skraćene odnosno akronima pune tvrtke društva. U svakom slučaju skraćena tvrtka mora sadržavati naznaku oblika društva iz čl. 13. stavka 2. ovoga Zakona i mora udovoljavati svim uvjetima za razlikovanje tvrtki iz ove glave Zakona." Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi: "(4) Trgovačko društvo može imati samo skraćenu tvrtku."</p>		
Jelena Čuvelja	IV. NACRT	Smatram da ne bi trebalo ukloniti obavezu naznake predmeta poslovanja u tvrtki društva, a	Prihvaćen	Prihvaća se. Odredbe o skraćenoj

k	PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 8.	skraćenu tvrtku bi mogla imati samo ona društva kod kojih se iz samog imena može razabrati predmet poslovanja. Uz to u čl. 13 st. 1,ZTD je i dalje ostala obaveza označivanja predmeta poslovanja pa ostaje nejasno je li zakonodavac namjeravao ukloniti iz tvrtke predmet poslovanja ili nije		tvrtci se ne mijenjaju.
Jelena Čuveljak	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 12.	Predložena formulacija je potpuno nejasna što je očito rezultat nastojanja zakonodavca da izbjegne formulacije o upisu predmeta poslovanja odnosno djelatnosti u sudski registar.	Prihvaćen	Odredba članka 12. Nacrta je nomotehnički dorađena.
Gabriela Banić	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 13.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti je zastarjela, nije u funkciji, zatim se uređivanjem na način kako je to opisano u st. 4. narušava ustavno načelo slobodne poduzetništva (osim u slučajevima gdje postoji restrikcija, a koji su zasebno regulirani). NKD nikako ne može biti podloga za uređenje djelatnosti. Već sad poduzetnici imaju probleme kada osnivaju obrte čijih djelatnosti nema u NKD (koja također ne bi trebala biti primjenjiva niti pri osnivanju obrta!), nadležne osobe moraju smišljati pod što da podvedu pojedine djelatnosti da bi odobrili osnivanje. Gospodo, molim Vas da se osvjestite i počnete razmišljati tako da olakšate, a ne otežavate poduzetništvo. Sloboda poduzetničke djelatnosti znači da se može obavljati svaka djelatnosti osim one koja je zabranjena ili ograničena. Svakako se to treba uzeti u obzir i ovaj prijedlog zakona dobro izmijeniti kako ne bi nastupile neugodne posljedice koje će se opet morati "popravlјati" novim izmjenama zakona.	Primljeno na znanje	Predmet poslovanja može se odrediti slobodnim unosom djelatnosti, dok NKD služi za statističko praćenje.

Jelena Čuveljak	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 13.	Uz st. 1. - Predmet poslovanja trgovačkog društva ne utvrđuje se izjavom nego općim aktom trgovačkog društva, odnosno društvenim ugovorom izjavom ili statutom društva, Osim toga društva se osnivaju na temelju ugovora, izjave, odluke o osnivanju ili statuta koje sklapaju odnosno donose osnivači Svi osnivači a ne samo njihov dio koji predstavlja broj glasova potrebnih za izmjene i dopune općih akata odlučuju još u fazi preddruštva o tome kojim će se predmetom poslovanja baviti njihovo društvo	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Predmet poslovanja trgovačkog društva utvrđivati će se odlukom članova društva, osim kod dioničkog društva, gdje se predmet poslovanja utvrđuje statutom.
Jelena Čuveljak	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 13.	St. 4. - Predmet poslovanja ne može se utvrđivati izborom razreda djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Tako se izjasnila struka i pravna književnost još u prošlom stoljeću i zbog toga je izvorni tekst ZSR bio mijenjan. Nacionalna klasifikacija djelatnosti – NKD2 je klasifikacija svih ekonomskih djelatnosti RH i koristi se za prikupljanje, upisivanje, obradu, objavu i diseminaciju statističkih podataka. Također se koristi i za razvrstavanje poslovnih subjekata (pravnih i fizičkih osoba) kao i za vođenje poslovnog registra. Registar poslovnih subjekata vodi Državni zavod za statistiku (DZS) na temelju Zakona o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.), i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007 (NN, br. 55/16. i 35/18.) Državni zavod za statistiku, a ne trgovačka društva, razvrstava poslovne subjekte i dijelove poslovnih subjekata prema NKD-u	Prihvaćen	Prihvaća se. Predmet poslovanja može se odrediti slobodnim unosom djelatnosti, dok NKD služi za statističko praćenje.
HRVATSKA JAVNO BILJEŽNIČKA KOMORA	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA	U odnosu na članak 13., 14. i 15. predloženih izmjena i to članka 33., 34. i 35. ZTD-a, a koji se odnosi na upis predmeta poslovanja: Intencija predlagatelja je pojednostaviti postupak upisa djelatnosti u sudski registar, ali iz samog prijedloga nije jasno kako se to namjerava postići. Iz teksta Nacrta prijedloga Zakona proizlazi da će se osnovati dodatni registar u koji bi se upisivale promjene djelatnosti. Važno je naglasiti da se time u potpunosti mijenja dosadašnji način funkcioniranja sustava i otežava mogućnost kasnijih promjena, jer će umjesto jednog postojati dva registra. Nejasno je također što se događa s drugim posebnim zakonima koji propisuju pojedinačne djelatnosti (npr. Zakon o trgovini,	Djelomično prihvaćen	Predmet poslovanja može se odrediti slobodnim unosom djelatnosti, dok NKD služi za statističko praćenje. Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi

<p>MA, Članak 13.</p>	<p>Zakon o turizmu ili Zakona o zdravstvenoj zaštiti). Izmjenama članka 33. važećeg ZTD-a djelatnosti trgovačkog društva koje su do sada bile dio društvenog ugovora izdvajaju se u posebnu ispravu, vjerojatno radi lakših naknadnih izmjena ili dopuna. Smisao i svrhovitost ovakve odredbe je upitna budući od osnivača zahtjeva donošenje potpuno nove odluke čiji oblik nije određen niti odrediv. Oportunije bi bilo propisati da za izmjenu djelatnosti nije potrebno pristupiti izmjenama društvenog ugovora već bi se djelatnosti mijenjale na isti način kako je to sada propisano za promjenu osoba ovlaštenih za zastupanje. Utvrđivanjem predmeta poslovanja izborom razreda djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje: NKD) napušta se dugogodišnja praksa upisivanja djelatnosti sukladno zakonima koji reguliraju obavljanje tih djelatnosti. U pojedinim razredima NKD nalazi se više djelatnosti, od kojih je za neke potrebna dodatna suglasnost, dok za druge nije. Primjenom popisa djelatnosti iz NKD-a u praksi će doći do slučajeva da se pojedina trgovačka društva neće moći osnovati dok osnivači ne pribave suglasnosti za pojedine djelatnosti, iako im nije bila ni namjera baviti se tim djelatnostima. S ovakvim uređenjem biranja djelatnosti uvest će se potpuni nered u postupak osnivanja trgovačkih društava. U članku 34. st. 2. predloženih izmjena predviđeno je da se djelatnosti za koje je potrebna suglasnost mogu upisati u poslovni registar i prije dobivanja suglasnosti. Međutim u čl. 12. nacrta izmjena kojim se mijenja čl. 32. st. 3 ZTD-a propisano je između ostalog da „Za pojedine djelatnosti zakonom se može propisati da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se bez suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela kojim se odobrava obavljanje djelatnosti trgovačko društvo ne može upisati u sudski registar (suglasnost za osnivanje trgovačkog društva)“ čime se stvara kontradikcija unutar samog ZTD-a, jer se društvo bez suglasnosti na određene djelatnosti ne može niti osnovati, ali se one ipak mogu upisati iako društvo za koje se upisuju niti ne postoji. <p>Također, predlagatelj u početnim obrazloženjima doslovno tvrdi da: „predmet poslovanja ne bi trebao biti pravno relevantan za odnose s trećim osobama jer je posao sklopljen izvan toga valjan (u odnosima s trećima predmet poslovanja je važan samo ako se netko želi predstaviti u prometu što radi i čime se bavi). Predmet poslovanja važan je jedino u odnosima unutar društva da se može postupiti protiv onoga tko vodi poslove društva ako uđe u neki posao izvan toga</p>	<p>o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost.</p>
-------------------------------	--	---

		<p>pa nastane šteta. Predmetom poslovanja članovi društva određuju interno kako društvo treba poslovati i putem čega žele da se ostvaruje cilj društva.“ Smatramo da tako tumačenje svrhe upisivanja djelatnosti nije točno.</p> <p>Da se radi o podacima koji su bitni samo za odnose unutar društva djelatnosti se ne bi javno objavljivale u sudskom registru. Pored toga javno objavljene registrirane djelatnosti, koje je sudski registar odobrio i upisao, označavaju ne samo kojim djelatnostima se trgovačko društvo može baviti, već i kojim se djelatnostima ovlašteno baviti. Navedeno je osobito važno za fizičke i pravne osobe koje s trgovačkim društvima sudjeluju u pravnom prometu. Iz svega proizlazi da je predlagatelj u cijelosti odustao od načela povjerenja u sudski registar pa je isti kao takav nepotreban, a analogno tome onda je nepotreban i sam poslovni registar.</p>		
HRVAT SKA NAROD NA BANKA	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 14.	<p>Upozoravamo da bi uvođenje odredbe stavka 2. ovog članka bilo u koliziji s odredbama propisa iz nadležnosti HNB-a (primjerice, Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o platnom prometu, Zakona o elektroničkom novcu, Zakona o kreditnim unijama Zakona o deviznom poslovanju u odnosu na obavljanje mjenjačkih poslova). Navedenim je zakonima propisano da se usluge uređene njima mogu početi pružati tek nakon upisa u sudski registar, a da je upis usluge u sudski registar moguć tek po ishodu odobrenja HNB-a.</p> <p>Predloženo rješenje prema kojem bi se trgovačko društvo moglo upisati u sudski registar kao, primjerice, banka (članak 34. stavak 2.) bez ishoda prethodnog odobrenja HNB-a te prema kojem bi jedina sankcija (uz eventualnu prekršajnu odgovornost) bila ništetnost odredbe statuta tog trgovačkog društva smatramo neprihvatljivim i s aspekta zaštite potrošača, ali i s aspekta zaštite financijskog sustava Republike Hrvatske u cjelini. Slijedom navedenoga, predlažemo brisanje navedenih odredbi iz nacrtu Zakona o trgovačkim društvima te zadržavanje postojećeg uređenja prema kojem se određene vrste trgovačkih društava mogu upisati u sudski registar tek nakon ishoda odobrenja od nadležnog tijela.</p>	Prihvaćen	Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost. Dakle, upis primjerice banke u sudski registar i dalje neće biti moguć bez odgovarajuće suglasnosti.
Jelena Čuvelja k	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA	Zakonsko rješenje po kojem se predmet poslovanja upisuje u tzv poslovni registar potpuno je neprihvatljivo To stoga što upis predmeta poslovanja predstavlja upis osnovnih podataka o subjektu upisa nakon njegovog osnivanja u sudski registar, što se radi o konstitutivnom upisu nakon kojeg nastupaju	Prihvaćen	Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, a iznimno u glavnu

	MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 14.	pravni učinci, kakve učinke ne smije niti može imati nekakav poslovni registar koji vodi HGH bez javno pravnih ovlaštenja i mehanizama pravne zaštite.		knjigu sudskog registra, ako se radi o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost.
Jelena Čuvelja k	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 15.	Registar poslovnih subjekata Hrvatske gospodarske komore integrirana je baza podataka o svim trgovačkim društvima registriranim u Hrvatskoj. Kao najcjelovitiji izvor podataka Registar služi članicama HGK i njihovim (potencijalnim) poslovnim partnerima iz zemlje i inozemstva kod dobivanje niza podataka obuhvaćenih izvještajima izrađenim po različitim kriterijima. Navedeno ukazuje da upis poslovni registar HGK ni na koji način nema niti može imati iste učinke kao upis predmeta poslovanja u sudski registar.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Radi se o općenitom komentaru. Predmet poslovanja će se i dalje upisivati u sudski registar.
HRVAT SKA NAROD NA BANKA	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 15.	Vezano uz koncept prema kojem se predmet poslovanja više ne bi upisivao u sudski registar već u tzv. poslovni registar koji bi (prema članku 67.b stavku 1. nacрта ZID ZTD-a) vodila Hrvatska gospodarska komora, ukazujemo da je navedeni koncept, za razliku od trenutnoga, povezan s cijelim nizom nejasnoća. Primjera radi, što ako HGK odluči odbiti prijavu za upis neke djelatnosti u poslovni registar? Koje je značenje pravnog akta kojim se takav upis odbija, budući da HGK nije javnopravno tijelo, iako joj se (u skladu sa Zakonom o HGK) može povjeriti izvršavanje pojedinih javnih ovlaštenja? Koji su mehanizmi pravne zaštite na raspolaganju nezadovoljnom podnositelju prijave? Dok se ne razjasne ova i ostala sporna pitanja, predlažemo suzdržati se od izmjena postojećeg pravnog uređenja vezanog uz upis predmeta poslovanja.	Prihvaćen	Predmet poslovanja će se i dalje upisivati u sudski registar.
Gabriela Banić	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA	Stavak 1. - nije poslovnom registru nego sudskom registru.	Prihvaćen	Predmet poslovanja će se i dalje upisivati u sudski registar.

	MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 15.			
Gabriela Banić	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 19.	Predlažem da stavak 2. bude sadržan u Zakonu o sudskom registru.	Odbijen	Odredba članka 62. Zakona o trgovačkim društvima je općenita odredba o tome na koji način se podnose isprave na koje se poziva prijava za upis, dok je Zakonom o sudskom registru detaljno je uređen način postupanja suda u registarskim stvarima.
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 21.	U odnosu na članak 21. predloženih izmjena i to brisanja članka koji je uveden izmjenama NN 110/2015 i to posebno članka 64.: Ova izmjena koja je nastupila zadnjim izmjenama ZTD-a je bila revolucionarna jer je de facto uveden e-sustav poslovanja i objavljivanja odluka, te je pojeftinila provođenje promjena i objavljivanje oglasa. Brisanjem ovog članka u potpunosti se uvodi nesigurnost jer nije jasno kada određena odluka, odnosno rješenje, stupa na snagu, te koja je procedura žalbe na određenu odluku.	Prihvaćen	Prihvaća se.
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA	U odnosu na članak 22. predloženih izmjena i to uvođenje nove glave VI. POSLOVNI REGISTAR: Predlagatelj uvodi paralelni sustav uz već postojeći sudski registar koji izvršno funkcionira u našem pravnom poretku jer je pod kontrolom samih sudaca i ovlaštenih službenika sudskog registra. Važno je naglasiti kako upise u sudski	Prihvaćen	Prihvaća se. Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak,

	MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.	registar obavljaju isključivo ovlaštene osobe i kako zbog toga postoji sustavna kontrola upisa, a koja rezultira „načelom povjerenja u sudski registar“. Iz samog teksta Nacrta prijedloga zakona ne proizlazi kako se u novi registar djelatnosti upisuju podaci, zatim koji podaci se upisuju, te na kraju krajeva, tko i na koji način kontrolira upise.		čime će se administrativno rasteretiti poduzetnik, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost.
GONG	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.	<p>Upis djelatnosti u sudski registar sada nije moguć bez kontrolne uloge suda koji odbija upis u sudski registar tvrtke koja nije u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima i po službenoj dužnosti mora provjeriti jesu li sastojci tvrtke takvi da stvaraju zabludu u pogledu predmeta poslovanja trgovačkog društva.</p> <p>Gong smatra da se ukidanjem obveze upisivanja predmeta poslovanja u sudski registar javnosti uskraćuje transparentnost i jasnoća glede sastojka tvrtke u pogledu na predmet poslovanja. Istovremeno, ustroj i vođenje poslovnog registra te postupak upisa u poslovni registar tek bi trebali biti uređeni posebnim zakonom pa ostaje nejasno kako će se osigurati da tvrtke ne bi pružale usluge za koje nisu ovlaštene ili nazivom dovodile u zabludu vezano za usluge koje su ovlaštene pružati.</p> <p>Prije uvođenja ovako radikalne, i za transparentnost poslovanja potencijalno opasne izmjene u načinu registriranja Predmeta poslovanja smatramo nužnim razraditi i u proceduru javnog savjetovanja uputiti nacrt posebnog zakona koji će regulirati ustroj i vođenje te postupak upisa u poslovni registar.</p> <p>Pored toga, kao što poduzetnicima namjerava olakšati izmjene u predmetu poslovanja, zakonodavac bi na jednak način javnosti trebao omogućiti i olakšan pristup informacijama o izmjenama o predmetu poslovanja. Iz tog razloga Gong smatra nužnim Zakonom definirati i dostupnost podataka putem Internet servisa, tim prije što je ova usluga omogućena za preuzimanje i redovno ažuriranje drugih podataka iz sudskog registra.</p>	Djelomičn o prihvaćen	Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost. Pristup informacijama već je omogućen svima pod jednakim uvjetima putem internetske stranice sudskog registra, bez naplate.
Gabriela Banić	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA	<p>Poštovani, ovo nikako nije prihvatljivo, uvrštavati privatni registar i izdvajati statusni predmet u taj registar?</p> <p>Ovome ne može nikako biti mjesto u ZTD-u jer je u suprotnosti sa mnogo ustavnopravnih načela. Što struka kaže na ovo? Je li moguće da je ovakav nacrt zakona u javnoj raspravi?</p>	Prihvaćen	Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi

	MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.			o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost.
Jelena Čuvelja k	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.	Kada bi se predmet poslovanja i mogao upisivati u poslovni registar tada bi se upisani podaci trebali objavljivati na stranici na kojoj se objavljuju svi podaci tog registra, a ne na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar. Osim toga sustav sudskog registra osigurava da se svaki upisani podatak u sudski registar, pa tako i podaci o predmetu poslovanja, odmah javno objavljuje. Glede podataka koji se elektronički preuzimaju ili bilježe na internetskoj stranici registra određen je poseban postupak što je zakonodavac očito previdio.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
Jelena Čuvelja k	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.	čl. 67. c. - Ove odredbe nemaju nikakvog smisla ako zakonodavac uspije shvatiti da se i predmet poslovanja treba upisivati u sudski registar te da takvo upisivanje ne predstavlja nekakvo dodatno administrativno opterećenje za poduzetnike	Djelomič o prihvaćen	Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, čime će se administrativno rasteretiti poduzetnik, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost.
Jelena Čuvelja k	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA	67.d. - Učinak upisa u poslovni registar ni na koji način ne može biti isti kao upis u sudski registar	Prihvaćen	Prihvaća se.

	MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.			
HRVAT SKA NAROD NA BANKA	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.	Uvođenje koncepta poslovnog registra kojeg vodi HGK te upis predmeta poslovanja u njega predstavlja radikalnu promjenu u odnosu na zatečeno stanje prema kojem se predmet poslovanja upisuje u sudski registar. Vezano uz zakone iz nadležnosti HNB-a, do sada nije bilo moguće upisati pojedine djelatnosti u sudski registar bez prethodne suglasnosti HNB-a. Na taj su se način štitili i potrošači i financijski sustav u cjelini od neovlaštenog pružanja pojedinih usluga. Kako nisu poznati svi detalji vezani uz funkcioniranje poslovnog registra, a moguće su dalekosežne posljedice predloženog koncepta na obavljanje djelatnosti za koje HNB izdaje posebno odobrenje, protivimo se napuštanju postojećeg pravnog uređenja i upisivanju predmeta poslovanja u poslovni registar koji bi vodila HGK.	Prihvaćen	Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost.
Ante Grbac	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 22.	Ekonomičnost i efikasnost su boljke hrvatskog pravosudnog sustava, a djeljenje jednog registra koji vodi sve podatke o trgovačkim društvima na dva registra od kojih će jedan voditi samo podatke o djelatnostima društava je nešto što je izrazito neekonomično i neefikasno. Također je i nelogično te bi prije očekivao da ću takav prijedlog pročitati u Alanu Fordu nego na savjetovanju ministarstva pravosuđa. Ekvivalent bi bio da se stanice za tehnički pregled vozila podijele na stanice za tehnički pregled podvozja, stanice za tehnički pregled motora i stanice za tehnički pregled svjetala. Ljudi dajte profesorima te osobama koje su radile u struci da rade prijedloge zakona i neka osiguraju tim osobama da pridonese poboljšanju ovog našeg pravosudnog sustava koji je sve samo ne dobar i to isključivo samo zato što ne koristimo genijalnost pojedinih profesora (u ovom slučaju Barbića, Miladina i sl.). Svaka čast svim drugim sudionicima radnih skupina, ali za napisati zakon treba imati tonu znanstvenih radova ili godine iskustva u pravosudnom sustavu da bi se dao kvalitetan savjet. Prijedlog da se uvede poslovni registar sigurno to nije. Također, pozivanje na činjenicu da nam propisi EU nalažu donošenje ovakvog zakona po meni će imati smisla tek nakon što takav zakon izglasaju	Djelomično prihvaćen	Predmet poslovanja trgovačkog društva i dalje se se upisivati u sudski registar, u pravilu kao evidencijski podatak, a iznimno u glavnu knjigu sudskog registra, ako se radi o djelatnostima za čije obavljanje je potrebna suglasnost.

		<p>Njemačka i Austrija koje bi nam trebale biti uzor, a ne Bugarska i ostale države istočnog bloka u kojima Svjetska banka narušava pravni poredak radi financijskog probitka.</p> <p>Također odličan primjer "učinkovitosti" neposrednog e-poslovanja je recentni primjer Estonije koja je postala svjetsko središte za pranje novca nepoznatog porijekla. Uvođenje e-poslovanja je naravno poželjno, ali ne po cijenu pravne sigurnosti.</p>		
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 23.	<p>Izmjenom članka 70. ZTD-a i to stavka 3., vjerojatno greškom, izbrisan je cijeli stavak 3. sada važećeg zakona koji glasi:</p> <p>„(3) U sudski registar upisuju se pored podataka iz stavka 1. ovoga članka i promjene društvenog ugovora, tvrtke i sjedišta, predmeta poslovanja društva, stupanje novoga člana u društvo, prestanak članstva u društvu te promjene ovlasti za zastupanje društva.“</p> <p>Ako se doista radi o pogrešci onda dosadašnji stavak 3. treba postati stavak 4. Ukoliko je namjera predlagatelja doista bila da se u cijelosti izbriše odredba aktualnog čl. 70. st. 3. onda se postavlja pitanje što bi se točno upisivalo u sudski registar, a da je od ikakvog faktičnog značaja i vrijednosti. Ukoliko se doista neće upisivati promjene poput izmjene članova društava ili osoba ovlaštenih za zastupanje u samom temelju će biti narušeno povjerenje u sudski registar. Ovakvi bi nedostaci doveli u pitanje samu svrha postojanja sudskog registra. Isto tako biti će narušena pravna sigurnost s obzirom da iz izvatka iz sudskog registra više neće biti vidljivo koje su osobe i u koje vrijeme bile ovlaštene donositi odluke koje se tiču odnosa unutar trgovačkog društva, kao i koje osobe su bile ovlaštene zastupati društvo i sklapati poslove u ime i za račun društva.</p>	Prihvaćen	Stavak 3. članka 70. ne briše se.
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA,	<p>Ova promjena se ne odnosi na članak 193. nego na članak 194. pa smatramo da je riječ o redakcijskoj omašci.</p>	Prihvaćen	Prihvaća se.

	Članak 34.			
GONG	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 42.	Gong pozdravlja preciznije definiranje sukoba interesa kao argument za javnost obiteljskih, poslovnih i interesnih veza članova uprava poduzeća, naročito kad se radi o tvrtkama u pretežitom vlasništvu države ili jedinica lokalne (regionalne) samouprave.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
Gabriela Banić	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 43.	Smatram da ovo nije dobro uređeno	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Odredba je dorađena.
Jelena Čuveljak	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA,	Kako je o ovom pitanju bilo puno komentara ovdje treba samo kazati da je ovakva odredba bez predmetna a u određenom smislu i zanimljiva jer članovi upravnog odbora ne trebaju imati takve kvalifikacije	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

	Članak 43.			
Porobija & Špoljari ć d.o.o.	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 43.	<p>Smatramo da je prijedlog odredbe novog st. 4. iznimno nejasan, nepotreban i u konačnici dovodi do ograničenja koja nisu ni od kakve koristi za samo društvo. Generalno gledano, potpuno je nejasno koga se takvom odredbom štiti - tim više ako se ne radi o poduzetniku čijim dionicama se trguje na uređenom tržištu. Također, prisiljavanje društava da imenuju "obrazovane" članove u nadzorni odbor sigurno neće povećati sigurnost da ta društva neće zapasti u teškoće ili da neće doći do štete za vjerovnike i dioničare.</p> <p>Generalno gledano, smatramo da je ta odredba bespotrebna i samo dodatno opterećuje dionička društva.</p> <p>No, ako se baš iz nekog razloga inzistira na usvajanju ovakve odredbe, onda slijede daljnje primjedbe na njen sadržaj:</p> <p>Uvođenje ECTS bodova kao kriterija je bespotrebno i ograničava društvo na to da "obrazovani" članovi nadzornog odbora moraju biti osobe koje su završile studij po "Bolonjskom" sistemu. Tako se npr. isključuje mogućnost da u toj kvoti "obrazovanih" članova bude osoba koja zadovoljava sve potrebne uvjete, ali je završila npr. Harvard, Yale ili Stanford u SAD-u. SAD ne koristi sustav ECTS bodova, kao niti Kanada, Australija, Rusija, itd. Čisto za primjer: ako je fizička osoba koja je završila ekonomiju na Yaleu (izravno ili neizravno) većinski dioničar nekog dioničkog društva, te želi biti u nadzornom odboru tog društva, ona može biti u nadzornom odboru samo kao dio preostale "neobrazovane" kvote, iako je jasno da ima vrhunsko obrazovanje i zadovoljava sve ostale uvjete.</p> <p>Nadalje, potpuno je nedorečen uvjet da osoba mora "poznavati korporativno upravljanje i financije i računovodstvo". Na koji se način dokazuje to poznavanje? U kojoj mjeri je potrebno "poznavati" ta znanja i vještine da bi se zadovoljio uvjet? Tko će u slučaju spora utvrđivati poznavanje tih vještina i po kojim kriterijima? Sud (koji nema ta znanja i vještine niti ih je dužan imati) će ispitivati osobu?</p> <p>Konačno, ovako kako je postavljeno ispada da trećina članova NO mora kumulativno poznavati i korporativno upravljanje i financije i računovodstvo. Smatramo da je takav uvjet bespotrebno ograničavajući jer bi u tom slučaju u</p>	Prihvaćen	Prihvaća se. Odustaje se od ECTS bodova kao kriterija te se zadržavaju ostali navedeni kriteriji (sveučilišni studij, radno iskustvo u području korporativnog upravljanja i/ili financija i računovodstva).

		<p>većim nadzornim odborima trebalo biti 3-5 takvih osoba. Umjesto toga, dovoljno bi bilo da se propiše da se traži poznavanje jednog od tih znanja i vještina (tj. korporativnog upravljanja ili financija i računovodstva).</p> <p>S obzirom na navedeno, predlažemo da odredba čl. 43. ovog zakona glasi: U članku 255. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:</p> <p>„(4) Statutom društva koje je veliki poduzetnik prema zakonu kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika kao posebni uvjeti iz članka 3. ovoga članka moraju se propisati da jedna trećina članova nadzornog odbora mora imati završeni diplomski sveučilišni studij, odnosno završeno visoko obrazovanje s najmanje 300 ECTS bodova odnosno ekvivalent tom bodovanju ukoliko je obrazovana izvan ECTS sustava, te pet godina radnog iskustva nakon završenog diplomskog sveučilišnog studija, odnosno završenog visokog obrazovanja na radnim mjestima na kojima je uvjet rada dobro poznavanje korporativnog upravljanja i/ili financija i računovodstva.</p> <p>(5) Izbor osobe koja ne ispunjava uvjete iz stavka 4. ovoga članka jest valjan, ali osoba koja zna da ne ispunjava uvjete iz stavka 4. ovoga članka i prihvati imenovanje ne može u sporu za štetu društvu dokazivati da je primijenila pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika.“.</p>		
HRVAT SKA NAROD NA BANKA	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 45.	1) Prenošnje recitala 54 iz Direktive (EU) 2017/828: Iako se radi o uvodnoj izjavi za koju načelno ne postoji obveza prenošenja u nacionalno zakonodavstvo, predlažemo prenijeti sadržaj recitala 54 u materijalne odredbe kako bi se pojasnio odnos novopredloženih odredbi ZTD-a i posebnih propisa koji se primjenjuju na kreditne institucije. Primjerice, u odnosu na kreditne institucije je donesena Odluka o primicima radnika ("Narodne novine", br. 31/2017) koja je lex specialis za primitke pojedinih radnika u kreditnim institucijama. Navedena odluka predstavlja implementaciju pravne stečevine EU, no po svojoj je naravi podzakonski propis. Slijedom navedenoga, odredba Zakona o kreditnim institucijama koja glasi " Na kreditnu instituciju primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima, osim ako nije drukčije propisano ovim Zakonom" ne osigurava navedenoj odluci prednost u primjeni pred odredbama ZTD-a. Kako se novopredloženim odredbama regulira ista materija, potrebno je urediti koje će od navedenih odredbi imati prednost, a držimo da je to potrebno učiniti u skladu s recitalom 54 Direktive. Slijedom	Primljeno na znanje	Odrebe kojima se implementira Direktiva 2017/828 su u cijelosti revidirane.

navedenoga predlažemo u tekst ZTD-a unijeti dodatnu odredbu koja glasi kao u nastavku.

Prijedlog materijalne odredbe: "Odredbe Odsjeka 6.a, 6.b i 6.c ne primjenjuju se u mjeri u kojoj je zakonodavnim aktima Europske unije odnosno posebnim propisima donesenima na temelju zakonodavnih akata Europske unije određeno drugačije."

2) Uz novopredloženi čl. 297.b alineju 2.: U definiciji "posrednika" nedostaje dio iz Direktive (EU) 2017/828 koji glasi "koja pruža usluge pohrane dionica, administriranja dionicama ili održavanja računa vrijednosnih papira za račun dioničara ili drugih osoba".

Iako se odredbe koje slijede neće moći primijeniti ako, primjerice, kreditna institucija ne pruža neku od gore navedenih usluga, ipak predlažemo unijeti gore navedeni tekst radi pojašnjenja da su kreditne institucije obveznici primjene odredbi koje slijede samo ako pružaju opisane usluge.

3) Uz novopredloženi čl. 297.c st. 4.: Direktiva (EU) 2017/828 umjesto riječi "osoba" (posljednja riječ u stavku 4.) koristi izraz "pružatelja usluga". Da li je ovdje upotrijebljeni izraz "osoba" ipak širi od onoga koji je predviđen Direktivom? Sugerira li Direktiva da se mora raditi o osobi koja obavlja određenu djelatnost u kojem bi slučaju potrošači bili isključeni iz mogućnosti da budu ovlašteni na temelju ove odredbe?

4) Uz novopredloženi čl. 297.c st. 5.: Čini nam se da bi odredba o oslobođenju od odgovornosti prema članku 3.a stavku 6. Direktive (EU) 2017/828 trebala biti jasnije napisana. Primjerice, banke su u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama dužne čuvati bankovnu tajnu te prekršajno odgovaraju za povredu te obveze. Pretpostavljamo da se ovom odredbom željelo isključiti mogućnost kažnjavanja u prekršajnom postupku. Primjećujemo, međutim, da kazne nisu jedina vrsta prekršajnih sankcija te da stoga ovom odredbom nije isključena mogućnost izricanja mjere upozorenja (tj. opomene i uvjetne osude) u prekršajnom postupku. Slijedom navedenoga, predlažemo da odredba čl. 297c st. 5. druga rečenica glasi: "Posrednik koji je u skladu s odredbama ovoga odsjeka otkrio informacije o identitetu dioničara ne može zbog toga odgovarati za povredu posebnog zakona kojim je zabranjeno otkrivanje informacija, niti je odgovoran za štetu."
5) Uz novopredloženi čl. 297.f st. 1.: Direktiva (EU) 2017/828 koristi izraz "na barem jedan od sljedećih načina". Ovdje upotrijebljeni izraz "tako da između ostalog" može navesti na zaključak da

	<p>se radi o minimumu koji posrednik mora ispunjavati te da taj minimum uključuje obje navedene obveze. Naš je prijedlog da se radi otklanjanja mogućih dvojbi koristi izričaj iz Direktive (EU) 2017/828.</p> <p>6) Uz novopredloženi čl. 297.g st. 1.: Navedenom se odredbom u nacionalni pravni poredak prenosi odredba prema kojoj države članice od posrednika zahtijevaju da javno otkriju sve primjenjive troškove u pogledu usluga koje se pružaju prema ovim odredbama. Molimo razmotriti dopustivost retroaktivnog djelovanja ove odredbe prema članku 90. Ustava RH, a s obzirom da je ovdje predviđena objava tarife za prethodnih pet kalendarskih godina.</p> <p>7) Uz novopredloženi čl. 297.g st. 2.: Izričaj u Direktivi (EU) 2017/828 je drugačiji i glasi "ako odražavaju razlike u stvarnim troškovima pri pružanju usluga". Predlažemo u ZTD unijeti izričaj iz Direktive. Čini nam se, naime, da nije dovoljno samo postojanje razlike između očekivanih i stvarnih troškova, već da je potrebno da viša nagrada/naknada troška koju naplaćuje posrednik bude proporcionalna takvoj razlici, odnosno da je odražava.</p> <p>8) Uz novopredloženi čl. 297.k st. 2. alineju 2 - komentar se odnosi na tekst u zagradi u toj alineji; u Direktivi se na početku tog teksta koristi riječ "uključujući" iz koje je razvidno da se ne radi o taksativnom nabranjanju, već da se nabranjanje čini samo primjerice. Radi otklanjanja dvojbi, predlažemo slijediti izričaj iz Direktive.</p> <p>9) Uz novopredloženi čl. 297.n. st 2.: Predlažemo provjeriti uvodni dio odredbe - trenutni je izričaj nejasan.</p> <p>10) Uz novopredloženi čl. 297.n st. 3.: Primjećujemo da je u odredbi o objavi na internetskim stranicama izostavljena riječ "besplatno" koja se inače spominje u Direktivi i koja je preuzeta u veći broj novopredloženih odredbi ZTD-a.</p> <p>11) Uz novopredloženi čl. 297.r st. 3.: Radi se o tekstu koji je doslovce preuzet iz hrvatske verzije Direktive. Ipak, uzimajući u obzir engleski tekst koji glasi: "Where no remuneration policy has been approved and the general meeting does not approve the proposed policy (...) predlažemo izmjenu teksta (u svrhu pojašnjenja) na način da glasi: "Ako ne postoji odobrena politika primitaka, a na glavnoj skupštini se ne odobri politika koja se predlaže..." Čini nam se da u prilog predloženom izričaju govori i tekst stavka 4. ovog članka.</p> <p>12) Uz novopredloženi čl. 297.t st 5.: Uvodni dio</p>		
--	--	--	--

		članka 9b stavka 3. podstavka 2. Direktive (EU) 2017/828 glasi "Ne dovodeći u pitanje nijedno dulje (ne drugačije!) razdoblje utvrđeno u bilo kojem sektorskom zakonodavnom aktu Unije (...)." Stoga predlažemo da uvodni dio ove odredbe glasi "Ako posebnim propisom nije predviđen duži rok (...)".		
HGK	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 45.	<p>Vezano na članak 45. NPZ, članice Udruženja banaka HGK predlažu unijeti nedvojbenu definiciju izraza "dioničar" naročito imajući u vidu članak 528. Zakona o tržištu kapitala koji predviđa vođenje nematerijaliziranih vrijednosnih papira na računu kod središnjeg depozitorija koji ne glasi na ime njihova zakonitoga imatelja, nego osobe koja, na temelju posebnog, posrednog ili neposrednog odnosa sa zakonitim imateljem (skrbnik, povjerenik, zastupnik ili netko treći) za zakonitoga imatelja drži te vrijednosne papire.</p> <p>Isto tako, predlaže se nedvojbeno definirati izraz "bez odgode" posebice imajući u vidu Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2018/1212, kao i nepostojanje prijenosa informacija u standardiziranom elektroničkom formatu na hrvatskome tržištu (između izdavatelja i posrednika).</p> <p>Također, u odnosu na novi članak 297.g, članice Udruženja banaka HGK ističu kako ne vide korisnost objave informacije o tarifama po kojima su naplaćivane usluge u prethodnih pet kalendarskih godina niti to Direktiva (EU) 2017/828 propisuje te predlažu da se taj dio korigira budući da značajno otežava administraciju posrednika.</p>	Djelomičn o prihvaćen	Odrebe kojima se implementira Direktiva 2017/828 su revidirane. Jasno je propisano pod kojim pretpostavkama je dopušteno upisati dionice u Registar dionica na svoje ime, ako one pripadaju nekom drugom (izmjene članka 226. Zakona). Pojam bez odgađanja je pojam koji koristi Direktiva, a sam pojam je dovoljno jasan, s obzirom na to da se uobičajeno koristi i u hrvatskom zakonodavstvu.
Hrvatski Teleko m d.d.	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 45.	<p>U nastavku komentari na čl. 297.u.:</p> <p>-stavak 1: ne znamo i nije jasno na koga se odnosi ova odredba. Naime, člankom 297.p definira se „povezana osoba“, no ta definicija nije precizna, nije jasna, upućuje (nomotehnički pogrešno) na drugi propis koji također ne sadrži tu definiciju. Za detaljniji komentar oko definicije pojma „povezana osoba“ upućujemo na naš komentar pod člankom 297p;</p> <p>- stavak 2: vezano za zadnju točku (rečenicu), ona ne određuje tko utvrđuje da je pojedina transakcija sklopljena u „uobičajenom tijeku poslovanja i zaključene u redovnim tržišnim uvjetima“.</p> <p>Smatramo da bi to trebao biti zadatak uprave društva, što bi zakonodavac trebao propisati, u cilju izbjegavanja dvojbi i nesigurnosti.</p> <p>- stavak 3: nije jasno što je pravni značaj „najave transakcije“. Niti ova odredba odnosno stavak a niti kasniji stavci odgovaraju na ovo pitanje. Odnosno, kako može biti transakcija „zaključena“</p>	Prihvaćen	Odrebe kojima se implementira Direktiva 2017/828 su u cijelosti revidirane.

	<p>ako se tek treba odobriti? Da li to upućuje na uvjetno (raskidno/suspenzivno) zaključivanje transakcije? Navedeno može generirati nesporazume i sporove među dioničarima i povezanim osobama.</p> <p>- stavak 4: Nije jasno prema kojim kriterijima, tko i kako procjenjuje da je transakcija poštena i razumna sa stajališta društva i dioničara i povezanih osoba. Što ako je transakcija poštena i razumna za jednog dioničara a nije za drugog? I ova odredba može generirati međudioničarske sukobe i sporove.</p> <p>stavak 5: ovom odredbom se isključuje iz odlučivanja većinski dioničar za transakcije u kojima je on „povezana osoba“ i prebacuje se upravljanje poslovima na NO, što nije sukladno s ulogom NO-a.</p> <p>stavak 6: nije jasno propisan značaj glasanja na skupštini; da li je to glasanje kojim se odobrava transakcija? Ako da, koja je svrha prethodnog pozitivnog izvješća NO-a o transakciji? Dodatno, ako se prepušta glasanje u cilju odlučivanja o transakciji dioničarima, izuzev onih koji su povezane osobe, to znači da se poslovanje društva prepušta glavnoj skupštini što je protivno pravilima vođenja društava i temeljnim postulatima ZTD-a i, još gore, to pravo je oduzeto dioničarima (ako su povezane osobe), pa se upravljanje i poslovno odlučivanje o bitnim transakcijama prepuštaju „nepovezanim“ osobama i manjinskim dioničarima a ne upravi društva što je nedopušteno i protivno temeljnoj arhitekturi hrvatskog prava društava.</p> <p>stavak 7: svi gore navedeni komentari se mutatis mutandis primjenjuju i u odnosu na bitne transakcije zaključene između povezane osobe društva i društva kćeri tog društva; i tu se upravljanje prepušta NO društva a izuzimaju se dioničari ako su povezane osobe. I ovdje je nejasno kako i temeljem kojih kriterija se sastavlja izvješće poštenosti i razumnosti transakcije. Naime, poštenje je vrijednosna dakle subjektivna kategorija jer ovisi o uglu gledanja, jer se jednom dioničaru može činiti nešto pošteno što nije pošteno ili nije razumno nekom drugom (većinskom ili manjinskom), a to pokazuje i sudska praksa. Ujedno, kategorije "poštenja" i "razumnog" se ne moraju nužno poklapati. Ovakva rješenja doista će generirati sporove jer prosuđivanje „razumnosti i pravednosti transakcije“ bez preciznijih kriterija je pogrešno i kontradiktorno pogotovo što interesi društva, većinskih i manjinskih dioničara se ne trebaju poklapati. Iako EU Direktiva uvodi upravo te pojmove u procjeni transakcije, važno je znati da</p>		
--	---	--	--

		<p>je direktiva polazna točka u kreiranju zakonodavnih rješenja, dakle ona ne daje sama i u cijelosti zakonodavno rješenje, već obvezuje države članice da ih sama pronalaze i detaljnije reguliraju, što je ovdje propušteno.</p> <p>stavak 8: što znači „periodično ocjenjivanje transakcija s povezani osobama“? Je li u to ulaze samo „bitne transakcije“ ili „sve“ transakcije s povezanim osobama, odnosno da li je predlagatelj omaškom ili zabunom ispustio pridjev „bitne“? Koja je svrha i cilj takvog ocjenjivanja? Koja je svrha i cilj postupanja po ranijim stavkama ovog članka (koji govori o trenutku kada se bitne transakcije procjenjuju odnosno ocjenjuju) ako ovaj stavak govori o „periodičnom“ ocjenjivanju? Nejasno, neshvatljivo, podnormirano. Ovakav stav daje prostora generiranju sporova između dioničara i doprinosi pravnoj nesigurnosti, što nije cilj ovih dopuna. Nužno je potrebno doraditi ovaj zakonski prijedlog u cilju kreiranja sigurnog zakonodavnog okvira koji omogućava brze i za društvo korisne i profitabilne poslovne transakcije.</p>		
Hrvatski Telekom d.d.	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 45.	<p>Komentar vezano za čl. 297.p.: Predložena je neprecizna i nomotehnički neprihvatljiva i pogrešna odredba. Naime, pogrešno je da stožerni statusni propis, kao što je to ZTD, ne definira pojam kojeg koristi već upućuje na definiciju sadržanu u drugom propisu. Ovo je tim više problem ne samo stoga što je to po sebi (nomotehnički) pogrešno već i stoga jer je opisano upućivanje sadržajno nejasno. Naime Uredba EZ br. 1606/2002 ne sadrži definiciju „povezane osobe“ a niti taj termin postoji u Zakonu o računovodstvu koji spomenutu Direktivu transponira u RH pravni sustav. Dakle, nije jasno tko je povezana osoba, pa je i cijeli čl. 297u. koji je posvećen „povezanim osobama“ nejasan tj ne zna se na koga se odnosi.</p>	Primljeno na znanje	Odrebe kojima se implementira Direktiva 2017/828 su u cijelosti revidirane.
Hrvatski Telekom d.d.	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA	<p>Komentar na članak 297.f., stavak 2; nije jasno da li se potvrda o primitku glasanja odnosi na elektroničko glasanje "na daljinu" (kada dioničar nije fizički prisutan na GS) ili obuhvaća i tehniku glasanja (elektroničkim putem) na skupštini? Ovakva stipulacija može izazvati dileme i nejasnoće.</p>	Primljeno na znanje	Odrebe kojima se implementira Direktiva 2017/828 su u cijelosti revidirane.

	MA, Članak 45.			
Hrvatski Teleko m d.d.	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 45.	Komentar na čl. 297.t: - uz stavak 6: predlaže se "savjetodavno glasanje", dakle uvodi se pojam koji nije definiran i nije jasan. Što je cilj, smisao i svrha "savjetodavnog glasanje" o primicima? Tim više, ako društvo isplaćuje naknade dane prema političi primitaka koja je prethodno usvojena i dodatno opisana u izvješću, zašto se traži i kako se provodi savjetodavno glasovanje? Koja je njegova svrha? Je li to točka za donošenje odluke na dnevnom redu Skupštine? - uz stavak 9: odredba stavka 9. propisuje odgovornost osobnom imovinom direktora za sastavljanje izvješća o primicima sukladno zahtjevima zakona. Navedeno je protivno osnovnoj statusnoj arhitekturi ZTD-a. Tim više, kako je odredba čl. 297.t. nejasna, ovako stipulirana odgovornost direktora uvodi pravnu nesigurnost.	Primljeno na znanje	Odrebe kojima se implementira Direktiva 2017/828 su u cijelosti revidirane.
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 52.	Iz Nacrta prijedloga Zakona nije nedvosmisleno jasno odnosi li se pojam „moral društva“, na moral trgovačkog društva ili društva kao zajednice.	Odbijen	Pojam "moral" je pojam koji već sadržan u odredbi članka 2. važećeg Zakona o trgovačkim društvima te je jasno da se odnosi na moral društva kao zajednice, a ne moral trgovačkog društva.
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM	U odnosu na članak 54. i 55. predloženih izmjena: Nije jasna intencija predlagatelja da iz korijena promijeni postupak likvidacije koji je izmijenjen i znatno pojeftinjen izmjenama Zakona iz 2015. godine. Naime, likvidacija društva je vrlo kompleksan pravni posao, koji proizvodi brojne pravne posljedice u odnosu na vjerovnike. Ukidanjem objava, odnosno poziva vjerovnicima na mrežnim stranicama sudskog registra vjerovnici se stavljaju u značajno nepovoljniji položaj jer svoje potraživanje ne mogu ostvariti neposredno prije brisanja društva iz registra, već kroz posebnu tužbu u roku od dvije godine od brisanja. Navedena odredba će uvesti pravnu	Odbijen	Prestanak društva po skraćenom postupku (skraćeni postupak likvidacije) institut je koji se uspješno provodi u zemljama našeg okruženja (Slovenija, Crna gora, Srbija itd.) još od 2008. godine. S obzirom na to da u ovom postupku članovi društva kapitala se obvezuju

	DRUŠTVIMA, Članak 54.	nesigurnost i dodatne poslove za sudove.		ispuniti možebitne preostale obveze društva vjerevnicima društva se daje dodatno osiguranje koje inače ne bi imali u redovnom postupku likvidacije.
Jelena Čuveljak	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 54.	Smatram da ove izmjene treba svakako podržati jer se ne može provoditi likvidacija društva koje je brisano iz sudskog registra nego se može provoditi likvidacija zapravo naknadno pronađene imovine.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
Jelena Čuveljak	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 55.	Važno je za napomenuti da se ovdje radi o prestanku društva po skraćenom postupku, koje se doduše provodi bez likvidacije i u konačnici se društvo briše iz sudskog registra, međutim odlučno je da se radi jednoj od mogućnosti prestanka društva koju mogućnost treba podržati jer se uspješno već provodi u Sloveniji i Crnoj Gori. Ovakav način prestanka propisan je i u našem Zakonu o udrugama	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
Porobija & Špoljarić d.o.o.	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Smatramo da bi novi čl. 385. st. 2. mogao dovesti laike koji čitaju zakon u zabludu jer nije jasno naznačeno koliki je opseg odgovornosti članova društva za obveze društva prije uplate, odnosno unosa uloga u društvo, kao niti koja je vrsta odgovornosti za te obveze. Iako to jest propisano u daljnjem tekstu zakona, predlažemo da se ovdje to barem okvirno naznači. Stoga predlažemo da čl. 56. glasi:	Djelomično prihvaćen	Odustaje se od mogućnosti osnivanja društva kapitala bez uplate temeljnog kapitala prilikom osnivanja.

	ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 56.	U članku 385. stavak 2. mijenja se i glasi: "(2) Članovi ne odgovaraju za obveze društva, osim u visini neplaćenih/neunesenih uloga za preuzete poslovne udjele u društvu sukladno odredbama ove glave zakona." Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi: „(4) Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću je oblik društva s ograničenom odgovornošću koji ima najviše tri člana i jednog člana uprave na koje se primjenjuju odredbe ove Glave, ako nije drukčije propisano.“.		
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 56.	Pozdravljamo ovu izmjenu, i to zbog različite prakse trgovačkih sudova, pri čemu predlažemo da se u isti članak unese tekst da jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću ne može osnovati podružnice, niti dodjeljivati prokuru.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
Gabriela Banić	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 57.	St. 2. kakve ovlaštene osobe ili tijela? Ovako formulirana odredba otvara vrata za raznorazne organizacije "ovlaštenih tijela" tj. otvara vrata nadripisarima.	Prihvaćen	Odustaje se od izmjene članka 387. Zakona o trgovačkim društvima u dijelu koji se odnosi na druge ovlaštene osobe ili tijela. Napominje se da se postupak osnivanja društva i dalje može provesti korištenjem usluga HITRO.hr servisa.
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA	U odnosu na članak 57. predloženih izmjena: Članak 57. Članak 387. mijenja se i glasi: „(1) Društvo se osniva na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači (društveni ugovor). (2) Društveni ugovor može se sklopiti putem javnog bilježnika, odvjetnika ili druge za to	Prihvaćen	Odustaje se od izmjene članka 387. Zakona o trgovačkim društvima u dijelu koji se odnosi na druge ovlaštene osobe ili tijela.

<p>MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 57.</p>	<p>ovlaštene osobe ili tijela. Društveni ugovor se može sklopiti i na daljinu u skladu s odredbama Odjeljka I.a ove Glave Zakona.</p> <p>(3) Ako društvo osniva jedan osnivač, društveni ugovor zamjenjuje izjava osnivača o osnivanju društva.</p> <p>(4) Sukcesivno osnivanje društva nije dopušteno.“.</p> <p>Izmjenama čl. 387. ZTD-a kao i onih koji mu slijede predlagatelj predlaže korijeniti izmjenju koncepta na kojem je utemeljeno hrvatsko pravo društva, inspirirano njemačkom i austrijskom pravnom tradicijom.</p> <p>Prva i najveća promjena je napuštanje obveze da se društveni ugovor (odnosno izjava o osnivanju) sklapa u obliku javnobilježničkog akta ili potvrđene (solemnizirane) privatne isprave, a sve u cilju „smanjenja administrativnih troškova u iznosu od barem 70%“. Pritom je u cijelosti zanemareno da je takav postupak nužan da se osigura prihvatljiv stupanj pravne sigurnosti.</p> <p>Stavkom 1. propisano je da se društvo osniva na temelju ugovora koji sklapaju osnivači.</p> <p>Ocjenjujemo da je odredba nedorečena jer ne daje odgovor na pitanja forme ugovora (usmeni ili pisani oblik), te mogućih dodatnih pretpostavki valjanosti (npr. ovjera potpisa ugovornih strana).</p> <p>Navedena nedorečenost stvara nedoumicu o pitanju je li tako sklopljeni društveni ugovor privatna ili javna isprava, te tko je ovlašten sastaviti takvu ispravu budući se ugovor može, ali i ne mora, sklopiti uz sudjelovanje ovlaštenog tijela iz stavka 2.</p> <p>Kod stavka 2. nejasno je što znači izraz „putem javnog bilježnika, odvjetnika ili druge za to ovlaštene osobe ili tijela“. Što to „putem“ podrazumijeva? Koje radnje i postupke su navedena „ovlaštena tijela“ dužna provesti radi sklapanja takvog ugovora? Postoji li obveza utvrđivanja identiteta osnivača ili članova trgovačkog društva i osoba ovlaštenih za zastupanje? Ako da, na koji način? Koje evidencije i upisnike su npr. odvjetnici ili druga tijela dužni i ovlaštene voditi, te tko za njih odgovara?</p> <p>Uz javne bilježnike u postupak osnivanja društva uvode se i odvjetnici i neodređene druge osobe ili tijela, iako se iz uvodnog obrazloženja može naslutiti da se misli na Financijsku agenciju. Javni bilježnici su sukladno Zakonu o javnom bilježništvu diplomirani pravnici s položenim pravosudnim i javnobilježničkim ispitom. Kao nepristrani povjerenici stranaka uživaju status</p>	<p>Napominje se da se postupak osnivanja društva i dalje može provesti korištenjem usluga HITRO.hr servisa.</p>
---	---	---

		<p>osoba javnog povjerenja i prenesene su im javne ovlasti, a svojim radom jamče i odgovaraju za zakonitost postupanja stranaka. U konačnici podliježu nadzoru suda i Ministarstva pravosuđa. Odvjetnici su također pravni profesionalci sa položenim pravosudnim ispitom. Njihova je propisana zadaća pružanje pravne pomoći strankama u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i pravnih interesa, međutim bez svojstva osoba od javnog povjerenja i bez javnih ovlasti, a zbog naravi i svrhe svoje službe ne podliježu odgovarajućem nadzoru poput javnih bilježnika.</p> <p>Financijska agencija je pravna osoba osnovana posebnim zakonom, međutim njezina primarna zadaća nije pružanje pravnih usluga, a podliježe nadzoru od strane Ministarstva financija.</p> <p>Iz naprijed navedenog razvidno je da su, uz javne bilježnike, naknadno uvedene osobe i tijela potpuno ili barem djelomično neprikladna za sudjelovanje u postupku osnivanja trgovačkih društva, barem na način kako je nacrtom izmjena predviđeno. Posebno u slučaju odvjetnika, s obzirom da se isti mogu lako naći u sukobu interesa, primjerice u parničnom postupku u kojem zastupaju tužitelja, a društvo koje je „putem“ istog odvjetnika osnovano bude tuženik.</p>		
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 61.	<p>Izmjene čl. 390, posebno u stavku 3. i novo dodanom stavku 8. ZTD narušavaju temelje postojećeg koncepta. Aktualnim je uređenjem predviđeno da se ulozi, koji predstavljaju temeljeni kapital, moraju uplatiti barem u četvrtini ukupnog iznosa u novcu, kao i da se cjelokupni iznos temeljenog kapitala mora uplatiti prije upisa u sudski registar. Nova odredba stavaka 3. i 8. propisuje da se ukupni ulog mora uplatiti u roku od godinu dana nakon upisa u sudski registar, bez predviđenih osiguranja za uplatu tih uloga. Ta je obveza izbrisana izmjenama čl. 394. ZTD. Iz takve odredbe je razvidno da se d.o.o. i j.d.o.o mogu osnovati, a da osnivač/osnivači ne moraju uplatiti niti jednu kunu u temeljni kapital koji su odredili, a koji može biti i npr. 20 milijuna kuna. S obzirom da je d.o.o. moguće osnovati sa faktički 0,00 (nula) kuna temeljnog kapitala nameću se određena pitanja.</p> <p>Upitna je svrha pravnoustrojstvenog oblika j.d.o.o., s obzirom da je za njega ionako propisan vrlo niski minimum temeljnog kapitala od 10,00 kn.</p> <p>Upitan je položaj trećih osoba koje stupajući u pravne odnose s društvom postaju vjerovnici. Naime, temeljni kapital, osim gospodarske funkcije vezane za početak poslovanja, služi i kao stanovito jamstvo sigurnosti vjerovnicima društva da će svoju tražbinu moći naplatiti.</p>	Prihvaćen	Odustaje se od mogućnosti osnivanja društva kapitala bez uplate temeljnog kapitala prilikom osnivanja.

		<p>Upitna je sudbina društva ukoliko se temeljni kapital ne uplati u cijelosti u roku od godine dana. Briše li se to društvo iz registra, ili ostaje upisano? Odredba novo dodanog stavka 9. koja propisuje osobnu odgovornost člana društva koji nije uplatio ulog potpuno redefinira opće postulate i razliku između društva osoba (gdje osnivači odgovaraju osobno) i društva kapitala (gdje osnivači ne odgovaraju osobnom imovinom, osim u slučaju proboja prave osobnosti, što je iznimni i rijedak slučaj).</p> <p>Zaključno na predložene izmjene čl. 390. razvidno je da se želi osnivačima dati mogućnost da osnivaju društva, bez da snose materijalni rizik, što je dvojbeno s obzirom na gospodarsku prirodu te radnje.</p> <p>Dodatno je problematično i osnivanje društva ulaganjem stvari i prava s obzirom na činjenicu da stvari i prava ne trebaju više biti unesena prije osnivanja društva s čime se dovodi se u pitanje upisani iznos temeljnog kapitala u odnosu na vrijednost stvari i prava u trenutku unosa.</p>		
HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 65.	<p>U odnosu na članak 65. Prijedloga zakona:</p> <p>Iako se možemo složiti sa tvrdnjom da postoji potreba za elektroničkim osnivanjem trgovačkih društva na daljinu putem kojeg potencijalni poduzetnici mogu pokušati svoju ideju pretvoriti u poduzetnički poduhvat, ocjenjujemo da je u ovom dijelu nacрта izmjena predlagatelj otišao u krajnost. Nacrtom prijedloga propisano je da se čak i najsloženiji društveni ugovor može sklopiti na daljinu. S obzirom da se sustavu pristupa osobno (osobe koje su laici i bez pravnih znanja) i bez punomoćnika, te da nije predviđena ikakva vrsta pravnog (ili drugog) savjetovanja, sve u cilju smanjenja troškova i uštede vremena, sustavu osnivanja na daljinu trebalo bi pristupiti uz razumna ograničenja. Komora je stajališta da bi se postupak valjalo ograničiti na osnivanje trgovačka društva sa najviše jednim osnivačem i jednom osobom ovlaštenom za zastupanje, i to ispunjavanjem izjave o osnivanju i biranjem ograničenog broja određenih i u praksi raširenih djelatnosti, slično kao i dosadašnji j.d.o.o. Time bi se u cijelosti zadovoljilo zakonodavne ciljeve koje će propisivati Direktiva, bude li donesena, a izbjegle bi se potencijalne situacije u kojima će osnivači (ako ih je više) ulaziti u međusobne sporove. Također, zbog načina na koji bi se društva na daljinu osnivala, u sudskom registru ili drugoj evidenciji bi trebalo biti naznačeno da su ta društva osnovana na daljinu radi obaviještenosti i sigurnosti trećih osoba u pravnom prometu.</p>	Odbijen	Netočna je tvrdnja da se i najsloženiji društveni ugovor može sklopiti na daljinu. Omogućeno je osnivanje isključivo d.o.o. i j.d.o.o., kao najčešćih oblika društva kapitala, i to putem obrazaca koji su prilog Zakona.

HRVAT SKA JAVNO BILJEŽ NIČKA KOMOR A	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA, Članak 65.	<p>U stavku 4. novog članka 397.d. namjerno ili slučajno prepisana je djelomično odredba čl. 57. Zakona o javnom bilježništvu (Postupak pri sastavljanju javnobilježničkog akta), a koji se odnosi i na čl. 59. istog zakona (Potvrda (solemnizacija) privatnih isprava). S obzirom da je predlagatelj nacrtom prijedloga zakona odustao od propisane forme društvenog ugovora/izjave o osnivanju u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave, izbor formulacije stvara pravni okvir koji će trajno biti u neskladu sa stvarnošću.</p> <p>Stavkom 4. propisana je presumpcija o suglasnosti sadržaja obrasca s pravom voljom stranke i razumijevanjem smisla i posljedica pravnog posla.</p> <p>S obzirom da u postupku potvrde obrasca nije obuhvaćeno nepristrano pravno savjetovanje, niti mjere za sprječavanje pranja novca, držimo da propisana presumpcija u stvarnosti ne bi proizvodila željeni učinak stvarnog sklada volje i očitovanja, već procesno pravilo o teretu dokaza u brojnim novim parnicama.</p> <p>U stvarnosti, naime nije opravdano očekivati jednaku razinu razumijevanja poduzete radnje sa ili bez pruženog propisanog pravnog savjetovanja.</p>	Odbijen	<p>Ovim zakonom se želi potaknuti poduzetništvo olakšanim, bržim i jednostavnijim osnivanjem trgovačkih društava, a zlouporabe koje su moguće ne smiju biti zapreka svim onim koji trgovačka društva osnivaju u dobroj vjeri. Kontrola zakonitosti i istinitosti cijelog procesa bit će omogućena autentifikacijom osoba vjerodajnicama visoke sigurnosne razine. Potreba za pružanjem pravne pomoći i davanjem pravnih savjeta prilikom osnivanja društva na daljinu smanjena je, s obzirom na to da ove tipove društva moguće osnovati na temelju obrazaca koji su sastavni dio ovih zakona, pa je za pretpostaviti da će osoba koja se namjerava baviti poduzetništvom moći razumijeti i ispravno popuniti obrazac.</p>
Porobija & Špoljari ć d.o.o.	IV. NACRT PRIJEDL OGA ZAKONA O IZMJENA MA I DOPUNA MA ZAKONA O TRGOVA ČKIM DRUŠTVI MA,	<p>Svakako podržavamo ovaj novi i pojednostavljeni postupak osnivanja, no smatramo da u predloženom tekstu postoji par ključnih problema koje naznačavamo u ovom komentaru:</p> <p>A) Čl. 397.e</p> <p>Kako smo već naznačili u komentaru na čl. 8 ovog prijedloga, bilo bi svakako poželjno ukloniti potrebu naznake predmeta poslovanja u tvrtci društva osim ako takva naznaka nije obvezna sukladno posebnom propisu, jer se zadržavanjem te obveze nepotrebno umanjuje povoljan učinak ukidanja obveze upisa predmeta poslovanja društva u sudski registar (i s tim povezanim izmjena predmeta poslovanja). U tom slučaju bi trebalo prilagoditi i odredbu čl. 397.e st. 2. tako da</p>	Prihvaćen	<p>Osobe ovlaštene za zastupanje društva imenuju se posebnom odlukom i taj podatak ne čini sastavni dio društvenog ugovora. Broj osoba koje se mogu imenovati nije ograničen. Nadzorni odbor se ne imenuje prilikom osnivanja na daljinu. Odredba o dostavi izvješća o osnivanju i reviziji osnivanja je brisana.</p>

<p>Članak 65.</p>	<p>glasi:</p> <p>"(2) Tvrtku društva u obrascu društvenog ugovora unosi nositelj osnivanja, a prihvaćaju ostali osnivači. U slučaju da osnivači odluče u tvrtci naznačiti predmet poslovanja društva, ili je takvo naznačavanje predmeta poslovanja društva u tvrtci propisano kao obveza posebnim propisom, tada naznaka predmeta poslovanja društva ne može imati više od dvadeset riječi.</p> <p>B) čl. 397.i</p> <p>Iako smo svakako suglasni s modelom obrasca društvenog ugovora, smatramo kako naznačavanje podataka o imenovanim direktorima u obrascu društvenog ugovora, čime ti podaci postaju dio samog društvenog ugovora. To će, s obzirom na sadašnji tekst prijedloga, dovoditi do velikih problema u kasnijem poslovanju i u postupcima promjene članova uprave. Naime, čl. 397.n jasno propisuje kako je za izmjenu društvenog ugovora potrebna kvalificirana većina (više od 3/4 danih glasova ili 3/4 svih glasova), pa je samim time (s obzirom da nije propisano drugačije) i za promjenu članova uprave koji su poimence upisani u društveni ugovor potrebna ista većina - jer se praktički uprava može promijeniti samo odlukom članova društva o izmjeni društvenog ugovora. Iz odredbe čl. 397.i st. 2. ničime ne proizlazi drugačije (tj. nije izričito propisano da se direktori upisani mogu imenovati običnom većinom glasova, kao što je to uobičajeno). Nadalje, ako direktor čiji su podaci upisani u društveni ugovor podnese ostavku, što to pravno znači? Da li on mora tražiti da članovi društva izmijene društveni ugovor kako bi njegov prestanak svojstva člana uprave bilo upisano u sudski registar? Identični problemi trenutno postoje u pogledu osnivanja j.d.o.o. putem zapisnika o osnivanju, stoga je ovaj model nepraktičan.</p> <p>Prva alineja stavka (1) je neprecizna, jer zadaje samo mogućnost ugovaranja fisknog broja direktora društva, što je nepotrebno opterećujuće za društvo. Smatramo da je svakako potrebno omogućiti da se naznači i raspon potrebnog broja direktora (tj. da se propiše najmanji i/ili najveći broj direktora).</p> <p>Konačno, druga alineja stavka (1) je neprecizna, jer iz nje nije jasno vidljivo da društvo može imati i samo jednog direktora, već se odmah govori o podacima direktora koji je predsjednik uprave, te</p>		
-------------------	---	--	--

	<p>ostalim direktorima (tj. uređuje se samo upis podataka za višečlanu upravu).</p> <p>Svakako predlažemo da se uprava imenuje posebnom odlukom osnivača koja se donosi na posebnom obrascu, kako osobni podaci direktora ne bi bili dio društvenog ugovora društva, ali bi se istovremeno osigurala vjerodostojnost odluke i uniformiranost koja se želi postići kod ovakvog osnivanja.</p> <p>Kako bi se cijela predložena situacija pojednostavnila, predlažemo da čl. 397.i glasi: "(1) U obrazac društvenog ugovora unosi se podatak: - o broju direktora, s time da on može biti određen fiksno ili na način da se naznači samo najveći broj direktora ili najmanji i najveći broj direktora - ako uprava ima više direktora, ovlast za vođenje poslova društva: a) direktori zajedno poduzimaju radnje vođenja poslova društva, ili b) svaki direktor poduzima radnje vođenja poslova društva (2) Društveni ugovor sadrži odredbu da članovi društva imenuju direktore svojom odlukom. (3) Osnivači svojom odlukom koja se donosi na propisanom obrascu za imenovanje uprave društva naznačavaju: - ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj svih imenovanih direktora, s time da se naznačava koji je od direktora predsjednik uprave ako uprava ima više članova - ime i prezime, njihovo prebivalište i osobni identifikacijski broj zamjenika direktora, ako direktori imaju zamjenike - ako uprava ima više članova, jedna od sljedećih ovlasti u zastupanju uz svakog direktora da: a) zastupa društvo samostalno b) zastupa društvo zajedno s predsjednikom uprave c) zastupa društvo zajedno s drugim direktorom d) zastupa društvo zajedno s prokuristom."</p> <p>C) Čl. 397.k</p> <p>Generalno gledano, ovdje su primjedbe identične kao i u slučaju imenovanja direktora tj. upisivanje podataka o konkretnim članovima nadzornog odbora, s obzirom da nije drugačije propisano, dovodi do toga da ti podaci postaju dio osnivačkog akta i postaju podložni pravilima o izmjeni osnivačkog akta. Stoga predlažemo da tekst predložene odredbe čl. 397.k glasi:</p>		
--	--	--	--

	<p>"(1) Ako društvo ima nadzorni odbor, u obrazac društvenog ugovora unosi se podatak o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broju članova nadzornog odbora - broju članova koje imenuju: <ul style="list-style-type: none"> a) zaposlenici društva ili b) određeni članovi društva ili članovi koji imaju određene poslovne udjele <p>(3) Osnivači svojom odlukom koja se donosi na propisanom obrascu za navođenje izabranih i imenovanih članova nadzornog odbora društva naznačavaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj predsjednika nadzornog odbora - ime i prezime, njihovo prebivalište i osobni identifikacijski broj članova nadzornog odbora - trajanje mandata članova nadzornog odbora ako je kraće od zakonom propisanog trajanja mandata." <p>D) Čl. 397.o st. 2.</p> <p>S obzirom na gore naznačeno za čl. 397.i, smatramo da treba uskladiti sadržaj čl. 397.o st. 2. sa našim prijedlogom izmjena čl. 397.i i čl. 397.k. Osim toga, nejasno je zašto se u prijavi za upis u sudski registar kod ovog načina osnivanja traži da se umjesto popisa osoba ovlaštenih za zastupanje naznačavaju osobe ovlaštene za vođenje poslova društva - s obzirom da se u sudski registar upisuju osobe ovlaštene za zastupanje društva. Konačno, nejasno je zašto se kao obvezne dokumente (tj. nisu propisane iznimke) traži da se prijavi za osnivanje prilažu izvješće o osnivanju i revizija osnivanja - ti dokumenti su potrebni samo u posebnim slučajevima osnivanja. Zato predlažemo da čl. 397.o st. 2. glasi kako slijedi:</p> <p>"(2) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka prilažu se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjerak popunjenog obrasca osnivačkog akta sa svim priložima - primjerak popunjenog obrasca za imenovanje članova uprave društva - popis članova osnivača koji sadržava ime i prezime, osobni identifikacijski broj, prebivalište, odnosno tvrtku i sjedište s naznakom registarskog suda i broja pod kojim su upisani u sudskom registru, iznos temeljnog kapitala društva i redne brojeve i nominalne iznose preuzetih poslovnih udjela osnivača - primjerak popunjenog obrasca za navođenje izabranih i imenovanih članova nadzornog odbora ako društvo ima nadzorni odbor - izjave članova uprave da su upoznati s obvezom izvještavanja suda i da ne postoje zakonom propisane okolnosti zbog kojih ne mogu biti 		
--	---	--	--

		imenovani za direktora - izjava članova nadzornog odbora da ne postoje zakonom propisane okolnosti zbog kojih ne mogu biti imenovani za člana nadzornog odbora ako društvo ima nadzorni odbor - izvješća o osnivanju i o reviziji osnivanja s dokumentacijom koja im je priložena, ako su izvješće o osnivanju i reviziji osnivanja potrebni sukladno zakonu."		
Porobija & Špoljarić d.o.o.	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 66.	U predloženom stavku (4) se potkrala jedna tiskarska greška: umjesto "U slučaju iz stavka 4." bi trebalo pisati "U slučaju iz stavka 3."	Prihvaćen	Prihvaća se.
GONG	IV. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA, Članak 78.	Standardna forma i sadržaj izvješća revizora iz članka 498. Zakona omogućava istovremeno objavu ovih podataka u strukturiranom formatu pogodnom za ponovnu uporabu, stoga Gong pozdravlja ovu zakonsku odredbu. Smatramo kako bi Hrvatska revizorska komora pri izradi smjernica trebala voditi se upravo načelom najveće moguće transparentnosti i osigurati objavu izvješća u strojno čitljivom formatu.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
Porobija & Špoljarić d.o.o.	Podzakonski akti, Članak 90.	Ovaj članak se poziva na krive brojeve članaka. Čl. 387.a ZTD-a se dodaje člankom 58. ovog zakona, a čl. 397.a ZTD-a se dodaje člankom 65. ovog zakona.	Prihvaćen	Prihvaća se.
Porobija & Špoljarić d.o.o.	Stupanje na snagu, Članak 91.	S obzirom na značajne promjene koje na mnogo načina mijenjaju dosadašnje koncepte osnivanja društava i kasnijih izmjena upisa u sudski registar (kako u pogledu načina, tako i u pogledu podataka koji se upisuju), nejasno je što će i kako	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Napominje se kako se odredbom članka 31. Zakona o trgovačkim društvima

	<p>biti provedivo s danom stupanja ovog zakona na snagu. To se osobito odnosi na društva čiji podaci (npr. tvrtka) više neće biti usklađeni s novim zakonom, kao i na izmjene upisa kod već postojećih društava. U dosadašnjim izmjenama i dopunama ZTD-a, kada se radilo o opsežnijim izmjenama, uvijek se jasno propisivalo da li postojeća društva imaju obvezu usklađenja i u kojem roku - odnosno, ako nema te obveze, to je bilo jasno propisano. Ovakvim "jednostavnim" stupanjem na snagu, bez upute zakonodavca kako obveznici zakona moraju postupati, nastaje nesigurnost i kod obveznika i kod tijela koja provode zakon.</p> <p>Nije smisao da se mora održavati seminare kako bi se ljudima objasnilo "što je zakonodavac mislio", nego da svatko može jednostavno saznati koja su mu prava i obveze čitanjem zakonskog teksta. Zato ljubazno molimo da se jasno naznači: da li obveznici zakona imaju nekakvu obvezu usklađenja s izmijenjenim propisom i u kojem roku, odnosno (ako nemaju) da se jasno naznači da se na postojeće stanje primjenjuje stari zakon (npr. u pogledu iste tvrtke dvaju društava sa sjedištima na području dvaju različitih sudova i sl.)</p>	<p>daje zaštita prava imatelju ranije prijavljene tvrtke da zatraži brisanje tuđe tvrtke, čak i na području drugog suda. Predmetnu situaciju nema potrebe dodatno normirati.</p>
--	---	--

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2019. godinu.
Rok: I. kvartal 2019.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 50. i 114.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara (Tekst značajan za EGP) (SL L 132, 20.5.2017.)

32017L0828

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

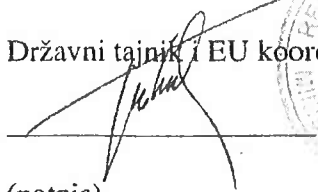
Da.

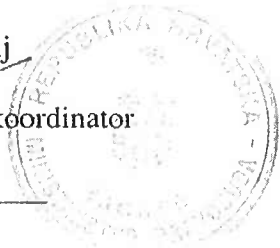
Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

dr.sc. Kristian Turkalj

Državni tajnik i EU koordinator

(potpis)

7.3.2019.

(datum i pečat)

27

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

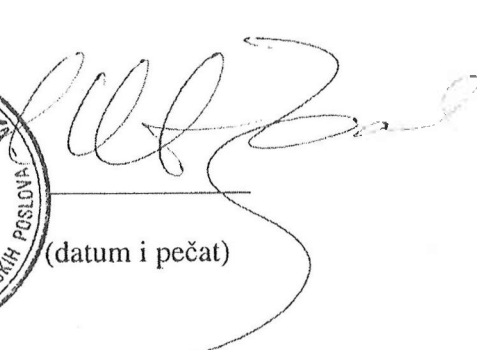
Državna tajnica i EU koordinatorica

7.3.2019.

(potpis)

(datum i pečat)

2017
35

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Izmjene Direktive 2007/36/EZ</p> <p>Direktiva 2007/36/EZ mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.Članak 1. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„1. Ovom se Direktivom utvrđuju zahtjevi u vezi s izvršavanjem određenih prava dioničara povezanih s dionicama s pravom glasa u vezi s glavnim skupštinama trgovačkih društava koja imaju sjedište u državi članici i čije su dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici. Njome se utvrđuju i posebni zahtjevi kako bi se potaknulo, osobito dugoročno, sudjelovanje dioničara. Ti posebni zahtjevi primjenjuju se u vezi s utvrđivanjem identiteta dioničara, prijenosom informacija, olakšavanjem izvršavanja prava dioničara, transparentnošću institucionalnih ulagatelja, upravitelja imovinom i savjetnika pri glasovanju, primitcima direktora i transakcijama s</p>	<p>Članak 29.</p> <p>U članku 226. stavci 1., 2. i 3. mijenjaju se i glase:</p> <p>„(1) Dionice se upisuju u registar dionica društva s oznakom imena i prezimena, prebivališta, odnosno tvrtke i sjedišta te poštanske adrese i adrese elektroničke pošte imatelja dionica, ako je društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa njihov broj, a ako je riječ o dionicama s nominalnim iznosima njihov broj i nominalni iznos. Dioničari su dužni te podatke dostaviti društvu. Statutom se može odrediti pod kojim pretpostavkama je dopušteno upisati dionice u registru dionica na svoje ime ako one pripadaju nekom drugom. Ako su dionice upisane u registru dionica na investicijski fond u smislu Zakona o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i Zakona o alternativnim investicijskim fondovima, a imatelji njihovih udjela ili dionica nisu isključivo institucionalni ulagatelji, smatra se da je dioničar investicijski fond u smislu navedenih Zakona neovisno o tome što su ulagatelji imatelji tih dionica u zajedničkom vlasništvu. Ukoliko investicijski fond nema pravnu osobnost</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	--	------------------------------	--

<p>povezanim strankama.</p> <p>2. Država članica koja je nadležna za uređivanje pitanja obuhvaćenih ovom Direktivom jest država članica u kojoj trgovačko društvo ima svoje sjedište, a upućivanja na „mjerodavno pravo” upućivanja su na pravo te države članice.</p> <p>Za potrebe primjene poglavlja I.b, nadležna država članica definirana je na sljedeći način:</p> <p>(a) za institucionalne ulagatelje i upravitelje imovinom, matična država članica kako je definirana u bilo kojem mjerodavnom sektorskom zakonodavnom aktu Unije;</p> <p>(b) za savjetnike pri glasovanju, država članica u kojoj savjetnik pri glasovanju ima sjedište ili, ako savjetnik pri glasovanju nema sjedište u državi članici, država članica u kojoj savjetnik pri glasovanju ima središnju upravu ili, ako savjetnik pri glasovanju nema ni sjedište niti središnju upravu u državi članici, država članica u kojoj savjetnik pri glasovanju ima poslovni nastan.”;</p> <p>(b) u stavku 3. točke (a) i (b)</p>	<p>utoliko se smatra da su to dionice društva za upravljanje investicijskim fondom.</p> <p>(2) U odnosu prema društvu priznaju se prava i obveze iz dionice samo onome tko je upisan u registru dionica. Ako je društvo izdalo dionice kao vrijednosne papire u nematerijaliziranom obliku, mjerodavno je stanje na računu dioničara kojeg za dionice društva vodi zakonom za to ovlaštena pravna osoba. Pravo glasa iz dionica nema osoba na koju su dionice upisane u registru dionica ako prekorači gornju granicu koja je određena statutom ili prekrši obvezu otkriti kome pripadaju dionice koje su na nju upisane u registru dionica koja je određena statutom, u skladu sa stavkom 1. trećom rečenicom ovoga članka. Dionice ne daju nadalje pravo glasa nakon što je protekao rok za davanje obavijesti uz prijetnju gubitka prava glasa iz dionica u skladu sa stavkom 3. četvrtom rečenicom ovoga članka sve dok se društvu ne dadu te obavijesti.</p> <p>(3) Kada se prenosi dionica, brisanje ranijeg dioničara i upis novoga provodi se u registru na temelju zahtjeva kome se</p>		
---	--	--	--

zamjenjuju se sljedećim:

„(a) subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*1);

(b) subjekte za zajednička ulaganja u smislu članka 4. stavka 1. točke (a) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*2);

(*1) Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.)."

(*2) Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).";"

(c) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Trgovačka društva iz stavka 3.

mora pridonijeti dokaz o tome da je dionica prenesena. Dovoljno je priopćiti podatke u skladu s člankom 297.d stavkom 4. ovoga Zakona. Posrednici su dužni uz naknadu za to potrebnih troškova dati društvu sve potrebne podatke za vođenje registra dionica. Zatraži li to društvo, svatko tko je upisan u registru dionica dužan ga je bez odgađanja obavijestiti jesu li to njegove dionice. Ako je posrednik povodom postupka prijenosa dionica samo privremeno upisan u registar dionica, taj upis sa sobom ne povlači obveze iz stavka 2. ovoga članka i članka 297.b ovoga Zakona i ne dovodi do primjene ograničenja iz statuta prema stavku 1. trećoj rečenici ovoga stavka.“.

Članak 47.

Iza članka 297. dodaje se Odsjek 6.a, s naslovom i članci 297.a, 297.b, 297.c, 297.d, 297.e i 297.f, s naslovima iznad, koji glase:

„Odsjek 6.a

Informiranje dioničara i društva

Prijenos informacija o ostvarivanju

<p>ne izuzimaju se iz odredbi utvrđenih u poglavlju I.b.”;</p> <p>(d) dodaju se sljedeći stavci:</p> <p>„5. Poglavlje I.a primjenjuje se na posrednike u mjeri u kojoj oni dioničarima ili drugim posrednicima pružaju usluge u vezi s dionicama trgovačkih društava koja imaju sjedište u državi članici i čije su dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici.</p> <p>6. Poglavlje I.b primjenjuje se na:</p> <p>(a) institucionalne ulagatelje u mjeri u kojoj oni izravno ili preko upravitelja imovinom ulažu u dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu,</p> <p>(b) upravitelje imovinom u mjeri u kojoj oni ulažu u takve dionice za račun ulagatelja; i</p> <p>(c) savjetnike pri glasovanju u mjeri u kojoj oni dioničarima pružaju usluge u vezi s dionicama trgovačkih društava koja imaju sjedište u državi članici i čije su dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici.</p> <p>7. Odredbama iz ove Direktive ne</p>	<p>prava iz dionica, posrednici, posrednici u lancu</p> <p>Članak 297.a</p> <p>(1) Ako društvo ne prenese sljedeće informacije izravno dioničarima, obvezno ih je elektronički proslijediti posrednicima kako bi ih oni prenijeli dioničarima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. o sazivanju glavne skupštine sukladno članku 277. ovoga Zakona, 2. o pravima na zamjenu zamjenjivih obveznica za dionice, prvenstvu pri upisu novih dionica, naplati primjerice povodom smanjenja temeljnog kapitala povlačenjem dionica, upisu novih dionica pri povećanju temeljnog kapitala te izboru pri isplati dividende. <p>Ako su informacije dostupne na internetskim stranicama društva, dovoljno je posrednicima dati podatak o internetskoj stranici.</p> <p>(2) Dovoljno je da društvo elektronički prenese posrednicima informacije u skladu sa stavkom 1. ovoga članka putem medija za koje se daje razumno pretpostaviti da prenose informacije diljem Europske unije i u drugim državama Sporazuma o Europskom</p>		
---	---	--	--

<p>dovode se u pitanje odredbe utvrđene u bilo kojem sektorskom zakonodavnom aktu Unije kojim se uređuju posebne vrste trgovačkih društava ili posebne vrste subjekta. Ako se ovom Direktivom utvrđuju konkretnija pravila ili uvode dodatni zahtjevi u odnosu na odredbe utvrđene u bilo kojem sektorskom zakonodavnom aktu Unije, te se odredbe primjenjuju zajedno s odredbama iz ove Direktive.”</p> <p>2.Članak 2. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(a),uređeno tržište’ znači uređeno tržište kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 21. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*3);</p> <p>(*3) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).”;</p> <p>(b)dodaju se sljedeće točke:</p> <p>„(d),posrednik’ znači osoba, kao što</p>	<p>gospodarskom prostoru.</p> <p>(3) Svaki pojedini posrednik u lancu dužan je bez odgađanja prenijeti informacije iz stavaka 1. ovoga članka koje je primio od drugog posrednika ili društva posredniku u lancu koji neposredno slijedi, osim ako zna da je društvo već poslalo te informacije posredniku koji neposredno slijedi. To vrijedi i za informacije društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije.</p> <p>(4) Posrednik je osoba koja pohranjuje ili upravlja vrijednosnim papirima ili vodi depozitne račune za dioničare ili druge osobe ako te djelatnosti obavlja u vezi s dionicama društva koje ima sjedište u državi članici Europske unije ili u drugoj državi Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, a tim dionicama trguje se na uređenom tržištu u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala.</p> <p>(5) Posrednik u lancu je osoba koja pohranjuje dionice društva za nekog drugog posrednika.</p>		
---	---	--	--

je investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU, kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*4) te središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (*5), koja pruža usluge pohrane dionica, administriranja dionicama ili održavanja računa vrijednosnih papira za račun dioničara ili drugih osoba;
(e),institucionalni ulagatelj' znači:

i.društvo koje obavlja djelatnosti životnog osiguranja u smislu članka 2. stavka 3. točaka (a), (b) i (c) Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*6) te reosiguranja kako je definirano u članku 13. točki 7. te direktive, pod uvjetom da te djelatnosti obuhvaćaju obveze životnog osiguranja, a koje nije isključeno na temelju te direktive;

**Obveza posrednika prenijeti
informacije dioničarima
Članak 297.b**

(1) Tko kao posrednik pohranjuje dionice društva za dioničara, obvezan je informacije koje je dobio na temelju odredbi članka 297.a stavak 1. ovoga Zakona prenijeti dioničaru bez odgađanja elektroničkim putem. Ako su informacije dostupne na internetskim stranicama društva, dovoljno je dioničarima prenijeti podatak o internetskoj stranici.

(2) To vrijedi i za informacije društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije.

**Obveza posrednika prenijeti
informacije društvu
Članak 297.c**

(1) Tko kao posrednik pohranjuje dionice društva za dioničara, dužan je informacije koje mu je dao dioničar o ostvarivanju njegovih prava iz dionica prenijeti bez odgađanja izravno društvu ili posredniku u lancu. Posrednik u lancu dužan je te

<p>ii.institucija za strukovno mirovinsko osiguranje obuhvaćena područjem primjene Direktive (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća (*7) u skladu s njezinim člankom 2., osim ako je država članica odlučila da neće primjenjivati navedenu direktivu u cijelosti ili djelomično na tu instituciju u skladu s člankom 5. te direktive;</p> <p>(f),upravitelj imovinom' znači investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU koje ulagateljima pruža usluge upravljanja portfeljem, UAIF (upravitelj alternativnog investicijskog fonda) kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU koji ne ispunjava uvjete za izuzeće u skladu s člankom 3. navedene direktive ili društvo za upravljanje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ ili društvo za investicije koje ima odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2009/65/EZ pod uvjetom da za svoje upravljanje nije odabralo društvo za</p>	<p>informacije prenijeti bez odgađanja dalje posredniku koji neposredno slijedi sve dok informacije ne stignu društvu.</p> <p>(2) Tko kao posrednik pohranjuje dionice društva za dioničara, dužan je bez odgađanja dostaviti dioničaru na njegov zahtjev pisanu potvrdu o njegovim dionicama ili ju proslijediti društvu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.</p> <p>Informacije koje društvo ima pravo zahtijevati od posrednika Članak 297.d</p> <p>(1) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja smiju zahtijevati od posrednika koji pohranjuje dionice društva informacije o identitetu dioničara dionice kojega pohranjuje.</p> <p>(2) Informacije o identitetu dioničara su podaci o osobi i o dionicama te osobe. Podaci o osobi jesu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ime i prezime, 2. datum i mjesto rođenja, 3. poštanska adresa i adresa elektroničke 		
---	---	--	--

<p>upravljanje koje ima odobrenje za rad u skladu s tom direktivom;</p> <p>(g),savjetnik pri glasovanju' znači pravna osoba koja na profesionalnoj i komercijalnoj osnovi analizira korporativno otkrivanje i, prema potrebi, druge informacije trgovačkih društava uvrštenih na burzu kako bi informirala ulagatelje u vezi s njihovim odlukama pri glasovanju tako što provodi istraživanja, pruža usluge savjetovanja ili daje preporuke za glasovanje koje se odnose na izvršavanje prava glasa;</p> <p>(h),povezana stranka' ima isto značenje kao u međunarodnim računovodstvenim standardima koji su doneseni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (*8);</p> <p>(i),„direktor” znači:</p> <p>i.svaki član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela trgovačkog društva;</p> <p>ii.ako nije član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela trgovačkog društva, glavni izvršni direktor i, ako ta funkcija postoji u trgovačkom</p>	<p>pošte,</p> <p>4. za pravne osobe njihov registarski odnosno osobni identifikacijski broj te podatak o tome gdje su registrirani. Za društva koja nisu pravne osobe i nisu registrirana, navest će se njihovi članovi te podaci o njima sukladno prvoj rečenici ovog stavka. Ako na nekoj dionici ima više ovlaštenika, navest će ih se kao i podatke o njima sukladno prvoj i drugoj rečenici ovog stavka. Podaci o dionicama su broj dionica i, kada to društvo zatraži, rod dionica ili dan od kojeg se dionice drže.</p> <p>(3) Ako posrednik u lancu nema informacije o identitetu dioničara ili druge informacije koje zatraži društvo dužan je bez odgađanja zahtjev društva proslijediti dalje posredniku koji mu neposredno prethodi u lancu sve dok ne stigne do posrednika koji pohranjuje dionice za dioničara. Dovoljno je da društvo zahtjev iz stavka 1. ovoga članka pošalje putem medija za koje se dade razumno pretpostaviti da prenose informacije diljem Europske unije i u drugim državama Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.</p>		
---	---	--	--

<p>društvu, zamjenik glavnog izvršnog direktora;</p> <p>iii. ako je tako odredila država članica, ostale osobe koje obavljaju funkcije slične onima koje se obavljaju u skladu s podtočkom i. ili ii.;</p> <p>(j) „informacije o identitetu dioničara” znači informacije koje omogućuju utvrđivanje identiteta dioničara, uključujući najmanje sljedeće informacije:</p> <p>i. imena dioničara i njihove kontaktne podatke (uključujući punu adresu i, ako postoji, adresu e-pošte) te, ako je riječ o pravnim osobama, njihov registarski broj ili, ako on nije dostupan, njihov jedinstveni identifikacijski broj kao što je identifikator pravnih osoba;</p> <p>ii. broj dionica koje drže; i</p> <p>iii. samo ako to traži trgovačko društvo, jedan od sljedećih podataka ili više njih: vrste ili rodove dionica koje drže ili datum od kojeg se dionice drže.</p> <p>(*4) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i</p>	<p>(4) Posrednik koji pohranjuje dionice za dioničara dužan je bez odgađanja prenijeti informacije društvu. Ako društvo zahtijeva da ga informira neki drugi posrednik u lancu, svaki od posrednika je dužan bez odgađanja proslijediti informacije posredniku koji neposredno slijedi u lancu sve dok se ne stigne do posrednika od kojeg je društvo zahtijevalo informacije. Posrednik od kojeg je društvo zahtijevalo informacije dužan je bez odgađanja proslijediti društvu informacije koje je dobio od drugih posrednika u lancu.</p> <p>(5) Stavci 1. do 4. ovoga članka primjenjuju se i na zahtjeve za informiranjem</p> <p>1. društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja (izraz iz članka 280.a ZTD-a) sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije ili</p> <p>2. trećega kojega je na to ovlastilo društvo ako po pravu koje je za njega mjerodavno on ima takav zahtjev.</p> <p>(6) Statutom društva dionice kojeg nisu</p>		
--	---	--	--

investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.)"

(*5) Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.)"

(*6) Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.)"

(*7) Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23.12.2016., str. 37.)"

(*8) Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002.,

uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja može se propisati da će se primjenjivati odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka.

Obrada i ispravak dioničarevih osobnih podataka

Članak 297.e

(1) Društva i posrednici smiju obrađivati dioničareve osobne podatke za potrebe identificiranja, komuniciranja, ostvarivanja dioničarevih prava i suradnje s dioničarima.

(2) Sznaju li društva ili posrednici da neki dioničar nije više dioničar društva, smiju pohranjivati njegove osobne podatke još najdulje 12 mjeseci, uvažavajući pritom druga zakonska pravila. Dopušteno je dulje pohranjivati osobne podatke ako je to potrebno za vođenje zakonom propisanih pravnih postupaka.

(3) Posrednici neće prekršiti svoje zakonske ni ugovorne obveze ako društvu ili posredniku u lancu sukladno članku 297.c ovoga Zakona otkriju informacije o dioničarevom identitetu.

str. 1.)””

3.Umeću se sljedeća poglavlja:

„POGLAVLJE I.a

UTVRĐIVANJE IDENTITETA
DIONIČARA, PRIJENOS INFORMACIJA
I OLAKŠAVANJE IZVRŠAVANJA PRAVA
DIONIČARA

Članak 3.a

Utvrđivanje identiteta dioničara

1. Države članice osiguravaju da trgovačka društva imaju pravo na utvrđivanje identiteta svojih dioničara. Države članice mogu predvidjeti da je trgovačkim društvima koja imaju sjedište na njihovu državnom području dopušteno zatražiti utvrđivanje identiteta samo onih dioničara koji drže više od određenog postotka dionica ili prava glasa. Taj postotak ne smije biti veći od 0,5 %.

2. Države članice osiguravaju da, na zahtjev trgovačkog društva ili treće strane koju je trgovačko društvo imenovalo, posrednici bez odgađanja dostavljaju trgovačkom društvu informacije o identitetu dioničara.

3. Ako postoji više posrednika u

(4) Svatko koga se identificira na temelju nepotpunih ili pogrešnih informacija, ima pravo zahtijevati od društva i od posrednika, koji su te informacije prosljeđivali, da ih bez odgađanja isprave.

Troškovi
Članak 297.f

Društvo podmiruje nužne posrednikeve troškove nastale primjenom odredbi članka 226 stavak 3 i članka 297.a do 297.e ovoga Zakona ako se temelje na načinu poduzimanja radnji koji odgovara trenutnom stanju tehničkog razvoja. Posrednici objavljuju svoje naknade za troškove za svaku uslugu koja se obavlja primjenom tih odredbi ovoga Zakona. Posrednici su dužni priopćiti svoje naknade zasebno društvu i dioničaru za kojeg obavljaju uslugu. Nije dopušteno naplaćivati različite naknade za ostvarivanje prava u Republici Hrvatskoj i inozemstvu osim ako je to iznimno opravdano i ako je razlika posljedica različitih stvarnih troškova nastalih

lancu posrednika, države članice osiguravaju da se zahtjev trgovačkog društva, ili treće strane koju je trgovačko društvo imenovalo, bez odgađanja prenosi među posrednicima i da posrednik koji ima tražene informacije o identitetu dioničara te informacije bez odgađanja izravno prenosi trgovačkom društvu ili trećoj strani koju je trgovačko društvo imenovalo. Države članice osiguravaju da trgovačko društvo može dobiti informacije o identitetu dioničara od bilo kojeg posrednika u lancu koji ima te informacije.

Države članice mogu i predvidjeti da je trgovačkom društvu dopušteno od središnjeg depozitorija vrijednosnih papira ili drugog posrednika ili pružatelja usluga zatražiti da prikupi informacije o identitetu dioničara, među ostalim od posrednika u lancu posrednika, te da te informacije prenese trgovačkom društvu.

Osim toga države članice mogu predvidjeti da, na zahtjev trgovačkog društva ili treće strane koju je trgovačko društvo imenovalo, posrednici bez odgađanja dostavljaju trgovačkom društvu podatke o sljedećem posredniku u lancu

obavljanjem usluge.“.

Članak 46.

Članak 292. s naslovom iznad njega mijenja se i glasi:

**„Ostvarenje prava glasa putem posrednika i osoba koje djeluju na odgovarajući način
Članak 292.**

(1) Posrednik smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje mu ne pripadaju i u pogledu kojih nije kao njihov imatelj upisan u registru dionica samo ako je za to opunomoćen. Punomoć se može dati samo jednom određenom posredniku koji je mora čuvati tako da se može ispitati. Očitovanje volje kojim se daje punomoć mora biti potpuno i smije biti povezano samo s očitovanjima volje koja se odnose na korištenje pravom glasa. Ne dade li dioničar izričite upute o glasovanju, opća punomoć može dati ovlast posredniku da koristi pravo glasa samo onako kako je to navedeno u prijedlozima te institucije kako će glasovati (stavci 2. i 3.) ili prijedlozima uprave, odnosno izvršnih direktora, nadzornog,

posrednika.

4. Osobni podatci dioničara obrađuju se u skladu s ovim člankom kako bi se trgovačkom društvu omogućilo da identificira svoje postojeće dioničare da bi s njima izravno komuniciralo s ciljem olakšavanja izvršavanja prava dioničara te olakšavanja sudjelovanja dioničara u trgovačkom društvu.

Ne dovodeći u pitanje nijedno dulje razdoblje pohrane utvrđeno u bilo kojem sektorskom zakonodavnom aktu Unije, države članice osiguravaju da trgovačka društva i posrednici ne pohranjuju osobne podatke dioničara koji su im dostavljeni u skladu s ovim člankom u svrhu utvrđenu ovim člankom dulje od 12 mjeseci nakon što su postali svjesni činjenice da dotična osoba više nije dioničar.

Države članice mogu zakonom predvidjeti obradu osobnih podataka dioničara u druge svrhe.

5. Države članice osiguravaju da pravne osobe imaju pravo na ispravak nepotpunih ili netočnih informacija o identitetu dioničara.

6. Države članice osiguravaju da se ne smatra da posrednik koji otkriva

odnosno upravnog odbora društva a ako se ti prijedlozi međusobno razlikuju, onako kako je navedeno u prijedlogu nadzornog, odnosno upravnog odbora (stavak 4). Ponudi li posrednik da će glasovati za neki od navedenih prijedloga, mora istodobno ponuditi i da će podloge potrebne za glasovanje do opoziva proslijediti u mjeri u kojoj se pretpostavlja da je to potrebno udruzi dioničara ili nekom drugom tko će zastupati dioničara u korištenju pravom glasa po njegovu izboru. Posrednik je dužan godišnje jasno upozoriti dioničara na mogućnost svakodobnog opoziva punomoći i promjene opunomoćenika. Dioničaru se mora putem formulara olakšati davanje uputa za glasovanje o odlukama iz pojedinih točaka dnevnog reda, davanje i opoziv opće punomoći i davanje naloga te njihovu izmjenu.

(2) Posrednik koji želi na temelju dobivene punomoći koristiti pravo glasa u skladu s vlastitim istaknutim prijedlozima mora dioničaru te prijedloge u pogledu odluka iz

informacije o identitetu dioničara u skladu s pravilima utvrđenima u ovom članku krši ijedno ograničenje u pogledu otkrivanja informacija nametnuto ugovorom ili bilo kojim zakonom ili drugim propisom.

7. Države članice do 10. lipnja 2019. obavješćuju europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (ESMA), osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (*9) o tome jesu li ograničile utvrđivanje identiteta dioničara na one dioničare koji drže više od određenog postotka dionica ili prava glasa u skladu sa stavkom 1. te, ako jesu, o primjenjivom postotku. ESMA objavljuje te informacije na svojim internetskim stranicama.

8. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se pobliže određuju minimalni zahtjevi za prenošenje informacija utvrđeni u stavku 2. u pogledu oblika informacija koje treba prenijeti, oblika zahtjeva, uključujući njihovu sigurnost i interoperabilnost, te rokova koje treba poštovati. Ti provedbeni akti donose se do 10. rujna 2018. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 14.a stavka 2.

pojedinih točaka dnevnog reda pravodobno učiniti dostupnima. Kod tih prijedloga on se mora voditi interesima dioničara i poduzeti sve organizacijske pripreme da na to ne utječu njegovi interesi iz drugih poslovnih područja. Mora imenovati jednog člana posloводства da nadzire pridržavanje tih obveza kao i uredno korištenje pravom glasa i dokumentaciju o tome. Zajedno s prijedlozima koje postavlja posrednik mora uputiti na to da će pravo glasa koristiti u skladu sa svojim istaknutim prijedlozima, ako dioničar pravodobno za to ne daje neku drugu uputu. Ako je član uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik posrednika član nadzornog, odnosno upravnog odbora društva ili član njegove uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik društva i obrnuto, posrednik mora na to uputiti. Isto to vrijedi i ako posrednik ima udio u društvu koji po zakonu mora prijaviti nadležnom nadzornom tijelu ili je s društvom u konzorciju koji je u vrijeme posljednjih pet godina preuzeo posljednju emisiju

<p>Članak 3.b</p> <p>Prijenos informacija</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se od posrednika zahtijeva da bez odgađanja prenose sljedeće informacije od trgovačkog društva do dioničara ili do treće strane koju je imenovao dioničar:</p> <p>(a) informacije koje je trgovačko društvo obvezno dati dioničaru kako bi mu omogućilo izvršavanje prava koja proizlaze iz njegovih dionica i koje su upućene svim dioničarima koji drže dionice tog roda; ili</p> <p>(b) ako su informacije iz točke (a) dostupne dioničarima na internetskim stranicama trgovačkog društva, obavijest o tome gdje se na internetskim stranicama te informacije mogu naći.</p> <p>2. Države članice od trgovačkih društava zahtijevaju da posrednicima u standardiziranom obliku i pravodobno dostave informacije iz stavka 1. točke (a) ili obavijest iz točke (b) tog stavka.</p> <p>3. Međutim, države članice ne</p>	<p>vrijednosnih papira društva.</p> <p>(3) Ako dioničar nije dao upute posredniku za korištenje pravom glasa, on ga je dužan koristiti u skladu s onim što je predložio, osim ako prema okolnostima smije zaključiti da bi dioničar kad bi znao za stanje stvari odobrio takvo glasovanje. Odstupi li posrednik pri glasovanju od upute koju je dobio od dioničara ili, ako te upute nije bilo, od prijedloga što ga je sama bio objavio, mora o tome izvijestiti dioničara i navesti razloge za taj svoj postupak. Na vlastitoj glavnoj skupštini opunomoćeni posrednik smije koristiti pravo glasa na temelju punomoći samo ako je dioničar dao izričitu uputu za glasovanje o odlukama o svakoj točki dnevnog reda. Isto to vrijedi i za glasovanje na skupštini društva u kome posrednik neposredno ili posredno sudjeluje u temeljnom kapitalu s više od 20%.</p> <p>(4) Posrednik koji na glavnoj skupštini želi koristiti pravo glasa na temelju punomoći prema prijedlozima organa društva, mora</p>		
--	--	--	--

zahtijevaju da se informacije iz stavka 1. točke (a) ili obavijest iz točke (b) tog stavka prenose ili dostavljaju u skladu sa stavcima 1. i 2. ako trgovačka društva te informacije ili tu obavijest izravno šalju svim svojim dioničarima ili trećoj strani koju je imenovao dioničar.

4. Države članice obvezuju posrednike da bez odgađanja trgovačkom društvu prenesu, u skladu s uputama primljenima od dioničara, informacije primljene od dioničara povezane s izvršavanjem prava koja proizlaze iz njihovih dionica.

5. Ako postoji više posrednika u lancu posrednika, informacije iz stavaka 1. i 4. prenose se među posrednicima bez odgađanja, osim ako posrednik može proslijediti informacije izravno trgovačkom društvu ili dioničaru ili trećoj strani koju je imenovao dioničar.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se pobliže određuju minimalni zahtjevi za prenošenje informacija utvrđeni u stavcima od 1. do 5. ovog članka u pogledu vrste i oblika informacija koje treba prenijeti, uključujući njihovu sigurnost i interoperabilnost, te

dioničarima te prijedloge učiniti dostupnima, ako to već nije učinjeno na neki drugi način.

(5) Ako to dopušta punomoć koju je dao dioničar, posrednik smije u postupanju na temelju nje dati punomoć za zastupanje osobama koje nisu njezgovi zaposlenici. Ako se u punomoći drukčije ne određuje, posrednik koristi pravo glasa u ime onoga koga se to tiče. Ako je u društvu dopušteno glasovanje pisanim putem ili elektroničkom komunikacijom, opunomoćeni se posrednik pri glasovanju smije time koristiti. Kao dokaz ovlasti za glasovanje prema društvu kod društava dionice kojih su uvrštene na tržište radi trgovanja dovoljno je podnošenje dokaza iz članka 279. stavka 3. ovoga Zakona. U ostalome moraju se ispuniti zahtjevi koji su u statutu društva propisani za korištenje pravom glasa.

(6) Posrednik smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje glase na ime i koje mu ne pripadaju ali su u registru dionica upisane na njegovo ime samo na temelju ovlasti koju za to

rokova koje treba poštovati. Ti se provedbeni akti donose do 10. rujna 2018. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 14.a stavka 2.

Članak 3.c

Olakšavanje izvršavanja prava dioničara

1. Države članice osiguravaju da posrednici olakšavaju izvršavanje prava dioničara, uključujući pravo na sudjelovanje i glasovanje na glavnim skupštinama, na barem jedan od sljedećih načina:

- (a) posrednik poduzima potrebne radnje kako bi dioničar ili treća strana koju je imenovao dioničar mogli sami izvršavati prava;
- (b) posrednik izvršava prava koja proizlaze iz dionica nakon izričitog odobrenja i upute dioničara i u korist dioničara.

2. Države članice osiguravaju da se pri elektroničkom glasovanju osobi koja je glasovala pošalje elektronička potvrda o primitku glasova.

Države članice osiguravaju da nakon glavne skupštine dioničar ili treća strana koju je dioničar imenovao mogu dobiti, barem na zahtjev,

dobije. Na davanje te ovlasti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 1. do 5. ovoga članka.

(7) Na učinak danog glasa ne utječe postupanje protivno odredbama prethodnih stavaka osim protivno odredbi stavka 1. rečenice 1. ovoga članka.

(8) Odredbe stavka 1. do 7. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na udruge dioničara, savjetnike pri glasovanju i osobe koje se na temelju posla koji obavljaju nude dioničarima da će za njih ostvarivati pravo glasa na glavnoj skupštini društva. To ne vrijedi za one koji žele ostvarivati pravo glasa za dioničara ako su njegovi zakonski zastupnici, bračni ili izvanbračni drugovi ili su s njime u krvnom ili tazbinskom srodstvu do četvrtog stupnja srodstva.

(9) Obveza posrednika, savjetnika za glasovanje i osoba koje na temelju posla koji obavljaju nude dioničarima da će za njih ostvarivati pravo glasa na glavnoj skupštini društva da nadoknadi štetu nastalu zbog povrede

potvrdu o tome da je trgovačko društvo valjano zabilježilo i brojalo njihove glasove, osim u slučaju da im je ta informacija već dostupna. Države članice mogu odrediti rok za zahtijevanje takve potvrde. Taj rok ne može biti dulji od tri mjeseca od dana glasovanja.

Ako posrednik dobije potvrdu kako je navedeno u prvom ili drugom podstavku, on je bez odgađanja prenosi dioničaru ili trećoj strani koju je dioničar imenovao. Ako postoji više posrednika u lancu posrednika, potvrda se prenosi među posrednicima bez odgađanja, osim ako se potvrda može izravno prenijeti dioničaru ili trećoj strani koju je dioničar imenovao.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se pobliže određuju minimalni zahtjevi za olakšavanje izvršavanja prava dioničara utvrđeni u stavcima 1. i 2. ovog članka u pogledu vrsta olakšavanja, oblika elektroničke potvrde o primitku glasova, oblika za prijenos potvrde o tome da su glasovi valjano zabilježeni i prebrojeni preko lanca posrednika, uključujući njihovu sigurnost i interoperabilnost, te rokova koje treba poštovati. Ti

odredbi iz stavka 1. do. 6. ovoga članka ne može se unaprijed isključiti ni ograničiti.

(10) Dade li društvo posredniku potvrdu navedenu u odredbama članka 274. stavka 1. treće rečenice ili članka 285. stavka 6. ovoga Zakona, on ju je dužan bez odgađanja proslijediti dioničaru. Na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 297.a stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 37.

U članku 274. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Ako zakonom nije drugačije određeno, dioničari u stvarima društva svoja prava ostvaruju na glavnoj skupštini. Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da elektroničkom komunikacijom ostvaruju sva ili samo neka prava u cijelosti ili djelomično i kada osobno ni putem punomoćnika na njoj ne sudjeluju u mjestu gdje se održava. Ostvaruje li se pravo glasa elektroničkom komunikacijom, društvo je dužno osobi koja je dala glas elektronički potvrditi da

provedbeni akti donose se do 10. rujna 2018. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 14.a stavka 2.

Članak 3.d

Nediskriminacija, proporcionalnost i transparentnost troškova

1. Države članice zahtijevaju od posrednika da javno otkriju sve primjenjive troškove u pogledu usluga koje se pružaju u skladu s ovim poglavljem, zasebno za svaku uslugu.

2. Države članice osiguravaju da su svi troškovi koje posrednik naplaćuje dioničarima, trgovačkim društvima ili drugim posrednicima nediskriminirajući i proporcionalni u odnosu na stvarne troškove nastale pri pružanju usluga. Sve razlike među troškovima koji su naplaćeni između domaćeg i prekograničnog izvršavanja prava dopuštaju se samo ako su valjano opravdane i ako odražavaju razlike u stvarnim troškovima nastalima pri pružanju usluga.

3. Države članice mogu posrednicima zabraniti naplaćivanje naknada za usluge koje se pružaju u skladu s ovim poglavljem.

Članak 3.e

mu je prispio tako dan glas.

(2) Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da smiju svoje glasove dati pisanim putem ili putem elektroničke komunikacije kada ne sudjeluju na glavnoj skupštini. Na odgovarajući se način primjenjuje odredba stavka 1. treće rečenice ovoga članka.“.

Članak 45.

Iza članka 291. dodaju se članci 291.a do 291.d, s naslovima iznad, koji glase:

„Značenje izraza i područje primjene

Članak 291.a

(1) U smislu odredbi članaka 291.b do 292. ovoga Zakona je

1. institucionalni ulagatelj:

- a) društvo koje ima odobrenje obavljati djelatnosti životnog osiguranja u smislu zakona kojim se uređuje osiguranje,
- b) društvo koje ima odobrenje obavljati djelatnosti reosiguranja u smislu djelatnosti koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupilo društvo za osiguranje odnosno društvo za osiguranje iz treće zemlje ili drugo društvo za reosiguranje odnosno društvo za reosiguranje iz treće zemlje, pod

<p>Posrednici iz trećih zemalja</p> <p>Ovo se poglavlje primjenjuje i na posrednike koji nemaju ni sjedište niti središnju upravu u Uniji kad pružaju usluge iz članka 1. stavka 5.</p> <p>Članak 3.f</p> <p>Informacije o provedbi</p> <p>1. Nadležna tijela obavješćuju Komisiju o znatnim praktičnim poteškoćama pri provedbi odredbi iz ovog poglavlja ili o slučajevima nepoštovanja odredbi iz ovoga poglavlja od strane posrednika iz Unije ili iz trećih zemalja.</p> <p>2. Komisija u bliskoj suradnji s ESMA-om i europskim nadzornim tijelom (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo), osnovanim Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (*10), podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ovog poglavlja, među ostalim o njegovoj djelotvornosti te o poteškoćama pri njegovoj praktičnoj primjeni i provedbi, uzimajući istodobno u obzir relevantni razvoj tržišta na razini Unije i na međunarodnoj razini. U izvješću se također obraća pozornost</p>	<p>uvjetom da te djelatnosti obuhvaćaju obveze životnog osiguranja, a koje nisu isključene na temelju zakona kojim je uređeno osiguranje,</p> <p>c) mirovinsko društvo, obvezni mirovinski fond te dobrovoljni mirovinski fond i institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u smislu propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje obveznih odnosno dobrovoljnih mirovinskih fondova</p> <p>d) mirovinsko osiguravajuće društvo i institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u smislu zakona kojim je uređeno osnivanje i poslovanje mirovinskih osiguravajućih društava.</p> <p>2. upravitelj imovine:</p> <p>a) investicijsko društvo čija je redovna djelatnost ili poslovanje pružanje jedne ili više investicijskih usluga trećim stranama i/ili obavljanje jedne ili više investicijskih aktivnosti na profesionalnoj osnovi u skladu s odredbama zakona koji uređuje tržište kapitala koje ulagateljima pruža usluge upravljanja portfeljom</p> <p>b) upravitelj alternativnog investicijskog fonda (UAIF) kako je definiran zakonom koji se uređuju alternativni investicijski</p>		
---	--	--	--

<p>na prikladnost područja primjene ovog poglavlja u odnosu na posrednike iz trećih zemalja. Komisija objavljuje izvješće do 10. lipnja 2023.</p> <p>POGLAVLJE I.b</p> <p>TRANSPARENTNOST INSTITUCIONALNIH ULAGATELJA, UPRAVITELJA IMOVINOM I SAVJETNIKA PRI GLASOVANJU</p> <p>Članak 3.g</p> <p>Politika sudjelovanja</p> <p>1. Države članice osiguravaju da institucionalni ulagatelji i upravitelji imovinom postupaju u skladu sa zahtjevima navedenima u točkama (a) i (b) ili da javno otkriju jasno i argumentirano objašnjenje o tome zašto su se odlučili za to da ne poštuju jedan od tih zahtjeva ili više njih.</p> <p>(a) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovinom razvijaju i javno otkrivaju politiku sudjelovanja u kojoj se opisuje kako uključuju sudjelovanje dioničara u svoju strategiju ulaganja. U toj se politici opisuje kako prate trgovačka društva u koja se ulaže u pogledu relevantnih pitanja, uključujući strategiju,</p>	<p>fondovi (AIF) koji ne ispunjavaju uvjete za izuzeće od primjene tog zakona</p> <p>c) društvo za upravljanje kako je definirano zakonom kojim se uređuje poslovanje društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondom s javnom ponudom</p> <p>d) društvo za investicije koje ima odobrenje za rad u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje društava za upravljanje investicijskim fondovima s javnom ponudom pod uvjetom da za svoje upravljanje nije odabralo društvo za upravljanje koje ima odobrenje za rad u skladu s tim zakonom.</p> <p>3. savjetnik pri glasovanju kao osoba koja profesionalno i uz naplatu analizira izvješća i druge informacije društava kojih su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, provodi istraživanja, pruža usluge savjetovanja ili daje preporuke za glasovanje kako bi informirao ulagatelje u vezi s njihovim odlukama pri glasovanju.</p> <p>(2) Odredbe članaka 291.b do 292. ovoga Zakona primjenjuju se na:</p> <p>(a) institucionalne ulagatelje u mjeru u kojoj oni izravno ili preko upravitelja imovinom ulažu u dionice uvrštene na</p>		
---	---	--	--

financijske i nefinancijske rezultate i rizik, strukturu kapitala, socijalni i okolišni utjecaj te korporativno upravljanje, kako vode dijaloge s trgovačkim društvima u koja se ulaže, izvršavaju prava glasa i ostala prava povezana s dionicama, surađuju s drugim dioničarima, komuniciraju s relevantnim dionicima trgovačkih društava u koja se ulaže te upravljaju stvarnim i mogućim sukobima interesa povezanim sa svojim sudjelovanjem.

(b) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovinom jednom godišnje javno otkrivaju način na koji se provodi njihova politika sudjelovanja, uključujući opći opis načina glasovanja, objašnjenje o najvažnijim glasovima i korištenje uslugama savjetnika pri glasovanju. Oni javno otkrivaju način na koji su glasovali na glavnim skupštinama trgovačkih društava u kojima drže dionice. Iz takvog otkrivanja mogu se isključiti glasovi koji su nevažni zbog predmeta glasovanja ili veličine udjela u trgovačkom društvu.

2. Informacije iz stavka 1. moraju biti besplatno dostupne na internetskim

trgovanje na uređenom tržištu
(b) upravitelje imovinom u mjeri u kojoj oni ulažu u dionice uvrštene na trgovanje na uređenom tržištu za račun ulagatelja
(c) savjetnike pri glasovanju koji imaju sjedište ili središnju upravu, odnosno poslovni nastan u državi članici Europske unije u mjeri u kojoj oni dioničarima pružaju usluge u vezi s dionicama trgovačkih društava koja imaju sjedište u državi članici Europske unije i čije su dionice uvrštene na trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici Europske unije.

Politika sudjelovanja, izvješće o sudjelovanju, glasovanje

Članak 291.b

(1) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine javno objavljuju politiku sudjelovanja te su u njoj dužni navesti kako:

1. utječu na društva u portfelju
2. koriste članska prava iz dionica za svoje strategije ulaganja
3. nadgledaju bitne događaje društva u koje ulažu (strategiju društva, financijske i nefinancijske rezultate i rizike,

<p>stranicama institucionalnog ulagatelja ili upravitelja imovinom. Države članice mogu predvidjeti da se te informacije besplatno objavljuju preko nekih drugih sredstava lako dostupnih na internetu.</p> <p>Ako upravitelj imovinom provodi politiku sudjelovanja, uključujući glasovanje, za račun institucionalnog ulagatelja, institucionalni ulagatelj navodi gdje je upravitelj imovinom objavio te informacije o glasovanju.</p> <p>3. Pravila o sukobu interesa koja se primjenjuju na institucionalne ulagatelje i upravitelje imovinom, uključujući članak 14. Direktive 2011/61/EU, članak 12. stavak 1. točku (b) i članak 14. stavak 1. točku (d) Direktive 2009/65/EZ i relevantna provedbena pravila te članak 23. Direktive 2014/65/EU, također se primjenjuju u pogledu aktivnosti sudjelovanja.</p> <p>Članak 3.h</p> <p>Strategija ulaganja institucionalnih ulagatelja i dogovori s upraviteljima imovinom</p> <p>1. Države članice osiguravaju da institucionalni ulagatelji javno</p>	<p>strukturu kapitala, socijalni i okolišni utjecaj te korporativno upravljanje)</p> <p>4. razmjenjuju stajališta s organima društva i drugim dionicima u društvu</p> <p>5. ostvaruju članska prava iz dionica</p> <p>6. surađuju s drugim dioničarima</p> <p>7. upravljaju sukobima interesa povezanima sa sudjelovanjem.</p> <p>(2) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine izvješćuju jednom godišnje kako provode svoju politiku sudjelovanja. U izvješću objašnjavaju kako općenito glasuju, kako su glasovali o važnijim odlukama i jesu li koristili usluge savjetnika pri glasovanju.</p> <p>(3) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine javno objavljuju kako su glasovali na glavnim skupštinama, osim ako njihovi glasovi nisu bili bitni zbog sadržaja odluka o kojima se glasovalo ili zbog njihovog zanemarivo niskog sudjelovanja u društvu.</p> <p>(4) Institucionalni ulagatelji i upravitelji imovine dužni su ispuniti zahtjeve propisane u stavcima 1. do 3. ovoga članka ili su dužni objasniti zašto nisu ispunili te zahtjeve.</p> <p>(5) Informacije iz stavaka 1. do 4. ovoga članka moraju biti besplatno dostupne na</p>		
---	---	--	--

<p>otkrivaju način na koji su glavni elementi njihove strategije kapitalnih ulaganja u skladu s profilom i trajanjem njihovih obveza, posebno dugoročnih, te kako doprinose srednjoročnim do dugoročnim rezultatima njihove imovine.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da, ako upravitelj imovinom ulaže za račun institucionalnog ulagatelja, na diskrecijskoj osnovi pojedinačno za svakog klijenta ili preko subjekta za zajednička ulaganja, institucionalni ulagatelj javno otkriva sljedeće informacije o svojem dogovoru s upraviteljem imovinom:</p> <p>(a) kako dogovor s upraviteljem imovinom potiče upravitelja imovinom da uskladi svoju strategiju ulaganja i odluke s profilom i trajanjem obveza institucionalnog ulagatelja, posebno dugoročnih obveza;</p> <p>(b) kako taj dogovor potiče upravitelja imovinom da donosi odluke o ulaganju na temelju procjena o srednjoročnim do dugoročnim financijskim i nefinancijskim rezultatima trgovačkog društva u koje se ulaže i da surađuje s trgovačkim društvima u koja se ulaže radi poboljšanja njihovih</p>	<p>internetskim stranicama institucionalnog ulagatelja i upravitelja imovine barem tri godine i moraju se najmanje jednom godišnje obnoviti. Institucionalni ulagatelji mogu umjesto toga uputiti na internetske stranice upravitelja imovine ako se na njima nalaze informacije iz stavaka 1. do 4. ovoga članka.</p> <p>Obveze izvješćivanja institucionalnih ulagatelja i upravitelja imovine</p> <p>Članak 291.c</p> <p>(1) Institucionalni ulagatelji dužni su javno objaviti u kojoj su mjeri glavni elementi njihove strategije ulaganja u skladu s profilom i trajanjem njihovih obveza, te kako oni pridonose srednjoročnim do dugoročnim kretanjima vrijednosti njihovog portfelja.</p> <p>(2) Ako upravitelj imovine radi za institucionalnog ulagatelja, taj ulagatelj je dužan javno objaviti podatke o dogovoru s upraviteljem imovine koji objašnjava kako upravitelj imovine usklađuje svoju strategiju ulaganja i odluke o ulaganju s profilom i trajanjem obveza institucionalnog ulagatelja. Izvješće sadrži posebice sljedeće podatke:</p> <p>1. uvažavaju li se pri odlučivanju o</p>		
---	---	--	--

<p>srednjoročnih do dugoročnih rezultata;</p> <p>(c) kako su metoda i vremenski okvir ocjene rezultata upravitelja imovinom i primitci za usluge upravljanja imovinom u skladu s profilom i trajanjem obveza institucionalnog ulagatelja, posebno dugoročnih obveza, te na koji se način njima uzimaju u obzir apsolutni dugoročni rezultati;</p> <p>(d) kako institucionalni ulagatelj prati troškove prometa portfelja koje je ostvario upravitelj imovinom te kako on definira i prati ciljani promet portfelja ili raspon prometa;</p> <p>(e) trajanje dogovora s upraviteljem imovinom.</p> <p>Ako dogovor s upraviteljem imovinom ne sadržava jedan ili više tih elemenata, institucionalni ulagatelj mora za to dati jasno i argumentirano objašnjenje.</p> <p>3. Informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju biti besplatno dostupne na internetskim stranicama institucionalnog ulagatelja i ažurirati se jednom godišnje, osim ako ne dođe do bitne izmjene. Države članice mogu predvidjeti da te informacije budu besplatno dostupne preko nekih</p>	<p>ulaganju srednjoročna do dugoročna kretanja društva</p> <p>2. kako se utječe na društvo i koriste članska prava iz dionice</p> <p>3. o metodi, procjeni vrijednosti činidaba po toj metodi i o naknadi upravitelju imovine za poduzimanje tih činidaba</p> <p>4. kako institucionalni ulagatelj nadgleda dogovoreni promet portfeljem i projicirane troškove prometa portfeljem</p> <p>5. o trajanju dogovora s upraviteljem imovine.</p> <p>Ako dogovor s upraviteljem imovine ne sadrži te podatke, institucionalni ulagatelj mora objasniti zašto je došlo do toga.</p> <p>(3) Institucionalni ulagatelj dužan je na svojim internetskim stranicama objaviti i učiniti besplatno dostupnim informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i to na razdoblje od barem tri godine te ih mora obnoviti najmanje jednom godišnje. Institucionalni ulagatelj može umjesto toga uputiti na internetske stranice upravitelja imovine ako se na njima nalaze informacije iz stavaka 1. do 2. ovoga članka.</p> <p>(4) Upravitelji imovine, koji su sklopili dogovor u skladu sa stavkom 2., ovoga</p>		
---	--	--	--

<p>drugih sredstava lako dostupnih na internetu.</p> <p>Države članice osiguravaju da institucionalnim ulagateljima uređenima Direktivom 2009/138/EZ bude dopušteno uvrstiti te informacije u svoje izvješće o solventnosti i financijskom stanju iz članka 51. te direktive.</p> <p>Članak 3.i</p> <p>Transparentnost upravitelja imovinom</p> <p>1. Države članice osiguravaju da upravitelji imovinom jednom godišnje institucionalnom ulagatelju s kojim su sklopili dogovore iz članka 3.h otkriju način na koji su njihova strategija ulaganja i njezina provedba u skladu s tim dogovorom te način na koji one doprinose srednjoročnim do dugoročnim rezultatima imovine institucionalnog ulagatelja ili fonda. Takvo otkrivanje obuhvaća izvješćivanje o ključnim znatnim srednjoročnim do dugoročnim rizicima povezanima s ulaganjima, o sastavu portfelja, o prometu i troškovima prometa, o korištenju usluga savjetnika pri glasovanju za potrebe aktivnosti sudjelovanja, kao i</p>	<p>članka dužni su jednom godišnje podnijeti institucionalnom ulagatelju izvješće ili objaviti na svojim internetskim stranicama javno dostupne informacije o tome u kojoj su mjeri njihova strategija ulaganja i njena provedba u skladu s tim dogovorom i kako pridonose srednjoročnim do dugoročnim kretanjima vrijednosti njihovog portfelja. Izvješće sadrži posebice podatke o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bitnim srednjoročnim do dugoročnim rizicima 2. sastavu portfelja, prometu portfeljem i troškovima prometa portfeljem 3. opsegu u kojem odluke o ulaganju uvažavaju srednjoročni do dugoročni razvoj društva 4. korištenju usluga savjetnika pri glasovanju 5. zaprekama pri ostvarivanju prava iz dionice i utjecanju na društvo koje proizlaze iz sukoba interesa i pozajmljivanja vrijednosnih papira te kako se te zapreke suzbijaju. <p>Obveze izvješćivanja savjetnika pri glasovanju Članak 291.d</p> <p>(1) Savjetnici pri glasovanju dužni su</p>		
--	---	--	--

<p>o njihovoj politici pozajmljivanja vrijednosnih papira i načinu na koji se ona primjenjuje u svrhu izvršavanja aktivnosti sudjelovanja, kada je to primjenjivo, posebno tijekom glavne skupštine trgovačkih društava u koja se ulaže. Takvo otkrivanje također obuhvaća informacije o tome donose li oni i, ako to čine, na koji način donose odluke o ulaganju na osnovi ocjena srednjoročnih do dugoročnih rezultata trgovačkog društva u koje se ulaže, uključujući nefinancijske rezultate, te o tome jesu li i, ako jesu, koji su sukobi interesa nastali u vezi s aktivnostima sudjelovanja te kako su ih upravitelji imovinom rješavali.</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da se informacije iz stavka 1. otkrivaju zajedno s godišnjim izvješćem iz članka 68. Direktive 2009/65/EZ ili članka 22. Direktive 2011/61/EU ili s periodičnim obavještanjem iz članka 25. stavka 6. Direktive 2014/65/EU.</p> <p>Ako su informacije otkrivene u skladu sa stavkom 1. već javno dostupne, upravitelj imovinom ne mora ih dostaviti institucionalnim ulagatelju izravno.</p> <p>3. Države članice mogu zahtijevati da</p>	<p>jednom godišnje razjasniti jesu li primjenjivali i primjenjuju li pravila nekog kodeksa ponašanja ili koja pravila kodeksa ponašanja nisu primjenjivali i ne primjenjuju te koje su mjere poduzimali umjesto toga. Ako savjetnici pri glasovanju ne primjenjuju kodeks ponašanja dužni su javno razjasniti zašto tako postupaju.</p> <p>(2) Savjetnici pri glasovanju dužni su objaviti jednom godišnje sljedeće informacije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bitne karakteristike metoda i modela koje primjenjuju te glavne izvore informacija kojima se koriste 2. postupke uvedene radi osiguranja kvalitete kao i sprečavanja i upravljanja mogućim sukobima interesa 3. kvalifikacije suradnika koje savjetnik pri glasovanju koristi u svom radu 4. uzimaju li u obzir i, ako to čine, na koji način, uvjete na nacionalnom tržištu te pravne i regulatorne uvjete i uvjete specifične za poduzetnike 5. bitne karakteristike politike glasovanja koju primjenjuju za pojedino tržište 6. komuniciraju li i kako često s društvima koja su predmet njihova istraživanja, savjetovanja ili preporuka 		
--	---	--	--

<p>se informacije otkrivene u skladu sa stavkom 1. barem na zahtjev dostavljaju i drugim ulagateljima istoga fonda ako upravitelj imovinom ne upravlja imovinom na diskrecijskoj osnovi pojedinačno za svakog klijenta.</p> <p>Članak 3.j</p> <p>Transparentnost savjetnika pri glasovanju</p> <p>1. Države članice osiguravaju da savjetnici pri glasovanju javno otkrivaju upućivanje na kodeks ponašanja koji primjenjuju te da izvješćuju o primjeni tog kodeksa ponašanja.</p> <p>Ako savjetnici pri glasovanju ne primjenjuju kodeks ponašanja, moraju za to dati jasno i argumentirano objašnjenje. Ako savjetnici pri glasovanju primjenjuju kodeks ponašanja, no odstupe od bilo koje od njegovih preporuka, moraju izjaviti od kojih dijelova odstupaju, dati objašnjenje tog odstupanja i prema potrebi navesti sve donesene alternativne mjere.</p> <p>Informacije iz ovoga stavka moraju biti javno dostupne besplatno na internetskim stranicama savjetnika</p>	<p>za glasovanje i s njihovim dionicima.</p> <p>(3) Informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju biti javno i besplatno dostupne na internetskim stranicama savjetnika pri glasovanju najmanje tri godine od dana objave. Savjetnik pri glasovanju mora ih obnoviti najmanje jednom godišnje.</p> <p>(4) Savjetnici pri glasovanju dužni su bez odgađanja informirati svoje klijente o sukobu interesa kao i o protumjerama koje su poduzeli.“</p> <p>Članak 31.</p> <p>Iza članka 247. dodaje se članak 247.a i naslov iznad njega koji glase:</p> <p>„Politika primitaka društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja</p> <p>Članak 247.a</p> <p>(1) Nadzorni odbor društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja odlučuje o sustavu primitaka članova uprave. Politika primitaka sadrži najmanje sljedeće podatke, a glede sastavnih dijelova primitaka ako ih ona uopće ima:</p> <p>1. koliko primitak pridonosi poslovnoj strategiji i dugoročnom razvoju društva;</p>		
---	--	--	--

<p>pri glasovanju i ažurirati se jednom godišnje.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da savjetnici pri glasovanju, kako bi odgovarajuće informirali svoje klijente o točnosti i pouzdanosti svojih aktivnosti, najmanje jednom godišnje javno otkrivaju sve sljedeće informacije povezane s pripremom svojih istraživanja, savjetovanja i preporuka za glasovanje:</p> <p>(a) osnovne karakteristike metodologija i modela koje primjenjuju;</p> <p>(b) glavne izvore informacija kojima se koriste;</p> <p>(c) postupke uvedene radi osiguranja kvalitete istraživanja, savjetovanja i preporuka za glasovanje te kvalifikacija uključenih djelatnika;</p> <p>(d) uzimaju li u obzir i, ako da, na koji način uvjete na nacionalnom tržištu te pravne i regulatorne uvjete i uvjete specifične za trgovačka društva;</p> <p>(e) osnovne karakteristike politika glasovanja koje primjenjuju za svako tržište;</p> <p>(f) komuniciraju li s trgovačkim društvima koja su predmet njihova istraživanja, savjetovanja ili preporuka za glasovanje te s</p>	<p>2. sve fiksne i varijabilne dijelove primitka te koji su njihovi postotni (relativni) udjeli u ukupnom primitku;</p> <p>3. sva financijska i nefinancijska mjerila za isplatu promjenjivog, varijabilnog dijela uključujući</p> <p>a) objašnjenje kako ta mjerila pridonose ostvarivanju ciljeva propisanih u točki 1.</p> <p>b) metode pomoću kojih se utvrđuje jesu li mjerila ispunjena;</p> <p>4. razdoblja za koja se odgađa isplata dijela primitka i ima li društvo pravo zahtijevati vraćanje varijabilnih dijelova primitaka;</p> <p>5. ako društvo dio primitka daje u dionicama</p> <p>a) kad će član uprave steći dionice</p> <p>b) je li član uprave dužan i pod kojim uvjetima, zadržati dionice određeno vrijeme nakon što ih je stekao</p> <p>c) razjašnjenje kako ovaj dio primitka pridonosi ostvarivanju ciljeva propisanih u točki 1.</p> <p>6. menadžerski ugovor ili drugi odgovarajući ugovor člana uprave i društva sa sljedećim podacima:</p> <p>a) koliko ugovor traje i pod kojim pretpostavkama prestaje, uključujući ugovorene rokove za raskid</p>		
--	---	--	--

<p>dionicima trgovačkog društva i, ako da, u kojoj mjeri i kakva je priroda toga;</p> <p>(g) politiku u pogledu sprečavanja mogućih sukoba interesa i upravljanja njima.</p> <p>Informacije navedene u ovom stavku moraju biti javno dostupne na internetskim stranicama savjetnika pri glasovanju i ostati besplatno dostupne najmanje tri godine od dana objave. Te se informacije ne moraju otkriti zasebno ako su dostupne kao dio otkrivanja na temelju stavka 1.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da savjetnici pri glasovanju utvrđuju i bez odgađanja otkrivaju svojim klijentima svaki stvarni ili mogući sukob interesa ili poslovni odnos koji može utjecati na pripremu njihova istraživanja, savjetovanja ili preporuka za glasovanje te mjere koje su poduzeli s ciljem uklanjanja ili smanjenja stvarnih ili mogućih sukoba interesa ili upravljanja njima.</p> <p>4. Ovaj se članak primjenjuje i na savjetnike pri glasovanju koji nemaju ni sjedište niti središnju upravu u Uniji i koji svoje aktivnosti obavljaju putem poslovnog nastana u Uniji.</p>	<p>odnosno otkaz ugovora,</p> <p>b) obveze društva prema članu uprave s naslova otpremnine,</p> <p>c) uplaćuje li društvo članu uprave dobrovoljno mirovinsko i zdravstveno osiguranje i ima li obvezu dokupiti članu uprave mirovinski staž ako on po prestanku menadžerskog ugovora odlazi u prijevremenu mirovinu;</p> <p>7. objašnjenje kako su se pri utvrđivanju primitaka uzimali u obzir uvjeti radničkih primitaka i uvjeti rada uključujući i objašnjenje koji je točno krug radnika bio uključen u donošenje politike primitaka za članove uprave;</p> <p>8. postupak donošenja, provedbe i nadzora politike primitaka, kao i ulogu odbora nadzornog odbora za nagrađivanja i imenovanja ili drugih odbora te mjere za suzbijanje sukoba interesa.</p> <p>9. podastre li nadzorni odbor glavnoj skupštini svoju preispitanu politiku primitaka sukladno odredbama članka 276.a stavka 3. ovoga Zakona:</p> <p>a) objašnjenje svih bitnih izmjena i</p> <p>b) pregled u kojoj su mjeri u novoj preispitanoj politici primitaka uvaženi rezultati glasovanja i stajališta dioničara</p>		
---	--	--	--

<p>Članak 3.k</p> <p>Preispitivanje</p> <p>1. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi članka 3.g, 3.h i 3.i, uključujući procjenu potrebe da se od upravitelja imovinom zahtijeva da javno otkrivaju određene informacije u skladu s člankom 3.i, uzimajući u obzir relevantni razvoj tržišta u Uniji i na međunarodnoj razini. To izvješće objavljuje se do 10. lipnja 2022. i prema potrebi mu se prilažu zakonodavni prijedlozi.</p> <p>2. Komisija u bliskoj suradnji s ESMA-om i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi članka 3.j, uključujući izvješće o prikladnosti njegova područja primjene i njegovoj djelotvornosti te procjenu potrebe za uspostavom regulatornih zahtjeva za savjetnike pri glasovanju, uzimajući u obzir relevantni razvoj tržišta u Uniji i na međunarodnoj razini. To izvješće objavljuje se do 10. lipnja 2023. i prema potrebi mu se prilažu zakonodavni prijedlozi.</p> <p>(*9) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24.</p>	<p>o ranijoj politici primitaka i izvješća o primicima.</p> <p>(2) Nadzorni odbor društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja utvrđuje politiku primitaka članova uprave surađujući s glavnom skupštinom sukladno odredbama članka 276.a stavka 1. ovoga Zakona, odnosno tako što ona odobrava politiku primitaka koju joj je on podastro. Nadzorni odbor smije privremeno odstupiti od politike primitaka ako to nužno zahtijeva dugoročna dobrobit društva, a politika primitaka je to predvidjela i u njoj se navodi u kojem se dijelu smije odstupiti od utvrđene politike primitaka i po kojem postupku.“</p> <p>Članak 38.</p> <p>U članku 275. stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:</p> <p>„3. politici primitaka i o izvješćima o primicima za članove uprave i članove nadzornog odbora društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja“.</p> <p>Dosadašnje točke 3. do 9. postaju točke 4. do 10.</p> <p>Članak 39.</p>		
---	--	--	--

<p>studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.)."</p> <p>(*10) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.)."</p> <p>4. Umeću se sljedeći članci:</p> <p>„Članak 9.a</p> <p>Pravo na glasovanje o politici primitaka</p> <p>1. Države članice osiguravaju da trgovačka društva utvrde politiku primitaka u pogledu direktora te da dioničari na glavnoj skupštini imaju pravo glasovati o politici primitaka.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da je glasovanje dioničara o politici</p>	<p>Iza članka 276. dodaju se naslov i članak 276.a koji glase:</p> <p>„Glasovanje o politici primitaka i o izvješću o primicima</p> <p>Članak 276.a.</p> <p>(1) Glavna skupština društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja najmanje jednom u svake četiri godine odlučuje hoće li odobriti politiku primitaka za članove uprave koju joj je podastro nadzorni odbor a uvijek kad se ona znatno izmijeni. Odlukom glavne skupštine ne preuzimaju se obveze niti se stječu prava. Ona nije pobojna na temelju odredbi članka 360. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Odluka glavne skupštine i politika primitaka objavljuju se i čine besplatno dostupnim na razdoblje od barem deset godina, odmah nakon održane glavne skupštine na internetskim stranicama društva s naznakom datuma do kojeg će one važiti.</p> <p>(3) Ako glavna skupština nije odobrila politiku primitaka, nadzorni odbor podastrijet će na prvoj narednoj glavnoj</p>		
---	---	--	--

<p>primitaka na glavnoj skupštini obvezujuće. Trgovačka društva svojim direktorima isplaćuju primitke samo u skladu s politikom primitaka koja je odobrena na glavnoj skupštini.</p> <p>Ako politika primitaka nije odobrena i ako se predložena politika ne odobri na glavnoj skupštini, trgovačko društvo može nastaviti isplaćivati svojim direktorima primitke u skladu s postojećim praksama te na sljedećoj glavnoj skupštini podnosi revidiranu politiku na odobrenje.</p> <p>Ako postoji odobrena politika primitaka, a predložena se nova politika ne odobri na glavnoj skupštini, trgovačko društvo nastavlja isplaćivati svojim direktorima primitke u skladu s postojećom odobrenom politikom te na sljedećoj glavnoj skupštini podnosi revidiranu politiku na odobrenje.</p> <p>3. Međutim, države članice mogu predvidjeti da glasovanje o politici primitaka na glavnoj skupštini bude savjetodavno. U tom slučaju trgovačka društva svojim direktorima isplaćuju primitke samo u skladu s politikom primitaka koja je podnesena na takvo glasovanje na glavnoj skupštini. Ako se na glavnoj skupštini odbije</p>	<p>skupštini svoju preispitanu politiku primitaka te će se o njoj glasovati.</p> <p>(4) Glavna skupština društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja odlučuje hoće li odobriti izvješća o primicima za prošlu poslovnu godinu koja su utvrđena i revidirana u skladu s odredbama članka 272.r ovoga Zakona. Na odgovarajući način primjenjuje se odredba stavka 1. druge rečenice ovoga članka.</p> <p>(5) Mikro, mali i srednji poduzetnici, kako su određeni zakonom kojim se uređuje računovodstvo, dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja nisu dužna donositi odluku u skladu sa stavkom 4. ovoga članka ako je izvješće o primicima za proteklu poslovnu godinu bilo podastrto za raspravu na glavnoj skupštini kao zasebna točka dnevnog reda.“</p> <p style="text-align: center;">Članak 35.</p> <p>U članku 269. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:</p> <p>„(3) Društva dionice kojih su uvrštene</p>		
--	--	--	--

<p>predložena politika primitaka, trgovačko društvo na sljedećoj glavnoj skupštini podnosi revidiranu politiku na glasovanje.</p> <p>4. Države članice mogu trgovačkim društvima u iznimnim okolnostima dopustiti privremeno odstupanje od politike primitaka pod uvjetom da politika sadržava postupovne uvjete pod kojima se to odstupanje može primjenjivati i da se u njoj točno navode elementi politike od kojih se može odstupati.</p> <p>Iznimne okolnosti iz prvog podstavka obuhvaćaju samo situacije u kojima je odstupanje od politike primitaka potrebno za ostvarivanje dugoročnih interesa i održivosti trgovačkog društva u cjelini ili za jamčenje njegova redovnog poslovanja.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da trgovačka društva podnose politiku primitaka na glasovanje na glavnoj skupštini pri svakoj bitnoj izmjeni, a u svakom slučaju najmanje svake četiri godine.</p> <p>6. Politika primitaka doprinosi poslovnoj strategiji, dugoročnim interesima i održivosti trgovačkog društva te se u njoj objašnjava na koji</p>	<p>na uređeno tržište radi trgovanja moraju najmanje svake četiri godine odlučivati o primitcima članova nadzornog odbora. Dopuštena je odluka kojom se potvrđuje ranija odluka; u preostalom dijelu primijenit će se odredba stavka 1. druge rečenice ovoga članka. Trebaju se u razumljivom obliku navesti barem oni podaci koji se spominju u odredbi članka 247.a stavka 1. druge rečenice ovoga Zakona. Odluka nije pobojna ako se prekrše pravila iz odredbe treće rečenice ovoga stavka. Na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 276.a stavci 2. i 3 ovoga Zakona.“.</p> <p style="text-align: center;">Članak 36.</p> <p>Iza članka 272.p dodaje se naslov pododjeljka "Pododjeljak 2.c" i, ispod tog naslova, naslov i članak 272.r koji glase:</p> <p style="text-align: center;">„Izvješće o primicima</p> <p style="text-align: center;">Članak 272.r</p>		
---	---	--	--

<p>se to način postiže. Ona je jasna i razumljiva te se u njoj opisuju različite sastavnice fiksnih i varijabilnih primitaka, uključujući sve bonuse i ostale koristi u bilo kojem obliku, koji se mogu dodijeliti direktorima te se navodi njihov relativni udio.</p> <p>U politici primitaka objašnjava se kako su se pri utvrđenju politike primitaka u obzir uzimale plaće i uvjeti rada zaposlenika trgovačkog društva.</p> <p>Kad trgovačko društvo dodjeljuje varijabilne primitke, u politici primitaka određuju se jasni, sveobuhvatni i raznoliki kriteriji dodjele varijabilnih primitaka. U politici primitaka navode se kriteriji za financijske i nefinancijske rezultate, uključujući prema potrebi kriterije povezane s korporativnom društvenom odgovornošću, i objašnjava se način na koji se njima doprinosi ciljevima iz prvog podstavka te metode koje treba primijeniti radi određivanja opsega u kojem su kriteriji za rezultate ispunjeni. U njoj se navode informacije o svim razdobljima odgode i mogućnosti trgovačkog društva da zatraži povrat varijabilnih primitaka.</p>	<p>(1) Uprava i nadzorni odbor društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja sastavljaju jednom godišnje jasno i razumljivo izvješće o svim primicima koje je društvo ili neko drugo društvo u sastavu istoga koncerna isplatilo ili se obvezalo isplatiti svakom trenutnom i bivšem članu uprave i nadzornog odbora tijekom posljednje poslovne godine. Izvješće o primicima sadrži ime i prezime svake osobe navedene u prvoj rečenici ovoga stavka i najmanje sljedeće podatke ako ih društvo uopće ima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sve fiksne i varijabilne dijelove primitaka, njihove postotne udjele u ukupnom primitku, objašnjenje kako su usklađeni s važećom politikom primitaka, uključujući način na koji podupiru dugoročnu uspješnost društva te kako su se primjenjivala mjerila za ocjenu te uspješnosti, 2. usporedni prikaz godišnjih izmjena primitaka, prihoda odnosno dobiti društva i prosječnih primitaka radnika zaposlenih na puno radno vrijeme za 		
---	--	--	--

<p>Ako trgovačko društvo dodjeljuje primitke na osnovi dionica, u politici se određuju razdoblja ostvarenja prava i, ako je primjenjivo, zadržavanje dionica nakon ostvarenja prava te se objašnjava kako primitci na osnovi dionica doprinose ciljevima iz prvog podstavka.</p> <p>U politici primitaka navodi se trajanje ugovora ili dogovora s direktorima i primjenjivi otkazni rokovi, glavna obilježja dopunskog mirovinskog osiguranja ili programa prijevremene mirovine i uvjeti raskida ugovora te plaćanja povezana s raskidom.</p> <p>U politici primitaka objašnjava se proces donošenja odluka koji se primjenjuje za njezino određivanje, reviziju i provedbu, uključujući mjere za izbjegavanje sukoba interesa ili upravljanje njima, te, ako je primjenjivo, uloga odbora za primitke ili drugih odbora. U slučaju revizije politike u njoj se opisuju i objašnjavaju sve bitne promjene i načini na koji se uzimaju u obzir glasovi i stajališta dioničara o politici te izvješća od zadnjeg glasovanja o politici primitaka na glavnoj skupštini dioničara.</p> <p>7. Države članice osiguravaju da se</p>	<p>posljednjih pet poslovnih godina uključujući objašnjenje kako su se radnički primici uzimali u obzir pri izračunu prosječnih primitaka te koji je krug radnika bio uključen u taj izračun,</p> <p>3. broj dionica i opcija na dionice koje im je društvo dalo ili im se obvezalo dati te glavne uvjete za ostvarivanje prava, uključujući cijenu po kojoj se ona ostvaruju i datum kad se ostvaruju te svaku izmjenu tih uvjeta,</p> <p>4. je li društvo i kako zahtijevalo vraćanje varijabilnih dijelova primitka,</p> <p>5. je li društvo odstupilo od politike primitaka u skladu s odredbama članka 247.a stavka 2. ovoga Zakona, objašnjenje zašto je to bilo nužno te od kojih se točno dijelova politike primitaka odstupilo,</p> <p>6. objašnjenje kako se uvažila odluka glavne skupštine iz odredbe članka 276.a stavka 4. ovoga Zakona.</p>		
---	--	--	--

<p>nakon glasovanja o politici primitaka na glavnoj skupštini ta politika zajedno s datumom i rezultatima glasovanja bez odgađanja objavi na internetskim stranicama trgovačkog društva i da ondje ostane javno dostupna besplatno najmanje za cijelo vrijeme njezine primjene.</p> <p>Članak 9.b</p> <p>Informacije koje treba navesti u izvješću o primitcima i pravo na glasovanje o izvješću o primitcima</p> <p>1. Države članice osiguravaju da trgovačko društvo sastavi jasno i razumljivo izvješće o primitcima koje sadržava sveobuhvatan pregled primitaka, uključujući sve koristi u bilo kojem obliku, koja su dodijeljena ili trebaju biti dodijeljena tijekom zadnje financijske godine pojedinim direktorima, uključujući novozaposlene i nekadašnje direktore, u skladu s politikom primitaka iz članka 9.a.</p> <p>Ako je to primjenjivo, izvješće o primitcima sadržava sljedeće informacije o primitcima svakog pojedinog direktora:</p> <p>(a) ukupne primitke raščlanjene</p>	<p>(2) Izvješće o primicima za svakog člana uprave treba sadržavati podatke i o primicima koje:</p> <p>1. je članu uprave isplatila ili mu se obvezala isplatiti u poslovnoj godini treća osoba u vezi s poslovima koje je obavljao kao član uprave,</p> <p>2. se društvo obvezalo isplatiti članu uprave u slučaju prijevremenog prestanka članstva u upravi i izmjene te pogodbe u prošloj poslovnoj godini,</p> <p>3. se društvo obvezalo isplatiti članu uprave u slučaju redovitog prestanka članstva u upravi, gotovinsku vrijednost te ukupne obveze, iznos koji je društvo izdvojilo za tu namjenu u prošloj poslovnoj godini ili se obvezalo izdvojiti kao i izmjene te pogodbe u prošloj poslovnoj godini,</p> <p>4. je bivšem članu uprave, kojemu je članstvo u upravi prestalo u prošloj</p>		
---	---	--	--

<p>prema komponentama, relativni udio fiksnih i varijabilnih primitaka, objašnjenje načina na koji su ukupni primitci u skladu s donesenom politikom primitaka, uključujući način na koji ona doprinosi dugoročnim rezultatima trgovačkog društva, te informacije o načinu primjene kriterija za rezultate;</p> <p>(b) godišnju promjenu primitaka, rezultata trgovačkog društva i prosječnih primitaka zaposlenika trgovačkog društva, osim direktora, koji su bili zaposleni na osnovi ekvivalenta punog radnog vremena, tijekom najmanje pet zadnjih financijskih godina, prikazane zajedno u obliku kojim se omogućuje usporedba;</p> <p>(c) sve primitke od svih poduzeća koja pripadaju istoj grupi, kako je definirana u članku 2. točki 11. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*11);</p> <p>(d) broj dionica i dioničkih opcija koje su dodijeljene ili ponuđene te glavne uvjete za izvršenje prava, uključujući cijenu i datum izvršenja te svaku njihovu promjenu;</p> <p>(e) informacije o upotrebi mogućnosti zahtjeva za povrat varijabilnih primitaka;</p> <p>(f) informacije o svakom otklonu od</p>	<p>poslovnoj godini, društvo u vezi s time isplatilo ili se obvezalo isplatiti.</p> <p>(3) Izvješće o primicima ispituje revizor koji ispituje i godišnja financijska izvješća društva. Revizor je dužan ispitati sadrži li izvješće o primicima podatke iz odredbi stavaka 1. i 2. ovog članka. On je dužan sastaviti izvješće o ispitivanju izvješća o primicima. To izvješće prilaže se izvješću o primicima.</p> <p>(4) Društvo je dužno na razdoblje od deset godina objaviti i učiniti besplatno dostupnim na svojim internetskim stranicama izvješće o primicima i izvješće iz odredbe stavka 3. treće rečenice ovog članka nakon što glavna skupština donese odluku u skladu s odredbom članka 276.a stavka 4. prve rečenice ovoga Zakona ili nakon što je to izvješće odastrto za raspravu na glavnoj skupštini u skladu s odredbom članka 276.a stavka 5. ovoga Zakona.</p> <p>(5) Izvješće o primicima ne smije</p>		
---	--	--	--

<p>postupka provedbe politike primitaka navedenog u članku 9.a stavku 6. te o svim odstupanjima koja se primjenjuju u skladu s člankom 9.a stavkom 4., uključujući objašnjenje o prirodi iznimnih okolnosti te naznaku o tome od kojih se točno elemenata odstupilo.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da trgovačka društva u svoje izvješće o primitcima ne uključuju posebne kategorije osobnih podataka o pojedinim direktorima u smislu članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća (*12) ni osobne podatke koji se odnose na obiteljsku situaciju pojedinih direktora.</p> <p>3. Trgovačka društva obrađuju osobne podatke direktora, uvrštene u izvješće o primitcima u skladu s ovim člankom, u svrhu povećanja korporativne transparentnosti u pogledu primitaka direktora kako bi se povećala odgovornost direktora i poboljšao nadzor dioničara nad primitcima direktora.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje nijedno dulje razdoblje utvrđeno u bilo kojem sektorskom zakonodavnom aktu Unije, države članice osiguravaju da</p>	<p>sadržavati podatke koji se tiču obiteljskih prilika pojedinih članova uprave i nadzornog odbora. Društvo je dužno ukloniti iz izvješća o primicima sve osobne podatke koji su bili dostupni preko internetske stranice nakon što protekne rok iz odredbe stavka 4. ovog članka.</p> <p>(6) Izvješće o primicima ne treba sadržavati podatke koji, prema prosudbi razumnog gospodarstvenika, mogu nanijeti društvu štetu koja nije beznačajna. Ako naknadno otpadnu razlozi zbog kojih su se određeni podaci izostavili iz objavljenih izvješća o primicima u skladu s odredbom iz prve rečenice ovog stavka, ti će se podaci navesti u izvješću o primicima za prvu narednu poslovnu godinu.“.</p> <p style="text-align: center;">Članak 33.</p> <p>Iza članka 263. dodaju se članci 263.a, 263.b, 263.c i 263.d, s naslovima iznad, koji glase:</p> <p style="text-align: center;">„Poslovi s povezanim osobama</p>		
--	---	--	--

<p>trgovačka društva više ne čine javno dostupnima u skladu sa stavkom 5. ovog članka osobne podatke direktora uvrštene u izvješće o primitcima u skladu s ovim člankom nakon što prođe 10 godina od objavljivanja izvješća o primitcima.</p> <p>Države članice mogu zakonom predvidjeti obradu osobnih podataka direktora u druge svrhe.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da godišnja glavna skupština ima pravo održati savjetodavno glasovanje o izvješću o primitcima za zadnju financijsku godinu. Trgovačko društvo u sljedećem izvješću o primitcima objašnjava na koji se način glasovanje glavne skupštine uzelo u obzir.</p> <p>Međutim, za mala i srednja trgovačka društva kako su definirana u članku 3. stavcima 2. i 3. Direktive 2013/34/EU države članice mogu umjesto glasovanja predvidjeti da se izvješće o primitcima za zadnju financijsku godinu podnese na raspravu na godišnjoj glavnoj skupštini kao zasebna točka dnevnog reda. Trgovačko društvo u sljedećem izvješću o primitcima objašnjava na koji se način rasprava na glavnoj skupštini uzela u obzir.</p>	<p style="text-align: center;">Članak 263.a</p> <p>(1) Poslovi s povezanim osobama su pravni poslovi i radnje:</p> <p>1. kojima se predmet ili neka druga imovinska vrijednost naplatno ili besplatno otuđuje, opterećuje ili prepušta i</p> <p>2. koji se poduzimaju s povezanim osobama u smislu treće rečenice ovoga stavka.</p> <p>Propuštanje nije posao u smislu prve rečenice ovoga stavka. Povezane osobe su „povezana poduzeća ili osobe“ u smislu Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja koji su se na temelju trenutno važećeg izdanja preuzeti Uredbom Komisije (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenog 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 320, 29.11.2008, str. 1), a koja je zadnji put izmijenjena Uredbom (EU) 2018/519 (SL L 87, 3.4.2018, str. 3).</p> <p>(2) Poslovi s povezanim osobama nisu redoviti poslovi društva koje ono poduzima s povezanim osobama pod</p>		
---	---	--	--

5. Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 4., nakon glavne skupštine trgovačka društva na svojim internetskim stranicama besplatno i na razdoblje od 10 godina čine javno dostupnim izvješće o primitcima te mogu odlučiti da ono ostane dostupno tijekom duljeg razdoblja pod uvjetom da više ne sadržava osobne podatke direktora. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo provjerava jesu li dostavljene informacije koje se zahtijevaju ovim člankom.

Države članice osiguravaju da direktori trgovačkog društva, djelujući u okviru nadležnosti koje su im dodijeljene na temelju nacionalnog prava, imaju kolektivnu odgovornost osigurati da se izvješće o primitcima sastavlja i objavljuje u skladu sa zahtjevima ove Direktive. Države članice osiguravaju da se njihovi zakoni i drugi propisi o odgovornosti, barem prema trgovačkom društvu, primjenjuju na direktore trgovačkog društva zbog kršenja obveza iz ovoga stavka.

6. Radi osiguranja usklađenosti u vezi s ovim člankom Komisija donosi smjernice kako bi se pobliže odredilo standardizirano prikazivanje informacija utvrđenih u stavku 1.

uobičajenim tržišnim uvjetima. Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja provodit će unutarnji postupak kako bi se redovito provjerilo je li društvo poslovalo s povezanim osobama u skladu s prvom rečenicom ovog stavka. Povezane osobe ne smiju sudjelovati u tim provjerama. Statutom društva može se isključiti primjena prve rečenice ovog stavka.

(3) Poslovi s povezanim osobama nisu

1. poslovi s društvima kćerima, pod uvjetom da je društvo izravno ili neizravno njihov jedini član ili da u tim društvima kćerima ni jedna s društvom povezana osoba nema udio izravno ni neizravno;

2. poslovi s kojima se treba suglasiti ili ih odobriti glavna skupština;

3. svi poslovi i radnje koji se poduzimaju na temelju suglasnosti ili odobrenja glavne skupštine, a posebno

a) radnje povezane s povećanjem ili smanjenjem temeljnog kapitala (članci 304. do 354. ovoga Zakona), poduzetničkim ugovorima (članci 479. do 492. ovoga Zakona) te poslovi koji se poduzimaju na temelju tih ugovora,

<p>Članak 9.c</p> <p>Transparentnost i odobravanje transakcija s povezanim strankama</p> <p>1. Države članice definiraju bitne transakcije za potrebe ovog članka uzimajući u obzir:</p> <p>(a) utjecaj koji informacije o transakciji mogu imati na ekonomske odluke dioničara trgovačkog društva;</p> <p>(b) rizike koje transakcija stvara za trgovačko društvo i njegove dioničare koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare.</p> <p>Pri definiranju bitnih transakcija države članice određuju jedan ili više kvantitativnih omjera koji se temelje na učinku transakcije na financijski položaj, prihode, imovinu, kapitalizaciju, uključujući vlasničke instrumente, ili promet trgovačkog društva ili uzimaju u obzir prirodu transakcije i položaj povezane stranke.</p> <p>Države članice mogu donijeti definicije bitnosti za primjenu stavka 4. koje se razlikuju od onih za primjenu stavaka 2. i 3. te ih mogu</p>	<p>b) prijenos cijele imovine društva odnosno strukturne promjene iz članka 552. ovoga Zakona</p> <p>c) stjecanje vlastitih dionica u skladu s člankom 233. stavkom 1. ovoga Zakona,</p> <p>d) ugovori na koje se primjenjuju pravila o nastavku osnivanja iz članka 194.a ovoga Zakona,</p> <p>e) prijenos dionica manjinskih dioničara u skladu s člancima 300.f do 300.k ovoga Zakona,</p> <p>f) poslove u okviru pripajanja, spajanja, podjele i preoblikovanja u skladu s ovim Zakonom;</p> <p>4. poslovi kojima se utvrđuju primici članova uprave ili članova nadzornog odbora u skladu s člankom 247.a stavak 2. i člankom 269. stavak 3 ovoga Zakona.</p> <p>5. poslovi koje sklopi kreditna institucija na temelju mjera kojima je cilj zaštita njihove stabilnosti i koje je donijelo ili odobrilo nadležno tijelo zaduženo za bonitetni nadzor u smislu prava Europske unije</p> <p>6. poslovi koji se nude svim dioničarima pod jednakim uvjetima.</p> <p>Prethodna suglasnost nadzornog</p>		
--	--	--	--

<p>razlikovati u skladu s veličinom trgovačkog društva.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da trgovačka društva javno najavljuju bitne transakcije s povezanim strankama najkasnije u trenutku zaključivanja transakcije. Najava mora sadržavati barem informacije o prirodi odnosa s povezanom strankom, imenu povezane stranke, datumu i vrijednosti transakcije i druge informacije potrebne da bi se procijenilo je li transakcija poštena i razumna sa stajališta trgovačkog društva i dioničara koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare.</p> <p>3. Države članice mogu predvidjeti da se javnoj najavi iz stavka 2. prilaže izvješće u kojemu se procjenjuje je li transakcija poštena i razumna sa stajališta trgovačkog društva i dioničara koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare, te u kojemu se objašnjavaju pretpostavke na kojima se temelji i korištene metode.</p> <p>To izvješće sastavlja netko od sljedećih:</p> <p>(a) neovisna treća strana;</p>	<p>odbora za poslove s povezanim osobama</p> <p>Članak 263.b</p> <p>(1) Nadzorni odbor društva dionice kojeg su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja treba se prethodno suglasiti s poslovima koje društvo poduzima s povezanim osobama ako vrijednost tog posla samostalno ili zajedno s drugim poslovima koje je društvo poduzelo s povezanom osobom u zadnjih dvanaest mjeseci prije nego što se taj posao poduzima premašuje 2,5% zbroja dugotrajne i kratkoročne imovine utvrđene zadnjim godišnjim financijskim izvješćima. Dugotrajna i kratkoročna imovina određuju se u skladu s propisima o računovodstvu koji su na snazi u vrijeme primjene.</p> <p>(2) Članu nadzornog odbora isključeno je pravo glasa kad se glasuje o odluci u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ako je on ujedno i povezana osoba s kojom društvo poduzima posao.</p> <p>(3) Ako je društvo kao vladajuće društvo dužno utvrditi konsolidirano godišnje financijsko izvješće u skladu s člankom</p>		
---	---	--	--

<p>(b)upravno ili nadzorno tijelo trgovačkog društva; (c)revizijski odbor ili bilo koji odbor sastavljen većinom od neovisnih direktora.</p> <p>Države članice osiguravaju da povezane stranke ne sudjeluju u sastavljanju izvješća.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da bitne transakcije s povezanim strankama odobri glavna skupština ili upravno ili nadzorno tijelo trgovačkog društva u skladu s postupcima kojima se povezana stranka sprečava u tome da iskoristi svoj položaj te kojima se pruža odgovarajuća zaštita interesa trgovačkog društva i dioničara koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare.</p> <p>Države članice mogu predvidjeti da dioničari na glavnoj skupštini imaju pravo glasovati o bitnim transakcijama s povezanim strankama koje je odobrilo upravno ili nadzorno tijelo trgovačkog društva.</p> <p>Ako transakcija s povezanom strankom uključuje direktora ili dioničara, direktor ili dioničar ne sudjeluje u odobravanju ili glasovanju.</p>	<p>250.b ovoga Zakona, umjesto zbroja dugotrajne i kratkoročne imovine utvrđene zadnjim godišnjim financijskim izvješćima društva treba uzeti zbroj dugotrajne i kratkoročne imovine koncerna utvrđen zadnjim konsolidiranim godišnjim financijskim izvješćima vladajućeg društva koncerna.</p> <p>(4) Uskrati li nadzorni odbor prethodnu suglasnost poslu s povezanim osobama, uprava može zahtijevati da odluka glavne skupštine nadomjesti prethodnu suglasnost nadzornog odbora. Dioničaru je isključeno pravo glasa kad se glasuje o toj odluci ako je on ujedno i povezana osoba s kojom društvo poduzima posao.</p> <p>Postupak prethodne suglasnosti nadzornog odbora za poslove s povezanim osobama Članak 263.c (1) Ako komisija nadzornog odbora iz članka 264. stavka 3. ovoga Zakona predloži nadzornom odboru da uskrati prethodnu suglasnost poslu koji društvo kani poduzeti s povezanom osobom, nadzorni se odbor smije suglasiti s poslom u skladu s odredbama članka</p>		
--	---	--	--

Države članice mogu dopustiti dioničaru koji je povezana stranka sudjelovati u glasovanju, pod uvjetom da se nacionalnim pravom osiguraju odgovarajuće zaštitne mjere koje se primjenjuju prije ili tijekom postupka glasovanja radi zaštite interesa trgovačkog društva i dioničara koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare, tako što se povezana stranka sprečava u tome da odobri transakciju unatoč suprotnom mišljenju većine dioničara koji nisu povezana stranka ili unatoč suprotnom mišljenju većine neovisnih direktora.

5. Stavci 2., 3. i 4. ne primjenjuju se na transakcije sklopljene u uobičajenom tijeku poslovanja i zaključene u redovnim tržišnim uvjetima. Za takve transakcije upravno ili nadzorno tijelo trgovačkog društva uspostavlja unutarnji postupak kako bi se periodično ocijenilo jesu li ti uvjeti ispunjeni. Povezane stranke ne sudjeluju u tom ocjenjivanju.

Međutim, države članice mogu predvidjeti da trgovačka društva na transakcije sklopljene u uobičajenom tijeku poslovanja i zaključene u redovnim tržišnim uvjetima

263.b stavka 1. ovoga Zakona samo ako revizor ili revizijsko društvo potvrdi da je posao društva i povezane osobe primjeren sa stajališta društva i dioničara koji nisu ujedno i povezane osobe.

(2) Ako nadzorni odbor nema komisiju iz članka 264. stavka 3. ovoga Zakona, pri glasovanju o odluci nadzornog odbora iz članka 263.b ovoga Zakona isključeno je pravo glasa članovima nadzornog odbora glede kojih postoji sumnja da su u sukobu interesa na temelju svojih odnosa s povezanim osobama.

Objava transakcija s povezanim osobama

Članak 263.d

(1) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja moraju bez odgode objaviti transakcije s povezanim osobama za koje je potrebna suglasnost u skladu sa člankom 263. b ovoga Zakona na svojim internetskim stranicama ili na drugi način koji će omogućiti javnosti dostupnost obavijesti. Ova obveza obuhvaća i transakcije koje treba, zajedno s transakcijom za koju je potrebna suglasnost, uzeti u obzir radi izračuna vrijednosti prema članku 263. b

<p>primjenjuju zahtjeve iz stavka 2., 3. ili 4.</p> <p>6. Države članice mogu iz zahtjeva iz stavaka 2., 3. i 4. isključiti ili trgovačkim društvima dopustiti da isključe:</p> <p>(a) transakcije sklopljene između trgovačkog društva i njegovih društava kćeri, pod uvjetom da su u potpunom vlasništvu trgovačkog društva ili da nijedna druga povezana stranka trgovačkog društva nije interesno povezana s društvom kćeri ili da se nacionalnim pravom pri takvim transakcijama osigurava odgovarajuća zaštita interesa trgovačkog društva, društva kćeri i njihovih dioničara koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare;</p> <p>(b) jasno definirane vrste transakcija za koje se nacionalnim pravom zahtijeva odobrenje glavne skupštine, pod uvjetom da se posebno vodi računa o poštenom postupanju prema svim dioničarima i interesima trgovačkog društva i dioničara koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare, i da su oni odgovarajuće zaštićeni tim</p>	<p>ovoga Zakona. Obavijest na internetskim stranicama društva mora biti dostupna javnosti najmanje pet godina od dana objavljivanja na internetskim stranicama.</p> <p>(2) Obavijest mora sadržavati sve bitne informacije koje su potrebne za ocjenu, je li transakcija primjerena s aspekta društva i dioničara koji nisu povezane osobe. Sadržaj obavijesti u smislu prethodne rečenice uključuje barem informacije o prirodi odnosa s povezanom osobom, imena povezanih osoba, datum i vrijednost transakcije.</p> <p>(3) Nema obveze iz stavka 1. ovog članka ako je informacija već objavljena u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 596/2014) i sadrži informacije koje se zahtijevaju prema stavku 2. ovog članka. Članak 17. stavci 4. i 5. Uredbe (EU) br. 596/2014 primjenjuju se na odgovarajući način.</p>		
--	--	--	--

<p>pravnim odredbama;</p> <p>(c) transakcije povezane s primitcima direktora, ili određenim elementima primitaka direktora, koja su dodijeljena ili trebaju biti dodijeljena u skladu s člankom 9.a;</p> <p>(d) transakcije koje su sklopile kreditne institucije na temelju mjera čija je svrha zaštita njihovu stabilnost i koje je donijelo nadležno tijelo zaduženo za bonitetni nadzor u smislu prava Unije;</p> <p>(e) transakcije ponuđene svim dioničarima pod istim uvjetima, pri kojima se osigurava jednako postupanje prema svim dioničarima i zaštita interesa trgovačkog društva.</p> <p>7. Države članice osiguravaju da trgovačka društva javno najavljuju bitne transakcije zaključene između povezane stranke trgovačkog društva i društva kćeri tog trgovačkog društva. Države članice mogu također predvidjeti da se toj najavi priloži izvješće u kojemu se procjenjuje je li transakcija poštena i razumna sa stajališta trgovačkog društva i dioničara koji nisu povezana stranka, uključujući manjinske dioničare, te u kojemu se objašnjavaju pretpostavke na kojima se temelji i korištene</p>	<p>(4) Kada je izdavatelj matično društvo u smislu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002, stavci 1. do 3. ovog članka primjenjuju na odgovarajući način i na transakcije društva kćeri, pod uvjetom da, ako bi navedene transakcije poduzelo matično društvo bi se iste objavile u skladu sa stavkom 1. ovog članka.“.</p> <p style="text-align: center;">Članak 34.</p> <p>U članku 264. stavak 3. mijenja se i glasi: „(3) Nadzorni odbor može imenovati komisije radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihova provođenja. Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti nadzornog odbora. Nadzorni odbor može imenovati komisiju koja će predlagati odluke iz članka 263.b stavak 1. ovoga Zakona. Većina članova te komisije ne smiju biti povezane osobe koje sudjeluju u poslu u smislu članka 263.a stavak 1. treća rečenica ovoga Zakona , a nadzorni odbor treba za njih procijeniti postoji li sumnja da su u sukobu interesa na temelju njihovih odnosa s povezanim osobama.</p>		
--	---	--	--

<p>metode. Izuzeća iz stavaka 5. i 6. također se primjenjuju na transakcije navedene u ovom stavku.</p> <p>8. Države članice osiguravaju da se transakcije s istom povezanom strankom, koje su zaključene tijekom bilo kojeg razdoblja od 12 mjeseci ili u istoj financijskoj godini i koje nisu podlijegale obvezama navedenima u stavku 2., 3. ili 4., agregiraju za potrebe tih stavaka.</p> <p>9. Ovim člankom ne dovode se u pitanje pravila o objavljivanju povlaštenih informacija kako su navedena u članku 17. Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (*13).</p> <p>(*11) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.)."</p> <p>(*12) Uredba (EU) 2016/679</p>	<p>Komisije su dužne o svom radu redovito izvješćivati nadzorni odbor.“.</p> <p>Članak 82.</p> <p>Iza točke 30. dodaju se točke 30.a i 30.b koje glase:</p> <p>„30.a ako netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne objavi odluku glavne skupštine i politiku primitaka (članak 276.a stavak 2.),</p> <p>30.b ako ne objavi ili ne objavi izvješće o primicima i izvješće iz članka 272.r stavka 3. treće rečenice ovoga Zakona na razdoblje od deset godina (članak 272.r stavak 4.),“.</p> <p>Članak 83.</p> <p>Naslov iznad članka 631. mijenja se i glasi: „Ostali prekršaji“.</p> <p>U članku 631. stavku 1. točka 1. briše se.</p>		
--	--	--	--

<p>Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.)."</p> <p>(*13) Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.)."</p> <p>5. Umeće se sljedeće poglavlje:</p> <p>„POGLAVLJE II.a</p> <p>PROVEDBENI AKTI I SANKCIJE</p> <p>Članak 14.a</p> <p>Postupak odbora</p> <p>1. Komisiji pomaže Europski odbor za vrijednosne papire osnovan Odlukom Komisije 2001/528/EZ (*14). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i</p>	<p>Točke 2. do 10. postaju točke 1. do 9.</p> <p>Iza dosadašnje točke 10. koja postaje točka 9. dodaju se točke 10. do 22. koje glase:</p> <p>„10. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne obavijesti društvo jesu li dionice upisane u registar dionica njegove dionice (članak 226. stavak 3. četvrta rečenica),</p> <p>11. nije ispravno, nije u potpunosti ili nije na vrijeme objavilo transakcije s povezanim osobama za koje je potrebna suglasnost u skladu sa člankom 263. b ovoga Zakona (članak 263.d stavak 1.)</p> <p>12. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne prenese informacije iz članka 297.a stavka 1. ovoga Zakona (članak 297.a stavak 3. prva rečenica, također u vezi s drugom rečenicom i članak 297.c stavak 1. druga rečenica)</p> <p>13. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne prenese informacije koje je dobio na temelju odredbi članka 297.a stavak 1. ovoga Zakona (članak 297.b stavak 1. prva rečenica, također u vezi sa stavkom 2. i članak 297.c stavak 1. prva rečenica),</p>		
---	--	--	--

<p>Vijeća (*15).</p> <p>2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>Članak 14.b</p> <p>Mjere i sankcije</p> <p>Države članice utvrđuju pravila o mjerama i sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe.</p> <p>Predviđene mjere i sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 10. lipnja 2019. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim provedbenim mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.</p> <p>(*14) Odluka Komisije 2001/528/EZ od 6. lipnja 2001. o osnivanju Europskog odbora za vrijednosne papire (SL L 191, 13.7.2001., str. 45.)."</p> <p>(*15) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i</p>	<p>14. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne dostavi dokaz, odnosno pisanu potvrdu o dionicama (članak 297.c stavak 2.),</p> <p>15. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne proslijedi zahtjev društva dalje posredniku koji mu neposredno prethodi u lancu sve dok ne stigne do posrednika koji pohranjuje dionice za dioničara (članak 297.d stavak 3. prva rečenica),</p> <p>16. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne prenese, odnosno ne proslijedi informacije o identitetu dioničara dionice kojega pohranjuje (članak 297.d stavak 4.),</p> <p>17. nije ili nije najmanje tri godine učinio dostupnim informacije iz članka 291.b stavaka 1. do 4. ovoga Zakona (članak 291.b stavak 5. prva rečenica), i to: izvješće kako provodi politiku sudjelovanja (članak 291.b stavak 2.), izvješće kako su glasovali na glavnim skupštinama (članak 291.b stavak 3.) ili objašnjenje zašto nisu ispunili zahtjeve iz članka 291.b stavaka 1. do 3. ovoga Zakona (članak 291.b stavak 4.),</p> <p>18. nije ili nije najmanje tri godine učinio dostupnim informacije iz članka 291. c</p>		
--	--	--	--

<p>općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).””</p>	<p>stavaka 1. i 2. ovoga Zakona (članak 291.c stavak 3.), i to: informacije o tome u kojoj su mjeri glavni elementi njihove strategije ulaganja u skladu s profilom i trajanjem njihovih obveza, te kako oni pridonose srednjoročnim do dugoročnim kretanjima vrijednosti njihovog portfelja (članak 291.c stavak 1.), podatke o dogovoru s upraviteljem imovine koji objašnjava kako upravitelj imovine usklađuje svoju strategiju ulaganja i odluke o ulaganju s profilom i trajanjem obveza institucionalnog ulagatelja (članak 291.c stavak 2. prva rečenica) ili objašnjenja zašto dogovor s upraviteljem imovine ne sadrži podatke iz članka 291.c stavka 2. točke 1. do 4. ovoga Zakona (članak 291.c stavak 2. treća rečenica),</p> <p>19. nije ili nije najmanje tri godine učinio dostupnim informacije iz članka 291.d stavka 1. i 2. ovoga Zakona (članak 291.d stavak 3.),</p> <p>20. je dao netočne, nepotpune, nepravodobne ili nije dao informacije klijentu o sukobu interesa kao i o protumjerama koje je poduzeo (članak 291.d stavak 4. ovoga Zakona),</p> <p>21. isključi ili ograniči svoju odgovornost</p>		
--	---	--	--

za štetu nastalu zbog povrede odredbi članka 292. stavka 1. do. 6. ovoga Zakona (članak 292. stavak 9.),

22. netočno, nepotpuno, nepravodobno ili uopće ne proslijedi potvrdu iz članka 274. stavka 1. treće rečenice ili članka 285. stavka 6. ovoga Zakona (članak 292. stavak 10.).“.

U stavku 2. iza riječi „za prekršaj iz“ dodaju se riječi: „točke 1. do 9.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 10. do 21. ovoga članka kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do iznosa od 7.000,00 kuna, a ako je učinjena teža povreda propisa radi stjecanja protupravne imovinske koristi novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.“

<p>Članak 2.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 10. lipnja 2019. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>Neovisno o prvom podstavku, države članice najkasnije 24 mjeseca nakon donošenja provedbenih akata iz članka 3.a stavka 8., članka 3.b stavka 6. i članka 3.c stavka 3. Direktive 2007/36/EZ stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima 3.a, 3.b i 3.c te direktive.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Radi se o prijelaznim i završnim odredbama za koje ne postoji obveza transponiranja u nacionalno zakonodavstvo.</p>
---	--	----------------------------------	--

<p>Članak 3.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Radi o prijelaznim i završnim odredbama za koje ne postoji obveza transponiranja u nacionalno zakonodavstvo.</p>
<p>Članak 4.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Radi se o prijelaznim i završnim odredbama za koje ne postoji obveza transponiranja u nacionalno zakonodavstvo.</p>